

సమావేశము - VI
వాల్యూం - I
నెం. 5

వెల : రూ. 84-00
11 సెప్టెంబర్, 2020
శుక్రవారము,
(శక సం. 1942,
భాద్రపద బ. - 9)

తెలంగాణ శాసన సభ కార్యకలాపాలు

అధికార నివేదిక

విషయ సూచిక

	పేజీ. నెం.
1. ప్రశ్నోత్తరాలు	... 01
2. ప్రభుత్వ బిల్లులు:	... 15
a) 2020, తెలంగాణ భూమిపై హక్కులు మరియు పట్టాదారు పాను పుస్తకాల బిల్లు (2020 సం.పు ఎల్. ఎ. బిల్లు నెం. 7)	
b) 2020, తెలంగాణ గ్రామ రెవెన్యూ అధికారుల పదవుల రద్దు బిల్లు (2020 సం.పు ఎల్. ఎ. బిల్లు నెం. 8)	
c) 2020, తెలంగాణ పురపాలక శాసనాల (సవరణ) బిల్లు (2020 సం.పు ఎల్. ఎ. బిల్లు నెం. 9)	
d) 2020, తెలంగాణ పంచాయతీరాజ్ (సవరణ) బిల్లు (2020 సం.పు ఎల్. ఎ. బిల్లు నెం. 10)	

* * *

తెలంగాణ శాసన సభ

ప్రధాన అధికారులు

సభాపతి	ః	శ్రీ పోచారం శ్రీనివాస్ రెడ్డి
ఉప సభాపతి	ః	శ్రీ టి. పద్మారావు
కార్యదర్శి	ః	డా. వి. నరసింహా చార్యులు
ఉప కార్యదర్శులు	ః	శ్రీ ఎస్. దుర్గాప్రసాద్ శ్రీ సిహెచ్. ఉపేందర్ రెడ్డి శ్రీమతి వి.ఎస్. ప్రసన్న కుమారి
సహాయ కార్యదర్శులు	ః	శ్రీ ఇ. సంజీవరావు శ్రీమతి బి. ప్రమీల శ్రీమతి ఎస్. నాగమణి శ్రీ డి. శ్రీనివాసులు శ్రీ ఎమ్. రఘుమారెడ్డి శ్రీ ఎ. సుధాకర్ శ్రీ పి. శ్రీనివాస్
చీఫ్ రిపోర్టర్	:	శ్రీ కె. భాస్కర శ్రీనివాస్

తెలంగాణ శాసన సభ కార్యకలాపాలు

అధికార నివేదిక

(2వ శాసన సభ)

(ఆరవ సమావేశము - అయిదవ రోజు)

శుక్రవారము, సెప్టెంబర్ 11, 2020

(సభ ఉ.గం. 10.00 లకు ప్రారంభమైనది)

(గౌరవ సభాపతి అధ్యక్ష స్థానములో ఉన్నారు)

ప్రశ్నోత్తరాలు

మిస్టర్ స్పీకర్ :- గౌరవ సభ్యులందరికీ మరొకసారి విజ్ఞప్తి ఏమిటంటే కోవిడ్ నిబంధనలను తప్పనిసరిగా పాటించవలసిందిగా ఈరోజు కూడా విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. క్వశ్చన్ అవర్ను మనం 11.00 గంటల వరకు పూర్తి చేసుకునే విధంగా సభ్యులు సహకరించాలని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. దాని తరువాత ముఖ్యమైన రెవెన్యూ బిల్లులు చర్చించాల్సి ఉన్నది. గౌరవ మంత్రివర్గ సభ్యులు, గౌరవ సభ్యులు క్వశ్చన్ అవర్ను 11.00 గంటల వరకు ముగించే విధంగా క్వశ్చన్ అడిగే సభ్యులు సూటిగా అడగండి, సమాధానం చెప్పే మంత్రులు సూటిగా సమాధానం చెప్పాలని సూచిస్తూ, Question No.436 Minister for Scheduled Castes Development.

ప్రశ్న నెం.436 (13)

సర్వశ్రీ గాదరి కిషోర్ కుమార్, బాజిరెడ్డి గోవర్ధన్, మొహమ్మద్ ఫకీల్ అమీర్, ఆత్రం నక్కు, యెల్లనమోని అంజయ్య, ఎమ్మెల్యేలు :- గౌరవ నీయులైన పెడ్యాలె కులాల అభివృద్ధి శాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా:

అ) తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పడిన తర్వాత ఈ తేది వరకు ప్రారంభమైన కొత్త ప్రభుత్వ నైవాసిక పాఠశాలల సంఖ్య ఎంత;

(ఆ) సదరు పాఠశాలల కోసం అద్దెకు తీసుకున్న భవనాలకు వార్షికంగా ఖర్చుచేస్తున్న నిధుల పరిమాణం ఎంత;

ఇ) కేటగిరి వారీ వివరాలు ఏమిటి ;

ఈ) వార్షికంగా ఒక్కొక్క విద్యార్థిపై ప్రభుత్వం ఖర్చు చేస్తున్న నిధుల పరిమాణం ఎంత;

ఉ) సదరు పాఠశాలలో నమోదు కోసం దరఖాస్తు చేయడానికి నిర్దిష్టపరిచిన అధికార పరిధి ఏమిటి?

పెడ్యాలె కులాల అభివృద్ధి శాఖ మంత్రి (శ్రీ కొప్పుల ఈశ్వర్) :- అ) తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పడిన తర్వాత ఈ తేది వరకు 603 కొత్త నైవాసిక పాఠశాలలను ప్రారంభించడమయింది.

ఆ) సదరు పాఠశాలల కోసం అద్దెకు తీసుకున్న భవనాలకు వార్షికంగా రూ.174.25 కోట్లను ఖర్చు చేయడమవుతున్నది.

ఇ)

	బాలురు	బాలికలు	మొత్తం
ఎస్ సిడిడి	48	56	104
టి డబ్ల్యుడి	19	34	53
ఎండ్ బ్ల్యుడి	107	97	204
బిసి డబ్ల్యుడి	120	122	242
ఎస్ ఇ శాఖ			ఏమి లేదు
మొత్తం			603

ఈ) వార్షికంగా ఒక్కొక్క విద్యార్థిపై రూ. 87, 282/- ల నిధుల సగటు వ్యయాన్ని ఖర్చు చేయడమయింది.

ఉ) సదరు పాఠశాలల్లో చేరడానికి మునుపటి జిల్లానే ప్రామాణికంగా ఉంటుంది.

శ్రీ గాదరి కిషోర్ కుమార్ :- అధ్యక్షా, దాదాపు 603 రెసిడెన్షియల్ పాఠశాలలను నూతనంగా వివిధ కేటగిరీలవారీగా

ఇప్పటివరకు ప్రారంభించడం జరిగిందని మంత్రిగారు చెప్పారు. ప్రత్యేకంగా వీటన్నింటిని అద్దె భవనాలలో కొనసాగిస్తున్నారు. కానీ సదరు అద్దె భవనాలలో పూర్తి స్థాయి మౌలిక సదుపాయాలు లేవని మా దృష్టికి వస్తున్నాయి. గతంలోనే ఈ రెసిడెన్షియల్ పాఠశాలలకు సొంత భవనాల నిర్మాణం చేపట్టడం కోసం స్థలాలను కేటాయించుకోవడం జరిగింది. కాబట్టి సొంత భవనాలు నిర్మించుకొని విద్యార్థులకు అక్కడే హాస్టల్ సౌకర్యం కల్పించడంతోబాటు సదరు పాఠశాలల్లో పనిచేస్తున్న ఉపాధ్యాయులకు అక్కడే క్వార్టర్లు నిర్మించి ఇచ్చినట్లైతే రెసిడెన్షియల్ పాఠశాలల కాన్వెన్స్ ముందుకు వెళ్లే అవకాశముంటుంది. ఈ రెసిడెన్షియల్ పాఠశాలల్లో పనిచేసే ఉపాధ్యాయులందరూ ఆప్ అండ్ డౌన్ చేస్తుంటారు. నా తుంగతుర్తి నియోజకవర్గానికి గురుకుల రెసిడెన్షియల్ పాఠశాలలను ఇచ్చినప్పటికీ మా దగ్గర అద్దె భవనాలు అందుబాటులో లేకపోవడం వలన ఒక పాఠశాల భువనగిరిలో, మరొకటి సూర్యాపేటలో ఏర్పాటు చేశాం, ఇప్పుడు వాటిని మార్చే ప్రయత్నం చేద్దామన్నా ఉపాధ్యాయులు ఆప్ అండ్ డౌన్ ప్రయాణం చేయడానికి ఇబ్బంది అవుతుందనే ఉద్దేశంతో వారు కూడా మార్చనీయకుండా అడ్డు పడుతున్నారు. ఈ రెసిడెన్షియల్ పాఠశాలలు అద్దె భవనాలలో ఏర్పాటు చేయడం వలన విద్యార్థులకు సరైన వసతులు లభించడం లేదు, ఇబ్బంది కూడా పడుతున్నారు. కాబట్టి ఒకటే లోకేషన్లో విద్యార్థులు మరియు ఉపాధ్యాయులు ఉండే విధంగా భవనాలను నిర్మిస్తే బాగుంటుందనే విషయాన్ని మంత్రి గారికి మీద్వారా విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. మునిసిపాలిటీలోని రెసిడెన్షియల్ పాఠశాలలకు సంబంధించిన అద్దె భవనాలకు అద్దె తక్కువ చెల్లిస్తున్నారని భవన యజమానులు ఇబ్బందులు పడుతున్నారు. దానివల్ల కొంచెం గ్యాప్ ఏర్పడుతున్నది. కాబట్టి అద్దెను పెంచే అవకాశమేమైనా ఉన్నదా ఉంటే ఒకసారి పరిశీలించమని మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

అడ్మిషన్స్ కు సంబంధించి *erstwhile* జిల్లాను పరిధిగా తీసుకున్నారు. ఇప్పుడున్నటువంటి ఉమ్మడి నల్గొండ జిల్లా నల్గొండ, సూర్యాపేట, యాదాద్రిగా విభజించిన తరువాత నేను యాదాద్రి జిల్లాలోని సర్వే రెసిడెన్షియల్ పాఠశాలలో చదువుకున్నాను. నేను ఇప్పుడు నల్గొండ జిల్లాలో దీనికైనా అప్లై చేయాలంటే నాన్ లోకల్ అవుతాను. ఇక్కడ కూడా ఈ రెసిడెన్షియల్ పాఠశాలల్లో చదువుతున్న వారు పక్క జిల్లా నుంచి ఈ జిల్లాలో అడ్మిషన్స్ ఇవ్వడం ద్వారా భవిష్యత్తులో వీరందరూ నాన్ లోకల్ అవుతారు కాబట్టి దానిని కేవలం నూతన జిల్లాలకు పరిమితం చేసే అవకాశం ఉన్నదా లేదంటే

నియోజకవర్గాలకు పరిమితం చేస్తారా, లోకల్ వాళ్లకు ఎక్కువ వెనులుబాటు రావడానికి ఎలాంటి చర్యలు తీసుకుంటారనేది దయచేసి పరిశీలించాలి. గతంలో దీని గురించి మేము చాలాసార్లు విజ్ఞప్తి చేయడం జరిగింది. ఏవిధంగానైతే కేంద్రీయ విద్యాలయాలలో అడ్మిషన్లకు సంబంధించి ఎంపీలకు ఏ విధంగా కొన్ని సీట్లు కేటాయించుకునే అవకాశం ఇస్తున్నారో అదే మాదిరిగా మాకు కూడా అలాంటి అవకాశం ఇస్తే బాగుంటుంది. ఎందుకంటే ఎవరైనా నిధి వైపరీత్యం వలన తల్లిదండ్రులు చనిపోతే లేదంటే అనాథలుగా ఉంటే అంగవైకల్యం కలిగిన వారు, చదువుకోవాలని ఉత్సాహం కలిగిన విద్యార్థులకు అవకాశం కల్పించేందుకు ఎమ్మెల్యే కోటా కింద అలాంటి వారికి అవకాశం కల్పిస్తే బాగుంటుంది లేదంటే మంత్రి గారి దగ్గరే కోటా పెట్టుకొని మేం రెకమండ్ చేసినవారికి అడ్మిషన్ ఇచ్చే అవకాశం కల్పిస్తే బాగుంటుందనే అంశాలను పరిశీలించాలని మీద్వారా మంత్రి గారికి తెలియజేస్తున్నాను.

SRI SHAKIL AAMIR MOHAMMED:- Thank you Speaker Sir for giving me an opportunity to speak on the important subject. All the poor children in Telangana State knows the clear vision of our Hon'ble Chief Minister to provide them quality Education. The achievement made by our Hon'ble Chief Minister was a great achievement. After formation of the State, since first day, he is doing everything to provide quality education to the poor students of Telangana. Now, the achievements are so great that every State of India is appreciating the steps taken by our Hon'ble Chief Minister towards providing quality education to our children.

We have now 608 schools in Telangana State like BC Residential, Minorities Residential and SC Residential. Hon'ble Speaker Sir, I just wanted to know from the Hon'ble Minister that how many permanent buildings are sanctioned for these Schools because there are so many schools, which are running in the rented buildings and Government is paying huge rents for them. As the rented buildings are lacking in infrastructure, we need to construct new buildings as soon as possible. I wanted to know from the Hon'ble Minister as to how many buildings are under construction right now and when we are going to complete the other buildings sanctioned by the Government.

శ్రీవై. అంజయ్య :- అధ్యక్షా, సూటిగానే అడుగుతాను. గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు ఇంత పెద్దమొత్తంలో రెసిడెన్షియల్ స్కూల్స్ ప్రారంభించినందుకు పేద విద్యార్థులు నాణ్యమైన విద్యను పొంది ప్రయోజకులు అవుతున్నారు. అధ్యక్షా ఒక చిన్న విషయం, ఇంతకు

ముందు సభ దృష్టికి, గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారి దృష్టికి అదేవిధంగా సంచాలకుల దృష్టికి కూడా తీసుకువెళ్లాను. ఎస్సీ, ఎస్టీ, మైనారిటీ, బీసీలకు రాష్ట్రంలోని ప్రతి నియోజకవర్గంలో రెసిడెన్షియల్ స్కూల్స్ ఉన్నాయి.

అధ్యక్షా, మన సభలో కూడా చాలామంది సభ్యులు గ్రామీణ ప్రాంతాల నుండి వచ్చినవారే ఉన్నారు. గ్రామాల్లోని పిల్లలు మట్టిలో మాణిక్యాలలాంటివారు ఉంటారు. కాబట్టి, నియోజకవర్గాన్ని యూనిట్ గా తీసుకొని రెసిడెన్షియల్ స్కూల్ ఏర్పాటు చేస్తే బాగుంటుంది. కానీ, జిల్లాను యూనిట్ గా తీసుకోవడం వల్ల పట్టణ ప్రాంతాల్లోని పిల్లలే సీట్లు పొందుతున్నారు. మా నియోజకవర్గంలో పేద పిల్లలు సీట్లు పొందలేకపోతున్నారు. కాబట్టి, దయచేసి నియోజకవర్గాన్ని యూనిట్ గా తీసుకొని రెసిడెన్షియల్ స్కూల్స్ ఏర్పాటు చేసి గ్రామీణ ప్రాంతాల్లోని పేద పిల్లలకు విద్యనందించాలని మీద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారి ఉద్దేశ్యం కూడా గ్రామీణ ప్రాంత పిల్లలు పైకి రావాలనే అధ్యక్షా.

అలాగే ఒక్కోచోట తల్లిదండ్రులు చనిపోయిన పిల్లలు, చాలా బీద పిల్లలు, ఆన్ లైన్ లో దరఖాస్తులు పెట్టుకోలేని పిల్లలు ఎవరైనా ఉంటే మా దగ్గరకు వస్తుంటారు. కాబట్టి, కేంద్రీయ విద్యాలయాల్లో పిల్లలను చేర్పించేందుకు ఎంపీలకు ఎలా అయితే కోటా ఇస్తున్నారో, అదేవిధంగా తల్లిదండ్రులు చనిపోయిన పిల్లలు, చాలా బీద పిల్లలు, ఆన్ లైన్ లో దరఖాస్తులు పెట్టుకోలేని పిల్లలను పాఠశాలల్లో చేర్పించేందుకు మాకు కూడా కొంత కోటా కల్పించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ నండ్ర వెంకట వీరయ్య :- అధ్యక్షా, ఈరోజు ఎవరెస్ట్ శిఖరం అంత ఉన్నతంగా తెలంగాణలో గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారి ఆధ్వర్యంలో రెసిడెన్షియల్ విద్యా బోధన జరుగుతున్నది. కార్పొరేట్ కళాశాలల్లో కూడా చాలా కిక్కిరిసి ఉన్నట్లుగా ఉంటుంది. కానీ, మన ప్రభుత్వ భవనాలు చాలా ఉన్నతంగా ఉన్నాయి. సంవత్సరానికి రూ.174 కోట్లు కేవలం రెంటెడ్ బిల్డింగ్స్ కి కడుతున్నాం. మన భవనాల్లో సౌకర్యాలు ఉన్నతంగా ఉన్నాయి. కానీ, రెంటెడ్ బిల్డింగ్స్ లో సౌకర్యాలు అంతగా లేవు. ఉదాహరణకు మా సత్తుపల్లి దగ్గర తాళ్లమడుగు అని ఉంది. అక్కడ రేకుల పెడ్లలో పాఠశాల నడుస్తోంది. మనం నిర్మించుకున్న భవనాల దగ్గర సీట్లకు చాలా డిమాండ్ ఉంది. ఎందుకంటే అక్కడ సౌకర్యాలు ఉన్నతంగా ఉన్నాయి. కాబట్టి, రెంటెడ్ లో ఉన్నటువంటి పాఠశాలలకు ఫేజ్ వైజ్ గా భవనాలను మంజూరు చేయాలని కోరుతున్నాను.

దేశవ్యాప్తంగా దళితుల మీద దాడులు జరుగుతున్నాయి. కానీ, తెలంగాణలో దళితులు ఆత్మ గౌరవంతో బ్రతుకుతున్నారు. ఈ స్థితిలో ముస్లింలకు అలీఘుడ్ యూనివర్సిటీ ఉంది. ఇతర వర్గాలకు ఉంది. అందుకని మన తెలంగాణ రాష్ట్రం దేశంలోని అన్ని రంగాల్లో వ్యవసాయ సంస్కరణలో కానివ్వండి, రైతుబంధు, కేసీఆర్ కిట్ కానివ్వండి ఇతరత్రా అన్ని రంగాల్లో మనం ముందున్నాం. తెలంగాణలో ఒక ప్రపంచస్థాయి దళిత యూనివర్సిటీని ఏర్పాటు చేయాలని కోరుతున్నాను. ఈరోజు ప్రాథమిక విద్య నుండి ఇంటర్మీడియట్ వరకు విద్యాలయాలు ఉన్నాయి. డ్రాప్ అవుట్స్ పెరగకుండా ఉండడానికి మహిళలకు డిగ్రీ కళాశాలలు కూడా పెట్టాం. కాబట్టి, ఒక దళిత యూనివర్సిటీని ఏర్పాటు చేసేందుకు చర్యలు తీసుకోవాలని మీద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. అందుకోరకు మన గౌరవ మంత్రివర్యుల నాయకత్వంలో దళిత శాసనసభ్యులం అందరం కలిసి గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారిని కలిసి భారతదేశానికే తెలంగాణ ఒక దిక్పాచిగా ఉన్నదని నిరూపించే విధంగా ఒక దళిత యూనివర్సిటీని ఏర్పాటు చేసే ప్రతిపాదనని పరిశీలించాలని మీద్వారా ప్రభుత్వానికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

SRI AKBARUDDIN OWAISI :- Hon'ble Speaker Sir, through you I would like to ask two specific questions. The Hon'ble Minister has given the details of amount that has been spent on rentals and the average expenditure incurred for each boarder. Sir, I would like to know from the Hon'ble Minister as to what is the assistance or the financial aid or the contribution of Government of India for the construction of these School buildings, let it be SC Corporation or BC Corporation or Minorities Corporation. If so, what is the amount for SC Corporation, BC Corporation, ST Corporation and Minorities Corporation for the construction of these Schools? Second question I would like to ask through you is that -

10.20

ఉ.

یہ یوٹیوٹھ کلاس کے ہاتھی اسکول میں ہیں، ان میں ہاتھی ایک category ہے جس میں مسلمان آتے ہیں تو کیا ان یوٹیوٹھ کلاس کے ہاتھی اسکول میں ہاتھی ای کے مسلم کو بھی داخلہ دے رہے ہیں؟ یہ ایک سوال ہے۔ تیسرا سوال میں آپ کے ذریعہ مسٹر معاذ سے پوچھنا چاہتا ہوں کہ ہاتھی ای کے اسکول میں کیا آپ نے مسلم طلبہ کے لئے کوٹا رکھا ہے؟

Because, as far as my knowledge goes the Minority Residential Schools are run by Minorities Welfare Department and there is a specific percentage of quota for SCs, STs and BCs. I would like to know through you is whether the same quota is being provided for minorities in SC run schools, BC run schools and ST run schools. Because earlier when I raised this question in this House, it was told that the quota is not there in SC, ST and BC schools but it was promised that they will make sure to provide that quota. Are you providing that quota now or not? If not, are you going to provide that during the coming academic year? Thirdly, my request and submission is that there are lot of wakf properties, which have been encroached. If these wakf properties can be taken for construction of schools buildings, it will be very good. Earlier also, I have demanded and requested this. So, once again I request this. Lastly, I am little bit deviating from the question but it is a very important issue and with your kind permission, what I would like to raise is that, as all the schools including, private schools are closed, the private school teachers are not getting their salaries and they are really suffering. We need to pass on some instructions, some GO needs to be issued for the private schools that if not full salary, they should give some amount of salary because those teachers are suffering lot of financial hardships.

پہلے سے بہت پریشان تھا۔ میں آپ کے ذریعہ درخواست کر رہا ہوں کہ ان کو کوئی رقم ملے۔

శ్రీ దాస్యం వినయ్ భాస్కర్ :- అధ్యక్షా, కృతజ్ఞతలు. ఈరోజు గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారి చొరవతో ప్రారంభించబడిన రెసిడెన్షియల్ పాఠశాలల్లో అనేకమంది పేద పిల్లలు, కార్పొరేట్ పాఠశాలల స్థాయిలో బోధించబడుతున్న విద్యను అభ్యసిస్తున్నారు. దానితోపాటు వారికి కావలసిన మంచి ఆహారం, దుస్తులు అందిస్తున్నారు. దీని వలన ఆ గురుకుల పాఠశాలల్లో ప్రవేశాలకు పోటీ ఏర్పడింది. చాలామంది తల్లిదండ్రులు మా దగ్గరకు వచ్చి, రికమండ్ చేయమని అడుగుతున్నారు. ఇంతకుముందు శాసనసభ్యులు కోరినట్లు రిజిస్ట్రేషన్లతో పాటు, మాకు కూడా కొంత ప్రీఫరెన్స్ ఇస్తే బాగుంటుందని తమరి ద్వారా గౌరవ మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

మరొక అంశం ఏమిటంటే గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో అందుబాటులో స్థలం ఉండడం వలన అక్కడ పాఠశాలల భవనాల

నిర్మాణాలు జరగడానికి అవకాశం ఎక్కువగా ఉంది. కాని పట్టణ ప్రాంతాల్లో స్థలం దొరకక, భవనాలు లేక, వాటిని వేరే నియోజకవర్గాల్లో పెడుతున్నారు. మేము ఎప్పుడన్నా పిల్లలను పలకరించడానికో, అక్కడున్న వనతులను చూడడానికో వెళ్ళినప్పుడు, అది వేరే అసెంబ్లీ నియోజకవర్గం అయినందున ఆ ఎమ్మెల్యేకు, మాకు టైం కలవక, మేము అనుకున్న విధంగా ఆ గురుకుల పాఠశాలలను సందర్శించలేకపోతున్నాము. ఇది కొంత ఇబ్బందికరంగా ఉంది. అదే విధంగా గ్రామీణ ప్రాంతంలో ఐదారు ఎకరాల స్థలం కావలసి ఉంటుందన్నారు. కాని పట్టణ ప్రాంతంలో అంత దొరకదు కాబట్టి, మా దగ్గరున్న డిగ్రీ, జూనియర్ కాలేజీల్లో కొంత ఖాళీ స్థలం అందుబాటులో ఉంది. ఆ స్థలంలో పాఠశాల నిర్మాణం జరుపుకోవడానికి అనుమతి ఇవ్వగలుగుతారా అనేది తెలియజేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను. అదే విధంగా గ్రామీణ ప్రాంతంలో పొందుపరచిన ఆరు ఎకరాల స్థలం నిబంధనను పట్టణ ప్రాంతంలో ఏమైనా తగ్గించడానికి వీలుంటుందా తెలియజేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను. కొంతమంది దాతలు స్థలం ఇవ్వడానికి సిద్ధంగా ఉన్నారు. నేను చెప్పిన అంశాల గురించి వివరించవలసిందిగా తమరి ద్వారా గౌరవ మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ పట్నం నరేందర్ రెడ్డి :- అధ్యక్షా, ధన్యవాదాలు. గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు కొడంగల్ నియోజకవర్గానికి నాలుగు గురుకుల పాఠశాలలు మంజూరు చేశారు. రెండు బి.సి. బాలికలు మరియు బాలురు, ఒక ఎస్.టి. ఒక మైనారిటీకి ఇచ్చారు. ఈ నాలుగు పాఠశాలలు కూడా కొడంగల్ నియోజకవర్గంలో ప్రైవేటు వ్యక్తులకు సంబంధించిన అద్దె భవనాలు దొరకనందు వల్ల, చేవెళ్లలో మూడు పాఠశాలలు, షాద్ నగర్ చటాన్ పల్లిలో ఒకటి నడుస్తున్నది. తమరి ద్వారా గౌరవ మంత్రిగారిని కోరేది ఏమిటంటే ఈ సంవత్సరానికన్నా ఆ బి.సి. గురుకుల పాఠశాలకు, లేదా ఎస్.టి గురుకుల పాఠశాలకు ఒక భవనం మంజూరు చేయాలని కోరుతున్నాను. అదే విధంగా ఇంతకుముందు సభ్యులు కోరినట్లు పది శాతం కోటా విద్యార్థుల ప్రవేశాల్లో మాకు అవకాశం కల్పించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ సి. రామ్మోహన్ రెడ్డి :- అధ్యక్షా, మా నియోజకవర్గంలో గురుకుల పాఠశాలలను ప్రారంభించడం జరిగింది. అందులో భాగంగా మా మక్తల్ కేంద్రానికి ఐదు పాఠశాలలు వచ్చాయి. ఐదుకి ఐదుని ఒకే చోట, తాలుకా కేంద్రంలో పెట్టారు. వారికి స్థలాలు చూపించినా వెళ్లడం లేదు. ప్రభుత్వ భవనాలు చూపించినా వెళ్లడం లేదు. ఎందుకంటే అవి అలాగే అద్దె భవనాల్లో కొనసాగుతుంటే, ప్రభుత్వానికి భారం అవుతుంది. వారికి మేము ఎన్ని సార్లు సూచించినా, వెళ్లడం లేదు.

శ్రీ కొప్పుల ఈశ్వర్ :- అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు శ్రీ గ్యాదరి కిషోర్ గారు, షకీల్ అహ్మద్ గారు, ఆత్రం సక్కుగారు, సండ్ర వెంకటవీరయ్యగారు, అంజయ్య యాదవ్ గారు, వినయ్ భాస్కర్ గారు, అక్బరుద్దీన్ ఓవైసిగారు, రామ్మోహన్ రెడ్డిగారు, నరేందర్ రెడ్డిగారు ఇలా చాలామంది అనేక సూచనలు చేసి, వారివారి అభిప్రాయాలు చెప్పారు. చాలా విషయాలను వారు ప్రస్తావించడం జరిగింది. ఇందులో తెలంగాణ రాష్ట్రం వచ్చిన తరువాత, గతంలో గురుకుల పాఠశాలల వ్యవస్థ ఉన్నప్పటికీ కూడా, దీనిని పూర్తి స్థాయిలో ప్రక్షాళన చేసి, నిజమైన పేద వర్గాలు ఎవరైతే ఉన్నారో ఎస్సీలు, ఎస్టీలు, బిసిలు, అర్థికంగా బాగా చితికిపోయిన వర్గాలకు నాణ్యమైన విద్య అందటం లేదు అనే ఉద్దేశంతో గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు దీనిపైన ప్రత్యేక శ్రద్ధ తీసుకున్న తరువాతనే మంచి మార్పులు వచ్చాయి. గౌరవ శాసన సభ్యులు ఒక వైపు ప్రశ్నిస్తూనే, దీని గొప్పతనాన్ని కూడా చెప్పడం జరిగింది. ఈ పాఠశాలల వలన గత ఆరు సంవత్సరాల నుండి ఎంత మంచి ఫలితాలు వచ్చాయో ప్రత్యక్షంగా ప్రజలకు, విద్యార్థుల తల్లిదండ్రులకు, మన శాసనసభ్యులకు తెలిసిన విషయమే. అందుకే ఇంతమంది సభ్యులు ఆసక్తిగా దీనిగురించి ప్రశ్నలు అడగటం జరిగింది.

ఈ విషయంలో ఇంకా ఏవైతే ఏర్పాట్లు చేసుకోవలసి ఉందో వాటి కొరకు కూడా గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకువెళ్లడం జరిగింది. వారు కూడా దీనిని పరిశీలిస్తున్నారు. వీటికి సరైన సమయంలో, సరైన పరిష్కారం చూపుతారని ఆశిద్దాం. అలాగే మరికొన్ని విషయాలు సభ ద్వారా తెలియచేయవలసిన అవసరం ఉంది. మొత్తం 603 గురుకుల పాఠశాలలను ప్రారంభించిన తరువాత, సాంఘిక సంక్షేమానికి సంబంధించి 104, గిరిజన సంక్షేమానికి సంబంధించి 53, మైనారిటీ వెల్ఫేర్ కి సంబంధించి ఒకేసారి 204 పాఠశాలలను ప్రారంభించడం చాలా గొప్ప విషయంగా నేను ఈ సందర్భంగా మనవి చేస్తున్నాను. బిసి వెల్ఫేర్ కి సంబంధించి 242 పాఠశాలలు ఒకేసారి ప్రారంభించుకోవడం చాలా సంతోషకరమైన విషయం. దాని ఫలితాలు కూడా మనం ఇప్పుడు చూస్తున్నాము. ఇప్పుడు మొత్తం 970 గురుకుల పాఠశాలలు నిర్వహించబడుతున్నాయి. ఇందులో మొత్తం నాలుగు లక్షల, ముప్పై ఒక్కవేల, ఎనబై ఆరుమంది విద్యార్థులు చాలా గొప్పగా ప్రయోజనం పొందుతున్నారు. కొంతమంది సభ్యులు కొత్త జిల్లాలలో ఈ పాఠశాలలను ఏర్పాటు చేస్తే బాగుంటుందని సూచించారు. ఇంకా మరికొన్ని పాఠశాలలు, ఇటు బాలురకు బాలికలకు కోవిడ్ సుకేషన్

జరుగుతున్నది కాబట్టి, కొత్తగా ఏర్పాటు చేయబోయే పాఠశాలల విషయంలో వారి సూచనలను పరిగణనలోకి తీసుకుని, సాధ్యమైతే తప్పకుండా చేసే ప్రయత్నం చేస్తాము.

అద్దె భవనాల గురించి ఎక్కువ మంది సభ్యులు ప్రస్తావించారు. అది వాస్తవమే. ఎందుకంటే ఒకేసారి ఇంత పెద్ద ఎత్తున, విద్యా వ్యవస్థలో సమూల మార్పులు తీసుకురావాలని 603 పాఠశాలలను ఒకేసారి ప్రారంభించడం వలన, అద్దె భవనాలను తీసుకోక తప్పని పరిస్థితి ఏర్పడింది. అయినప్పటికీ నేను కూడా స్వయంగా అనేక చోట్లకు వెళ్లి, పాఠశాలలను పరిశీలించడం జరిగింది. కానీ నాకు తెలిసినంత వరకు కొన్ని గ్రామీణ ప్రాంతాలలో ఉన్న మండల స్థాయి గురుకుల పాఠశాలల్లో కొన్ని సదుపాయాలు తక్కువగా ఉన్నాయేమోగాని, జిల్లా మరియు డివిజన్ హెడ్ క్వార్టర్స్ లో గాని, హైదరాబాద్ నగరంలో ఉన్నటువంటి రెసిడెన్షియల్ పాఠశాలలు ఏవైతే ఉన్నాయో, ఒక్కమాటలో చెప్పాలంటే కార్పొరేట్ విద్యాసంస్థల కంటే కూడా, చాలా బ్రహ్మాండమైన సౌకర్యాలతో నిర్వహించబడుతున్నాయి. నేను చాలా సంతోషిస్తాను. ఆ పాఠశాలల భవనాలు కావచ్చు, లైబ్రరీలు కావచ్చు, కాన్ఫరెన్స్ హాలుగాని, పిల్లల క్లాసు రూంలు కావచ్చు, డైనింగ్ హాల్స్ కావచ్చు, వాటి నిర్వహణ చాలా గొప్పగా జరుగుతున్నదని ఈ సందర్భంగా మనవి చేసుకుంటున్నాను.

10.30 ఉ. శాసన సభ్యులు వారి నియోజకవర్గాలలోని రెసిడెన్షియల్ పాఠశాలలను సందర్శించినట్లైతే వారికి ఏ రకమైన మెనూ అమలు చేస్తున్నాము, ఏ రకమైన విద్యా విధానాన్ని అమలు చేస్తున్నామనే విషయం అర్థమౌతుంది. మైనారిటీ విద్యార్థుల గురించి 18 నెలల సమయంలో 204 పాఠశాలలను ఒకేసారి ప్రారంభించుకున్నాము. అందులో 71 మైనారిటీ పాఠశాలలను ఈ సంవత్సరం జూనియర్ కాలేజీలుగా ఆప్ గ్రేడ్ చేసుకోవడం జరుగుతున్నది. ముస్లిం మైనారిటీ మరియు క్రిస్టియన్ మైనారిటీల్లోని చదువుకు దూరంగా ఉన్న పిల్లలకు ఇంటర్మీడియట్ స్థాయి వరకు ఏ రకమైన ఇబ్బంది లేకుండా రెసిడెన్షియల్ పాఠశాలల్లోని విద్యార్థులు చదువుకునే అవకాశాన్ని ప్రభుత్వం కల్పిస్తోంది. ఇంకా ఇందులో ఉన్న గొప్ప విషయాలను కూడా మనం చెప్పుకోవాల్సిన అవసరం ఉంది.

సమైక్య రాష్ట్రంలో సైనిక్ పాఠశాల అంటే ఒక్కరోజుకొండ సైనిక్ పాఠశాల మాత్రమే ఉండేది. కానీ, తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పడిన తరువాత ఎస్సీల గురించి రుక్మాపూర్ లో, ఎస్టీల కోసం వరంగల్ జిల్లాలో, ఎస్సీ మహిళల కోసం డిగ్రీ స్థాయిలో యాదాద్రి జిల్లాలో

సైనిక్ పాఠశాలల నిర్మాణాలు జరుగుతున్నాయి. ఈ మూడు పాఠశాలలను చూసిన తరువాత నేను ఆశ్చర్యపోయాను. ఈ పాఠశాలల్లో చదువుకున్న విద్యార్థులకు ఆత్మ విశ్వాసం కలిగి మంచి అధికారులుగా ఎదగడానికి ధైర్యాన్ని ఇచ్చే విధంగా ఈ పాఠశాలల నిర్వహణ జరుగుతున్నది. ఆంగ్ల మాధ్యమంలో కూడా విద్యా నిర్వహణ చేయడంతోబాటు, కంప్యూటర్ సైన్స్, రోబోటిక్స్ ల్యాబ్స్, డిజిటల్ తరగతులను కూడా నిర్వహిస్తున్నాము. విద్యార్థులకు అన్ని రకాల పాఠ్యాంశాల అందించడానికి డైట్ ఛార్జీలను కూడా పెంచడం జరిగింది. అదే విధంగా కాస్ట్రాటిక్ ఛార్జీలను కూడా పెంచడం జరిగింది. విద్యార్థుల ఆరోగ్య పరిస్థితిని ఎప్పటికప్పుడు గమనించడం కోసం కమాండ్ కంట్రోల్ సెంటర్ను ఏర్పాటు చేసి ప్రతి విద్యార్థి యొక్క ఆరోగ్యాన్ని ఎప్పటికప్పుడు తెలుసుకోవడం కూడా జరుగుతున్నది. ప్రైవేటు విధానంలో కూడా ఇప్పటి వరకు ఇటువంటి విధానాన్ని అమలు పరచి ఉండడం మనవి చేస్తున్నాను. ఇన్ని రకాల సౌకర్యాలు కల్పిస్తున్న సందర్భంలో మన విద్యార్థులు కూడా మంచి ఫలితాలను సాధిస్తున్నారు. ఎస్ఎస్సీలో 96 శాతం ఉత్తీర్ణతా శాతాన్ని సాధించి విద్యార్థుల యొక్క ప్రతిభను కనపరుస్తున్నారు. టిప్రీస్లో చదువుతున్న విద్యార్థులు ఇందన రహిత బైక్ను తయారు చేసి ప్రయత్నం చేశారు. నాసా అంతరిక్ష అభివృద్ధి కార్యక్రమాల్లో కూడా పాల్గొంటున్నారు. గతంలో రాష్ట్ర మొత్తం మీద రెసిడెన్షియల్ పాఠశాలల్లో ఆరు ఎమ్బిబిఎస్ సీట్లు సంపాదించేవారు. కానీ, ప్రస్తుతం అరవై సీట్లు మన విద్యార్థులు సాధించుకుంటున్నారు. ఇది చాలా గొప్ప విషయం.

అంతే కాకుండా రెసిడెన్షియల్ పాఠశాలల్లో చదువుకుంటున్న ఎంతో మంది విద్యార్థులు ఐఎఎస్., ఐపిఎస్, ఐఆర్ఎస్, డాక్టర్లు, ఇంజనీర్లు విదేశాల్లో స్థిరపడి అసాధారణ ప్రతిభను కనపరుస్తున్నారు. మరో గొప్ప విషయం ఏమంటే, ప్రపంచంలో ప్రసిద్ధి గాంచిన హార్వర్డ్ విశ్వ విద్యాలయం 2018-19 సంవత్సరంలో ఆరు వేల కోట్ల ఈ సర్వే నిర్వహించడం జరిగింది. తెలంగాణ రాష్ట్రంలో సాంఘిక సంక్షేమ గురుకులాలపై కేస్ స్టడీ నిర్వహించి తెలంగాణ రాష్ట్రంలో నిర్వహించబడుతున్న రెసిడెన్షియల్ పాఠశాలల్లోని విద్యా విధానం చాలా గొప్పగా ఉందని నిర్ధారించి హార్వర్డ్ విశ్వ విద్యాలయంలో ఈ అంశాన్ని ఒక పాఠ్యాంశంగా తీసుకోవడం అనేది చాలా గొప్ప విషయం. సమాజంలో ఎస్సీ, ఎస్టీ, మైనారిటీల్లోని పేద విద్యార్థుల బంగారు భవిష్యత్తును తీర్చి దిద్దడంలో భాగంగా పని చేస్తున్న ఉపాధ్యాయులు, మిగిలిన సిబ్బంది మరీ ముఖ్యంగా గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారి యొక్క ప్రోత్సాహం ఆలోచనా విధానం వలన

నిరుపేద విద్యార్థుల తల్లిదండ్రులు కంటున్న కలలను నెరవేర్చే ప్రయత్నం మన తెలంగాణ రెసిడెన్షియల్ పాఠశాలల్లో జరుగుతుందని చెప్పడంలో ఎటువంటి అతిశయోక్తి లేదని తెలియజేస్తూ, ఈ వర్గాలన్నీ గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారికి తప్పకుండా రుణపడి ఉంటాయని భావిస్తున్నాను.

మిత్రులు గాదరి కిషోర్ గారు చెప్పిన అద్దె భవనాల అంశాన్ని మన యొక్క ఆర్థిక పరిస్థితిని బట్టి, మరీ ఇబ్బందికరంగా సౌకర్యాలు ఉన్న భవనాలను మార్చుకుని మన ఆర్థిక పరిస్థితిని బట్టి, కొత్త భవనాలను నిర్మించుకునే ప్రయత్నం చేద్దాం. అడ్మిషన్లకు సంబంధించి అందరూ శాసనసభ్యులు కామన్ క్వశ్చన్ వేశారు. అడ్మిషన్ల విషయంలో ఎమ్మెల్యేలను సీట్లు ఇప్పించమని అడుగుతూ కొంత ఒత్తిడి వారి మీద ఉంటున్నందున ఎమ్మెల్యే కోటాను ఏర్పాటు చేయమని కోరడం జరిగింది. ఈ విషయాన్ని తప్పకుండా పరిశీలిస్తాము. కానీ, నాకు తెలిసినంతవరకు గత సంవత్సరం గాని, అంతకు ముందు సంవత్సరం గాని శాసనసభ్యులెవరైనా లెటర్ ఇచ్చి, తప్పకుండా ఈ విద్యార్థికి అడ్మిషన్ కావాలని కోరినట్లైతే తప్పకుండా సీట్లు ఇప్పించే ఏర్పాట్లే చేశాము. మీ ప్రతిపాదన ఇవ్వండి తప్పకుండా సీట్లు ఇప్పించే ఏర్పాటు చేస్తాము. కోటా విషయంలో కూడా ప్రయత్నం చేద్దామని తెలియజేస్తున్నాను.

బీసీల్లో కూడా ఇబిసి కోటా కింద ఏమైనా సీట్లు ఇస్తున్నారా, రెసిడెన్షియల్ పాఠశాలల్లో వర్సెంటేజ్ ఏమి ఇస్తున్నారు అని మిత్రులు శ్రీ అక్బరుద్దీన్ గారు అడిగారు. అన్ని రెసిడెన్షియల్ పాఠశాలల్లో ఎస్సీ, ఎస్టీ, బిసి, మైనారిటీ విద్యార్థులకు 75 శాతం సీట్లు ఇస్తున్నారు. మిగిలిన 25 శాతం సీట్లు అందరికీ ఇస్తున్నారు. ఇందులో మైనారిటీల కోసం తప్పకుండా ప్రత్యేకమైన కోటా ఇవ్వడం జరుగుతున్నది. మైనారిటీలకు 3 శాతం కోటా ఇవ్వడం జరుగుతున్నది. ఇబిసీలకు సంబంధించి 4 శాతం కోటా ఇవ్వడం జరుగుతున్నది. దళిత విశ్వవిద్యాలయాన్ని ఏర్పాటు చేస్తే బాగుంటుందని శాసన సభ్యులు వెంకట వీరయ్య గారు చెప్పడం జరిగింది. గత సంవత్సరం దళిత ఎమ్మెల్యేలందరూ కలిసి కేసీఆర్ గ్లోబల్ యూనివర్సిటీని సోషల్ వెల్ఫేర్ సిస్టమ్లో భాగంగా ఏర్పాటు చేస్తే బాగుంటుందని చెప్పాము. ముఖ్యమంత్రిగారి పరిశీలనలో ఉంది. తప్పకుండా చేస్తారని ఆశిద్దామని మనవి చేస్తూ, సభ్యులు అడిగిన అన్ని అంశాలకు సంబంధించిన సమాధానాలు చెప్పానని భావిస్తూ నేను ముగిస్తున్నాను.

ప్రశ్న నెం . 452(14)

సర్వశ్రీ అరికెపూడి గాంధీ, దేవి రెడ్డి సుధీర్ రెడ్డి, కె.పి. వివేకానంద్, ఎమ్మెల్యేలు:- గౌరవనీయులైన మున్సిపల్ పరిపాలన మరియు పట్టణాభివృద్ధి శాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా;

అ) హైదరాబాదు నగరంలో బ్రాఫిక్ రద్దీని తగ్గించడానికి ప్రభుత్వం వ్యూహాత్మక రోడ్లు అభివృద్ధి ప్రణాళికను చేపట్టిన విషయం వాస్తవమేనా;

ఆ) అయితే, ఇప్పటి వరకు ఈ ప్రాజెక్టు క్రింద అభివృద్ధి చేసిన రోడ్లు, ఫ్లైఓవర్లు, జంక్షన్ల సంఖ్య ఎంత ;

ఇ) ఆ వివరాలేమిటి ;

ఈ) మిగిలిన పనులను ఎప్పటిలోగా పూర్తి చేయడమవుతుంది?

మున్సిపల్ పరిపాలన మరియు పట్టణాభివృద్ధి శాఖ మంత్రి (శ్రీ కె. తారక రామారావు) :- అ) అవునండీ.

ఆ) ఎస్ఆర్డిసి క్రింద అభివృద్ధి చేసిన పనుల వివరాలు ఈ క్రింది విధంగా ఉన్నాయి.

1) ఫ్లైఓవర్లు	-	9
2) అండర్ పాస్లు	-	4
3) ఆర్డీబిలు/ఆర్యుబిలు	-	3
4) వంతెనలు	-	1
5) కేబుల్ కలిగి వున్న వంతెన	-	1
మొత్తం	-	18

ఇ & ఈ) ఎస్ఆర్డిసి పనుల వివరాలు, కొనసాగుతున్న ఎస్ఆర్డిసి పనులను పూర్తి చేయడానికి నిర్దిష్ట కాలవ్యవధిని చూపే పట్టికను సభా సమక్షంలో ఉంచడమయింది.

శాసనసభ ప్రశ్న నెం.452లోని ఎస్ఆర్డిసి వివరాల కోసం

(సి) ఖండానికి నమాధానం

వరుస సంఖ్య	పనుల వివరణ	పనుల సంఖ్య	మొత్తం (రూ. కోట్లలో)
I	పూర్తయినవి	9	598.4
i)	ఫ్లైఓవర్లు	4	166.71
ii)	అండర్ పాస్లు	3	55.71
iii)	ఆర్డీబిలు/ఆర్యుబిలు	1	5.95

iv)	వంతెనలు	1	184
v)	కేబుల్ కలిగివున్న వంతెన ఉప మొత్తం - పూర్తి అయిన పనులు	18	1010.77
II	పురోగతిలో ఉన్నవి		
i)	ఫ్లైఓవర్లు	15	3536.4
ii)	వంతెనలు	1	17
iii)	ఆర్యుబిలు/ఆర్డీబిలు ఉప మొత్తం	4	253.91 3807.31
iv)	జిహెచ్ఎంసీ ద్వారా పురోగతిలో ఉన్న పనుల కోసం భూసేకరణ వ్యయం		463.78
v)	ఎస్హెచ్/ఆర్డిజి పనుల నిమిత్తం జిహెచ్ఎంసీ వాటా ఉప మొత్తం - పురోగతిలో ఉన్న పనులు	20	601.43 4872.52
III	ఏజెన్సీ ఖరారు చేసినది కాని భూసేకరణ & ఇతర కారణాల వల్ల నిలిచిపోయిన పని	4	1472.8
IV	ఏజెన్సీ ఖరారు పరిచినది, ఒప్పందం దశ	4	1033.47
V	టెండర్ దశ ఆర్యుబిలు/ఆర్డీబిలు ఉప మొత్తం - టెండరు దశ పనులు	1	71 71
VI	పరిపాలక మంజూరు దశ	2	880.6
VII	ఖరారు దశ క్రింద డిపిఆర్లు	6	8310
VIII	తయారీ దశ క్రింద డిపిఆర్లు	12	12044
	మొత్తం	67	29695.16

ఎస్ఆర్డిసి క్రింద కొనసాగుతున్న పనులు, ఒప్పంద దశలోని పనుల నిర్దిష్ట కాలపరిమితి వివరాల కోసం ప్రశ్న నెం.452లోని (డి) ఖండానికి నమాధానం

వరుస సంఖ్య	పని పేరు	పూర్తయ్యే తాత్కాలిక తేదీ
1.	ఎల్.బి.నగర్ ఆర్హెచ్ఎస్ ఫ్లైఓవరు	డిసెంబరు, 2021
2.	బైరామలగూడ ఎల్హెచ్ఎస్ ఫ్లైఓవరు	జూన్, 2021
3.	నాగోల్ ఫ్లైఓవరు	మార్చి, 2022
4.	ఎల్.బి.నగర్ ఆర్హెచ్ఎస్ అండర్ పాస్	మార్చి, 2022
5.	క్రాసింగ్ 7 టూంబ్స్ జంక్షన్ మరియు విన్సర్ వ్యాలీ జంక్షన్ను దాటుతూ ఫ్లైఓవరు	డిసెంబరు, 2021

6.	కొత్తగూడ గ్రేడ్ సెవరేటర్స్	డిసెంబరు, 2021
7.	శిల్ప లే-అవుట్, గచ్చిబౌలి దగ్గర గ్రేడ్ సెవరేటర్స్	డిసెంబరు, 2021
8.	ఓవైసీ హాస్పిటల్	సెప్టెంబరు, 2021
9.	బహదూర్ పుర	డిసెంబరు, 2021
10.	వంజగుట్ట స్టేట్ బ్రిడ్జి	డిసెంబరు, 2020
11.	తుకారాం గేట్ దగ్గర ఆర్యుబి	డిసెంబరు, 2021
12.	హై-టెక్ నీటి రైల్వే స్టేషన్ దగ్గర ఆర్యుబి	మార్చి, 2021
13.	కైతలాపూర్ దగ్గర ఆర్యుబి	మార్చి, 2021
14.	బాండ్రా యువగుట్ట ఫై ఓవర్ ఎక్స్ ట్రాన్స్	డిసెంబరు, 2021
15.	నల్గొండ 'ఎక్స్' రోడ్ నుంచి ఓవైసీ హాస్పిటల్ ఎలివేటర్ కారిడార్	ఆగష్టు, 2022
16.	ఇందిరా పార్కు నుండి ఎఎస్ టి ఎలివేటర్ కారిడార్	ఆగష్టు, 2022
17.	ఫలక్ సుమా దగ్గర ఆర్యుబి	డిసెంబరు, 2022

మిస్టర్ స్పీకర్ :- గాంధీ గారు ప్రశ్నను మాత్రమే అడగండి. ఎందుకంటే, ఇంకా 5 ప్రశ్నలు ఉన్నాయి. సమయం కూడా 20 నిమిషాలు మాత్రమే ఉన్నది.

శ్రీ అరికెప్పాడి గాంధీ :- అధ్యక్షా, హైదరాబాదులో వ్యూహాత్మక రహదారుల అభివృద్ధి, ఎస్ఆర్డిసి ప్రాజెక్టు మీద నాకు మాట్లాడే అవకాశం ఇచ్చినందుకు ధన్యవాదాలు. హైదరాబాదును విశ్వనగరంగా తీర్చిదిద్దే క్రమంలో ప్రజలకు మెరుగైన జీవన విధానాలు, ప్రమాణాలు కల్పించాలనే ముఖ్యమంత్రిగారి గొప్ప ఆలోచనల మేరకు శేరిలింగంపల్లి నియోజకవర్గంలో ఐ.టి.రంగం కన్స్ట్రక్షన్ లెవల్లో హైరైజ్ బిల్డింగులు అత్యధిక ప్రజానికం ఉంటున్న ప్రాంతాలలో బ్రాఫిక్ సమస్యలు తీవ్రమైన పరిస్థితుల్లో గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు దూరదృష్టితో గౌరవ మంత్రివర్యులు ప్రణాళికగా శేరిలింగం పల్లి ప్రజల బ్రాఫిక్ సమస్యల మీద ప్రత్యేక శ్రద్ధ పెట్టారు. బ్రాఫిక్ లేకుండా వాహనాలు ఫ్రీగా ముందుకు తీసుకెళ్లాలనే ఉద్దేశంతో మొట్టమొదటిగా అయ్యప్ప సొసైటీలోని అండర్ బ్రిడ్జిని

మొదలు పెట్టి ప్రారంభించడం కూడా జరిగింది. సబ్ రోడ్లు, స్టేజివర్లు, అండర్ బ్రిడ్జిలు కానీ కొత్త ప్రతిపాదనలో బ్రహ్మాండంగా ముందుకు తీసుకెళ్తున్నారు. కోవిడ్ సమయంలో ఇబ్బందికరంగా ఉన్నప్పటికీ కూడా అధికారులతో చక్కటి ప్రణాళిక సిద్ధం చేసి ఎప్పటికప్పుడు సమావేశాలు ఏర్పాటు చేసుకుంటూ, ఎక్కడ కూడా పనులు ఆగకుండా ఎంతో భూసేకరణ చేయవల్సి ఉన్నప్పటికీ ప్రజల సహకారం తీసుకుని అధికారులతో సమన్వయం పరచుకుంటూ ఇన్ని రోడ్లు చేయడమంటే బహుశా యాభై సంవత్సరాల చరిత్రలో మొట్టమొదటి గొప్ప చరిత్ర అని చెప్పుకొనడానికి శేరిలింగం పల్లి నియోజకవర్గానికి, ప్రజానీకానికి మాకు గౌరవంగా ఉందని చెప్పడానికి సంతోషిస్తున్నాను.

స్టేజివర్లు అండర్ బ్రిడ్జిలు, కొత్త రహదారులు ఏర్పాటు చేసినందుకు చాలా సంతోషంగా ఉన్నది. దుర్గంచెరువు వద్ద ఉన్న బ్రిడ్జిని రోప్ వే , కేబుల్ బ్రిడ్జి అని అంటారు. అక్కడ టూరిజం రోకెషన్ మాదిరిగా ప్రజానీకానికి ఉపయోగపడేలా చేయాలని, బ్రాఫిక్ తగ్గడానికి చక్కటి అవకాశంగా బ్రహ్మాండమైన ప్రణాళికను రూపొందించడం జరిగింది. అది ఓపెనింగ్ కు సిద్ధంగా ఉన్నది. అందుకు మంత్రిగారికి అధికారులకు కృతజ్ఞతలు తెలియజేసుకుంటున్నాను.

కొన్ని ప్రతిపాదనలు మంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకెళ్లడం జరిగింది. మియాపూర్ నుంచి బిహెచ్ ఇఎల్ వరకు ఒకే పిల్లర్ మీద స్టేజివర్ మెట్రో ట్రైన్ గురించి, సబ్ రోడ్ల గురించి అడగడం జరిగింది. మంత్రిగారు వీటిపై ప్రత్యేక దృష్టి పెట్టి నియోజకవర్గ అభివృద్ధికి, ప్రజల బ్రాఫిక్ ఇబ్బందులను గట్టెక్కించే విధంగా కృషి చేయాలని కోరుకుంటున్నాను.

శ్రీ డి.సుధీర్ రెడ్డి :- అధ్యక్షా, హైదరాబాదు నగరం యొక్క బ్రాఫిక్ పరిస్థితి అందరికీ తెలిసిందే. ముఖ్యమంత్రి కేసీఆర్ గారి విజన్ మేరకు ఎస్ఆర్డిసి పనులలో భాగంగా అనేక స్టేజివర్లు, ఆర్ ఓబిలు, ఆర్ యుబిలు నిర్మాణం చేయడం వల్ల బ్రాఫిక్ విషయంలో ఎంతో ఉపసమనం కలిగింది. ఈ పనులు చేసే ప్రక్రియలో కొంత ఆలస్యం జరుగుతున్నది. ఎందుకంటే, ఎస్ఆర్డిసి పనులలో స్టేజివర్లు కట్టినప్పుడు ముఖ్యంగా కింద ఉన్న సర్వీసెస్ పిష్టింగ్ అనే వాటర్ వర్క్స్ కు సంబంధించిన వాటర్ లైన్ కానీ, విద్యుత్తుకు సంబంధించిన విద్యుత్తు కేబుల్స్ కానీ అదే విధంగా డ్రైనేజీకి సంబంధించిన డ్రైనేజ్ లైన్స్ అన్నీ కూడా షిఫ్ట్ చేయాలని సమావేశాలు జరుపుతున్నారు. ఆ ప్రక్రియలో కొంత ఆలస్యం అవుతున్నది కాబట్టి సంబంధిత శాఖలన్నింటిని సమన్వయపరచి

ల్యాండ్ అక్విజిషన్ ప్రక్రియ వేగవంతం చేస్తే త్వరగా ప్లైవర్లు పూర్తి అయ్యే అవకాశం ఉంటుందనే సూచనను ఇస్తున్నాను.

ఒక చొరస్తా వద్ద ప్లైవర్ను కట్టినప్పుడు 16 క్రాసింగ్లు, 4 ఫ్రీ లెఫ్టులు, 4 రైట్ టర్న్లు, అప్ అండ్ డౌన్ వెళ్లడానికి దాదాపు 8 రహదారులు ఉంటాయి. ఈ 8 రహదారులను సంపూర్ణంగా పూర్తి చేసినప్పుడే ఆ జంక్షన్ వద్ద రద్దీని తగ్గించవచ్చును. ఇప్పటికీ హైదరాబాదు నగరంలో జంక్షన్ డెవలప్మెంట్ ప్లాన్లలో ఫ్రీ లెఫ్టును పెట్టినప్పటికీ ఎక్కడా కూడా ఫ్రీ లెఫ్టుకు ప్రత్యేకమైన మార్గం లేకుండా ల్యాండ్ అక్విజిషన్ చేయలేదని ఈ విషయంపై ప్రత్యేక దృష్టిపెట్టాలని మీ ద్వారా నేను మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. హైదరాబాదులో ఉన్న బ్రాఫిక్ ఇబ్బందులు తొలగడానికి ప్రయత్నం చేయాలి. హైదరాబాదులో రోజు షోరూంల నుంచి రోడ్ల మీదకు ఎన్ని వాహనాలు వస్తున్నాయి? వదేళ్ల క్రితం దాదాపు 1100 వాహనాలు రోజు షోరూంల నుంచి రోడ్ల మీదకు వచ్చేవి. ప్రస్తుతం దాదాపు రోజుకు 3000 వాహనాలు రోడ్ల మీదకు వస్తున్నాయి. అంటే నెలకు 30,000 నుంచి 90,000 వాహనాలు రోడ్ల మీదకు వస్తుంటే సంవత్సరానికి సుమారు పది లక్షల వాహనాలు హైదరాబాద్ రోడ్ల మీదకు వస్తున్నాయి. రోడ్లమీదకు వచ్చే వాహనాలకు తగ్గట్టు ప్రతి సంవత్సరం, 5 సంవత్సరాలకు ఒకసారి రోడ్ల నిస్తీర్ణాన్ని పెంచలేము కాబట్టి, ఉన్న రోడ్లను అభివృద్ధి పరచి బ్రాఫిక్ నిబంధనలు కూడా అభివృద్ధి పరచి ప్రతి ఒక్కరిలో బాధ్యత కల్పించి బ్రాఫిక్ ను నియంత్రించే ప్రక్రియ చేయాలి.

మార్చి 22వ తేదీన హైదరాబాదు నగరంలో లాక్ డౌన్ అయినప్పుడు ప్రజలు కొన్ని వండర్స్ చూడలేదు. లాక్ డౌన్ అయిన వెంటనే హైదరాబాదులో దాదాపు 30 నుంచి 40 కొత్త రోడ్లను క్రియేట్ చేశారు. ఆ ఘనత కేవలం కేటీఆర్ గారికే దక్కుతుంది. ఈ విషయం ప్రజలందరికీ తెలియాలి కాబట్టి ఎక్కడెక్కడ అభివృద్ధి చేశారు? అందుకు ఎంత ఖర్చు అయ్యిందో సభకు తెలియజేయాల్సిందిగా మీ ద్వారా మంత్రిగారిని అడగదలచుకున్నాను.

SRI AKBARUDDIN OWAISI:- Hon'ble Speaker Sir, firstly I would like to thank the Hon'ble Minister for Municipal Administration because for the first time ever when we see the List of Flyovers and Underpasses that all are coming up in Hyderabad City and in that even Old City is also figured. I thank you very much for that. It is a very good work that is being taken up. There are many questions,

which I would like to ask, but there is no time available now and therefore, I would just request through you only one question. Even before Lockdown, we have had a Meeting at GHMC with the Hon'ble Minister. I requested him to please call for Minutes of the Meeting and review the progress of all those Flyovers, which have been mentioned here because I had spoken with them and there are few works, which have not yet been started. So, through you, I request the Hon'ble Minister to kindly review that and see that the work starts.

Falaknuma work has not yet started and rest of the works are going on. I hope that by the time which has been mentioned here, the Flyovers would be completed and at the same time he has also given the details as to the amount that would be spent on these Flyovers and creation of Junctions. In Old City there are many Junctions which need to be created. We have given the List of them.

I congratulate the Hon'ble Minister because it is not a small amount. It is Rs.29,695.16 crores. I congratulate the Hon'ble Minister for taking up Flyovers and I also thank him for taking up Flyovers in the Old City.

శ్రీ కె.తారకరామారావు :- అధ్యక్షా, హైదరాబాదు నగరంలో స్ట్రాటజిక్ రోడ్ డెవలప్మెంట్ ప్రోగ్రామ్ లో భాగంగా వ్యూహాత్మకంగా పట్టణ అభివృద్ధిని, పట్టణ భవిష్యత్తును దృష్టిలో పెట్టుకుని గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారి ఆదేశం మేరకు ఈ కార్యక్రమం తీసుకున్నాము. పరిశీలన నిమిత్తం లీ అసోసియేషన్ ఆఫ్ సంస్థకు అప్పజెప్పడం జరిగింది. వారు దాదాపు రెండు సంవత్సరాల పైచిలుకు సమయం తీసుకుని బ్రాఫిక్ విషయంలో అధ్యయనాలన్నీ చేసి సముగ్రమైన నివేదికను మాకు ఇవ్వడం జరిగింది. అందులో భాగంగా హైదరాబాదును విశ్వనగరంగా చేయాలి, బ్రాఫిక్ సమస్యలు పరిష్కరించాలి, పాల్వూషన్ తగ్గించాలి, ప్రజారవాణ వ్యవస్థ పెంచాలి, యావరేజీ జర్నీ స్పీడ్ పెరగాలి వంటివన్నీ వారు ఆలోచనాత్మకంగా నివేదికను అందించారు. మొత్తం మేము తీసుకున్న ఎస్ ఆర్ డిపి ప్రోగ్రామ్ యొక్క సైజు రూ.29,695.16 కోట్లు అంటే దాదాపు రూ.30,000 కోట్లు అని అనుకోవచ్చు. గడచిన నాలుగు సంవత్సరాలలో మేము రూ.6,000 కోట్లకు సంబంధించిన పనులు ఇప్పటికే వివిధ దశలలో ఉన్నాయి. ఇందాక నేను తమరి ద్వారా సభకు విజ్ఞప్తి చేసినట్లు 18 పనులు పూర్తి అయ్యి ప్రజలకు

అందుబాటులోకి వచ్చాయి. మిగతాపనులన్నీ పురోగతిలో ఉన్నాయి. జిహచ్ఎంసిలో భూసేకరణ విషయంలో ఆలస్యం అవుతుందని సభ్యులు చెప్పారు. దానికోసం ఒక రీఫామ్ను కూడా తీసుకొని వచ్చాము.

10.50 | ఉ. అందులో భాగంగా ప్రస్తుత జిహచ్ఎంసి కమీషనర్ గారినే స్పెషల్ కలెక్టర్ ఫర్ ల్యాండ్ అక్విజిషన్ గా డెజిగ్నీషన్ చేసుకున్నాం. దానివల్ల జిహచ్ఎంసి ఈరోజు నాలుగు జిల్లాల పరిధిలోకి వచ్చింది. సంగారెడ్డి, రంగారెడ్డి, హైదరాబాద్ మరియు మేడ్చల్ జిల్లాల్లో పరిధిలోకి కొంత వచ్చింది. ఈ నాలుగు జిల్లా పరిధిలో భూసేకరణ చేసుకోవడం కష్టమవుతుంది కాబట్టి మా కమీషనర్ గారినే స్పెషల్ కలెక్టర్ ఫర్ ల్యాండ్ అక్విజిషన్ అనే ఒక డెజిగ్నీషన్ ఇవ్వడం వల్ల ఈ మధ్యన భూసేకరణ వేగంగా జరుగుతోంది. గౌరవ సభ్యులు సుధీర్ రెడ్డి గారు మాట్లాడుతూ, ఫ్రీ లెస్ట్ జంక్షన్ ఇంప్రూవ్మెంట్ లో భాగంగా అవసరమైతే భూసేకరణ చేయాలని అన్నారు. చాలా చోట్ల చేస్తున్నాం. అదనంగా జంక్షన్ వైడెనింగ్ గాని ఇవన్నీ కూడా చేస్తున్నాం. తప్పకుండా వారు ప్రత్యేకమైన సూచనలు ఇచ్చినట్లయితే వాటిని కూడా పరిగణనలోకి తీసుకుంటాం.

అదేవిధంగా నగరంలో వాహనాల సంఖ్య పెరుగుతుందని గౌరవ సభ్యులు సుధీర్ రెడ్డి గారు చెప్పారు. ఇప్పటికే హైదరాబాద్ నగరం ఎప్పుడో గ్రీడ్ లాక్ అయిపోయింది. గ్రీడ్ లాక్ అంటే, మొత్తం నగరంలో ఉన్న వాహనాలు అన్నీ ఏకకాలంలో రోడ్డు మీదికి వస్తే రోడ్డు ఇంకా ఏమైనా ఖాళీగా ఉంటుందా, మొత్తం నిండుపోతుందా అంటే, ఇప్పటికే ఆ పరిస్థితి ఎప్పుడో వచ్చింది. అంటే ప్రజా రవాణా మెరుగ్గా చేయడానికి అటు మెట్రో గాని, ఆర్ టి సి గాని ప్రోత్సహించడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాం. గౌరవ సభ్యులు అక్బరుద్దీన్ ఓవైసి గారు ఓల్డ్ సిటీ గురించి అడిగారు. SRDP లో ఓల్డ్ సిటీ ప్రాజెక్టులు కూడా చాలా ఉన్నాయి. అలాగే ఫలక్ నామాను వేగవంతం చేయమని వారు అన్నారు. మీటింగ్ మినిట్స్ కూడా తీసుకోవన్నారు. తప్పకుండా తీసుకుంటామని వారికి తెలియజేస్తున్నాను. రూ.29,695 కోట్ల ప్రతిపాదన SRDP క్రింద తీసుకున్నాం. దీనిని విజయవంతం చేసే క్రమంలో గౌరవ నగర శాసనసభ్యులు అందరూ కూడా ఎక్కడి వారు అక్కడే ఎప్పటికప్పుడు సమీక్షలు చేస్తూ, మాకు కూడా చేయూతనివ్వాలని వారి ద్వారా కార్పొరేటర్లను కూడా కోరుతున్నాను. థాంక్యూ.

ప్రశ్న నెం.453(15)

సర్వశ్రీ బొల్లం మల్లయ్య యాదవ్, కోరుకంటి చందర్, నన్నపునేని నరేందర్, ఎం.ఎల్.ఎ.లు :-

గౌరవనీయులైన వెనుకబడిన తరగతుల సంక్షేమ శాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా :

అ) మహాత్మా జ్యోతిబాపూలే ఓవర్సీస్ విద్యార్థిని ద్వారా విదేశీ విశ్వ విద్యాలయాలలో ఉన్నత విద్యను పొందడానికి పేద కుటుంబాలకు చెందిన విద్యార్థులకు ప్రభుత్వం ఆర్థిక సహాయాన్ని సమకూరుస్తున్న విషయం వాస్తవమేనా ;

ఆ) అయితే, ఈ పథకం క్రింద ప్రతి విద్యార్థికి సమకూరుస్తున్న నిధుల పరిమాణం ఎంత ;

ఇ) ఈ పథకం ద్వారా రాష్ట్రంలో ఇప్పటి వరకు లబ్ధి పొందిన విద్యార్థుల సంఖ్య ఎంత ;

ఈ) ఆ వివరాలేమిటి?

(గౌరవ వెనుకబడిన తరగతుల సంక్షేమ శాఖ మంత్రి శ్రీ గంగుల కమలాకర్) :- అ) అవునండీ.

ఆ) ఈ పథకం క్రింద ప్రతి విద్యార్థికి రూ.20.00 లక్షలు సమకూర్చడమవుతున్నది.

ఇ) 2016-17 నుండి 2019-20 సంవత్సరం వరకు ఓవర్సీస్ స్కాలర్షిప్ క్రింద ఇప్పటి వరకు 1133 మంది బిసి, ఇబిసి విద్యార్థులు లబ్ధి పొందారు.

ఈ) సంవత్సరం వారీ వివరాలు క్రింది విధంగా ఉన్నాయి.

వరుస సంఖ్య	సంవత్సరం	లబ్ధిపొందిన విద్యార్థుల సంఖ్య
1	2016-17	195
2	2017-18	443
3	2018-19	321
4	2019-20	174
మొత్తం :		1133

శ్రీ బొల్లం మల్లయ్య యాదవ్ :- అధ్యక్షా, బిసి కులాలు అన్ని కులాలకు సమాహారం. ఇప్పటికీ కూడా కళాశాలకు పోలేని స్థితిలో ఉన్న కులాలు చాలా మంది ఉన్నారు. ప్రతి సంవత్సరం లక్షల మంది చదువుకుంటుంటే వందల మందికి మనం ఇస్తున్నాం. రెండు వందలు కూడా దాటడం లేదు. మూడు సంవత్సరాలకు కలిపి 1133 మంది విద్యార్థులకు మాత్రం రూ.20 లక్షల చొప్పున ప్రభుత్వం సహాయం చేస్తుందని మంత్రిగారు చెప్పారు. అర్హతనే ప్రధానాంశంగా తీసుకోవడంతోపాటు మట్టిలో మాణిక్యాలు ఈరోజు చాలా మంది ఉన్నారు. చిన్న చిన్న పూరి గుడిసెల్లో చదువుకుని పైకి వస్తున్న వారున్నారు. వారిని ప్రోత్సహించడానికి ప్రభుత్వం ఇంకా నిధులు పెంచవలసిన అవసరముంది. పెంచిన నిధులు కూడా కొంత

نہیں کہیں بھی ہیں جن کی تو سزا کا کام نہیں رہا، جس مال سے ان کی بھی مکمل نہیں ہوا تو میں آپ کے ذریعہ منسٹر صاحب سے درخواست کروں گا کہ اس اعلیٰ کمیشن کے دوران ان کی بھی وقت میں ان کے آپ پر پائے شہر کے مات ایم ایل کے ہاتھ ایک اجلاس طلب کر لیں گے تو آپ کی بڑی بڑی ہو گئی۔ اس میٹنگ میں ہم ماری تعصبات آپ کے سامنے رکھیں گے اور اس وقت ان مسائل کا حل بھی نکال سکتا ہے۔ چونکہ یہ ایک طویل فرسٹ ہے، اس لیے میں آپ کے ذریعہ منسٹر صاحب سے یہ گزارش کرتا ہوں۔ شکریہ۔

11.00
ఉ.

3. తారక రామారావు :- అధ్యక్ష, మనం హైదరాబాదు నగరంలో అన్నీ ప్రాంతాల్లో రూపదారి వెడల్పుకు పెద్ద ఎత్తున డబ్బులు ఖర్చు పెడుతున్నాము. గత ఐదు సంవత్సరాల కాలంలో పాతబస్తీలో 713 కోట్ల రూపాయలతో ఖర్చు పెట్టడం జరిగింది. అందులో జనరల్ రోడ్ వైడ్నింగ్కు 477 కోట్ల రూపాయలు, యస్ఆర్డిసి ప్రోగ్రాం కింద 228 కోట్ల రూపాయలు, లింక్ రోడ్లకు గాను 8 కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు పెట్టడం జరిగింది. అందులో హిమత్పూర్ రోడ్డు కావచ్చు, దూద్బోలి రోడ్డు కావచ్చు, ఇలా చాలా వున్నాయి. లిస్టు చాలా పెద్దగా వుంది. తప్పకుండా గౌరవ సభ్యులు సూచించినట్లుగా వారితో సమావేశం ఏర్పాటు చేసి ముందుకు పోతాము.

తెలంగాణ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం హైదరాబాదు మహానగరంలో ఎస్ఆర్డిసి 29వేల కోట్ల రూపాయలతో పెద్ద ఎత్తున చేస్తున్నాం. మరొకవైపు ఉన్న రోడ్లను విస్తరించే కార్యక్రమంలో భాగంగా ఇప్పటికే 2900 కోట్ల రూపాయలు నగరంలో ఖర్చు పెడితే అందులో 25శాతం పాతబస్తీలో ఖర్చు చేయడం జరిగింది. పాత నగరం, కొత్త నగరం అనే వివక్ష గానీ, వ్యత్యాసం గానీ లేకుండా అంతలా బ్రహ్మాండంగా ఖర్చు పెడుతున్నాం. అలాగే టిడిఆర్ అనే కొత్త పాలసీని తీసుకువచ్చి, టిడిఆర్ బ్యాంక్ ఏర్పాటు చేసి జిహెచ్ఎంసీకి కూడా దాదాపు ఐదు వందల కోట్ల రూపాయలు ఆదా చేయడం జరిగింది. టిడిఆర్ విధానం ద్వారా స్థలం కోల్పోయే వారికి లాభం కల్గిస్తూ, బిల్డర్ల కూడా లాభాన్ని కల్గిస్తూ, జిహెచ్ఎంసీకి కూడా లాభాన్ని కల్గిస్తూ 568 కోట్ల రూపాయలను మనం ఆదా చేయడం జరిగింది. హెచ్ఎండిఏలో ల్యాండ్ ఉన్నా, టీఎస్ఐఎస్ఇలో ల్యాండ్ ఉన్నా లేదా వారి పరిధిలో వచ్చే భూ భాగంలో ఉన్నా అందరికీ వర్తింప చేసే విధంగా దేశంలో మొట్టమొదటి సారిగా టిడిఆర్ను తీసుకురావడం జరిగింది. టిడిఆర్ను తీసుకురావడం వల్ల రూపదారుల విస్తరణ కూడా వేగంగా జరుగుతుంది. గౌరవ సభ్యులు

సూచించిన విధంగా తప్పకుండా ఒక సమావేశాన్ని ఏర్పాటు చేస్తాము.

ప్రశ్న నెం.449(17)

సర్వశ్రీ కాలేరు వెంకటేశ్, కె.పి.వివేకానంద్, హన్మంతరావు మైనంపల్లి ఎమ్మెల్యేలు:- గౌరవనీయులైన కార్మిక, ఉపాధి కల్పన శాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా:

అ) కోవిడ్ వల్ల లాక్ డౌన్ సమయంలో వలస కూలీలను రక్షించడానికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తీసుకున్న చర్యలు ఏమిటి;

ఆ) సదరు ప్రయోజనం కోసం కేంద్ర ప్రభుత్వం ఏదైన ఆర్థిక సహాయాన్ని సమకూర్చిందా;

ఇ) అయితే, ఆ వివరాలు ఏమిటి?

కార్మిక, ఉపాధి కల్పన శాఖ మంత్రి (శ్రీ సిహెచ్. మల్లారెడ్డి):-

అ) అవునండీ.

(1) ఎ) వలస కూలీలకు తాత్కాలిక పెల్లెరు, ఆహారం, వైద్య సదుపాయాలు, ఇతర కనీస వసతులను సమకూర్చడానికి అందరు కలెక్టర్లు, జిల్లా మెజిస్ట్రేట్లు/జిహెచ్ఎంసీ కమీషనరుకు 27.03.2020 తేదీగల ప్రధాన పరిపాలన ప్రభుత్వ మెమో నెం.2123/కోవిడ్/2020 ద్వారా ఆదేశాలను జారీ చేయడమైనది.

బి) అంతేకాకుండా, రాష్ట్రంలో 4.11 లక్షల మంది వలస కూలీలకు తాత్కాలిక పెల్లెర్లను, అన్ని సంక్షేమ చర్యలను సమకూర్చడమయింది.

సి) వలస కూలీలకు కనీస వసతులను సమకూర్చాలని 3,411 ప్రయివేటు యాజమాన్యాలకు, 1225 ఇటుక బట్టీల సంస్థలకు ఆదేశాలను జారీ చేయడం జరిగింది.

డి) పౌర సరఫరాల శాఖ ద్వారా వలస కూలీల కుటుంబాలలోని ఒక్కొక్క వ్యక్తికి రూ.500/-ల ఆర్థిక సహాయాన్ని, 12 కిలోల బియ్యాన్ని సమకూర్చడమయింది.

2) ప్రయివేటు వాహనాలు, టిఎస్ఆర్ఐసి, రైల్వే ద్వారా 3.72 లక్షల మంది వలస కూలీలను వారి సొంత ఊర్లకు పంపించడమయింది. 2.01 లక్షల మంది వలస కూలీలను స్వంత ఊళ్లకు పంపడానికి 151 శ్రామికరైళ్లను ఏర్పాటు చేయడమయింది.

3) అంతర్ రాష్ట్ర వలస కూలీల ఇబ్బందులు సెల్ నెం.9492555379 గల హెల్ప్ డెస్క్ ద్వారా, కోవిడ్-19 సిఐఎల్ఐఎస్@జిమెయిల్.కామ్ ద్వారా కూడా అందాయి. ఇందులో వలస కూలీలకు సంబంధించిన 1,718 ఫిర్యాదులను పరిశీలించడమయింది.

4) లాక్డౌన్ కాలంలో గ్రేటర్ హైదరాబాదు మునిసిపల్ కార్పొరేషన్ పరిధిలో ఉన్న 127 “అన్నపూర్ణ” కేంద్రాల వద్ద వలస కూలీలకు రెండుసార్లు భోజన సదుపాయాలను సమకూర్చడమయింది.

అ) లేదండీ.

ఇ) ఈ ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదు.

శ్రీ కాలేరు వెంకటేష్ :- అధ్యక్ష, మన రాష్ట్రంలో గత ఆరు సంవత్సరాల నుంచి జరుగుతున్న అభివృద్ధిని చూసి మిగతా రాష్ట్రాల నుంచి వలస కార్మికులు, అసంఘటిత కార్మికుల, కూలీలు తెలంగాణ రాష్ట్రంలో జీవనోపాధి కోసం దాదాపు తొమ్మిది నుంచి పది లక్షల మంది వచ్చారు. కేంద్ర ప్రభుత్వం కరోనా నేపథ్యంలో ప్రత్యామ్నాయాలు, పర్యవసానాలు ఏముంటాయో ఆలోచించకుండా అకస్మాత్తుగా లాక్డౌన్ విధించింది. దాని వల్ల వలస కార్మికులకు బ్రతుకుదెరువు లేకుండా స్వగ్రామాలకు వెళ్లకుండా ఇక్కడే ఉండడం జరిగింది. వారందరిని మన గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారి ఆదేశాల మేరకు వారందరికీ దాదాపు 172 క్యాంపులు ఏర్పాటు చేసి, వారికి రెండు పూటలా భోజనం ఏర్పాటు చేసి, వారికి ఎలాంటి ఆరోగ్య సమస్యలు రాకుండా చూసుకోవడం జరిగింది. ఈ విషయంలో కేంద్ర ప్రభుత్వం ఎలాంటి సహాయం చేయకుండా తెలంగాణ ప్రభుత్వం వలస కార్మికుల విషయంలో విఫలమైందనే విషయాన్ని ప్రతి వక్షాలు మాట్లాడే నైతిక హక్కు వారికి లేదు. ప్రతి ఒక్క వలస కార్మికులకు 12 కేజీల బియ్యం, రెండు పూటలా భోజనం పెట్టడం జరిగింది. కానీ, కేంద్ర ప్రభుత్వం చప్పట్లు కొట్టమని వదిలి పెట్టి పోయింది. ప్రతి ఒక్క వలస కార్మికునికి ఐదు వందల రూపాయలు ఇవ్వడం జరిగింది. కేంద్ర ప్రభుత్వమేమో టెలిఫోన్లో రింగ్ బోన్ పెట్టి వదిలేసింది. తెలంగాణ ప్రభుత్వం బస్సులను, శ్రామిక్ రైళ్లను ఏర్పాటు చేసి కలెక్టర్లు, జిహాచ్ ఎంపీ వారు, పోలీసు వారు ప్రతి ఒక్క అధికారి వలస కార్మికులను గుర్తించి హైదరాబాద్ చుట్టుముట్టున్న రైల్వే స్టేషన్ల వద్ద పోగు చేసి వారందరినీ వారి స్వగ్రామాలకు తరలించడం జరిగింది. కానీ, కేంద్ర ప్రభుత్వం ఏమో క్యాండిల్ పెట్టి వెలిగించమని చెప్పింది. కేంద్ర ప్రభుత్వం కోటి రూపాయలు కూడా తెలంగాణ రాష్ట్రానికి ఇవ్వడం జరుగలేదు. బిజిపీ వారికి ప్రత్యేకంగా చెప్పడమేమంటే, వలస కార్మికులను తెలంగాణ ప్రభుత్వం వారిని భాగస్వాములుగా వారిని బాగా చూసుకున్నామని చెబుతున్నాను. కాబట్టి ప్రతివక్ష పార్టీవారికి తెలంగాణ ప్రభుత్వం గురించి మాట్లాడే నైతిక హక్కులేదని తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ సిహెచ్. మల్లారెడ్డి :- అధ్యక్షా, సభా ముఖంగా ఒక మాట చెప్పాలి. వలస కార్మికులందరిని కడుపులో పెట్టుకుని చూసుకుంటున్న రాష్ట్రం ఏదైనా ఉందంటే అది మన తెలంగాణ రాష్ట్రమే. వారిని మన రాష్ట్ర బిడ్డలుగానే చూసుకుంటానని మన ప్రియతమ ముఖ్యమంత్రి గారు ప్రకటించిన విషయం అందరికీ తెలుసు. భారత దేశంలోనే అలా ప్రకటించిన తొలి ముఖ్యమంత్రి మన గౌరవ ముఖ్యమంత్రి కల్వకుంట్ల చంద్రశేఖర రావు గారే. ఆ తరువాతే కేంద్రమైనా, ఇతర రాష్ట్రాలైనా. కేంద్ర ప్రభుత్వం మాటలతో సరిపెడితే మన ప్రియతమ ముఖ్యమంత్రి గారు మనం చేతలతో చూపించాలని ఏ ఒక వలస కూలి కానీ కార్మికుడు కానీ పస్తులు ఉండొద్దని ఆదేశించారు. ఏ మాత్రం ఆలస్యం చేయకుండా రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా జిల్లా కలెక్టర్ల నేతృత్వంలో క్వీక్ సర్వే చేయించి 3 లక్షల 35 వేల 669 మంది వలస కార్మికులను గుర్తించి ఒక్కొక్కరికి 12 కేజీల బియ్యం నార్త్ ఇండియన్స్ కు పిండితో సహా 500 రూపాయల నగదు పంపిణీ చేయించిన ఘనత మన గౌరవ ముఖ్యమంత్రి కల్వకుంట్ల చంద్రశేఖర రావు గారిది.

భవన నిర్మాణ రంగంలో పని చేస్తున్న వలస కార్మిక సోదర సోదరీమణుల విషయంలో బిల్డింగ్ ఉదారంగా వ్యవహరించేలా చూశాం. వారికి నిత్యావసర వస్తువులతో పాటు పెల్లర్ ఇచ్చి, లాక్డౌన్ ముగిసి వరకు నిరంతరం అప్రమత్తతతో మెలగాలని అందుకు అవసరం అయిన చర్యలు తీసుకోవాలని ఫీల్డ్లో వున్న అధికారులను ఆదేశించి అవి అమలుతున్నాయో లేదా అని నిత్యం పర్యవేక్షించాము అనడానికి ఎలాంటి సందేహం లేదు.

కొన్ని యాజమాన్యాలతో సమీక్షించడమే కాకుండా స్వచ్ఛంద సంస్థల ద్వారా, కంపెనీ యాజమాన్యాల ద్వారా నిధులను సమకూర్చి వలస కార్మికుల కష్టాలు తీర్చిన మన ప్రియమైన మున్సిపల్ శాఖ మంత్రి కేటీఆర్ గారికి ఈ సందర్భంగా ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను. ప్రతి జిల్లాలోని నోడల్ ఆఫీసర్లను అప్రమత్తం చేసి పని చేసి ప్రాంతాలలో తనిఖీలు నిర్వహించి అందరు యాజమాన్యాలతో కోఆర్డినేట్ చేయించి లాక్డౌన్లో కార్మికులకు నివాసము, ఆహారం, తాగే నీరు అట్లనే వైద్య సదుపాయాలు సమకూర్చి ఇబ్బంది కలగకుండా చూడగలిగాము. నివాసం లేని అసంఘటిత వలస కార్మికులను గుర్తించి వారికి తాత్కాలిక వసతి భోజన సదుపాయాలు కల్పించేలా చర్యలు తీసుకున్నాం. ఇందుకోసం సహాయక శిబిరాలను, తాత్కాలిక ఆశ్రయాలను నిర్వహించాము. ఎవరైనా కార్మికుడు లేదా కార్మికురాలు లాక్డౌన్ సమయంలో వారికి ఇబ్బందులు ఎదురైతే తహశీల్దారుకు లేదా జిల్లా

కలెక్టర్ కు విన్నవించుకోవాలని చెప్పాము. మన గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారి పిలుపు మేరకు ప్రతి జిల్లా, మండల, మునిసిపాలిటీ, గ్రామ స్థాయి కార్యకర్తల సేవలను ఉపయోగించాము. కమిటీలను ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. స్వంత ఊర్లకు వెళ్లాలనుకునే ప్రతి కార్మికుని వివరాలు సంబంధిత పోలీస్ స్టేషన్ పరిధిలో రిజిస్టర్ చేశాము. దాని ఫలితమే పరిపాలనా యంత్రాంగం గుర్తించి 4,10,768 మంది వలస కార్మికులను 151 శ్రామిక్ రైళ్లు మరియు ఇతర రోడ్డు రవాణా ద్వారా 3 లక్షల 72 వేల 212 మంది వలస కార్మికులను వారి సొంత ఊర్లకు పంపడం జరిగింది. వలస కార్మికులను వారి సొంతూళ్లకు పంపడానికి అవసరమైన ప్రయాణ ఖర్చులను కూడా మనమే భరిద్దామని చెప్పి మన గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారే అందుకు అనుసరించిన నిధులతో పాటు సౌకర్యాలను కూడా ఏర్పాటు చేశాము. అలాగే ఇతర రాష్ట్రాలకు వలస వెళ్లి తెలంగాణకు తిరిగి వచ్చిన 77 వేల 550 మంది మన కార్మికులకు వివిధ పథకాల కింద ఉపాధి కల్పించడానికి అన్ని జిల్లాల కలెక్టర్లను ఆదేశించాము. కేటీఆర్ గారి నేతృత్వంలో జిహెచ్ఎంసీ పరిధిలో అన్నపూర్ణ క్యాంటీన్ల ద్వారా నిత్యం వేలాది మంది ఆకలి తీరుస్తున్న విషయం అందరికీ తెలిసిందే. అన్నపూర్ణ క్యాంటీన్ ద్వారా ఇస్తున్న భోజనం ఎంత రుచిగా, గొప్పగా ఉందని కితాబిచ్చిన విషయం విపక్ష నేతలకు కూడా తెలిసిందే. ధన్యవాదాలు.

MR SPEAKER:- All the remaining Questions are postponed. Question Hour is over.

వాయిదా ప్రతిపాదన

మిస్టర్ స్పీకర్ :- గౌరవనీయులు శ్రీ భట్టి విక్రమార్కగారు మరియు ఇతరులు రాష్ట్రంలో రైతులకు ఇన్పుట్ సబ్సిడీ చెల్లించకపోవడం గురించి చర్చించాలని కోరుతున్న వాయిదా ప్రతిపాదన తిరస్కరించడమైనది. Now, Tea Break for fifteen minutes.

(Then the House adjourned at 11.30 A.M. for Tea Break)

(The House re-assembled at 11:48 A.M.,)

11.40 (Hon'ble Speaker in the Chair)

ఉ.

MR.SPEAKER :- Please resume your seats. Now, I will take up the Government Bills. I request the Hon'ble Chief Minister to move the motion for taking into consideration, the Telangana Rights in Land and Pattadar Pass Books Bill, 2020.

GOVERNMENT BILLS

SRI K. CHANDRASHEKAR RAO :- Speaker Sir, I beg to move:

"That the Telangana Rights in Land and Pattadar Pass Books Bills, 2020, be taken into consideration".

MR. SPEAKER :- Motion moved. I also request the Hon'ble Chief Minister to move the motion for taking into consideration, the Telangana Abolition of the Posts of Village Revenue Officers Bill, 2020.

SRI K. CHANDRASHEKAR RAO :- Speaker Sir, I beg to move:

"That the Telangana Abolition of the Posts of Village Revenue Officers Bill, 2020", be taken into consideration."

MR. SPEAKER:- Motion moved. Now, I request the Minister for Information Technology, Electronics & Communications, Municipal Administration & Urban Development and Industries & Commerce to move the motion for taking into consideration, the Telangana Municipal Laws (Amendment) Bill, 2020.

SRI K. TARAKA RAMA RAO :- Speaker Sir, I beg to move:

"That the Telangana Municipal Laws (Amendment) Bill, 2020, be taken into consideration".

MR. SPEAKER:- Motion moved. Now, I request the Minister for Panchayat Raj, Rural Development and Rural Water supply to move the motion for taking into consideration the Telangana Panchayat Raj (Amendment) Bill, 2020.

SRI ERRABELLI DAYAKAR RAO:- Speaker Sir, I beg to move:

"That the Telangana Panchayat Raj (Amendment) Bill, 2020 be taken into consideration".

MR. SPEAKER :- Motion moved. Now, I request the Hon'ble Chief Minister to explain the aims, objects and salient features of the four Bills.

11.50 **శ్రీ కె. చంద్రశేఖర రావు(గజ్వేల్) :-** అధ్యక్షా, మొన్ననే ఉ. తమరు సదరు బిల్లు గురించి నాకు మాట్లాడటానికి తగినంత సమయం ఇచ్చారు. బిల్లు ఇంట్రడ్యూస్ చేసినరోజే దాని ఆబ్జెక్ట్స్, ఎయిమ్స్, ఆశయాల గురించి ఈ సభలో చెప్పినప్పుడు సభలోని సభ్యులు మరియు రాష్ట్రప్రజలు విన్నారు. సదరు బిల్లుకు సంబంధించి చాలా సలహాలు, సూచనలు వచ్చాయి. అందువల్ల ఇంకా నేను ఫర్దర్గా ఎక్స్ప్లైన్ చేసేదానికంటే కూడా, I humbly request you to let us proceed with the discussion so that Hon'ble Members can give

their valuable suggestions or suggest some changes or they can even bring in some amendments. అన్ని కలిపి మళ్ళీ నేను ఈ బిల్లుకు సంబంధించిన ఉద్దేశం, ఏం ఆశించి ప్రభుత్వం ఈ బిల్లులను తెస్తున్నదనేది తమరి ద్వారా సభకు, సభ ద్వారా ప్రజలకు కూడా వివరిస్తాను. కాబట్టి let us proceed with the discussion.

మిస్టర్ స్పీకర్ :- గౌరవ సభ్యులకు నా మనవి ఏమిటంటే మొత్తం నాలుగు బిల్లులను కలిపి చర్చ జరుగుతుంది. కాబట్టి గౌరవ సభ్యులు ఈ నాలుగు బిల్లులను కలిపి మాట్లాడవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

SRI AKBARUDDIN OWAISI
(CHANDRAYANGUTTA) :- Hon'ble Speaker Sir, this batch of four Bills, viz., The Telangana Rights in Land And Pattadar Pass Books Bill, 2020, The Telangana Abolition of the Posts of Village Revenue Officers Bill, 2020, The Telangana Panchayat Raj (Amendment) Bill, 2020 and The Telangana Municipal Laws (Amendment) Bill, 2020 are a new revenue set up for land administration in the State. I would like to compliment the Hon'ble Chief Minister saheb Janab K. Chandrashekar Rao for bringing these landmark Bills that would help 95% of the State's population. Sir, these Bills seek to hasten digitalization of revenue records and land transactions to simplify the registration process. This legislation will usher in a foolproof mechanism to provide hassle-free services to the people and make the Officials of the Revenue department totally accountable. Hon'ble Chief Minister Saheb had also pointed out that it took three years for the Telangana Government to give shape to this new Revenue Bill after holding extensive consultations. Sir, as the new revenue legislations are getting operationalized, the Government has planned to undertake a massive land survey across the State to prepare a survey number wise geographical coordination map. This exercise will put an end to not only the land related disputes but also to land encroachments. Moreover, the discretionary powers of all the Revenue Officers including Tahsildar, R.D.O., Joint Collectors will be curtailed and the three types of Revenue Courts functioning under these Officers will be abolished but on the other

hand 16 Fast Track Tribunals will also be set up to resolve 16,137 pending land related cases in the State.

Sir, the lands all over the State are categorized into two types viz., the agricultural and the non agricultural. The Bill empowers the Tahsildars to carry out registrations and mutations of agricultural lands and issue Pattadar pass book. Sir, at the same time, regarding the new Revenue Act, the main problem of land holders is mis-matches between actual land possession and revenue settlement record. This problem can be rectified only through comprehensive survey. Otherwise, all the existing mistakes will also continue in the new records. This is an important point, which I am bringing it to the notice of Hon'ble Chief Minister Saheb. Hence, survey based on undisputed enjoyment and possession should be done in the first instance and then the new Act should be legislated, otherwise it amounts to putting cart before the horse and it will not serve any purpose and the existing litigations will remain unsolved. This is what I feel. Going further ahead on the discussion -

میں یہ بات ضرور کہنا چاہوں گا کہ اگر میں یہاں لکھنے سے ہو کر اس بل کا استقبال کرتا ہوں اور کہتا ہوں کہ اس سے 95% لوگوں کو فائدہ ہو گا اور یہ وقت کی ضرورت تھی، لیکن یہ بھی ایک حقیقت ہے اور اس بات سے کوئی انکار نہیں کر سکتا کہ ہندوستان کی آزادی کے بعد سے لے کر آج تک سب سے زیادہ اگر کسی کی زمینات چلی ہیں تو میں کہوں گا کہ وہ مسلمانوں کی تھیں۔ آزادی سے لے کر مسلسل آج تک قانون بنے گئے۔ ایک وقت Jagir Abolition Act آیا۔ اس میں کئی متعین اور جائیریں چلی گئیں۔ کئی تک جو جائیر دار تھا، مروج سو روپے کے ٹھنڈے تک اس کی زمینات چلی گئیں، وہ غریب ہو گیا، اس کے کھاتے ویران ہو گئے اور وہ پریشان حالی کا شکار ہو گیا۔ پھر اس کے بعد Inam Abolition Act آیا، اور اس کے ذریعہ وہ انعامی زمینات جو انعام داروں یا جائیر داروں کی تھیں، وہ زمینیں چھین لی گئیں۔ اگر ہم دیکھتے ہیں تو ایک یاد دہیز نہیں، بلکہ اکھوں بکھر زمینات چلی گئیں۔ لیکن وہیں پر نقصان رکا نہیں اور ضرب لگنا ختم نہیں ہوا، Agricultural Land Ceiling Act آیا۔ اس میں کئی زمینات گئیں۔ پھر Urban Land Ceiling Act آیا۔ اس میں بھی کئی زمینات گئیں۔ پھر یہ مسئلہ Inam Abolition Act اور Jagir Abolition Act کے خلاف سپریم کورٹ کو گیا۔ میں یہ بات آپ کے سامنے رکھنا چاہتا ہوں کہ این ٹی آر صاحب جب این ایم تھے، اس وقت یہ معاملہ سپریم کورٹ میں گیا تھا، تو سپریم کورٹ سے ایک فیصلہ آیا، اور اس فیصلہ میں یہ کہا گیا تھا کہ Inam Abolition Act میں ساری انعام زمینات نہیں جائیں گی۔

12.00 Institution Inam and Institutional Jagir will be exempted.

یہ پیریم کوٹ کا فیصلہ کیا تھا میرے پاس یہ کتابیں Tenancy Law in Andhra Pradesh اور Hyderabad Abolition of Jagir Rules ہیں۔ ان دونوں کتابوں میں واضح طور پر لکھا گیا ہے کہ زمینات Institutional wakfs were exempted from this Act. انڈسٹریل wakfs اس کے بعد بھی برسرِ کار تھے۔ ہم دیکھتے آئے ہیں کہ وہ انعامی زمینات جو کہ درگاہوں کی تھیں اور وہ انعامی زمینات جو کہ مندر کی تھیں، ان کو برکاری زمین کہہ کر ریونیو ڈیپارٹمنٹ میں لایا گیا، اور پھر بعد میں یہ کہا گیا کہ انعام اور جاگیر کی جو زمین ہے، اس کا معاوضہ دے دیا گیا۔ لیکن ان معاملات میں اس معاوضہ کے دینے کا ریکارڈ نہیں آیا۔ میں آپ کو ایک مثال دوں گا کہ جب ڈاکٹر وائی ایس ران شکھر ریڈی صاحب سی ایم تھے تو میں نے اٹھ کر اے پی اتھلی میں سخت احتجاج کیا تھا کہ انٹر فیکل ایر پورٹ کو جو زمین دی گئی ہے، اس میں 3,000 ایکڑ زمین حضرت بلا شرف الدین صاحب کی پیاز کی درگاہ کی زمین ہے۔ اس وقت کے ریونیو سٹروں پر بار بار ان صاحب نے اٹھ کر مجھ سے کہا کہ۔۔۔

I want to correct and say that "Mr. Owaisi, this land does not belong to Dargah and it is not wakf".

پھر اس کے بعد بحث ہوئی اور انہوں نے کہا کہ ہم نے اس زمین کے معاوضہ کی رقم دی ہے۔ یہ زمین دفن کی نہیں تھی، یہ زمین نظام وکن کی تھی۔ اس کے بعد۔۔۔

Thereafter, a House Committee was constituted in the Assembly and then in the House Committee the Nizam Trust people, Nizam Family members, the wakf people and the Revenue Department people were called upon. After holding long deliberations and arguments in the House Committee, finally it was decided that if this land was acquired by the Government and compensation has been paid, the Revenue Department and the Government Treasury should submit the challan and the receipt of amount paid to the Nizam. The second question was that the Nizam Trust and the Nizam family people were asked "does this land belong to you"? On record in the House Committee, the Nizam family and the Nizam GPA came and said that this land does not belong to us and it is not in blue book and said that it is the land of wakf and the Dargah. We do not have any claim on

it nor we have ever requested for any claim nor we received any amount in lieu of it.

تو اس کے بعد یہ طے کیا گیا کہ اس میں گٹر بیڑ ہوئی۔

It was decided that they will search for it. Sir, if any amount is gone from the Government Treasury, there has to be an Order and there has to be a challan for it.

وہاں پر کوئی آرڈر یا چالان نہیں تھا۔ کچھ بھی نہیں تھا۔ اس طریقہ سے یہاں کی زمین گئی۔ میں آپ کو ایک اور مثال دینا چاہتا ہوں۔ حضرت حسین شاہ کی درگاہ کی تقریباً 1,600 ایکڑ زمین ہے۔ اٹیکر صاحب! آپ غور کیجئے کہ جب ٹی آر ایس پارٹی علیحدہ ریاست تنگنا کے لئے جدوجہد کر رہی تھی تو اس وقت ٹی آر ایس نے ایوانِ اسمبلی میں میرے ہاتھ کھڑے رہ کر احتجاج کیا تھا کہ ہاں، اکبر صاحب صحیح بول رہے ہیں۔ یہ تنگنا کے وقت کی جائیدوت کہہ کر ہم بڑے۔ اس کے بعد کوٹ میں بھی گئے اور کوٹ سے بھی آرڈر لے کر آئے، لیکن آج آپ بتائیے کہ تقریباً 1,600 ایکڑ زمین پر آئی ایس پی، ماگروہاٹ، ایم اے او روپڑ وغیرہ ہیں۔ ساری اوقافی زمینات چلی گئیں۔ پھر انٹر فیکل ایر پورٹ کے سامنے علی سعد شاہ خانہ ہے۔

From this House, I went to the Court and got an order of cancellation of Patta.

پٹا منسوخ کرنے کے بعد بھی اس میں اندران ہوا۔ میں یہ بتانا چاہتا ہوں کہ مسلمانوں نے Jagir Abolition Act, Agricultural Land Ceiling اور Inam Abolition Act, Urban Land Ceiling Act میں اپنی زمینات کو کھوئے۔ اس کے بعد بھی یہ سلسلہ جاری رہا، اور میں کہوں گا کہ آج بھی جاری ہے۔ جتنی بھی اوقافی زمینات ہیں، وہ تو کوئی قبضہ کر لے رہا ہے، یا کوئی رجسٹری کر لے رہا ہے یا حکومت اس پر پٹے دے دیتی ہے، یا پھر اس کو assigned land کہہ کر غریبوں میں تقسیم کر دیتی ہے۔ تو میں آپ کے ذریعہ حکومت سے یہ مطالبہ کروں گا کہ آپ نے اپنے بل میں یہ provision لایا ہے کہ برکاری زمینات کی رجسٹری نہیں کی جائے گی۔ آپ اس میں ایک اضافہ کیجئے کہ وہ زمینات جو مندروں کی ہیں، وہ زمینات جو اینڈوومنٹس کی ہیں، وہ زمینات جو درگاہوں کی ہیں اور وہ زمینات جو مساجد کی ہیں جن کا گزٹ جاری ہوا ہے، ان کی بھی رجسٹری نہیں کی جائے گی۔ اگر ایسا ہوگا تو ہم سمجھیں گے کہ واقعی ہمارے ہاتھ ستر برس سے جو انصافی ہوتی چلی آ رہی ہے، اس بل کے ذریعہ ہم کو کچھ انصاف ملے گا۔ ہم امید کریں گے کہ انصاف ملے گا اور پھر وہ ایسا قانون بن جائے گا جو قانون کے بننے کے بعد بھی ہم کو کچھ نہیں ملے گا۔ میں یہ بات اس لئے کہہ رہا ہوں کہ۔۔۔

77,000 acres of land has been identified in the first survey of waqf and the entire extent of land has been reconciled with the Revenue Department. After reconciliation of the Revenue records, Gazette Notification was issued. In

spite of the Gazette notification being there alive, not being challenged for the last 20 years, 30 years and 50 years, are the land grabbers encroaching upon the land or the Government is claiming that land to be theirs? It is a very sad state of affairs. I am taking this opportunity and speaking on the subject by welcoming the decision of bringing in this new law, which I would be supporting and my Party would be supporting. But at the same time, I expect some justice to be done to the wakf lands.

جو مسلسل 20 سال کی گئی، اس پر انصاف کی پکارا گئے آج میں یہاں کھڑا ہوں اس امید کے ساتھ کہ ہاں، اس میں کے ذریعہ مجھے میری اوقافی جائیدادوں کے بارے میں کوئی انصاف ملے گا۔

Sir, in your Constituency, in your Nizamabad District, there is one Bade Pahaad ki Dargah.

12.10
دسمبر

جو مسلسل 20 سال کی گئی، اس پر انصاف کی پکارا گئے آج میں یہاں کھڑا ہوں اس امید کے ساتھ کہ ہاں، اس میں کے ذریعہ مجھے میری اوقافی جائیدادوں کے بارے میں کوئی انصاف ملے گا۔

Second Survey was done on the demand made by AIMIM in which 3000 acres were identified.

اس کے بعد بھی reconciliation نہیں ہوا تو میں کہوں گا کہ یہ ایک اہم مسئلہ ہے۔ میری آپ سے درخواست ہے کہ براہ مہربانی آپ اس پر غور کیجئے۔ ہم کو کسی نے انصاف نہیں دیا۔ بڑے ہی درد کے ساتھ کرب کے ساتھ، تکلیف کے ساتھ اور فحش کے ساتھ میں یہ بیان کرتا ہوں کہ میں اعتباراً بہ اعتبار، لیکن وقت کے حکمرانوں نے مجھ کو لکھا ہی نہیں، بلکہ مجھے تادیب دیا گیا، اور کبھی بھی میرے ساتھ انصاف نہیں کیا، لیکن آج میں یہاں کھڑے ہو کر امید اور توقع کرتا ہوں کہ سیکرٹری جنرل رکھنے والا اور مسلمانوں سے بعد روٹی رکھنے والا ایم ایم ضرور ہمارے ساتھ انصاف کرے گا اور اوقافی جائیدادوں کا نہ صرف تحفظ کرے گا بلکہ ان کو وقف بورڈ کے حوالے کرے گا۔ اگر اوقافی جائیدادیں چاق جائیں گی تو ہم کو کسی کی مدد کی ضرورت نہیں ہوگی، مسلمان خود اپنے پیروں پر کھڑے ہو سکتے ہیں۔ بیواؤں، یتیموں، قیوم بورڈ کی مقاصد کے لئے وقف کیا گیا ہے، نشانہ وقف ہے، لیکن آج کچھ نہیں ہو رہا ہے۔ میں امید کرتا ہوں کہ سی ایم صاحب اس پر ضرور تنبیہ کی سے غور کریں گے۔ سیکرٹری صاحب! جب میں یہاں کھڑے ہو کر اوقاف کی بات کرتا ہوں تو ساتھ ہی ساتھ آپ کے ذریعہ ایک بات سی ایم صاحب کے علم میں آتا ہے یا تاہم جو ایک بہت ہی نازک مسئلہ ہے۔ اس پر بھی فیصلہ لینا ضروری ہے، اور وہ مسئلہ ہے پرانے شہر حیدرآباد کے بہت سارے مسلم علاقے Government surplus lands تھے، لیکن حکومت نے اس پر قبضہ نہیں

کیا اور نئے دلوں نے فتح دیا، لینے والے غریبوں نے اس کو خرید لیا اور سبزی نہیں ہوئی، Notarized documents پر لیا۔ آج تقریباً 80% پرانا شہر حیدرآباد اور نئے شہر کے مسلم علاقے Notarized documents پر ہیں تو میرا آپ کے ذریعہ سی ایم صاحب سے یہ سوال ہے کہ ہم اس میں کیا کوئی provision سے رہیں ہیں کہ ہم Notarized documents کو Registered documents کی طرح سمجھیں گے۔ آپ کی ویب سائٹ پر آجائے گا۔۔۔

The Government land will not be registered. That might be a Government land 10 or 15 years back. Now, that land is not open. That is not free from encroachment. That land has been encroached and I would say, not by the land grabbers, that land has been encroached and bought by giving their life earned savings by the poorest of the poor people.

وہ غریب لوگ کہاں جائیں گے؟ اس میں ان کے تحفظ کے تعلق سے کچھ بھی نہیں کہا گیا۔ یہ بہت ہی اہم مسئلہ ہے۔ میں تجر آپ سے کہوں گا کہ: Notarized documents ہیں۔

At the same time, the important thing, which we need to understand is that -

پرانا شہر اور جی ایچ ایم کے حدود میں 22 لاکھ گھر ہیں۔ ان میں سے 15 لاکھ سے زیادہ گھر والے ایسے ہوں گے کہ ان کے پاس نہ کوئی registration document ہے نہ building permission ہے، لیکن وہ لوگ وہاں پر برسوں سے رہ رہے ہیں۔ جب وہ وہاں پر برسوں سے رہ رہے ہیں تو ان کا کیا ہوگا؟ میں اے پی اسمبلی میں بھی بار بار یہ مطالبہ کرتا رہا کہ وہ تمام مقصود بنان لوگوں نے مقصودیت میں وہ جائیدادیں خرید لی تھیں۔ بیچنے والے چاق کر چکے، پیسے کمانے والے پیسے کمانے، بیچنے والوں نے سرکاری زمین کو چاق دیا، وہ تو میرے رکارڈ پر جب بھر کر چلے گئے، اور وہاں پر رہ گیا تو وہ غریب جو اپنی زندگی بھر کی محنت اور پونجی سے بنائے گئے گھر کو وہاں پر لے کر رہ گیا۔ آج اس میں کے پاس ہونے کے بعد Notarized document رکھنے والا گھر کا مالک اپنا گھر نہیں چاق کئے گا، غریب اپنا گھر کب بیچتا ہے؟ جب میں

ہون ہوئی ہے ایسا جان ہوتا ہے، یعنی کی شادی کاوت آتا ہے یا بیٹے کی پرمانی کاوت آتا ہے تو اس وقت پتہ چلتا ہے تو یہ ایک اہم مسئلہ ہے۔ میں امید کروں گا کہ اس اہم صاحب اس پر بھی سفیدگی سے غور کریں گے۔ پراثر ہونے والے پتے یا ایچ ایم ایس ہونے والے پتے، جتنے بھی ہمارے Notified slums ہیں وہاں پر کوئی لے آؤٹ نہیں، کوئی پارک نہیں، کوئی پلے گراؤ نہیں اور کوئی اسکول نہیں، اس پر اس گز ہو گز یا دو سو گز پر چھوٹے چھوٹے گھر بنائے گئے۔ یہاں لوگوں نے زمین کی تو میں شہر ڈالا، بعد میں کچھ پیدا کیا تو آرتی کی ایک جہت ڈالا، اس کے بعد اور کچھ کیا تو بدھت گئے۔ ان دو لے آؤٹ اور registered نہیں ہے۔ تو ان غریبوں کا کیا ہوگا؟ یہ ایک سوال ہے۔ میں امید کرتا ہوں کہ حکومت اس پر بھی سفیدگی کے ساتھ غور کرے گی۔ اوقافی زمینوں پر جو پٹے دے دیے گئے ہیں، آپ ان کو بھی دیکھیں۔ آپ اپنی ویب سائٹ میں ڈال دیجئے کہ یہ گزٹ ہے اور اس گزٹ کی کتنی اہمیت ہے۔ ان ایسا ہو گیا ہے۔۔۔۔

People are going and challenging the Gazette Notifications even after the last of 50 years...

یہ ایک اہم چیز ہے۔ میں امید کرتا ہوں کہ میں نے جو مسائل اٹھائے ہیں، آپ ان پر غور کریں گے۔

Sub-Registrar will be empowered to deal with the registration and mutation of non-agricultural properties.

About Dharani portal, the digital platform for creating and maintaining the Record of Rights will be launched to make available a list of agricultural and non-agricultural lands across the State. The Bill also provides for stringent punishment such as removal or dismissal from service and criminal proceedings against the public servants, who tamper with the Record of Rights or pass an Order in a fraudulent way.

میں آپ سے یہ بھی کہوں گا کہ وہ عہدیدار جو اوقافی زمین یا ایڈومنٹ کی زمین کو بھی tamper کرے گا، اس کے خلاف بھی کارروائی کرنی چاہئے۔ یہ ضروری ہے۔ آپ اس میں ایک provision یہ بھی شامل کیجئے کہ۔۔۔۔

Anybody who tampers with the wakf records or the endowment records (temple land) will be prosecuted. I would also like to discuss a few issues pertaining to the non-agricultural lands in the rural and urban areas of the State. The Bill to amend the Greater Hyderabad Municipal Corporation Act, 1955 and the Telangana Municipalities Act, 2019 empowers the Sub-Registrar to carry out registration and mutation of non-agricultural land and to allot property tax identification number, whenever an un-assessed property is transferred and transfer of PTIN whenever an assessed property is transacted. Similarly, the Sub-Registrar is authorised to allot vacant land tax number (VLTN) whenever transfer of un-assessed vacant lands happen and transfer of VLTN whenever assessed vacant lands happen. The Sub-Registrar would carry out mutation after collecting the prescribed mutation fee. However, going in the Clause 2 of Telangana Municipal Laws (Amendment) Bill dealing with the amendments in GHMC Act, 1955, sub-clause (2) seeks to substitute Sec.208 by imposing a ban on transfer of title. Sir, the sub-clause for substituting Sec.208 states "No transfer of title through Registration/ Succession shall happen unless the seller produces no due certificate or upto date payment receipts of Property Tax, Water Charges and Electricity dues."

Sir, in Clause 3 of Telangana Municipal Laws (Amendment) Bill dealing with amendments in Telangana Municipality Act, 2019, sub-clause (1) seeks to bring an amendment in Sec.104, in sub-section (2), enjoining on the Sub-Registrar to take no due certificate or upto date payment receipts of Property Tax, Water Charges and Electricity Charges at the time of registration and transfer of property by way of sale, gift, mortgage, partition or exchange or succession under a registered document. Now, when I go to Section 4(2), it overrides the various judgements. It overrides various judgments passed by the civil courts, High Courts and Supreme Court. Does it not affect the right of the parties whose rights attained finality by various courts? How this Section can be

substantiated and if challenged it can be struck down. Sir, it only paves way to red-tapism and fresh litigation. Sir, there is no definition of 'non-agricultural land' in the Act and who will define. The question is that who will define it and what are the parameters and can all the lands in GHMC and HMDA be treated as non-agricultural lands?

شہر پھیل رہا ہے تو ہم کس طریقہ سے اس کی نشاندہی کریں گے۔۔۔

this is the non-agricultural land and who would be the authority to convert this? And what are the Rules and Regulations through which we are going to convert this land? This is very important Sir. The most important thing is that every city in the world is converting into a concrete jungle. Sir, in this Bill we should also mention that these lands are 'green zones' or 'green lands' like they exist in Europe, in UK and in other countries. Wherever we have an extent of land, there are areas, which have been declared as green zones where no constructions can come up. We also need to identify such lands. I really appreciate and I feel so happy that Haritha Haram programme is being taken up by the Government every year in a very religious manner. It is a very good thing I would say that no other State is doing such a fantastic work for creating of greenery.

12.20

మ.

We need that Sir. So, I request the Hon'ble Chief Minister -

آپ اس میں نشاندہی کیجئے کہ یہ ٹیس، ایکر، یہ پچیس، ایکر، یہ سو، ایکر۔۔۔

will be the Green Patch/Green Zone where no construction can come up. It will be only Green.

Sir, the City is expanding. I need to applaud the hard work done by the TRS Government particularly the Hon'ble Minister for Municipal Administration, Sri K. Taraka Rama Rao. I have been to Hi-tech City and Gachibowli during the Lockdown period. I had never gone there earlier. I was really shocked and astonished to see the way that area is coming up and the way the area is developed. It is a really remarkable achievement. At the

same time, we need to focus on Forest Cover and Green Cover.

Sir, what is the basis to incorporate the names in 'Dharani'? It is a very important question. Who will incorporate the names in the absence of VRAs.? Who will be doing that? This is the question which needs an answer. The Bill only talks about Pattadars, but not about the persons who have been in long-standing possession. What about those people? We are talking about Pattadars. What about possessions, which they are holding since long time. Further, there is no mechanism if the entries are wrongly mentioned in 'Dharani'. Who will correct them? It is also a question.

Further in Section 16, it speaks about only in respect of pending cases, but there is no permanent Dispute Resolution Mechanism for future if any in the Act. The Act is a short-sighted one and not a comprehensive one to deal with the land related issues. In future the land disputes will increase substantially if these points, which I have mentioned are not addressed.

Sir, going further ahead - I think that the bar on transfer of title is superfluous and infructuous since the Sub Registrar is authorized to allot PTIN and VLTN for un-assessed properties and un-assessed vacant land while effecting transfer by way of sale, gift, mortgage, partition or exchange of succession under registered documents. How can the seller produce 'No Due Certificate' or upto date payment receipts of property tax, water charges, electricity dues for an un-assessed property or un-assessed vacant land. So, we need to think about the same. If it is assessed, then he will produce, but if it is un-assessed, how will he do it?

I would like to point out that in GHMC area we have 20 to 22 lakh structures/properties and out of which only 15 lakh properties are assessed for Property Tax. These assessed properties include 12 lakh residential properties, 2.5 lakh non-residential/commercial properties and 50,000 middle income group properties. This means that there are almost 5 to 7 lakh properties which are still un-assessed. So, what will be the fate of these un-assessed

properties? Most of the un-assessed properties include properties which have been constructed without following the legal parameters. Most of these properties do not have Sanctioned Layouts or Building permission or they may not have registered Sale Deed and Title. Such properties which may have been constructed without obtaining Building Permission from the Municipal Authorities may also happen to have Notarized Title or Sale Deed. I am sure that apart from GHMC area, Municipal Corporations and Municipalities across the State may have lakhs of such un-assessed properties, not only in GHMC which are constructed without Building Permission from the concerned Authorities or whose Title or Sale Deed is based on Notarized Title or Sale Deed. So, GHMC, the Municipal Corporations and the Municipalities in the State may take up survey of the properties to identify un-assessed properties, assessed properties and properties with actual change of land use and properties shown as Residential Premises to bring them into Property Tax Net. A number of properties in GHMC area do not have proper Land Records or Link Documents. This is a very important issue.

అంకే లింక్ డాక్యుంట్స్ link documents అవుతున్నాయి. తమిళనాడులో కూడా ఇలాంటి సమస్య ఉంది. అలాంటివి పరిష్కరించడానికి ప్రభుత్వం చర్యలు తీసుకోవాలి. ఇంకా, కొన్ని ప్రాంతాల్లో కూడా ఇలాంటి సమస్య ఉంది. అలాంటివి పరిష్కరించడానికి ప్రభుత్వం చర్యలు తీసుకోవాలి.

They have been built on encroached private or Government lands.

వెంటాడే గోడలు కట్టినవి ప్రభుత్వం పరిష్కరించాలి.

They have also not been regularized under GOs 58 and 59.

అప్పటి నుండి 58 మరియు 59 వాడుకల ప్రకారం కూడా ఇలాంటి సమస్య ఉంది. అలాంటివి పరిష్కరించడానికి ప్రభుత్వం చర్యలు తీసుకోవాలి. ఇంకా, కొన్ని ప్రాంతాల్లో కూడా ఇలాంటి సమస్య ఉంది. అలాంటివి పరిష్కరించడానికి ప్రభుత్వం చర్యలు తీసుకోవాలి.

I would like to earnestly urge the Hon'ble Chief Minister to come up with a comprehensive scheme for land regularization, layout regularization and Building regularization for properties in Urban Areas of the State including GHMC at nominal rates as one time opportunity. Sir, I would like to repeat my request once again. "I would like to earnestly urge the Hon'ble Chief Minister to come up with a comprehensive scheme for land regularization, layout regularization and Building regularization for properties in Urban Areas of the State including GHMC at nominal rates as one time opportunity. " This is very important.

I would also request the Hon'ble Chief Minister to announce another comprehensive scheme for registration of all notarized/un-registered properties in Urban Areas of the State including GHMC at nominal rates. I would like to point out that in these turbulent times when Covid Pandemic has affected the financial status of almost everyone, the poorest of the poor, labourers, daily wage earners, hawkers, businessmen, entrepreneurs and salaried class – middle and upper classes, no one has a resource to shell out a large sum of money for regularization of their properties under LRS, BRS and registration of their properties. As such, the new Legislation has been welcomed by masses and also by my Party in the villages as well as in the urban areas. I would therefore, request the Hon'ble Chief Minister to remove apprehensions of the people by announcing these two comprehensive schemes which I have suggested. I also want to bring to your notice about GPAs. Many lands have been taken by some persons who are holding GPAs.

అలాంటివి పరిష్కరించడానికి ప్రభుత్వం చర్యలు తీసుకోవాలి.

Lastly, I would like to see what would be the role of the Organization viz., Revenue Department and what would also be the role of Commissioner for Registration and Stamps. This also needs to be told to the public.

I thank you very much for giving me this opportunity and I welcome this Bill and I would lend my support for passage of this Bill. I hope

that the Hon'ble Chief Minister would really consider my pain and my anguish towards protection of Wakf properties, Endowment properties and also Notarized Documents.

آپ (JANAB K.CHANDRASHEKAR RAO) کے سامنے شکریہ ادا کرتا ہوں

Commissioner of Registration and Revenue Department

Stamps

Can you please repeat the same?

SRI AKBARUDDIN OWAISI:- The role about Organization and structure of Revenue Department and also the Role of Commissioner for Registration and Stamps -

اب ان کا کوئی رول نہیں ہے۔ اب ان کا رول تو بوجھ ہے۔

Thank you very much for giving me this opportunity.

12.30] శ్రీ గువ్వల బాలరాజు (అచ్చంపేట్) :- అధ్యక్షా, ఒక మ. అద్భుతమైన చట్టాన్ని ప్రవేశపెట్టి దాని ఆమోదం కోసం చర్చ జరిపే విధంగా అనుమతి ఇచ్చి చర్చలో మాట్లాడటానికి నాకు అవకాశం ఇచ్చినందుకు గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారికి, మీకు ప్రత్యేక ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను. టీఆర్ఎస్ ప్రభుత్వం మొదటిసారి అధికారంలోకి వచ్చిన తర్వాత ఇన్నోవేటివ్ ఆలోచనతో ప్రత్యేకంగా గ్రామాలలో ఉంటున్న పేదలు, అమాయకులు, భూమినే నమ్ముకుని బ్రతుకుతున్న రైతాంగాన్ని ఆదుకోవాలనే ఉద్దేశంతో, వ్యవసాయాన్ని పెంచాలన్న ఆలోచనతో భూములపైన హక్కులు కల్పించడం విషయంలో కానీ, భూ తగాదాలను పరిష్కరించే విషయంలో రికార్డుల ప్రక్షాళన అనే బృహత్తరమైన కార్యక్రమాన్ని ప్రభుత్వం చేపట్టి చాలా విజయాలు సాధించడం జరిగింది. ఈ విషయం అనడానికి మొహమాటంగానే ఉంది కానీ, క్షేత్ర స్థాయిలో ఉన్న కొంత మంది అధికారులు అవినీతికి అలవాటుపడిన కారణంగా రైతులు, పేదలు ఇబ్బందులు పడిన విషయం పదేపదే శాసనసభ్యుల ద్వారా అదే విధంగా మీడియా ద్వారా కూడా ముఖ్యమంత్రిగారి దృష్టికి రావడం జరిగింది. రైతులకు మేలు చేకూర్చే విధంగా రైతును రాజుగా చేయాలన్న సంకల్పంతో ప్రత్యేకంగా రైతుబంధు పథకాన్ని అమలులోకి తీసుకొని రావడం జరిగింది. వ్యవసాయమే ఆధారంగా బ్రతికే భారతదేశంలో భూములకు సరైన హక్కులు కల్పించకుండా

అయోమయమైన పరిస్థితిని గత పాలకులు కల్పించారు. అటువంటి సమస్యను శాశ్వతంగా పరిష్కరించడం కోసం ముఖ్యమంత్రిగారు రెవెన్యూ కొత్త చట్టాన్ని తీసుకరావడం చాలా హర్షించదగిన విషయం. గత నాలుగు రోజులుగా రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా సంబరాలు జరుగుతున్నాయి. విఆర్ఎస్ పోస్టులను అబాలిష్ చేసినప్పటికీ విఆర్ఎస్ సైతం ఆనందంలో ఉన్నారు. గ్రామ స్థాయిలో గొప్ప క్వాలిఫికేషన్లు కలిగిన విఆర్ఎస్ ఉన్నారు. పి.జీలు, పిహెచ్డీలు చేసిన వారు కూడా మా జీవితమంతా కూడా ఇదే విధంగా కొనసాగుతుందా అని అయోమయం అవుతున్న పరిస్థితుల్లో ముఖ్యమంత్రిగారు వారి చదువుకు, హోదాకు తగ్గట్టుగా వారి స్థాయి ఉండే విధంగా వెసులుబాటు కల్పిస్తారనే విషయాన్ని ఈ చట్టం ద్వారా తెలుస్తున్నది. వారందరూ ముఖ్యమంత్రిగారికి ధన్యవాదాలు తెలియజేయడం జరిగింది. గ్రామస్థాయిలో పాలిథిషియాలు కూడా జరుగుతున్నాయి.

భూమి ఒక ఉత్పాదక వస్తువు. మనం తింటున్న తిండి, కట్టుకున్న బట్ట, పీల్చుతున్న గాలి పూర్తిగా భూమి నుంచి, భూమి ద్వారా పెరుగుతున్న చెట్ల నుంచే పొందుతున్నాము. అటువంటి భూమికి విముక్తి ఎప్పుడూ దొరకలేదు. సాలార్జంగ్, నిజాం కాలం నాడు సర్వేలు నిర్వహించిన రికార్డులే తప్ప దాని తర్వాత దశాబ్దాల తరబడి ఎంతోమంది పాలకులు వచ్చివెళ్లిన కానీ దానికి ఒక సరైన మార్గాన్ని, పరిష్కారాన్ని కనుగొనలేకపోయారు. రోజురోజుకు తగాదాలు పెరుగుతున్నప్పటికీ, వాటిని ఏ విధంగా పరిష్కరించాలన్నదానిపై దృష్టికేంద్రించని కారణంగా రాష్ట్రం చాలా ఇబ్బందులలో ఉన్నది. ఆ ఇబ్బందుల నుంచి బయటపడే విధంగా గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు ఈ చట్టాన్ని తీసుకుని రావడం చాలా అద్భుతంగా భావిస్తున్నాము.

మహాకవి కాళోజీ గారి పుట్టినరోజు సందర్భంగా గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు ఈ చట్టాన్ని ప్రవేశపెట్టడం జరిగింది. కాళోజీగారు పదేపదే రైతుల గురించి మాట్లాడేవారు. వారి కవితల్లో, మాటల్లో రైతే కేంద్రంగా ఉన్న విషయాన్ని మనం గమనించాము. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం గత ఆరు, ఏడు సంవత్సరాల నుండి గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు స్వయానా రైతైన కారణంగా రైతులకు మేలు చేకూర్చే విధంగా ఎన్నో పథకాలను తీసుకొని రావడమే కాకుండా వాటిని ప్రక్షాళన చేస్తూ పారదర్శకతను పెంచుతున్నారు. రైతుల బాధలు తొలగడం కోసం ఎన్నో బృహత్తరమైన కార్యక్రమాలు తీసుకున్నారు. ఈ మధ్యకాలంలో రైతు వేదికలు కూడా నిర్మాణం చేపడుతున్నారు. రైతు వేదికలు నిర్మాణం సందర్భంలో ఎన్నో ల్యాండ్ తగాదాలను మనం గమనిస్తున్నాము. గ్రామాలలో ఉన్న తగాదాలు

విషయంలో ప్రత్యేకంగా ఒక దళిత శాసనసభ్యుడిగా ఒక విషయాన్ని మీ దృష్టికి తీసుకొస్తున్నాను. అసైన్డ్ చేసిన భూముల విషయంలో దళితులకు హక్కులు కల్పించని కారణంగా వారికి ప్రయోజనం చేకూరడం లేదు. అసైన్డ్ భూముల విషయంలో గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు బిల్లు ప్రవేశపెట్టిన తర్వాత ప్రత్యేకంగా దళిత శాసనసభ్యులతో సమావేశం ఏర్పాటు చేసి మీరు కూడా ఏమైనా ఇన్పుట్స్ ఉంటే ఇవ్వండి దళితులు బాగుపడాలి అనే దానిపై దృష్టికేంద్రీకరిస్తామని ప్రత్యేకంగా ముఖ్యమంత్రిగారు మాకు సూచన చేయడం జరిగింది. ఇక మన దరిద్రం వైదొలుగుతుందని దళిత శాసనసభ్యులందరం కూడా అనుకోవడం జరిగింది. అసైన్డ్ భూములకు హక్కులు కల్పించే విధంగా గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారి ఆలోచన ధోరణి కల్పిస్తున్నది కాబట్టి ఈ సందర్భాన్ని అందిపుచ్చుకుని మనం మన భూములపై హక్కులు కల్పించుకున్నట్లుయితే మన తల రాత మారే అవకాశం ఉందనే ఆలోచన మేము కూడా చేస్తున్నాము. అసైన్డ్ భూములు ఉన్నాయి కానీ మాకు సరైన హక్కులు లేవు. మున్సిపాలిటీలకు 5 కిలోమీటర్లు రేడియస్ లో ఉన్న విలువైన భూములకు పిటిబీ లేని కారణంగా ప్రయోజకరంగా లేకుండా ఉన్నది. దానిపై ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రత్యేకంగా దృష్టి కేంద్రీకరించినట్లయితే కొద్దోగొప్పో మేలు చేకూరుతుందని నేను భావిస్తున్నాను.

ప్రభుత్వ ఆలోచన ఏరకంగా ఉన్నదో మనందరికీ తెలుసు. ముఖ్యమంత్రిగారు ఎప్పుడూ పేదల గురించి, రైతాంగం గురించి ఆలోచించే గొప్ప నాయకుడు కాబట్టి, ఇటువంటి సాహసోపేతమైన నిర్ణయం తీసుకోవడం జరిగింది. భారతదేశంలో ఏ ముఖ్యమంత్రిగానీ, ప్రధానమంత్రి గానీ ఇటువంటి నిర్ణయం తీసుకోలేదు. ముఖ్యమంత్రిగారు నిబద్ధత కలిగిన వారు కాబట్టి ఇటువంటి నిర్ణయం తీసుకుని చర్చ జరుపుతున్నారు. ఈ చర్చ ద్వారా అవినీతి లేకుండా పారదర్శకతతో భవిష్యత్తు ఉండబోతుందని స్పష్టంగా అర్థమౌతున్నది. విఆర్వోలను, విఆర్ఏలను తొలగించిన తర్వాత ముఖ్యంగా రెవెన్యూ కోర్టులను అబాలిష్ చేస్తామని ధైర్యంతో నిర్ణయాన్ని ప్రకటించినప్పటికీ, తహసీల్దార్లు, ఆర్డీఓలు, జెసీలు నొచ్చుకున్న పరిస్థితులు లేవు. మా పని భారం తగ్గుతుంది శాశ్వతంగా సమస్యలకు పరిష్కారం దొరుకుతుంది అని వారు కూడా హర్షం వ్యక్తం చేస్తున్నారు. ఇప్పటికీ కొన్ని అనుమానాలు అక్కడక్కడ వినిపిస్తున్నాయి. సబ్ రిజిస్ట్రార్లకు ఉండే పవర్లు అన్నీ కూడా తహసీల్దార్లకు ఉంటే మళ్ళీ వాళ్లు కూడా అదే పంథాలో పోయినట్లయితే భూమి కలిగిన రైతులకు నష్టం కలుగుతుందనే

భయంతో ఉన్నారు. ధరణి వెబ్సైట్ ద్వారా పారదర్శకత వస్తుంది. ఆన్లైన్ విధానాన్ని అమలులోకి తీసుకుని వస్తూ డిజిటలైజేషన్ జరుగుతున్న సందర్భంలో ప్రభుత్వం ఏ నిర్ణయం తీసుకున్నా కచ్చితంగా పారదర్శకంగా ఉంటుందనే విశ్వాసాన్ని వెలిబుచ్చుతున్నప్పటికీ ఎక్కడా చిన్న తప్పు కూడా జరగకుండా ఈ చట్టాన్ని ముందుకు తీసుకెళ్ళితే ప్రజలకు మేలు జరుగుతుందనే విశ్వాసం ఉన్నది.

కొంతమంది రెవెన్యూ అధికారులు నిర్లక్ష్యం చేసిన కారణంగా రెవెన్యూ శాఖలో పని చేస్తున్న చాలా మంది అధికారులు బాధతో ఉండవచ్చు. కానీ ముఖ్యమంత్రిగారి ఆశయాన్ని వారు కూడా అర్థం చేసుకుంటారని అనుకుంటున్నాను. పోరాడి తెచ్చుకున్న తెలంగాణ అభాసుపాలు కావద్దు, నవ్వులపాలు కావద్దు. వెక్కిరింతలతో రకరకాల మాటలతో మనకు తెలంగాణ రాష్ట్రాన్ని ఇచ్చి వెళ్ళిపోతున్న సందర్భంలో గత పాలకులు మాట్లాడిన మాటలు ముఖ్యమంత్రిగారికి తెలుసు. మేము ఏ సందర్భంలో కనిపించినా, మంత్రులతో మాట్లాడేటప్పుడు, పెద్దలతో మాట్లాడేటప్పుడు, వారి కన్ఫర్స్ ఏమిటో మాకు అర్థం అవుతున్నది. మనం తెచ్చుకున్న తెలంగాణ భారతదేశంలోనే నెం.1గా ఉండాలంటే నిబద్ధతతో పని చేయాలి. అధికారులు, ప్రజాప్రతినిధులు, ప్రజలు సహకరిస్తే అది సాధ్యం అవుతుందనే విషయాన్ని ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పడం చాలా గర్వకారణం. పట్టాదారు పాసుబుక్స్ ఇచ్చిన సందర్భంలో అందులో ఫ్యామిలీ ట్రీ అంటే కుటుంబ సభ్యులందరి వివరాలు కూడా నమోదు చేస్తారన్న విషయం చాలా హర్షించదగినది. భవిష్యత్తులో ఇది **ancestral property** ఎవరిది అని తేల్చుకోవడానికే కోర్టులను సంప్రదించే సిస్టమ్ ఉండదని, ఆ సిస్టమ్ కూడా పూర్తిగా మారిపోతుందని ప్రజలు చర్చించుకుంటున్నారు.

12.40 | అధ్యక్షా, క్షేత్రస్థాయిలో విఆర్ఏ, విఆర్డీలు పెట్టిన **మ.** ఇబ్బందులకు విసిగి వేసారి పోయిన ప్రజలు ఈరోజు విముక్తి పొందిన భావనలో ఉన్నారు. ఈరోజు రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా అటువంటి విధానాన్ని తీసుకు వస్తున్నందుకు ప్రజలు, రైతాంగం అంతా కూడా ముఖ్యమంత్రి గారికి రుణపడి ఉంటామనే మాట మాట్లాడుతున్నారు. సబ్ రిజిస్ట్రార్ హోదాలో తహసీల్దారు వ్యవసాయ భూముల సమస్యలను పరిష్కరిస్తారు. మిగతా వ్యవసాయేతర భూములకు సంబంధించి సబ్ రిజిస్ట్రార్ గారే కొనసాగిస్తారు. దాని తర్వాత ఈ రెవెన్యూ కోర్టులు ఉండవు. ఇవి రద్దు అయిన తర్వాత ట్రీబ్యూనల్స్ కూడా ఏర్పాటు చేస్తామని అంటున్నారు. ఆ ట్రీబ్యూనల్స్ లో సభ్యులుగా ఎవరు ఉండబోతున్నారనేది కూడా

తెలియాల్సిన అవసరముంది. నా సూచన ఏమిటంటే, ఈ ట్రిబ్యూనల్స్‌లో ఉండే వారు రెవెన్యూ శాఖలో పనిచేసి రిటైర్డ్ అయి మంచి రికార్డు కలిగి ఉన్న వారికి దాంట్లో స్థానం కల్పించినట్లయితే మన ప్రభుత్వానికి, కోర్టులకు సులభంగా ఉంటుంది. ఈ సమస్యను ముఖ్యమంత్రిగారు చాలా కాలం ఉంచుకోకుండా కోర్టుల విచక్షణ అధికారానికే వదిలివేస్తే బాగుంటుంది. కోర్టులకు ఉండే విచక్షణ అధికారం వారికి ఉంటుంది కాబట్టి ఈ డిస్కంప్యూట్స్‌తో మనం ఎక్కువ రోజులు డీల్ చేసే అవకాశం ఉండదని ముఖ్యమంత్రి గారు ఈ చట్టం గురించి వివరిస్తున్నప్పుడు చెప్పడం జరిగింది. జిల్లా కలెక్టర్ గారే 2 నెలల వ్యవధి లోపల పూర్తిగా ఈ సమస్యలను అవగతం చేసుకుని, ఆ సమస్యల పరిష్కారం విషయంలో ఏ మాత్రం తాత్సారం చేయకుండా కేసులను డీల్ చేయడం జరుగుతుంది. వారి దగ్గరకు వచ్చిన సమస్యలను ట్రిబ్యూనల్స్ దృష్టికి తీసుకు వెళ్లే విధంగా ఈ చట్టం చేయడం చాలా హర్షించదగిన విషయం.

ధరణి వెబ్ పోర్టల్లో అన్ని విషయాలు నమోదు చేయడం జరిగింది. ముఖ్యంగా ప్రతి ఇంచు భూమికి లాటిట్యూడ్ అండ్ లాంగిట్యూడ్ కోఆర్డినేట్స్‌తో ఫిక్స్ చేయడం జరుగుతుంది కాబట్టి దీనిని పారదర్శక నిదర్శనంగా ప్రజలు భావిస్తున్నారు. ముఖ్యమంత్రి గారి ఆలోచన అవినీతి రహితమైన పరిస్థితిని నెలకొల్పడం.

అటవీ భూములకు సంబంధించి ఆర్‌ఓఎఫ్‌ఆర్ క్రింద దీర్ఘకాలికంగా వ్యవసాయం చేసుకుంటున్న వారికి హక్కులు కల్పించే విషయంలో ఎటువంటి అభ్యంతరం లేదని గత పర్యాయ ముఖ్యమంత్రిగారు ఇక్కడే మీటింగు ఏర్పాటు చేసి జిల్లా కలెక్టర్లను, అలాగే ఏజెన్సీ ప్రాంతం నుండి ప్రాతినిధ్యం వహిస్తున్న శాసనసభ్యులు, మంత్రులను పిలిచి సమావేశం ఏర్పాటు చేసి, రైతులకు అభయమిచ్చే విధంగా మాట్లాడటం జరిగింది. ఆ సమస్యలు పరిష్కారం కాబోతున్నాయని ఈరోజు గిరిజన ప్రజలు సంతోషంగా ఉన్నారు. అయితే ఇక్కడ ఉన్న సమస్య ఏమిటంటే, తెలంగాణ రాష్ట్ర ఏర్పాటు కంటే ముందు సాగు చేస్తున్న రైతులకు పూర్తి స్థాయి హక్కులు వస్తాయి. కాని తెలంగాణ రాష్ట్ర ఏర్పాటు తర్వాత కూడా ఒక ఎకరం భూమి కూడా లేనటువంటి వారు కొద్ది వరకు అక్కడక్కడ సాగు చేసుకున్నారు. ఈ అటవీ భూమి స్వాధీనం చేసుకోవడం ఎట్టి పరిస్థితుల్లో మంచిది కాదు. అటువంటి వారికి ఏదైనా వెసులుబాటు కల్పించి, భూమి లేనటువంటి వారికి అక్కడే థిక్ ఫారెస్ట్ కనుక లేనట్లయితే, వారికి ప్రత్యామ్నాయ భూమిని ఇచ్చి ఈరోజు ప్రాజెక్టులు నిర్మించే విషయంలో, ముఖ్యమంత్రి గారు ఆ ప్రాజెక్టుల నిర్మాణం విషయంలో గత పాలకుల మాదిరిగా ఏవేవో

సాకులు చెప్పి ప్రాజెక్టుల నిర్మాణాన్ని పక్కన పెట్టుకుండా కేంద్రంతో మాట్లాడి, ఆల్టర్నేట్ ల్యాండ్స్ ఇచ్చి ప్రాజెక్టులను పూర్తి చేసిన ఘనత ఈరోజు మన ముఖ్యమంత్రి గారికి దక్కింది. అందుకు ఉదాహరణ కాళేశ్వరం ప్రాజెక్టు. ఎన్నో ప్రాజెక్టులు ఈ డిస్కంప్యూట్స్, గ్రీన్ ట్రిబ్యూనల్స్ ఇలా రకరకాల సాకులతో ప్రాజెక్టులను నిర్మించలేదు. గత పాలకులు ఒక ఎకరానికి కూడా సాగు నీరు అందించలేదు. మన ముఖ్యమంత్రి గారికి ఉన్న నిబద్ధత కారణంగా ఈరోజు సాగునీరు రైతాంగానికి అందుతోంది. అలవాటు వడిన కొంతమంది రైతులు ఆ భూముల విషయంలో మాకు ఏమైన సహకారం ప్రభుత్వం అందిస్తే బాగుంటుందని ఆశిస్తున్నారు. కాబట్టి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం దృష్టి కేంద్రీకరించి దీర్ఘకాలికంగా పని చేస్తున్న వ్యవసాయదారులకు పూర్తి స్థాయిలో హక్కులు కల్పించాలి.

పది, పదిహేను సంవత్సరాల క్రితం ఎక్కడా అవకాశం లేక వారు దున్నుకున్న భూముల విషయంలో వీలైతే హక్కులు కల్పించండి. లేదంటే ఆల్టర్నేట్ చూపిస్తే బాగుంటుందని ఈ సందర్భంగా నేను ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. అటవీ భూముల్లో కల్టివేషన్‌లో ఉన్న వారు మాత్రం బడుగు బలహీన వర్గాలు, దళితులు, గిరిజన, బంజార, చెంచు సోదరులు ఉన్నారు. వారికి పూర్తి స్థాయి విముక్తి దొరకే విధంగా ప్రభుత్వం సహకరించాలని నేను కోరుతున్నాను. రైతుల బాధలు తెలిసిన నాయకుడు కాబట్టి ఈరోజు ఇటువంటి బృహత్తర కార్యక్రమాలను తీసుకోవడం జరిగింది. ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తీసుకున్న ఏ నిర్ణయమైనా ప్రజా ఆమోదం పొందుతుందని అనడానికి మొన్న గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు ఇచ్చిన సూచనలను రైతాంగం పాటించి పంటలు పండించుకుంటున్నారని ఈ సందర్భంగా తెలియజేస్తున్నాను. కాబట్టి ఈ చట్టం విషయంలో ఎవరూ అభ్యంతరం చెప్పరని నేను అనుకుంటున్నాను. ముఖ్యమంత్రి గారు తీసుకువచ్చిన ఈ చట్టానికి మద్దతుగా ఉంటామని గౌరవ సభ్యులు అక్బరుద్దీన్ ఓవైసీ గారు చెబుతూ, మైనారిటీలకు సంబంధించిన అంశాలను లేవనెత్తడం జరిగింది. ఒక దళిత శాసన సభ్యుడిగా నేను పదే పదే విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. తెలీసీ తెలియక అసైన్డ్ ల్యాండ్స్‌ను ఆపదకు అమ్ముకున్న సందర్భంలో మేము గాని, ఆ భూమిని కొన్న వారు గాని అనుభవిస్తున్న పరిస్థితి లేదు. ఎవరూ కూడా సంతృప్తికరంగా లేరు. కాబట్టి దీనికి శాశ్వత పరిష్కారం గైకొనే విధంగా ముఖ్యమంత్రి గారు దానిపైన దృష్టిని కేంద్రీకరించి, అవసరమైతే ఆ రికార్డులు తెప్పించి, కొన్న వ్యక్తిని, అమ్మిన వ్యక్తిని ఇద్దరిని కూర్చోబెట్టి రిజిస్ట్రేషన్ సందర్భంలో ఒక ప్రాపర్టీని రిజిస్ట్రేషన్ చేయాలనుకుంటే ఇద్దరూ కూడా రిజిస్ట్రేషన్

తెలియాల్సిన అవసరముంది. నా సూచన ఏమిటంటే, ఈ ట్రిబ్యూనల్స్ లో ఉండే వారు రెవెన్యూ శాఖలో పనిచేసి రిటైర్డ్ అయి మంచి రికార్డు కలిగి ఉన్న వారికి దాంట్లో స్థానం కల్పించినట్లయితే మన ప్రభుత్వానికి, కోర్టులకు సులభంగా ఉంటుంది. ఈ సమస్యను ముఖ్యమంత్రిగారు చాలా కాలం ఉంచుకోకుండా కోర్టుల విచక్షణ అధికారానికే వదిలివేస్తే బాగుంటుంది. కోర్టులకు ఉండే విచక్షణ అధికారం వారికి ఉంటుంది కాబట్టి ఈ డిస్క్యూట్స్ తో మనం ఎక్కువ రోజులు డీల్ చేసే అవకాశం ఉండదని ముఖ్యమంత్రి గారు ఈ చట్టం గురించి వివరిస్తున్నప్పుడు చెప్పడం జరిగింది. జిల్లా కలెక్టర్ గారే 2 నెలల వ్యవధి లోపల పూర్తిగా ఈ సమస్యలను అవగతం చేసుకుని, ఆ సమస్యల పరిష్కారం విషయంలో ఏ మాత్రం తాత్సారం చేయకుండా కేసులను డీల్ చేయడం జరుగుతుంది. వారి దగ్గరకు వచ్చిన సమస్యలను ట్రిబ్యూనల్స్ దృష్టికి తీసుకు వెళ్లే విధంగా ఈ చట్టం చేయడం చాలా హర్షించదగిన విషయం.

ధరణి వెబ్ పోర్టల్లో అన్ని విషయాలు నమోదు చేయడం జరిగింది. ముఖ్యంగా ప్రతి ఇంచు భూమికి లాటిట్యూడ్ అండ్ లాంగిట్యూడ్ కోఆర్డినేట్స్ తో ఫిక్స్ చేయడం జరుగుతుంది కాబట్టి దీనిని పారదర్శక నిదర్శనంగా ప్రజలు భావిస్తున్నారు. ముఖ్యమంత్రి గారి ఆలోచన అవినీతి రహితమైన పరిస్థితిని నెలకొల్పడం.

అటవీ భూములకు సంబంధించి ఆర్ ఓఎస్ ఆర్ క్రింద దీర్ఘకాలికంగా వ్యవసాయం చేసుకుంటున్న వారికి హక్కులు కల్పించే విషయంలో ఎటువంటి అభ్యంతరం లేదని గత పర్యాయ ముఖ్యమంత్రిగారు ఇక్కడే మీటింగు ఏర్పాటు చేసి జిల్లా కలెక్టర్లను, అలాగే ఏజెన్సీ ప్రాంతం నుండి ప్రాతినిధ్యం వహిస్తున్న శాసనసభ్యులు, మంత్రులను పిలిచి సమావేశం ఏర్పాటు చేసి, రైతులకు అభయమిచ్చే విధంగా మాట్లాడటం జరిగింది. ఆ సమస్యలు పరిష్కారం కాబోతున్నాయని ఈరోజు గిరిజన ప్రజలు సంతోషంగా ఉన్నారు. అయితే ఇక్కడ ఉన్న సమస్య ఏమిటంటే, తెలంగాణ రాష్ట్ర ఏర్పాటు కంటే ముందు సాగు చేస్తున్న రైతులకు పూర్తి స్థాయి హక్కులు వస్తాయి. కాని తెలంగాణ రాష్ట్ర ఏర్పాటు తర్వాత కూడా ఒక ఎకరం భూమి కూడా లేనటువంటి వారు కొద్ది వరకు అక్కడక్కడ సాగు చేసుకున్నారు. ఈ అటవీ భూమి స్వాధీనం చేసుకోవడం ఎట్టి పరిస్థితుల్లో మంచిది కాదు. అటువంటి వారికి ఏదైనా వెసులుబాటు కల్పించి, భూమి లేనటువంటి వారికి అక్కడే థిక్ ఫారెస్ట్ కనుక లేనట్లయితే, వారికి ప్రత్యామ్నాయ భూమిని ఇచ్చి ఈరోజు ప్రాజెక్టులు నిర్మించే విషయంలో, ముఖ్యమంత్రి గారు ఆ ప్రాజెక్టుల నిర్మాణం విషయంలో గత పాలకుల మాదిరిగా ఏవేవో

సాకులు చెప్పి ప్రాజెక్టుల నిర్మాణాన్ని పక్కన పెట్టకుండా కేంద్రంతో మాట్లాడి, ఆల్టర్నేట్ ల్యాండ్స్ ఇచ్చి ప్రాజెక్టులను పూర్తి చేసిన ఘనత ఈరోజు మన ముఖ్యమంత్రి గారికి దక్కింది. అందుకు ఉదాహరణ కాళేశ్వరం ప్రాజెక్టు. ఎన్నో ప్రాజెక్టులు ఈ డిస్క్యూట్స్, గ్రీన్ ట్రిబ్యూనల్స్ ఇలా రకరకాల సాకులతో ప్రాజెక్టులను నిర్మించలేదు. గత పాలకులు ఒక ఎకరానికి కూడా సాగు నీరు అందించలేదు. మన ముఖ్యమంత్రి గారికి ఉన్న నిబద్ధత కారణంగా ఈరోజు సాగునీరు రైతాంగానికి అందుతోంది. అలవాటు పడిన కొంతమంది రైతులు ఆ భూముల విషయంలో మాకు ఏమైన సహకారం ప్రభుత్వం అందిస్తే బాగుంటుందని ఆశిస్తున్నారు. కాబట్టి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం దృష్టి కేంద్రీకరించి దీర్ఘకాలికంగా పని చేస్తున్న వ్యవసాయదారులకు పూర్తి స్థాయిలో హక్కులు కల్పించాలి.

పది, పదిహేను సంవత్సరాల క్రితం ఎక్కడా అవకాశం లేక వారు దున్నుకున్న భూముల విషయంలో వీలైతే హక్కులు కల్పించండి. లేదంటే ఆల్టర్నేట్ చూపిస్తే బాగుంటుందని ఈ సందర్భంగా నేను ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. అటవీ భూముల్లో కల్లీవేషన్లో ఉన్న వారు మాత్రం బడుగు బలహీన వర్గాలు, దళితులు, గిరిజన, బంజార, చెంచు సోదరులు ఉన్నారు. వారికి పూర్తి స్థాయి విముక్తి దొరికే విధంగా ప్రభుత్వం సహకరించాలని నేను కోరుతున్నాను. రైతుల బాధలు తెలిసిన నాయకుడు కాబట్టి ఈరోజు ఇటువంటి బృహత్తర కార్యక్రమాలను తీసుకోవడం జరిగింది. ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తీసుకున్న ఏ నిర్ణయమైనా ప్రజా ఆమోదం పొందుతుందని అనడానికి మొన్న గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు ఇచ్చిన సూచనలను రైతాంగం పాటించి పంటలు పండించుకుంటున్నారని ఈ సందర్భంగా తెలియజేస్తున్నాను. కాబట్టి ఈ చట్టం విషయంలో ఎవరూ అభ్యంతరం చెప్పరని నేను అనుకుంటున్నాను. ముఖ్యమంత్రి గారు తీసుకువచ్చిన ఈ చట్టానికి మద్దతుగా ఉంటామని గౌరవ సభ్యులు అక్బరుద్దీన్ ఓపైసే గారు చెబుతూ, మైనారిటీలకు సంబంధించిన అంశాలను లేవనెత్తడం జరిగింది. ఒక దళిత శాసన సభ్యుడిగా నేను పదే పదే విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. తెలిసీ తెలియక అసైన్డ్ ల్యాండ్స్ ను ఆపదకు అమ్ముకున్న సందర్భంలో మేము గాని, ఆ భూమిని కొన్న వారు గాని అనుభవిస్తున్న పరిస్థితి లేదు. ఎవరూ కూడా సంతృప్తికరంగా లేరు. కాబట్టి దీనికి శాశ్వత పరిష్కారం గైకొనే విధంగా ముఖ్యమంత్రి గారు దానిపైన దృష్టిని కేంద్రీకరించి, అవసరమైతే ఆ రికార్డులు తెప్పించి, కొన్న వ్యక్తిని, అమ్మిన వ్యక్తిని ఇద్దరినీ కూర్చోబెట్టి రిజిస్ట్రేషన్ సందర్భంలో ఒక ప్రావర్ధిని రిజిస్ట్రేషన్ చేయాలనుకుంటే ఇద్దరూ కూడా రిజిస్ట్రేషన్

ఆఫీసుకి వచ్చి ఆన్‌లైన్‌లోనే ఒక తేదీ ఖరారు చేసుకునే విధంగా రిజిస్ట్రేషన్ ప్రాసెస్ ఏ విధంగా మొదలు పెట్టబోతుందో ఈ అసైన్డ్ ల్యాండ్స్ విషయంలో దశితులు గాని, కొన్న వారు ఎవరైనా సరే, వారిని కూర్చోబెట్టి ముఖ్యంగా మా దశిత వర్గానికి న్యాయం చేకూరే విధంగా చొరవ తీసుకోవాలని నేను ఈ సందర్భంగా విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. ఈ చట్టం యొక్క మొత్తం సారాంశం, భారతదేశంలో వ్యవసాయమే ఆధారంగా బతుకుతున్న రైతులు, భూమిని నమ్ముకున్న ప్రతి వ్యక్తికి కూడా సుఖ సంతోషాలతో ఉండాలనే ఒక గొప్ప లక్ష్యంతో ముఖ్యమంత్రి గారు ఈ రెవెన్యూ చట్టాన్ని తీసుకురావడం జరిగింది. వారు తీసుకున్న ఈ నిర్ణయాన్ని సభ్యులందరూ కూడా అర్థం చేసుకుంటారని నేను భావిస్తున్నాను. గతంలో ఎన్నడూ లేని విధంగా ఇటువంటి నిర్ణయాలు తీసుకుంటున్న సందర్భంలో గత పాలకుల మొద్దు నిద్ర ఏ రకంగా ఉంటుందో చూశాం. 20వ శతాబ్దంలో ఈ డిజిటలైజ్డ్ సిస్టం వచ్చినప్పటికీ కొన్ని చోట్ల విమర్శలు చేసే విధంగా ప్రమాదం పొంచి ఉంది. కాబట్టి ప్రభుత్వం ఎడ్జుమంటే తెడ్డం అనే ధోరణిలో కాకుండా బడుగు బలహీన వర్గాలలో నిర్లక్ష్యానికి గురైన వారికి న్యాయం చేసే విధంగా ఈ పథకాన్ని తెరచి తీసుకురావడం జరిగింది. ఈ చట్టాన్ని అమలు చేసే ప్రయత్నం చేస్తోంది కాబట్టి చట్టం అమలు విషయంలో ప్రతి ఒక్కరూ సహకరిస్తే బాగుంటుంది. గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారికి నేను పదే పదే విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. ఈ చట్టం పైన మాట్లాడటానికి అవకాశం కల్పించిన ముఖ్యమంత్రి గారికి, తమరికి ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను.

ముఖ్యంగా నగరం చుట్టుప్రక్కల ఉండే అసైన్డ్ భూములు అమ్ముకునే వెసులుబాటు మాకు కావాలి. ఎందుకంటే, మాకు వేరే సోర్స్ లేదు. మా పిల్లలను చదివించాలన్నా, వారికి పెళ్లి చేయాలన్నా ఏ కార్యక్రమం కోసమైనా, మా ఆత్మ గౌరవంతో బతకాలంటే అసైన్డ్ భూముల విషయంలో ఆర్థిక పరిపుష్టి సాధించడానికి ఉపయోగకరంగా, మా అవసరాలు తీర్చుకునే విధంగా ఉంటుంది. ప్రస్తుతం మారుతున్న సమాజంలో చదువుకున్న వాళ్ళం కొంతమంది ఉన్నాం మేమందరం మీ ఆశలు నెరవేరే విధంగా క్షేత్రస్థాయిలో విస్తృతంగా ప్రచారం చేస్తాం. రెవెన్యూ చట్టమే కాదు ప్రభుత్వం తలపెట్టిన ఏ ఫ్లాగ్‌షిప్ ప్రోగ్రాం అయినా ప్రజలకు క్షేత్రస్థాయిలో అందే విధంగా మా వంతుగా ప్రయత్నం చేస్తాం. గతంలో ఏ ప్రభుత్వం పైన నమ్మకం ఉండేది కాదు. బడుగు, బలహీన వర్గాలు, మైనారిటీలను కేవలం నినాదం కోసమే వాడుకునేది. మాకు మీ మీద పూర్తి విశ్వాసం ఉంది. మా వర్గాలు బాగు పడాలంటే ముఖ్యమంత్రి గారి ద్వారానే సాధ్యమవుతుందనే విషయాన్ని ఈ

సందర్భంగా గుర్తు చేస్తూ, అసైన్డ్ భూములను అమ్ముకునే విధంగా వెసులుబాటు కల్పించాలని కోరుతూ, ముఖ్యమంత్రి గారికి చేతులెత్తి నమస్కారం తెలియజేస్తూ, తమరు ఈ అవకాశాన్ని సద్వినియోగం చేసుకుని ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తూ, ముగిస్తున్నాను.

2.50 | శ్రీ మల్ల భట్టి విక్రమార్క (మధిర) :- అధ్యక్ష, తెలంగాణ ము. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తీసుకువచ్చిన Telangana Rights In Land And Pattadar Pass Books Bill, 2020, a Bill to abolish the posts of Village Revenue Officers in the State of Telangana, a Bill further to amend the Greater Hyderabad Municipal Corporation Act, 1955 and Telangana Municipal Act, 2019, a Bill further to amend the Telangana Panchayat Raj Act, 2018, ప్రవేశ పెట్టిన ఈ బిల్లులపై మాట్లాడే అవకాశం ఇచ్చినందుకు కాంగ్రెస్ శాసనసభా పక్షాన తమరికి ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్ :- మీరు కొంత లిబరల్‌గా సమయం కావాలని చిట్టి పంపించారు. ఎంత సమయం కావాలి?

శ్రీ మల్ల భట్టి విక్రమార్క :- అధ్యక్షా, నేను కొంత లిబరల్‌గా సూచనలు సలహాలు చేస్తాను సార్, గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు కూడా అంగీకరిస్తున్నారు సార్, I will just give some suggestions. ఈ బిల్లుకు అవసరమైన, ప్రజలకు అవసరమైన సలహాలు, సూచనలు ఇస్తాను. ఈ బిల్లు ప్రవేశ పెట్టేటప్పుడు గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు చాలా స్పష్టంగా చెప్పుకుంటూ వచ్చారు. ప్రధానంగా దీని ఉద్దేశం ఇప్పుడున్న విధానంతో కొన్ని సమస్యలు ఉన్నాయని, వాటిని అధిగమించడానికి ఈ బిల్లు ద్వారా పరిష్కారం చేయవచ్చని చెప్పారు. వారు చెప్పిన వాటిలో ప్రధానంగా భూ లావాదేవీలు జరిపేటప్పుడు, పట్టాదారు పాస్ బుక్ మరియు టైటిల్ డిడ్స్ రెండు అడుగుతున్నారని, అలాగే రిజిస్ట్రేషన్ చేసుకునేటప్పుడు సబ్ రిజిస్ట్రార్ ద్వారా, మ్యుటేషన్ చేయడానికి ఎమ్మార్వో. ఈ రెండింటికి మధ్య వ్యత్యాసం ఉండడం వల్ల, సమయం తీసుకోవడం వల్ల, మ్యుటేషన్ చేయడానికి ఎమ్మార్వో గారికి కొన్ని సమస్యలు ఉత్పన్నం అవుతున్నాయి. అలాగే వ్యవసాయ రుణాలు తీసుకునేటప్పుడు కూడా రైతుల్ని పాస్ బుక్స్, టైటిల్ బుక్స్ తాకట్టు పెట్టమని బ్యాంకు వారు అడుగుతున్నారు. బ్యాంకింగ్ రూల్స్ ప్రకారం అలా లేకపోయినప్పటికీ కూడా వారు అడుగుతున్నారు. అది కూడా ఒక సమస్యగా రైతులు, అమాయక రైతులు తప్పనిసరి పరిస్థితిలో ఇవ్వాలి వస్తోంది. వీటన్నింటికి పరిష్కారం డిజిటలైజేషన్ ఆఫ్ ల్యాండ్ రెవెన్యూ రికార్డ్స్, తద్వారా ధరణి అనే పోర్టల్ ద్వారా కొంత వరకు ఈ సమస్యలకు పరిష్కారం చూపించవచ్చు.

వ్యవసాయ భూములకు సంబంధించిన రిజిస్ట్రేషన్ రిజిస్ట్రార్ గారి వద్ద కాకుండా, తహశీల్దార్ గారి వద్దనే రిజిస్ట్రేషన్ చేయించి, ధరణి పోర్టల్లో ఉన్న రికార్డు ప్రకారంగా అక్కడే వెంటనే మ్యూటేషన్ జరిగే విధంగా చేస్తే చాలా సమస్యలకు పరిష్కారం దొరుకుతుందని చెప్పారు. మేము చాలా స్పష్టంగా చెబుతున్నాము. డిజిటలైజేషన్ ఆఫ్ ల్యాండ్ రెవెన్యూ రికార్డ్స్ చేయడానికి మేము స్వాగతిస్తున్నాం. అంటే కాలానుగుణంగా అభివృద్ధి చెందుతున్న ప్రపంచంలో ఈ మార్పు, ఈ కార్యక్రమం తప్పనిసరి ప్రక్రియ, మేము స్వాగతిస్తున్నాము. ఈ బిల్లును చదివిన తరువాత ఈ బిల్లులో కొన్నింటిని పొందుపరచలేదేమో అనే భావన కలుగుతోంది. ఆ విధంగా అడ్రస్ చేయని సమస్యల్ని మీ దృష్టికి తీసుకుని రాదల్చుకున్నాను. భూమికి మనిషికి విడదీయరాని సంబంధం ఉంది. భూమికి సంబంధించిన రికార్డుల ప్రక్రియ కొన్ని దశాబ్దాలుగా, శతాబ్దాలుగా అవ్డేట్ అవుతూ వస్తున్నాయి. నిన్న గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పిన విధంగా పేర్లా సూరి కావచ్చు, తొడర్మల్లు కావచ్చు అప్పటి నుంచి స్వాతంత్ర్యం వచ్చిన తరువాత ముఖ్యంగా తెలంగాణ ప్రాంతానికి 1948వ సంవత్సరం తరువాత వచ్చిన చట్టాలు, ఇక్కడ జరిగిన పోరాటాలు ఉద్యమాల లక్ష్యాన్ని, ఆ లక్ష్యాన్ని చట్టాలుగా మార్చాయి. అందులో ప్రధానంగా ఇక్కడ జరిగిన 'దున్నె వాడిదే భూమి' అనే నినాదం కావచ్చు, 'జల్ జంగిల్ జమీన్' అనే నినాదం అగ్గి పుట్టించిన విధానం కావచ్చు, భూమి కోసం జరిగిన సాయుధ రైతాంగ పోరాటం కావచ్చు, ఇవన్నీ భూ పోరాటాలే. ఈ భూ పోరాటాల లక్ష్యాల్ని అర్థం చేసుకుని, ఆ తరువాత వచ్చిన కొన్ని ప్రభుత్వాలు కొన్ని చట్టాలు చేశాయి. ఆ చట్టమే మనం చెప్పుకోవడానికి ప్రధానంగా తెలంగాణ The Andhra Pradesh (Telangana Area) Tenancy and Agricultural Lands Act, 1950. అప్పటివరకు భూమి హక్కుదారుగా లేకపోయినప్పటికీ, పట్టాదారుగా లేకపోయినప్పటికీ భూమిని దున్నుకుంటు ఉన్న రైతుకు హక్కు కల్పించిన మొట్టమొదటి చట్టం అది. అంటే అనుభవదారు కాలంలో ఉన్న వ్యక్తికి ఈ చట్టం ద్వారా హక్కు కల్పించి పట్టాదారు పాస్ బుక్ ఇవ్వడం జరిగింది. అనుభవదారు కాలమనేది చాలా ప్రధానమైన అంశం అని చెప్పడం కోసం దీనిని నేను ఉదాహరణగా చెబుతున్నాను.

అలాగే ఆ తరువాత వచ్చిన చట్టాలు కూడా The Telangana Land Reforms (Ceiling on Agricultural Holdings) Act, 1973 ద్వారా కూడా అప్పటివరకు భూముల కోసం జరిగిన పోరాటాల్ని అర్థం చేసుకున్న ఆనాటి కాంగ్రెస్

ప్రభుత్వాలు ఈ చట్టాన్ని తీసుకువచ్చి, ఇక్కడ దాదాపు వన్నెండున్నర లక్షల ఎకరాల భూమిని పంచినటువంటి ఉదంతాలు ఉన్నాయి. పంచిన భూములు కూడా అనుభవదారులు ఉన్నటువంటి వారిని ముందుగా పరిగణనలోకి తీసుకుని సాధ్యమైనంతవరకు వారికి హక్కు కల్పించడానికి అదనపు భూములన్ని ప్రభుత్వం స్వాధీనం చేసుకుని, వారికే హక్కు కల్పిస్తూ పట్టాల్నిచ్చినటువంటి ఉదంతాలు ఈ రాష్ట్రంలో ఉన్నాయి. అలాగే తరువాత వచ్చిన ఆర్వోఆర్ యాక్ట్-1971, ఇలా చట్టాలు అనేకం సాధ్యమైనంత వరకు భూమి లేని నిరుపేద ప్రజలకు భూముల్ని పంచడానికి, ఎక్కువ మందికి భూముల్ని ఇవ్వడం కోసం ఈ చట్టాలు ఉపయోగపడ్డాయి. అంటే మనం చేసే ప్రతి చట్టం కూడా absentee landlord ద్వారా ఉన్న వందల, వేల ఎకరాలతోపాటు భూమిలేని నిరుపేద ప్రజలకు భూమిని పంచడానికి ఒక గొప్ప లక్ష్యాలతో వచ్చిన చట్టాలవి. ఆ విధంగా తెలంగాణ ప్రాంతంలో కొన్ని లక్షల మందికి భూమి హక్కుగా వచ్చింది. అలా వచ్చిన వాటిలో The Hyderabad (Abolition of Jagir) Rules, 1358 Fasli ద్వారా వచ్చిన గ్రాంట్స్, ఎవరికైతే మనం ల్యాండ్స్ గ్రాంట్ చేశామో వాళ్లు, వాళ్ల పేరు మీద ఉన్నప్పటికీ కూడా వాళ్లు దున్నుకోకుండా అనేక మంది అనుభవదారులగా ఉండి భూముల్లో ఆ తరువాత వాళ్లే కంటిన్యూస్ గా ఆ కాలమ్ లో రావడం జరిగింది. ఆ తరువాత రద్దు చేసినప్పటికీ కూడా, ఈ గ్రాంట్స్ ఒక వ్యక్తి జీవిత కాలం అయిన తరువాత తిరిగి క్రమానికి వచ్చేటప్పటికీ ఈ యాక్ట్ వచ్చిన తరువాత మనిషి జీవిత కాలం అయిపోయినప్పటికీ, కాకపోయినప్పటికీ కూడా ఆ భూములు తిరిగి ప్రభుత్వానికి వచ్చాయి. అంటే అవి ప్రభుత్వ భూములుగా మారాయి. అప్పటికే ఆ భూముల్లో చాలా మంది అనుభవదారులుగా అత్యంత పేదవారు తెలంగాణ పల్లెల్లో ఇప్పటికీ కూడా దున్నుకుంటు బతుకుతున్నారు. ఆ విధంగా అనుభవదారులుగా ఉన్న వారందరీ హక్కు చాలా ప్రధానంగా రాష్ట్రాలు చట్టాలు చేసేటప్పుడు వాటిని పరిగణనలోకి తీసుకుని వారి హక్కుల్ని కాపాడడం కోసం సాధ్యమైనంత వరకు న్యాయం చేయాల్సిన అవసరం ఉంది. ఎందుకంటే ఇక్కడ జరిగిన ప్రతి భూ పోరాటం అనేక రూపాలుగా రూపాంతరం చెంది తెలంగాణ ఉద్యమంగా మారి ఆ ఉద్యమమే ఈ రోజు తెలంగాణ రాష్ట్రం రావడానికి కారణమైనది. అందుకే సాధ్యమైనంత వరకు భూమిని పంచడం కోసం అనుభవదారుల కాలమ్ లో ఉన్న వారికి హక్కు కల్పించడం కోసం ప్రయత్నం చేయవల్సిందిగా నేను తమరి ద్వారా ఆలోచన చేయమని కోరుతున్నాను.

వ్యవసాయ భూములకు సంబంధించిన రిజిస్ట్రేషన్ ను రిజిస్ట్రార్ గారి వద్ద కాకుండా, తహశీల్దార్ గారి వద్దనే రిజిస్ట్రేషన్ చేయించి, ధరణి పోర్టల్ లో ఉన్న రికార్డు ప్రకారంగా అక్కడే వెంటనే మ్యూటేషన్ జరిగే విధంగా చేస్తే చాలా సమస్యలకు పరిష్కారం దొరుకుతుందని చెప్పారు. మేము చాలా స్పష్టంగా చెబుతున్నాము. డిజిటలైజేషన్ ఆఫ్ ల్యాండ్ రెవెన్యూ రికార్డ్స్ చేయడానికి మేము స్వాగతిస్తున్నాం. అంటే కాలానుగుణంగా అభివృద్ధి చెందుతున్న ప్రపంచంలో ఈ మార్పు, ఈ కార్యక్రమం తప్పనిసరి ప్రక్రియ, మేము స్వాగతిస్తున్నాము. ఈ బిల్లును చదివిన తరువాత ఈ బిల్లులో కొన్నింటిని పొందుపరచలేదేమో అనే భావన కలుగుతోంది. ఆ విధంగా అడ్రస్ చేయని సమస్యల్ని మీ దృష్టికి తీసుకుని రాదల్చుకున్నాను. భూమికి మనిషికి విడదీయరాని సంబంధం ఉంది. భూమికి సంబంధించిన రికార్డుల ప్రక్రియ కొన్ని దశాబ్దాలుగా, శతాబ్దాలుగా అప్ డేట్ అవుతూ వస్తున్నాయి. నిన్న గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పిన విధంగా పేర్లా సూరి కావచ్చు, తోడర్ మల్లు కావచ్చు అప్పటి నుంచి స్వాతంత్ర్యం వచ్చిన తరువాత ముఖ్యంగా తెలంగాణ ప్రాంతానికి 1948వ సంవత్సరం తరువాత వచ్చిన చట్టాలు, ఇక్కడ జరిగిన పోరాటాలు ఉద్యమాల లక్ష్యాన్ని, ఆ లక్ష్యాన్ని చట్టాలుగా మార్చాయి. అందులో ప్రధానంగా ఇక్కడ జరిగిన 'దున్నె వాడిదే భూమి' అనే నినాదం కావచ్చు, 'జల్ జంగిల్ జమీన్' అనే నినాదం అగ్గి పుట్టించిన విధానం కావచ్చు, భూమి కోసం జరిగిన సాయుధ రైతాంగ పోరాటం కావచ్చు, ఇవన్నీ భూ పోరాటాలే. ఈ భూ పోరాటాల లక్ష్యాల్ని అర్థం చేసుకుని, ఆ తరువాత వచ్చిన కొన్ని ప్రభుత్వాలు కొన్ని చట్టాలు చేశాయి. ఆ చట్టమే మనం చెప్పుకోవడానికి ప్రధానంగా తెలంగాణ The Andhra Pradesh (Telangana Area) Tenancy and Agricultural Lands Act, 1950. అప్పటివరకు భూమి హక్కుదారుగా లేకపోయినప్పటికీ, పట్టాదారుగా లేకపోయినప్పటికీ భూమిని దున్నుకుంటు ఉన్న రైతుకు హక్కు కల్పించిన మొట్టమొదటి చట్టం అది. అంటే అనుభవదారు కాలంలో ఉన్న వ్యక్తికి ఈ చట్టం ద్వారా హక్కు కల్పించి పట్టాదారు పాస్ బుక్ ఇవ్వడం జరిగింది. అనుభవదారు కాలమనేది చాలా ప్రధానమైన అంశం అని చెప్పడం కోసం దీనిని నేను ఉదాహరణగా చెబుతున్నాను.

అలాగే ఆ తరువాత వచ్చిన చట్టాలు కూడా The Telangana Land Reforms (Ceiling on Agricultural Holdings) Act, 1973 ద్వారా కూడా అప్పటివరకు భూముల కోసం జరిగిన పోరాటాల్ని అర్థం చేసుకున్న ఆనాటి కాంగ్రెస్

ప్రభుత్వాలు ఈ చట్టాన్ని తీసుకువచ్చి, ఇక్కడ దాదాపు పన్నెండున్నర లక్షల ఎకరాల భూమిని పంచినటువంటి ఉదంతాలు ఉన్నాయి. పంచిన భూములు కూడా అనుభవదారులు ఉన్నటువంటి వారిని ముందుగా పరిగణనలోకి తీసుకుని సాధ్యమైనంతవరకు వారికి హక్కు కల్పించడానికి అదనపు భూములన్ని ప్రభుత్వం స్వాధీనం చేసుకుని, వారికి హక్కు కల్పిస్తూ పట్టాల్నిచ్చినటువంటి ఉదంతాలు ఈ రాష్ట్రంలో ఉన్నాయి. అలాగే తరువాత వచ్చిన ఆర్వోఆర్ యాక్ట్-1971, ఇలా చట్టాలు అనేకం సాధ్యమైనంత వరకు భూమి లేని నిరుపేద ప్రజలకు భూముల్ని పంచడానికి, ఎక్కువ మందికి భూముల్ని ఇవ్వడం కోసం ఈ చట్టాలు ఉపయోగపడ్డాయి. అంటే మనం చేసే ప్రతి చట్టం కూడా absentee landlord ద్వారా ఉన్న వందల, వేల ఎకరాలతోపాటు భూమిలేని నిరుపేద ప్రజలకు భూమిని పంచడానికి ఒక గొప్ప లక్ష్యాలతో వచ్చిన చట్టాలవి. ఆ విధంగా తెలంగాణ ప్రాంతంలో కొన్ని లక్షల మందికి భూమి హక్కుగా వచ్చింది. అలా వచ్చిన వాటిలో The Hyderabad (Abolition of Jagir) Rules, 1358 Fasli ద్వారా వచ్చిన గ్రాంట్స్, ఎవరికైతే మనం ల్యాండ్స్ గ్రాంట్ చేశామో వాళ్లు, వాళ్ల పేరు మీద ఉన్నప్పటికీ కూడా వాళ్లు దున్నుకోకుండా అనేక మంది అనుభవదారులగా ఉండి భూముల్లో ఆ తరువాత వాళ్లే కంటిన్యూస్ గా ఆ కాలమ్ లో రావడం జరిగింది. ఆ తరువాత రద్దు చేసినప్పటికీ కూడా, ఈ గ్రాంట్స్ ఒక వ్యక్తి జీవిత కాలం అయిన తరువాత తిరిగి క్రమానికి వచ్చేటప్పటికీ ఈ యాక్ట్ వచ్చిన తరువాత మనం జీవిత కాలం అయిపోయినప్పటికీ, కాకపోయినప్పటికీ కూడా ఆ భూములు తిరిగి ప్రభుత్వానికి వచ్చాయి. అంటే అవి ప్రభుత్వ భూములుగా మారాయి. అప్పటికే ఆ భూముల్లో చాలా మంది అనుభవదారులుగా అత్యంత పేదవారు తెలంగాణ పల్లెల్లో ఇప్పటికీ కూడా దున్నుకుంటు బతుకుతున్నారు. ఆ విధంగా అనుభవదారులుగా ఉన్న వారందరీ హక్కు చాలా ప్రధానంగా రాష్ట్రాలు చట్టాలు చేసేటప్పుడు వాటిని పరిగణనలోకి తీసుకుని వారి హక్కుల్ని కాపాడడం కోసం సాధ్యమైనంత వరకు న్యాయం చేయాల్సిన అవసరం ఉంది. ఎందుకంటే ఇక్కడ జరిగిన ప్రతి భూ పోరాటం అనేక రూపాలుగా రూపాంతరం చెంది తెలంగాణ ఉద్యమంగా మారి ఆ ఉద్యమమే ఈ రోజు తెలంగాణ రాష్ట్రం రావడానికి కారణమైనది. అందుకే సాధ్యమైనంత వరకు భూమిని పంచడం కోసం అనుభవదారుల కాలమ్ లో ఉన్న వారికి హక్కు కల్పించడం కోసం ప్రయత్నం చేయవల్సిందిగా నేను తమరి ద్వారా ఆలోచన చేయమని కోరుతున్నాను.

1.00
మ.

వీటితోబాటు అనేక గ్రామాలలో చెరువులు, లోతట్టు ప్రాంతాలలో పూర్తిగా నీళ్లు లేని భాగంలో భూములు లేని నిరుపేదలు అక్కడి శిఖం భూములను సాగు చేసుకుంటున్నారు. వాళ్లుకు హక్కు ఉండదు కానీ అనుభవదారులుగా ఉంటారు. అలాగే నదీ పరీవాహక ప్రాంతాలలో నదులు పొంగని సమయంలో, ఖాళీగా ఉన్నప్పుడు ఒక మూడు నెలల పాటు పంట సాగు చేస్తూ అనుభవదారుల కాలమ్ లో కొనసాగుతూ వస్తుంటారు. వాళ్లు ఆవిధంగా అనుభవదారుల కాలమ్ లో రావడం వల్ల రుణాలు పొందడానికి, తరతరాలుగా వాళ్లుకు పని చేసుకోవడానికి హక్కు సంక్రమిస్తూ వస్తోంది. ఈ రోజు హక్కు లేకుండా అనుభవదారుల కాలమ్ తొలగిస్తే వాళ్లుకు ఇబ్బందికరంగా మారుతుందని మీద్యారా ప్రభుత్వానికి గుర్తు చేస్తున్నాను. దశాబ్దాలుగా సాగు చేసుకుంటున్న అనుభవదారులుగా ఉన్న వీళ్లందరి పరిస్థితిని ఈ కొత్త చట్టంలో అడ్డం చేస్తున్నట్లుగా కనిపించడం లేదు. ఈ విషయాన్ని పరిశీలించి వీళ్లందరికీ హక్కులు కల్పించడానికి ఏ రకంగా చేస్తే బాగుంటుందో ఆలోచించాలి.

2016-17 లో ల్యాండ్ రికార్డ్స్ అప్ డేషన్ ప్రోగ్రామును ప్రవేశపెట్టినప్పుడు కూడా ముఖ్యమంత్రి గారు ఇదే సభలో చెప్పారు. దీని ద్వారా పూర్తిగా ప్రక్షాళన చేస్తున్నాం, అన్ని సమస్యలకు పరిష్కారం దొరుకుతుందని ఈ సభలో చర్చించుకున్నాం. మేము కూడా నిజమే అనుకున్నాం. చాలా సమస్యలకు నెల రోజుల్లో అక్కడే గ్రామ సభలలో నిర్ణయాలు జరుగుతాయని ఆలోచన చేసి సాధ్యమైనంత వరకు అధికారులను అక్కడికి పంపించారు. ఈ రికార్డ్స్ అప్ డేషన్ ప్రోగ్రాములో అప్పటి వరకు క్లియర్ గా టైటిల్స్ ఉన్న భూములకే పాసు బుక్కులు ఇచ్చారు. ఆ భూములను మాత్రమే ఎంబ్లీ చేశారు. ఆ విధంగా ఎంబ్లీ చేసే సమయంలో చాలా చోట్ల ఆ హక్కుదారులకు, ఆ భూమి ఎక్స్ టెంటుకి ప్రతి సర్వే నెంబర్లో కూడా చాలా వ్యత్యాసాలు వచ్చాయి. కానీ అలాగే ఎంబ్లీ చేయడం జరిగింది. అలా చేయడం వల్ల ముందుగా చేయించుకున్న వారికి ఆ సర్వే నెంబర్ ఎక్స్ టెంట్ ఎంత వరకుందో అంత వరకు ఫిల్ అయిపోయింది. ఆ భూమిలో ఉన్న మిగతా వాళ్లు తర్వాత చేయించుకోవడానికి వెళితే సర్వే నెంబర్ కి సంబంధించిన ఎక్స్ టెంట్ పూర్తయింది కాబట్టి ఈ ధరణి పోర్టల్ ఓపెన్ కాదు, ఎంటర్ చేయడానికి అవకాశం లేదని చెబితే, ఆ హక్కుదారులందరూ ఇంకా ఆఫీసుల చుట్టూ తిరుగుతున్నారు. వాళ్లు సంగతిమిటి? వాళ్లు సమస్యలను ఏవిధంగా అడ్డం చేస్తారు? దాన్ని కూడా అడ్డం చేయాలని నేను మీద్యారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

కేంద్ర ప్రభుత్వానికి సంబంధించిన ఎన్ ఐ సి ద్వారా వెబ్ ల్యాండ్ అనే సాఫ్ట్ వేర్ ను డెవలప్ చేస్తే దాని ద్వారా భూముల వివరాలు ఎంబ్లీ చేశారు. ఎన్ ఐ సి అప్ డేట్ చేసిన రికార్డులన్నింటినీ కూడా ఈ ధరణి పోర్టల్ కి బ్రాన్స్ ఫర్ చేశారని చెబుతున్నారు. ఒకవేళ as it is గా అది జరిగితే ఆ సమస్యలు అలాగే ఉంటాయి. ఆ సమస్యల పరిష్కారం కోసం ఎమ్మార్వో దగ్గరికి పోతే, కీ మాదగ్గర లేదు, ఆర్డీఓ దగ్గరికి వెళ్లాలంటున్నారు, ఆర్డీఓ దగ్గరికి పోతే కలెక్టర్ దగ్గరకు వెళ్లమంటున్నారు. సమస్యలు పరిష్కారం కాకుండా అలాగే ఉన్నాయి. అదొక పెద్ద సమస్య.

అసైన్డ్ ల్యాండ్స్ కానీ, లిటిగేషన్ లో ఉన్న భూములు కానీ, లేకపోతే భూములకు సంబంధించిన వాళ్లు కావాలని రాజకీయ కక్షలతో కంప్లెయింట్ చేస్తే వాటన్నింటినీ పార్ట్-బిల్ పెట్టారు. ముఖ్యంగా అసైన్డ్ ల్యాండ్స్ కొనుగోలు చేసిన వాళ్లు, లేకపోతే తల్లిదండ్రులు చనిపోతే కొడుకులకు వారసత్వంగా ఎంబ్లీ చేయవలసిన భూములు ఎంబ్లీ కాకుండా లిటిగేషన్ వల్ల అవి పార్ట్-బిల్ ఉన్నాయి. ఆన్ యాన్ యావరేజ్ స్టేట్ అంతా చూస్తే, అలాంటివి 15 శాతం వరకున్నాయి. ఆ 15 శాతం భూముల విషయాన్ని నాలుగు సంవత్సరాల నుంచి అడ్డం చేయలేదు. అలాగే పెండింగు ఉన్నాయి. ఆర్డీఓల కోర్టుల్లో, కలెక్టర్ల కోర్టుల్లో ఉన్నాయి. అలాంటివి దాదాపు 16 వేల కేసుల వరకు ఉన్నాయని చెబుతున్నారు. వాటికి సంబంధించి ఏరకంగా పరిష్కరించి ఎంబ్లీ చేస్తారు, ఎంబ్లీ జరగకపోతే వాళ్లందరి పరిస్థితి ఏమిటి? దాని మీద ఆలోచన చేయాలని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

సర్వే అండ్ రీసెటిల్ మెంట్ రికార్డు ధరణి పోర్టల్ లో అలాగే పెండింగు ఉంది. ఇప్పుడే నేను చెప్పినట్లు సర్వే నెంబర్ కి భూమి హక్కుదారులకు కోఆర్డినేట్స్ సెట్ కాకుండా అలాగే పెండింగు ఉన్నాయి. రేపు సర్వే చేసేటప్పుడు కోఆర్డినేట్స్ తో సహా లాంగిట్యూడ్, లాటిట్యూడ్ ని తీసుకొని సర్వే చేస్తామన్నారు. సమగ్రమైన భూసర్వే సెటిల్ మెంటు చేయకపోతే ఈ సమస్యలన్నీ as it is గా అలాగే ఉంటాయి తప్ప ఈ యాక్ట్ తీసుకురావడం వల్ల సమస్యలకు పరిష్కారం దొరుకుతుందని నేను భావించడం లేదు. ల్యాండ్ రెవెన్యూ, సర్వే అండ్ సెటిల్ మెంటు చేయాలంటే ఎప్పుడు మొదలు పెడతారు, ఎవరు మొదలు పెడతారు, రెవెన్యూకి సంబంధించిన అధికారుల సమక్షంలో చేస్తారా? లేకపోతే ధరణి పోర్టల్ ను నిర్వహించే ప్రైవేట్ సాఫ్ట్ వేర్ కంపెనీకి ఇస్తారా? ఒకవేళ వారికి ఇస్తే వాళ్లు గ్రామాలకు వెళ్లినప్పుడు, రెవెన్యూ డిపార్టుమెంటుకి సంబంధించిన వాళ్లు వారికి అసిస్ట్ చేస్తారా? రెవెన్యూ వాళ్లు అసిస్ట్ చేయకపోతే, ఇక ప్రైవేటు సంస్థ వాళ్లు చేసిన నిర్ణయమే ఫైనల్

అయిపోయి దాంట్లో ఎంబ్రీ అయితే, ఆ ఎంబ్రీకి సంబంధించిన సమాచారం లేని రైతుల పరిస్థితి ఎలా ఉంటుంది? ఇదంతా గందరగోళంగా ఉంటుంది కాబట్టి దాని గురించి ప్రజలకు అర్థమయ్యేలా స్పష్టంగా ఈ బిల్లులో చెబితే బాగుంటుందని నేను భావిస్తున్నాను.

ఇంకొక ప్రధానమైన సమస్య. కంప్యూటరైజేషన్, డిజిటలైజేషన్ అనుకుంటున్నాం. కంప్యూటరైజేషన్, డిజిటలైజేషన్ సాఫ్ట్వేర్ ఎంత సేఫ్ అన్నది మనం ఆలోచించాలి. టోటల్గా కంప్యూటరైజేషన్, డిజిటలైజేషన్ ద్వారా సర్వర్లో మెయిన్టెయిన్ చేసుకుంటూ ఉంటామా? లేకపోతే ఈ రికార్డులన్నింటినీ మ్యాన్యువల్గా కూడా మెయిన్టెయిన్ చేస్తామా లేదా? ఒకవేళ మ్యాన్యువల్గా మెయిన్టెయిన్ చేయకపోతే ఈ సాఫ్ట్వేర్ని, సర్వర్ని ఎవరైనా హ్యాక్ చేసి, పట్టాదారు కాలమ్లో ఉన్న పేరును మార్చి ఇంకొక పేరు ఎంబ్రీ చేస్తే, ఆ ఎంబ్రీ ఆధారంగా ఎమ్మార్వో రిజిస్ట్రేషన్ చేసి మ్యుటేషన్ చేస్తే, అదే మ్యుటేషన్గా మారితే తర్వాత అసలు వాళ్ల పరిస్థితి ఏమిటి? అప్పుడు అది ఒక సమస్యగా మిగిలిపోతుంది. ఎందుకంటే ఈ మధ్య కాలంలో చూస్తున్నాం. ప్రపంచ వ్యాప్తంగా బ్యాంకింగ్ రంగంలో చాలా పెద్ద ఎత్తున హ్యాకింగ్ జరిగి అకౌంట్స్లో డబ్బులు ఒకరి ఖాతాలో నుంచి మరొకరికి ట్రాన్స్ఫర్ అవుతున్న దృష్టాంతాలను మనం చదువుతున్నాం. కాబట్టి డిజిటలైజేషన్తోబాటు మ్యాన్యువల్గా కూడా రికార్డులు యదాతథంగా మెయిన్టెయిన్ చేయవలసిన అవసరం ఉంది. అలా చేయకపోతే వచ్చే ప్రమాదాన్ని ఏవిధంగా అధిగమిస్తారో ప్రభుత్వం ఆలోచన చేయాలని చెబుతున్నాను.

అధ్యక్షా, మీద్వారా ఇంకొక సమస్యను ముఖ్యమంత్రి గారి దృష్టికి తీసుకొస్తున్నాను. జనరల్గా రెవెన్యూ ఇయర్/ఫసలీ ఇయర్ను జూలై 01 నుంచి జూన్ 30 వరకు పరిగణిస్తాం. ఆయా గ్రామాలలో ఉన్న రెవెన్యూ అధికారి కానీ, ఇరిగేషన్ అధికారి కానీ, వ్యవసాయానికి సంబంధించిన అధికారి కానీ వీళ్లందరూ కలిసి జాయింట్ అజమాయిషీతో ఆ ఫసలీ సంవత్సరంలో ఆ గ్రామంలో ఉండే భూముల రికార్డు ఎలా ఉంది, ఆ సంవత్సరంలో ఆ భూముల్లో వేసిన పంటలు ఎలా ఉన్నాయి, ఆ సంవత్సరంలో ఆ భూములకు కలిగిన నీటి వసతి ఎలా ఉంది, ఆ సంవత్సరంలో ఎవరెవరు భూములు అమ్ముకున్నారు, ఎవరి భూములు ఎవరికి ట్రాన్స్ఫర్ అయ్యాయి అన్నది ఫీల్డ్ మీద చేసే వారు. ప్రతి సంవత్సరమూ ఆవిధంగా చేసే వారు. దీనికి ఆర్డీఓ స్థాయి అధికారి సమక్షంలో జమాబందీ జరిగేది, ఆ గ్రామంలోనే గ్రామ సభ పెట్టి

అక్కడికక్కడ రికార్డులను అప్డేట్ చేసి ఫైనలైజ్ చేసే విధానం గతంలో ఉంది. అంతా డీసెంట్రలైజేషన్ జరిగి ప్రతి సంవత్సరం అప్డేట్ చేసే సిస్టం ఉన్నప్పుడు, అదే గ్రామ సభలో జమాబందీ జరిగి ప్రజల సమక్షంలో అన్ని రికార్డులను పెట్టినప్పటికీ కూడా సమస్యలు పరిష్కారం కాకుండా అలాగే కొన్ని పెండింగులో ఉంటే, అటువంటి సమస్యలను ఇప్పుడు పూర్తిగా సెంట్రలైజ్ చేసి ఆ గ్రామాలకు, ప్రజలకు తెలియకుండా మనం రెవెన్యూ రికార్డులను అప్డేట్ చేసుకుంటూ డిజిటలైజ్ చేస్తే అప్పుడు పరిస్థితి ఎలా ఉంటుంది, ఎంత ప్రమాదకరంగా, ఎంత ఆందోళనకరంగా ఉంటుందో ఆలోచించాలి. దాన్ని ఏవిధంగా అధిగమిస్తారో ఆలోచన చేయవలసిన అవసరం ఉంది.

నేను ఇప్పటికీ కూడా భావిస్తున్నాను. గతంలో ప్రతి ఫసలీ ఇయర్లో ఏ రకంగా మనం జాయింట్ అజమాయిషీ చేస్తూ జమాబందీ చేశామో దాన్ని మీరు 'ఈ- జమాబందీ' గా మార్చి ప్రతి సంవత్సరమూ ప్రతి గ్రామంలో చేయండి. దాన్ని చేసి మళ్ళీ డిజిటలైజ్ చేసుకోండి. ప్రతి సంవత్సరమూ అప్డేట్ చేసుకుంటూ పోతే దాని వల్ల కొంత సమస్య పరిష్కారం జరుగుతుంది. అలా చేయడానికి ఆయా గ్రామాలలో రెవెన్యూకి సంబంధించిన అధికారులు ఉండవలసిన అవసరం ఉంది. ఒకవేళ వాళ్లు లేకపోతే, విఆర్ఏ, విఆర్డీ లకు ప్రత్యామ్నాయంగా ఏ వ్యవస్థను ఏర్పాటు చేస్తున్నారో ప్రభుత్వం కొంత క్లారిటీ ఇవ్వవలసిన అవసరం ఉందని నేను భావిస్తున్నాను. ధరణి వెబ్సైట్ సర్వ సమస్యలకు పరిష్కారమని మనం భావిస్తే ఇబ్బందులు వస్తాయి. చాలా సమస్యలకు దీంట్లో పరిష్కారం కనబడడం లేదు. చాలా సందేహాలున్నాయి. గతంలో ముఖ్యమంత్రి గారు చెప్పారు. ఎమ్మార్వో కోర్టు పైన ఆర్డీఓ కోర్టు, ఆర్డీఓ కోర్టుపైన జాయింట్ కలెక్టర్ కోర్టు, జాయింట్ కలెక్టర్ కోర్టు పైన కలెక్టర్ కోర్టు ఉన్నాయి, వీటన్నింటినీ తొలగించి రేపు ట్రీబ్యునల్స్ పెడతామని అంటున్నారు.

1.10 మ. సాధారణంగా ఎమ్మార్వో దగ్గరికి లేదంటే ఆర్డీఓ కోర్టుకు లేదంటే జి.సి దగ్గరికి రైతులు వెళ్లడానికి కొంత ఇబ్బంది పడుతుంటారు. దానికి తోడు వాళ్లు అడ్వకేట్ను పెట్టుకోవాలంటే కొంత ఖర్చుతో కూడుకున్న పని. ఇదే ఇబ్బందిగా ఉన్న తరుణంలో వీటన్నింటినీ తొలగించి మనం ట్రీబ్యునల్స్ను ఏర్పాటుచేసి ఆ ట్రీబ్యునల్స్ ద్వారా మరలా అక్కడ కోర్టులో అడ్వకేట్ను పెట్టుకొని వాదించుకోవాలంటే సమస్య ఉత్పన్నమైనప్పుడు వాళ్లకు అసిస్టెన్స్ ఏ రకంగా ఉంటుంది?

శ్రీ కె. చంద్రశేఖర రావు :- అధ్యక్షా, భట్టి విక్రమార్క గారు వేరే రకంగా అర్థం చేసుకున్నారు. కానీ అలా చెప్పలేదు. నేను

చెప్పిందేమంటే 16వేల పైచిలుకు పెండింగు కేసులకు సంబంధించి మాత్రమే ఫాస్ట్ ట్రాక్ కోర్టులను ఏర్పాటు చేస్తామని చెప్పాము. అవి తాత్కాలికమైన కోర్టులే తప్ప పర్మినెంటుగా ఉండవు. ప్రతి వెయ్యి కేసులకు ఒక ఫాస్ట్ ట్రాక్ బ్రిబ్యునల్ ను ఏర్పాటు చేసి టైం బౌండు పెట్టి దాని ద్వారా సదరు కేసులు సార్లవుట్ అవుతాయి, అది ప్రస్తుతానికి గవర్నమెంటులో భట్టి గారు చెబుతున్నట్లుగా ఎమ్యార్వో, ఆర్డీఓ, జాయింట్ కలెక్టర్ గార్ల దగ్గర ఉన్న కేసులు మాత్రమే ఫాస్ట్ ట్రాక్ కోర్టులలో పరిష్కరిస్తారు. ఈ ఫాస్ట్ ట్రాక్ కోర్టులలో వ్యాజ్యం మేసుకున్న వారి కేసులు పరిష్కారమైతే సరే లేదంటే సివిల్ కోర్టుకు వెళతారు. ఈ ప్రాసెస్ ఇప్పటికే అమలులో ఉన్నది. ఇప్పుడు కొత్తగా వచ్చిందేం కాదు. ప్రస్తుత పెండింగ్ కి మామ్రే బ్రిబ్యునళ్లు తప్ప తరువాత రెవెన్యూ కోర్టులు గానీ బ్రిబ్యునళ్లు కూడా ఉండవు. వందశాతం పారదర్శకత వస్తున్నది కాబట్టి లిటిగేషన్ అనేది తగ్గిపోతుంది. ఆ పైన కూడా లిటిగేషన్ ఉంటే ఆ మకీలీ మసం పెట్టుకునే బదులు సివిల్ కోర్టుకు వెళితే అక్కడ ఆటోమేటిక్ గా పరిష్కారం లభిస్తుంది.

శ్రీ మల్లు భట్టి విక్రమార్క:- అధ్యక్షా, ఇప్పటివరకు పెండింగులో ఉన్న 16వేల కేసులకు సంబంధించి ప్రతి వెయ్యి కేసులకు ఒక ఫాస్ట్ ట్రాక్ కోర్టు చొప్పున ఏర్పాటుచేసి సమస్యకు పరిష్కారం చూపే ప్రయత్నం చేస్తామని చెబుతున్నారు. ఈ సమస్యలు ఫాస్ట్ ట్రాక్ కోర్టులో పరిష్కారమై వారందరినీ ధరణి పోర్టల్ లో ఎంట్రి చేసుకుంటే పరవాలేదు, కానీ ఆ తరువాత కూడా ఇటువంటి కేసులు ఉత్పన్నమైతే వాటిని బ్రిబ్యునల్స్ లో కాకుండా మళ్ళీ సివిల్ కోర్టుకు పంపించడమంటే దాని గురించి మనకు తెలియనిది కాదు. భూముల తగాదాలకు సంబంధించి ఒకసారి మసం సివిల్ కోర్టుకు వెళితే ఒక తరం అయ్యేంతవరకు కూడా ఆ కేసు నడుస్తూనే ఉంటుంది. మేం ఏమంటున్నామంటే తప్పనిసరిగా ఆర్డీఓ కోర్టు గానీ జాయింట్ కలెక్టర్ కోర్టు గానీ ఉంటే అధికారులకు ప్రజలతో సంబంధాలు కూడా ఉంటాయి, వీళ్లు, వాళ్లు, చెప్పడానికి, కలవడానికి కూడా ఆస్కారముంటుంది. కాబట్టి త్వరితగతిన ఎటువంటి ఎక్కువ ఖర్చు లేకుండా జరిగేటటువంటి కార్యక్రమాన్ని కంటిన్యూ చేస్తే బాగుంటుందనేది మా అభిప్రాయం. ముఖ్యమంత్రిగారు సమాధానం చెప్పేటప్పుడు సివిల్ కోర్టులలో ఉత్పన్నమయ్యే సమస్యలకు కూడా ఏరకంగా పరిష్కార మార్గాన్ని అందుబాటులోకి తీసుకొస్తారనేది చెప్పాలి. ఎలాగూ రైతు సమస్యను సమీక్షిస్తున్నాయి. కాబట్టి ఎలా చేస్తారనేది వారు చెబితే బాగుంటుంది.

అట్లాగే ఫారెస్ట్ రైట్స్ యాక్టు అంటే అటవీ భూములకు సంబంధించి రిజర్వ్ ఫారెస్టు అనే దానిని ఎప్పుడో బ్రిటీష్ కాలనాడు దానిని ఐడెంటిఫై చేసి పెట్టారు. ఆ తరువాత క్రమంలో

రాను రాను ప్రభుత్వాలు అక్కడ నివసించే గిరిజనుల హక్కుల గురించి ఆలోచని చేసి ఫారెస్ట్ రైట్స్ యాక్టు ద్వారా 2006లో వ్యక్తులకు మరియు కమ్యూనిటీస్ కు కూడా కొన్ని హక్కులను కల్పించడం జరిగింది. దశాబ్దాలుగా అడవిలో భూములు దున్నుకుంటున్న గిరిజనులకు హక్కులు కల్పించి పాస్ పుస్తకాలు కూడా ఇవ్వడం జరిగింది. అలాగే వ్యక్తులుగా కాకుండా కమ్యూనిటీకి కూడా అంటే ఆ ఫారెస్ట్ ప్రాడ్యూస్ మెంట్ అక్కడ ఉండే నదీ జలాలపైన కూడా తాగు నీటి కోసం కమ్యూనిటీకి హక్కు కల్పించారు. అటువంటి వాటి గురించి ఈ కొత్త రెవెన్యూ యాక్టులో ఏం చేశారనేది కూడా చెప్పాలని కోరుతున్నాను. అలాగే గుట్టలపైన దేవుళ్లు, దేవతలను కొలుచుకోవడం కూడా కొంత కమ్యూనిటీ హక్కు కల్పించారు. ఇలాంటి వాటి గురించి కూడా చెప్పాలని కోరుతున్నాను. ఉదాహరణకు సమ్మక్క సారలక్కలాంటి దేవతలను కొలుచుకోవడం కోసం గుట్టల మీద వాళ్లకు హక్కు కల్పించారు. వాటి సంగతి కూడా ఈ ధరణి పోర్టల్ లో ఏ రకంగా అడ్రస్ చేస్తామనేది చూడాలి.

అట్లాగే ఈ అనుభవదారు కాలమ్ లో ఇంకొక సమస్య ఏమిటంటే గ్రామాలలో ఇప్పటికీ కూడా ఒక తండ్రికి యాభై ఎకరాల భూమి ఉంటే ఆయన వారి కొడుకులకు రిజిస్ట్రేషన్ కాకుండానే కొంత భూమిని పంచిస్తే ఆ అయిదుగురు కొడుకులు తలా కొద్దిగా తీసుకుని వదెకరాల భూమిని సాగు చేసుకుంటుంటారు. తండ్రి పేరేమో పట్టేదారు కాలమ్ లో ఉంటుంది, కొడుకుల పేర్లే ఈ అనుభవదారు కాలమ్ లో ఉంటుంది. నడన్ గా ఈ కొత్త చట్టం అమలులోకి తెస్తే అలాంటి వారి పరిస్థితి ఏమిటనేది కూడా చెప్పాలి. అలాగే ధరణి వెబ్ సైట్ ద్వారా గ్రామసభలు పెట్టి ధరణిలో ఎంట్రి చేసేటప్పుడు ధరణి పోర్టల్ వెబ్ సైట్ కు సంబంధించిన సాఫ్ట్ వేర్ నిపుణులు ఆయా గ్రామాలకు వెళ్లి రైతులకు అవగాహన కల్పిస్తారా? ఒకవేళ అవగాహన కల్పించి దీనికి సంబంధించిన మొత్తం సర్వే రికార్డులు ధరణిలో ఎంట్రి చేసిన తరువాత ఆ డ్రాఫ్ట్ రికార్డును గ్రామసభలలో అనౌన్స్ చేస్తారా? అనౌన్స్ చేసి వారికి పదిహేను రోజుల సమయాన్ని ఇచ్చి ఈ గ్రామంలో ఉన్న భూములను ఈ విధంగా సర్వే చేశావను, ఇది డ్రాఫ్ట్, దీంట్లో ఎవరికైనా అభ్యంతరాలుంటే పదిహేను రోజులలో చెప్పమని ఏమైన అవకాశం ఇస్తారా? అలా ఇవ్వకపోతే వాళ్ల పరిస్థితి ఏంటి? దానికి సంబంధించి కూడా ఆలోచించాలని కోరుతున్నాను.

అట్లాగే ప్రభుత్వ భూములు, వ్యవసాయేతర భూములకు సంబంధించి నిన్న ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పారు. ప్రభుత్వ భూములు, దేవాదాయ భూములు లేదంటే మిగతా భూములకు సంబంధించి ఈ ధరణి పోర్టల్ లో ఏ రకంగా మెయింటెయిన్

చేస్తారు? ఉదాహరణకు కొన్ని చోట్ల రైతులు వ్యవసాయం చేసుకుంటున్న భూములనే రికార్డులు అప్ గ్రేడ్ చేసి ప్రక్రియలో ఎంప్లీ చేశారు. రైతులకు వ్యవసాయ భూమి కాకుండా వ్యవసాయేతర భూమి అంటే బీడు భూమి ఉంటే అలాంటి వాటిని చాలా చోట్ల ఎంప్లీ చేయలేదు. వాటిని ఎంప్లీ చేస్తే రైతుబంధు ఇవ్వాలి వస్తుందని చాలా చోట్ల ఎమ్మార్వోలు బీడు భూములను ఎంప్లీ చేయలేదు. ఆ బీడు భూములను ఎంప్లీ చేయకపోవడం వలన రైతుబంధు రాకపోయినా పరవాలేదు కానీ ఆ భూమి హక్కుదారుడు అతనే అవుతారు కానీ ఆ బీడు భూమిని ఎంప్లీ చేయకపోవడం వలన సంబంధిత రైతు పాసుపుస్తకంలో సదరు భూమి ఎంప్లీ ఉండటం లేదు. ఈ విషయం ముఖ్యమంత్రి గారి దృష్టికి వచ్చిందో లేదో నాకైతే తెలియదు గానీ దానిని ఏ రకంగా అడ్డన్ చేస్తారనేది కూడా ఆలోచించాలని కోరుతున్నాను. అటువంటి భూములన్నిటి డబల్ సైన్, ట్రిబుల్ సైన్ అనే కాలమ్ లో ఎంప్లీ చేసి పెట్టారు. దీని గురించి సంబంధిత రైతులు ఎమ్మార్వోల చుట్టూ తిరుగుతున్నారు. అట్లాగే వ్యవసాయేతర భూమికి సంబంధించి భవిష్యత్తులో సాగునీరు వచ్చి ఆ భూములు వ్యవసాయానికి ఉపయోగపడొచ్చు. అలాంటి భూములను కూడా రీ-ఎంటర్ చేయమంటే అధికారులు చేయడం లేదు. బీడు భూమిగా ఉన్నది వ్యవసాయ భూమిగా మారిన తరువాత కూడా పాస్ పుస్తకంలో ఎంటర్ చేయమని రైతులు అడిగితే కూడా చేయడం లేదు. వ్యవసాయేతర భూమి వ్యవసాయ భూమిగా మారిన తరువాత కూడా దానిని కూడా ఎంటర్ చేయడం లేదు. ఎందుకు ఎంటర్ చేయడం లేదని అధికారులను రైతులు అడిగితే ఎంటర్ చేయడానికి కావలసిన కీ మా దగ్గర లేదు, ఆర్డీఓనో, కలెక్టర్ గారి దగ్గరనో ఉన్నదని కాబట్టి మేం చేయలేమని తహశీల్దార్లు చెబుతున్నారు. కాబట్టి దీని గురించి ఎలాంటి ఆలోచన చేస్తారనేది కూడా ఆలోచించాలని కోరుతున్నాను.

1.20 మ. అట్లాగే ఈ సమస్యలన్నింటికి కూడా కొంత పరిష్కారం రావాలంటే, గ్రామ స్థాయిలో ఉన్నటువంటి ఈ జమాబందీ, జాయింట్ అజమాయిషీ సంబంధించినటువంటి అధికారులు ఈ ప్రక్రియ పూర్తయ్యేంత వరకు ప్రభుత్వం డిజిటలైజేషన్ చేసి ఫూల్ ఫ్రూప్ గా పట్టాదారులుగా క్లియర్ అయ్యేంతవరకు రెవెన్యూ వ్యవస్థ ఉండకపోతే, ప్రభుత్వానికి అసిస్ట్ చేసేటువంటి వ్యవస్థ ఉండక, ఇది ఒక పెద్ద గందరగోళ పరిస్థితిలో పడే ప్రమాదం ఉంది. కాబట్టి, సమగ్ర సర్వే సెటిల్మెంట్ అయ్యేంతవరకు ఈ వ్యవస్థను కొనసాగించుకొని ముందుకు పోతేనే మనం అనుకున్నటువంటి లక్ష్యాలని చేరడానికి అవకాశం ఉంటుంది.

దీని గురించి కూడా గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు ఆలోచించాలని మీద్యారా విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

శ్రీ కె.చంద్రశేఖర రావు :- (శ్రీ మల్లుభట్టి విక్రమార్కను ఉద్దేశించి) మీరు కొనసాగించమని చెప్పి వ్యవస్థ ఏది?

శ్రీ మల్లు భట్టి విక్రమార్క :- మనం అనుకునేటువంటి ఫూల్ ఫ్రూప్ ఉండేటువంటి ధరణి పోర్టల్ ద్వారా జరిగేటువంటి వ్యవస్థ పూర్తి కావాలంటే తప్పనిసరిగా రాష్ట్రవ్యాప్తంగా ఉన్నటువంటి భూములన్నింటిని సర్వే చేసి, సెటిల్ చేసి ఇష్యూస్ ఏమీ లేకుండా ఎంప్లీ చేస్తే తప్ప మనం ఏమీ చేయలేము. అవి చేయకుండా ఎంప్లీ చేస్తే కూడా రేపు ప్రాద్దున ఈ సమస్యలు ఇలాగే కంటిన్యూ అవుతాయి. అలా కాకుండా ఉండాలంటే.....

శ్రీ కె.చంద్రశేఖర రావు :- అధ్యక్షా, గౌరవనీయులు భట్టి విక్రమార్క గారు ఎట్లా అర్థం చేసుకున్నారో నాకైతే అర్థం కావడం లేదు. నేను ఏమి అంటున్నానంటే వారు లేవనెత్తిన పాయింట్ చాలా ముఖ్యమైనది. అందుకే టైం తీసుకోనైనా చర్చిద్దామని తమరికి ఆరోజు చెప్పాను. ఒక్క విఆర్ఓ వ్యవస్థ అబాలిషన్ తప్ప, మిగతా రెవెన్యూ డిపార్ట్మెంట్ అంతా యథాతథంగా ఉంటుంది. టోటల్ వ్యవస్థ పోతలేదు, యాడికి పోతలేదు. అందరూ ఉంటున్నారు, అన్ని రికార్డులు ఉంటున్నాయి. సర్వే సెటిల్మెంట్ డిపార్ట్మెంట్ కూడా ఉంటున్నది. Every thing will be there, excepting VRO System. మిగతా సిస్టమ్ అంతా ఉంటుంది. కాబట్టి, దానికి పెద్ద ఇబ్బంది పడాల్సిన ఆక్రర ఉందని నేను అనుకుంటున్నాను. వారు ఇంకొద్దిగా వివరిస్తే అది ఏమిటనేడిది అర్థం అవుతుంది. ఏది కొనసాగించమంటున్నారో వారు స్పష్టంగా చెబితే మంచిది.

శ్రీ మల్లు భట్టి విక్రమార్క :- అధ్యక్షా, గ్రామ స్థాయిలో ప్రతి సంవత్సరం జరిగే జాయింట్ అజమాయిషీ, అలాగే ఆర్డీఓ స్థాయిలో జరిగేటువంటి జమాబందీ వాటన్నింటిని వెబ్ సైట్ ద్వారా పంపించేటువంటి రెవెన్యూ అధికారులు, సర్వే అధికారులు, ల్యాంగిట్యూడ్, ల్యాటిట్యూడ్ చేసేటువంటి అధికారులు వీరందరూ గ్రామాలన్నింటిలో సర్వే పూర్తి చేసిన తరువాత వాటిని ప్రభుత్వం ధరణిలో ఎంప్లీ చేసుకున్న తరువాత అప్పుడు ఒకవేళ అవసరం లేదనుకుంటే ఈ వ్యవస్థను ఇంకోరకంగా అడ్జెస్ట్ చేసుకుంటే సరిపోతుంది. కానీ, అవి పూర్తి కాకుండా ఇప్పుడు క్రింది స్థాయిలో విఆర్ఓ గానీ, విఆర్ఓలు గానీ లేకపోతే అసిస్ట్ చేసేటువంటి వ్యవస్థ కూడా ఉండదు. గ్రామంలోకి పోయి ఒక ఎమ్మోర్వోనే ప్రభుత్వం చెప్పేటువంటి సర్వే సెటిల్మెంట్ చేయాలంటే పూర్తిగా న్యాయం

జరుగుతుందని నేను అనుకోవడం లేదు. విఆర్ఎ వ్యవస్థను ఉంచుకుంటారా? విఆర్ఎ వ్యవస్థను ఉంచుకుంటారా? లేకపోతే దానికి బదులుగా ఇంకోకరిని అక్కడ పెట్టుకుంటారా? రెవెన్యూకి సంబంధించిన ఏ వ్యవస్థను పెట్టుకుంటారో ప్రభుత్వం ఆలోచన చేయాలని కోరుతున్నాను. కానీ, ఆ గ్రామంలో వారెవరూ లేకుండా ఒక ఎమ్మార్వో పోయి.....

శ్రీ కె. చంద్రశేఖర రావు :- అది కాదండీ, ఎవరు లేకుండా చేస్తారని వారికి ఎవరు చెప్పారు అధ్యక్షా? ఎవరు చెప్పలేదు కదా. భట్టి గారు we are all with open mind. విఆర్ఎ వ్యవస్థ లేకుండా పోయింది, పోతది అయిపోతది, ఇవాళ్టితో ఉండదది. అది మేము యాక్ట్ ద్వారానే కుండబద్దలు కొట్టినట్లు స్పష్టంగా చెబుతున్నాం. వారిని కొనసాగించాలన్నది మీ అభిమతం అయితే చెప్పండి. If you want to go on record, please go on record. ఇది ఎల్లా చేయాలనే ఒక సంపూర్ణమైన ఒక అవగాహనతోటి మేము చేస్తున్నాం. మీరు డిప్యూటీ స్పీకర్ గా కూడా పని చేశారు. మీకు అనుభవం ఉంది. You are a senior Member of the House. చట్టాలు రూపకల్పన చేసినప్పుడు broadline ముఖ్యంగా రావలసినటువంటిది చట్టంలో పెడుతారు. మిగతా వాటిని under the Act మనం Rules, Guidelines issue చేస్తుంటాం. కాబట్టి, ఈ ట్రైబ్యూనల్ ఎల్లా ఉండాలి? ఫలానిది ఎల్లా ఉండాలి? ఇప్పుడు సభ్యులు గువ్వల బాలరాజు గారు మాట్లాడుతూ ట్రైబ్యూనల్ లో ఎవరు ఉంటే బాగుంటుందనే విషయంలో ఒక సలహా చెప్పారు. ఇంకో సభ్యుడు ఇంకో సూచన చెప్పవచ్చు. ఇంకోకరు ఇంకోటి చెప్పవచ్చు, అక్కరుద్దీన్ ఒవైసీ గారు ఇంకోటి చెప్పారు. అల్లా చాలా సూచనలు వస్తాయి. అందుకే దీనికి టైం ఎంతైనా సరే తీసుకొని చక్కగా మాట్లాడడానికి అవకాశం ఇవ్వండిని స్పీకర్ గారిని కూడా కోరాం. అందరు కూడా విస్తృతంగా పార్లొనాలని కోరుతున్నాను. మా మంత్రులు కూడా నాతో అర్ధరాత్రి వరకు మాట్లాడుతూనే ఉన్నారు. చాలామంది చాలా సూచనలు చేశారు. కాబట్టి, ఇది గొప్పగా చేద్దాం, ప్రజలకు మంచిగా భూమి కావాలనే మా ఉద్దేశం తప్ప, వేరే కాదు. ఎవరో ఒక వ్యవస్థ లేకుండా ఇది జరగదు కదా. ఖచ్చితంగా వంధ్యలో ఏవరో ఉంటారు, ఉండకుండా ఎల్లా ఉంటుంది. ఇప్పుడున్న విఆర్ఎ వ్యవస్థ బాగలేదు, చెడిపోయింది. వారు చాలా అరాచకాలు చేస్తున్నారు. కాబట్టి, దానిని తొలగించాం, అబాలిష్ చేశాం. మిగతాది ముందుకు ఎలా చేయాలనేది ఒక పద్ధతి ఉన్నది, ఆ పద్ధతిని నేను వివరిస్తాను at the end of the discussion. దాని మీద ఏదైనా క్లారిఫికేషన్ ఉంటే మళ్ళీ వారు అడగవచ్చు.

శ్రీ మల్లు భట్టి విక్రమార్క :- అధ్యక్షా, నేను చెప్పింది కూడా గ్రామాల్లో ఏదో ఒక అసిస్టెన్స్ వ్యవస్థ ఉంటేనే పనులు జరుగుతాయని. కాబట్టి, ఏ రకంగా పెడతారు, ఎవరిని పెడతారనేది ప్రభుత్వ ఇష్టం. అట్లాగే, ఇప్పటివరకు గత ప్రభుత్వాలు land assignment committees ద్వారా ఈ రాష్ట్రంలో పేదవారికి పంచినటువంటి భూములు చాలా చోట్ల రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు అవసర నిమిత్తం అని చెప్పి చాలా గ్రామాల్లో అత్యంత పేదవాళ్ళ భూములు కూడా వెనక్కి తీసుకుంటున్నారు. వీటికి సంబంధించి ప్రభుత్వానికి విజ్ఞప్తి చేసేదేమంటే, మన రాష్ట్రం వస్తే ఆత్మ గౌరవంతో బ్రతకవచ్చు, ఇంకా ఆదాయ వనరులు పెరుగుతాయి, భూమి కూడా మనకు దొరుకుతుందనే ఆశతో చాలామంది పేదవాళ్ళు ఎదురు చూశారు.

వారు ఇచ్చినటువంటి హామీ ప్రకారం సాధ్యమైనంత వరకు భూములు పంచే కార్యక్రమాన్ని పెద్ద ఎత్తున ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం చేపట్టాలి. అలా కాకుండా పేదవారి భూములు కూడా వారికి లేకుండా తీసుకుంటే ఈ మధ్య కాలంలో అక్కడక్కడా చాలాచోట్ల దీనికి సంబంధించిన విజ్ఞప్తులు వస్తున్నాయి. I am giving suggestions. ఒకవేళ పేదల భూములు వారికి ఉండకూడదని మీరు కోరుకుంటే నేను చేయగలిగింది ఏమీ లేదు. ప్రభుత్వం పంచాలని చెబుతుంది కాబట్టి, నేను సూచనలు ఇస్తున్నాను.

శ్రీ కె.చంద్రశేఖర రావు :- అధ్యక్షా, ఒకటి - బిల్లులో ఈ ప్రస్తావన లేదు. రెండు - ప్రభుత్వ భూములు ప్రభుత్వం పంచింది. దాని తరువాత ప్రభుత్వ అవసరాలకు, ప్రభుత్వ అవసరాలకు అంటే, ప్రజా అవసరాలకు తీసుకుంటున్నారు. అంటే, వారు ఏమి చెబుతున్నారంటే వారికి లేకుండా చేస్తున్నారు, వారినేమో గందరగోళం చేస్తున్నారు అంటున్నారు. అధ్యక్షా, గతంలో వారి ప్రభుత్వం ఉన్నప్పుడు వారు తీసుకున్నారు, వారికి అట్లాంటి ప్రాక్టీస్ ఉంది. మేము అట్లా తీసుకుంటులేము. స్పష్టమైన ఆదేశాలిచ్చాం. ఒకవేళ అత్యవసరమై ప్రజాప్రయోజనాల నిమిత్తం ఒక ప్రాజెక్టు కోసమో, ఓ కెనాల్ కోసమో, అది ప్రజల కోసమే తీసుకోవాల్సిన అవసరం ఏర్పడితే పట్టాదారుకు ఏదైతే పరిహారం ఇస్తున్నారో, వారితో సమానంగా నష్టపరిహారం వాళ్ళకు ఇవ్వండిని నేను స్వయంగా చెప్పడం జరిగింది. ఇద్దరు, ముగ్గురు కలెక్టర్లు తప్పుగా పోతే కూడా నేను వారిని అదిలించి, పిలిపించి చెప్పడం జరిగింది. వాళ్ళ కాలంలో ఉన్న ప్రాక్టీస్ ఇప్పుడూ ఉందని వారు అనుకుంటున్నారు, అది కరెక్ట్ కాదు భట్టి గారు. ఇప్పుడు కాలం మారింది, టీఆర్ఎస్ ప్రభుత్వం ఉంది. వారి కాలంలో ఉన్న ప్రాక్టీస్ ఇప్పుడు లేదండీ.

శ్రీ మల్లా భట్టి విక్రమార్క :- సంతోషం సార్. ప్రభుత్వం తీసుకోవడం లేదని చెబుతుంది. ఒకవేళ ప్రభుత్వం అన్నట్లు ఏదో ప్రాజెక్టులు కట్టడానికి, కెనాల్స్ కి తీసుకుంటే దానికి సంబంధించిన ల్యాండ్ యాక్ట్ 2013 ప్రకారం మిగతా పట్టాదార్లకు ఎలా ఇస్తున్నారో, వారికి కూడా అలానే ఇవ్వాలని చెప్పింది, చేస్తున్నామని అంటున్నారు. నేను దాని గురించి మాట్లాడటం లేదు. ఈమధ్య కాలంలో చేపట్టినటువంటి రైతు సమస్యల సమితుల కోసం చాలా గ్రామాల్లో వాళ్ళ భూములే తీసుకుంటున్నారు. ప్రభుత్వం దృష్టికి వస్తుందో, లేదో నాకు తెలియదు. ఖచ్చితంగా ఈ అంశాలు ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకురావాలనే నేను చెబుతున్నాను. చాలాచోట్ల వైకుంఠ ధావాల కట్టడానికోసం, పార్కులు ఏర్పాటు చేయడానికోసం కూడా వారికి అసైన్డ్ చేసిన భూములే తీసుకుంటున్నారు.

అధ్యక్షా, అసలే వారికి భూమి ఉండదు. ఎవరో గత ప్రభుత్వాలు కొంత ఇచ్చినవి వాటిని మనం ప్రాటెక్ట్ చేయాలి. ప్రభుత్వం అన్నట్లుగా ఒక పెద్ద ప్రాజెక్ట్ కడితే ఓకె. కానీ, ఇటువంటి వాటికి కూడా వీళ్ళ భూములే తీసుకోవాల్సిన పరిస్థితి చేయకూడదు. అది నేను సభ దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. ప్రభుత్వానికి కావాలంటే నా దగ్గరకు వచ్చినటువంటి దరఖాస్తులను లేఖ పూర్వకంగా గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారి వద్దకు పంపించమంటే కూడా పంపిస్తాను. వాటిని కాపాడండి అని చెబుతున్నాను. పేద వాళ్ళ పరిస్థితి, భూమి లేనివాళ్ళ పరిస్థితి, ఆకలిగా ఉన్న వాళ్ళ పరిస్థితులను సభ దృష్టికి తీసుకువస్తూ వారికేమైనా న్యాయం చేస్తారని చెబుతున్నాను. ఈ అసైన్డ్ చేసినటువంటి భూములను ముఖ్యంగా హైదరాబాద్ పరిసర ప్రాంతాల్లో ఆ రోజుల్లో గుట్టలు, రాళ్ళుగా ఉన్నటువంటి భూములవి. ఈరోజు వాటికి పెద్దఎత్తున విలువ పెరిగింది. అసైన్డ్ చేసినటువంటి ఆ భూములను కూడా చాలాచోట్ల అసైన్డ్ భూములుగా ఎంప్లీ కావడం చేయలేదు. కొన్ని సమస్యలు ఉన్నాయి. ఈ ధరణిని అప్ డేట్ చేసేటప్పుడు వాటిమీద కూడా తప్పనిసరిగా ముఖ్యమంత్రి గారు రెవెన్యూ చూసేటువంటి అధికారులు ఈ పేదవారికి అన్యాయం జరగకుండా, గత ప్రభుత్వాలు వారికి ఏమి ఇచ్చాయో, వాటిని ఏ రకంగా ఎంప్లీ చేసి పేద వారిని ఏ రకంగా ప్రాటెక్ట్ చేస్తారో చూడాలని చెప్పి నేను మీద్యారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

1.30 ఉదాహరణకి రంగారెడ్డి జిల్లాలో ఫార్మాసిటీ స్థాపన కొరకు **ము.** కందుకూరు మండలం, యాచారంలో దాదాపు 7956 ఎకరాల భూమి, కేవలం దళితులు, గిరిజనులకు చెందిన భూమిని తీసుకున్నారు. వారి వద్ద పట్టాలు కూడా ఉన్నాయి. ఇవ్వక, ఇవ్వక

పేదలకు కొద్ది భూమిని ఇస్తే, దాన్ని కూడా తీసుకుంటే ఎలా? మనం సామాజిక తెలంగాణాను సాధించుకున్నాము. వారికి న్యాయం చేయవలసి ఉంది.

(అంతరాయం)

అధ్యక్షా, నేను సబ్జెక్టు మాట్లాడుతున్నాను. ప్రజల సమస్యలు చెబుతున్నాను. మీరు అప్ డేట్ చేసుకునేటప్పుడు వాటికేమైనా పరిష్కారం చూపిస్తారేమోనని చెబుతున్నాను. నేను ఎవరినీ తప్పుపట్టడం లేదు. ప్రభుత్వాన్ని విమర్శించడం లేదు. సాదా బైనామా క్రింద, నాకున్న సమాచారం మేరకు, దాదాపు రెండు లక్షల సాదా బైనామా భూములు పెండింగ్ లో ఉన్నాయి. దీనిని అప్ డేట్ చేసేటప్పుడు ఏ రకంగా పరిష్కరించాలో కూడా కొద్దిగా ఆలోచన చేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను. అలాగే ఈ ధరణి అనే సంస్థకు సంబంధించి కూడా నేను ప్రభుత్వానికి ఒక విజ్ఞప్తి చేయదలచుకున్నాను. చాలా చోట్ల ప్రభుత్వానికి సంబంధించి ఇటువంటి సాఫ్ట్ వేర్ పనులను ప్రైవేటు సంస్థలకు అప్పగించినప్పుడు, ఆ కంపెనీలు మధ్యలో కొన్ని చోట్ల వదిలేసి, వెళ్లిపోవడం వలన మనం చేసిందంతా వృథాగా మారి, కొంత ఇబ్బంది పడే పరిస్థితులు కూడా చూశాం. ఉదాహరణకు కర్నాటక రాష్ట్రంలో ఇటువంటి సర్వీసెస్ కోసమే ఒక సాఫ్ట్ వేర్ కంపెనీతో ఆ ప్రభుత్వం ఒప్పందం చేసుకుంది. ఆ కార్యక్రమానికి భారత రాష్ట్రపతి కూడా వచ్చి, ఆ కార్యక్రమాన్ని ప్రారంభించిన తరువాత, సంవత్సరంన్నర పాటు నడిచిన తరువాత, ఏదో ఒక చిన్న సమస్య ఉత్పన్నమైతే, ఆ కంపెనీ వారి సర్వీసులను ఆపివేసి, వెళ్లిపోయారు. కాబట్టి ఇటువంటి సంఘటనలను దృష్టిలో పెట్టుకొని, మన దగ్గర అలా జరగకుండా చూడాలి. వీలైనంతవరకు రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి చెందిన సంస్థతోగాని, లేదా కేంద్ర ప్రభుత్వ సంస్థ అయిన ఎన్ ఐ సి వంటి సంస్థతోగాని మనం టై అప్ చేసుకున్నట్లయితే మనకు ఎటువంటి సమస్య లేకుండా ఉంటుంది. కాబట్టి దాని గురించి కూడా ఆలోచించవలసిందిగా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. ఒకవేళ ప్రైవేటు కంపెనీలకు అప్పజెబితే, జవాబుదారితనం కూడా ఒక సమస్యగా ఏర్పడుతుంది. దాని గురించి కూడా ఆలోచించమని కోరుతున్నాను.

నేను ఈ సందర్భంగా మరొక సూచన కూడా చేయదలచుకున్నాను. ల్యాండ్ రెవెన్యూ రికార్డు అప్ డేట్ కార్యక్రమం ప్రతి సంవత్సరం జమాబంది ద్వారా జరుగుతూ, నిరంతరం మానిటరింగ్ చేస్తుంటేనే, పూర్తి స్థాయి అధికారులు ఉండి, ఇంత పర్యవేక్షణ చేస్తుంటేనే, ఇన్ని సమస్యలు ఉత్పన్నమవుతున్నాయి. నేను తమరి ద్వారా ముఖ్యమంత్రిగారికి

చేస్తున్న విజ్ఞప్తి ఏమిటంటే ఈ ల్యాండ్ రెవెన్యూకి సంబంధించిన సిసిఎల్ఏ పోస్టుని పూర్తి స్థాయి అధికారితో భర్తీ చేసి ఉంటే, చాలా మటుకు వారు రికార్డులను మానిటరింగ్ చేసుకుంటూ, కొన్ని పిటిషన్లను పరిష్కరించడానికి, కొన్ని సమస్యలను క్లియర్ చేయడానికి ఉపయోగపడేది. 2016వ సంవత్సరం నుండి సిసిఎల్ఏని కేవలం ఇన్ చార్జ్ ఏర్పాటుతో నడిపిస్తున్నారు. మనం ఏమి చేయాలనుకున్నాగాని, హెచ్ఓడి నుండి మనం చెప్పిన నూచనలను వారు ఉన్నటువంటి రూల్స్ ఫ్రీమ్ వర్క్లో ఫిట్ చేసి, ప్రతిపాదనలు ప్రభుత్వానికి పంపిస్తే, దానిని ప్రభుత్వంలో రెవెన్యూ ప్రిన్సిపల్ సెక్రటరీ పరిశీలించి, చీఫ్ సెక్రటరీగారి ద్వారా కేబినెట్ కి పంపిస్తే, ఆ విధంగా రెండు, మూడుసార్లు చెక్స్ అండ్ బ్యాలెన్స్ ఉండి, పూర్తి స్థాయిలో పకడ్బందీగా చేయడానికి అవకాశం ఉంటుంది. అలా ఉండే విధంగా మనం ఒక వ్యవస్థను ఏర్పాటు చేసుకోకపోయినట్లయితే, మొత్తం అన్నీ కూడా ఒకే అధికారి మీద ఆధారపడి ఉంటే, వారికి ఉండే అనేక రకాల పని ఒత్తిడుల వల్ల, ఎదురయ్యే సమస్యలను పరిష్కరించలేని పరిస్థితి తలెత్తుతుంది. ఈ విధంగానే ముందుకు వెళ్లినట్లయితే, ఇప్పుడు మనం ఫూల్ ఫ్రూఫ్ అనుకున్నదానిలో కూడా ఇబ్బందులు ఎదురవుతాయి. కాబట్టి ఈ విషయాన్ని కూడా ప్రభుత్వం సీరియస్ గా ఆలోచన చేయాలని కోరుతున్నాను.

అలాగే ఇనాం భూముల విషయం గురించి నేను ఇంతకుముందు చెప్పాను. ఇప్పుడు మరొక్కసారి చెబుతున్నాను. అనుభవదారులను పట్టాదారులుగా గుర్తించి, వారికి న్యాయం చేయవలసిందిగా విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. వాళ్లంతా కూడా అత్యంత పేదవాళ్లు. గ్రామాల్లో ఉండేవాళ్లు భూమి లేని నిరుపేద ప్రజలు. వాళ్లందరికీ న్యాయం చేయడానికి ఈ రకంగా ప్రభుత్వానికి అవకాశం ఉంటుందని తెలియజేసుకుంటున్నాను. అలాగే కేంద్ర ప్రభుత్వం National Land Records Management Programme అనే పథకం క్రింద రాష్ట్రాలకు కొంత ఫండింగ్ చేస్తున్నదని నేను ఈ మధ్య ఎక్కడో చదివాను. సాధ్యమైనంత వరకు ప్రభుత్వం ఆ వెసులుబాటు ఉపయోగించుకోవాలని కోరుతున్నాను. బీహార్, రాజస్థాన్, గుజరాత్ వంటి రాష్ట్రాల్లో ఈ విధంగా కంప్యూటరైజేషన్ మరియు డిజిటలైజేషన్ చేసినట్లుగా చెబుతున్నారు. ఈ విధంగా చేసిన తరువాత కూడా ఆయా రాష్ట్రాల్లో కొన్ని సీరియస్ సమస్యలు వస్తున్నట్లు చెబుతున్నారు. ఆ విధంగా ఉత్పన్నమైన సమస్యలను స్టడీ చేయడానికి మన దగ్గర నుండి అధికారుల బృందాన్ని ఆయా చోట్లకు పంపించి, అటువంటి సమస్యలను మనం ప్రారంభంలోనే జాగ్రత్త పడినట్లయితే కొంత న్యాయం జరుగుతుంది.

J. 105-9

మేము ప్రస్తావించిన ఈ సమస్యలను సాధ్యమైనంత వరకు ముఖ్యమంత్రిగారు ఆలోచన చేసి, వారి సమాధానంలో చెబుతారని నేను ఆశిస్తున్నాను. వారు చెప్పిన తరువాత కూడా మాకు కొన్ని క్లారిఫికేషన్స్ ఉంటే, దయచేసి తప్పకుండా మాకు అవకాశం ఇవ్వవలసిందిగా కోరుతూ, ఈ డిజిటలైజేషన్ కార్యక్రమాన్ని మరింత ముందుకు తీసుకుపోయే క్రమంలో పేదవారికి, నోరు లేని వారికి, బలహీనులకి, అసైన్డ్ ల్యాండ్ ఓనర్స్ కి ఎటువంటి నష్టం జరగకుండా, దానిని ప్రధాన ఉద్దేశంగా పెట్టుకుని ముందుకు పోవాలని నేను ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

MR. SPEAKER:- The House is adjourned for Lunch.

(భోజన విరామం కొరకు సభ మధ్యాహ్నం 1.36 గంటలకు

3.00 ము. | వాయిదా పడినది)

(భోజన విరామానంతరం మధ్యాహ్నం 3.00 గం.లకు సభ పునః ప్రారంభమైనది.)

(గౌరవ సభాపతి అధ్యక్ష స్థానంలో ఉన్నారు)

మిస్టర్ స్పీకర్ :- రెవెన్యూ బిల్లుపై చర్చ ఇప్పుడు కొనసాగుతుంది.

శ్రీ గండ్ర వెంకట రమాణా రెడ్డి (భూపాలవల్లి) :- అధ్యక్షా, తెలంగాణ రాష్ట్రంలోని రైతుల యొక్క ప్రయోజనాలను దృష్టిలో పెట్టుకుని ప్రవేశ పెట్టిన తెలంగాణ రెవెన్యూ బిల్లు 2020 సందర్భంగా శాసనసభలో మాట్లాడే అవకాశం కల్పించినందుకు ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను.

తెలంగాణ రాష్ట్రవ్యాప్తంగా ప్రజలందరు ఎంతో ఆసక్తిగా ఎదురు చూస్తున్న చట్టానికి సంబంధించి మాట్లాడడానికి అవకాశం కల్పించిన సభా నాయకుడు ముఖ్యమంత్రి గారికి ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను. భారత దేశానికి స్వాంతంత్ర్యం వచ్చి అనేక సంవత్సరాలలో అనేక సందర్భాల్లో చట్టాలు సవరణలు చేయడం, నూతన చట్టాలను తీసుకురావడం జరుగుతూ వస్తుంది. కానీ, ఈరోజు గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు తీసుకున్న చర్యలు తెలంగాణ రాష్ట్రమే కాకుండా యావత్ భారతదేశం హర్షించే స్థాయిలో కార్యక్రమాలన్నీ జరుగుతున్నాయి. రాష్ట్రంలో జరుగుతున్న కార్యక్రమాల్లో ముఖ్యంగా, రైతులకు సంబంధించిన రైతు బంధు, రైతు బీమా, రైతులకు సంబంధించిన భూముల యొక్క రికార్డుల అప్ గ్రేడ్ షన్, రాష్ట్రంలో జరుగుతున్న అనేక సంక్షేమ కార్యక్రమాలు భారత దేశంలోని అన్ని రాష్ట్రాలు దిక్కుచిగా పని చేస్తున్నాయని అనడంలో ఏ మాత్రం అతిశయోక్తి లేదు. తెలంగాణ రాష్ట్రం సాధన

కొరకు రాష్ట్రంలో ఉన్న అన్ని ప్రభుత్వ రంగ సంస్థల ఉద్యోగులు, కార్మికులు, కర్షకులు అందరూ వారి స్థాయిల్లో పని చేశారు. తెలంగాణ రాష్ట్రం వచ్చిన తరువాత 6 సంవత్సరాలు పూర్తి చేసుకుని 7వ సంవత్సరంలో అడుగు పెడుతున్న సందర్భంలో తెలంగాణ రెవెన్యూ చట్టాని సరి చేయాలి, ఇందులో ఉన్న లోపాలను సరి చేయాలనే ఆలోచన గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారికి వచ్చింది. వెనువెంటనే రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రిగా బాధ్యతలు చేపడుతూనే, అత్యంత కీలకమైన రెవెన్యూ శాఖను వారి వద్దే పెట్టుకుని, వారి నాయకత్వంలోనే నేడు రెవెన్యూ చట్టాన్ని సవరించి శాసనసభలో చర్చకు తీసుకురావడం జరిగింది. ఎద్దు ఏడ్చిన వ్యవసాయం, రైతు ఏడ్చిన రాజ్యం బాగుండదని ఊర్లలో ఒక సామెత ఉంటుంది. కానీ, ఈరోజు అందుకు భిన్నంగా రైతులు బాగున్నారు, ఎడ్లూ బాగున్నాయి. పాలకుని పరిపాలనలో రైతులంతా సుభిక్షంగా, సంతోషంగా ఉన్నారు. గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు ఒక మంచి సంకల్పంతో భూరికార్డులను సరి చేయాలనే మంచి కార్యక్రమాన్ని ప్రవేశ పెట్టినప్పుడు అందులో జరుగుతున్న లోపాలు చూసినట్లైతే, సగటు వ్యవసాయదారుడు, ముఖ్యంగా పేద సన్నకారు రైతులు పడుతున్న ఇబ్బందులు వర్ణనాతీతమైన స్థాయిలో ఉన్నాయి. ఎమ్మార్వో ఆఫీసుల ముందు రైతులు మందు డబ్బాలతో నిరసన తెలుపుతూ, ఆత్మహత్యా ప్రయత్నం అని నిత్యం పేపర్లలో చూస్తున్నాము. ఒక రైతు రాష్ట్రంలో ఉన్న ఒక ఎమ్మార్వో పైన పెట్రోలు పోయడంతోబాటు, తనకు తాను పెట్రోలు పోసుకుని ఆత్మహత్య చేసుకున్న సంఘటనలు చూశాము. అంటే ఏ స్థాయిలో రైతుల నుండి ప్రతిఘటన మొదలయ్యిందనడానికి ఇది ఒక ఉదాహరణగా చెప్పకోవచ్చు.

నిన్న కాక మొన్న కావచ్చు, అంతకు ముందు కావచ్చు ఒక్కో స్థాయి అధికారుల మీద ఈ రాష్ట్రంలో జరుగుతున్నటువంటి అవినీతి, చట్టంలో ఉన్న లోసుగులను అడ్డం పెట్టుకుని చేస్తున్న అవినీతిని చూస్తే, కోటానుకోట్ల రూపాయల ప్రజా ధనం, రైతుల ధనం చేతులు మారే పరిస్థితి వచ్చింది. ఈ సందర్భంలో రైతుల కష్టాలు వినే నాయకుడుగా వీటికి శాశ్వత పరిష్కారం కనుగొనాలనే ఏకైక ఆలోచనతో ఈ కార్యక్రమాన్ని తీసుకురావడం జరిగింది. క్షేత్రస్థాయిలో ఉన్న సమస్యలను కనుక అధ్యయనం చేస్తే, ఎప్పుడైనా దుడ్డు ఉన్నవాడిదే బర్రె అన్నట్టుగా కొంత ఆర్థికంగా, సామాజికంగా బలంగా ఉన్న వారు చట్టాలు ఏమి ఉన్నప్పటికీ వాళ్లు బయటపడతారు. ఇబ్బంది అంతా ఎవరికి అంటే, దళితులకు, పేదవాళ్లకు మాత్రమే ఇబ్బందులు వస్తున్నాయి. అందులో

భాగంగానే భూప్రక్షాళన కార్యక్రమం చేపట్టడమయ్యింది. ఈ కార్యక్రమం చేపట్టిన తరువాత గ్రామాల్లో ఉన్నటువంటి అసైనిన్కి ఇంకా పట్టాలు రాలేదు. 2018 సంవత్సరంలో అసైన్డ్ యాక్టును రద్దు చేసిన తరువాత అసైన్ చేసే అధికారాన్ని కలెక్టర్లు సరి చేసే విధంగా వారికి బాధ్యతలు ఇచ్చారు.

ఉదాహరణకు నేను జయశంకర్ భూపాలపల్లి జిల్లా నుండి ప్రాతినిధ్యం వహిస్తున్నాను. మా జిల్లాలో ఎస్సీలకు సంబంధించిన ఒక్కల్యాండుకు కూడా పట్టాలు ఇవ్వలేదు. వాటి విషయంలో నేను పదే పదే ప్రస్తావన చేసినప్పటికీ, ఏ ఒక్క ఎమ్మార్వో నుండి కూడా నిర్దిష్టమైన సమాధానం రాలేదు. ఎస్సీలకు సంబంధించిన పట్టాల విషయం కావచ్చు, 2006 సంవత్సరంలో పోడు వ్యవసాయం ద్వారా వచ్చిన భూమిని సాగు చేసుకుంటున్న గిరిజనులకు సంబంధించిన పట్టాలు కావచ్చు, ఇప్పటి వరకు ఏ ఎమ్మార్వోకి కూడా సరి చేయాలనే ఆలోచన రాలేదు. ఉదాహరణకు, భూపాలపల్లి ప్రస్తానం ఒక కుగ్రామంగా మొదలయ్యింది. భూపాలపల్లి మున్సిపాలిటీగా అవతరించిన తరువాత అక్కడ ఉండే ప్రజలంతా ప్రధానంగా వ్యవసాయం పైనే వారి జీవనం కొనసాగిస్తున్నారు. ఆ భూములకు సంబంధించిన సాదా బైనామాల కింద వారికి పట్టాలు కావాలంటే, 5 కిలో మీటర్ల రేడియస్ లో అవకాశం లేదు. ఇది మేము చేయడానికి లేదు అని ఒక పక్క చెప్తున్నారు. ఎవరైతే ప్రసన్నం చేసుకుంటారో వారికి మాత్రం పట్టాలు ఇస్తున్నారు. కాబట్టి, ఈ విషయానికి సంబంధించి, ఈ చర్చ సందర్భంగా గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు నిర్దిష్టమైన ఆదేశాలు జారీ చేయాల్సిన అవసరం ఉంది. ప్రజలకు భరోసా కల్పించాల్సిన అవసరం ఉందని తెలియజేస్తున్నాను.

ఈ రాష్ట్రంలో సీలింగ్ సర్ప్లస్ ల్యాండులు, ఇనామ్ భూములు, దేవస్థానం భూములు, వక్స్ బోర్డు భూములు ఈ విధంగా అనేక రకాల భూములు ఉన్నాయి. 20-30 సంవత్సరాల నుండి పట్టా భూమిగా ఉన్న భూమిని కొంత మంది అధికారులు ఎక్కడో ఒక సంవత్సరం ఏదో కారణంచేత ఇది ప్రభుత్వ భూమి లేక ఇంకేదో భూమి అని రాసినట్లైతే ఆ భూమి మొత్తం వివాదంలో పడే అవకాశం ఉంది. ఈ విషయంలో కూడా ఒక నిర్దిష్టమైన ఆలోచన చేయాలని గుర్తు చేస్తున్నాను. తెలంగాణ రాష్ట్రం వచ్చిన తరువాత ఈ భూములకు సంబంధించిన పేదవాళ్లకు 58 మరియు 59 జీఓ కింద వారికి పట్టాలు ఇవ్వాలని చెప్పి అవకాశం కల్పించడం జరిగింది. కానీ, సంవత్సరాలు గడిచినప్పటికీ, ఉదాహరణకు, జయ శంకర్ భూపాలపల్లి జిల్లాలోనే ఎవరైతే డబ్బులు కట్టారో వారి పత్రాలు చూడలేదు, లెటర్లు ఇవ్వలేదు. రిజిస్ట్రీ చేయలేదు, యాక్సెస్

చేయలేదు. ఈ విధంగా కాలయాపన జరుగుతున్నది. ఈ విషయాలను కూడా గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు నిర్దిష్టమైన వివరాలను చెప్పాలి. 2007 సంవత్సరంలో కేంద్ర ప్రభుత్వం అర్బన్ సీలింగ్ యాక్టును రద్దు చేసి సమయంలో హైదరాబాదు, వరంగల్ వంటి కొన్ని పట్టణాల్లోని, ఆనాటి రెవెన్యూ అధికారులు అత్యుత్సాహంతో చట్టాన్ని ఇష్టానుసారంగా అమలు చేయడం జరిగింది. కానీ, రెండు సార్లు ప్రభుత్వం అవకాశం కల్పించినా ఇప్పటి వరకు పూర్తి కాలేదు. కాబట్టి, అర్బన్ సీలింగ్ యాక్టుకు సంబంధించిన స్పష్టత ఇస్తే బాగుంటుందని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

3.10 మ. తెలంగాణ రాష్ట్రవ్యాప్తంగా రైతులందరూ చాలా ఆసక్తిగా తెలంగాణ అసెంబ్లీ వైపు చూస్తున్నారు. దళితుల విషయంలో ప్రభుత్వం వ్యవహరిస్తున్న తీరు గురించి ఇంతకు ముందు కొంత మంది సభ్యులు మాట్లాడారు. దళితుల హక్కులను పరిరక్షించే విషయంలో దళితులకు ప్రభుత్వానికి చిత్తశుద్ధి ఉన్నది. నేడు పట్టణీకరణ పెరిగిన తర్వాత ఎస్సీలకు సంబంధించిన అసైన్డ్ ల్యాండ్స్ వ్యవసాయానికి అనుకూలంగా లేకుండా ఉన్నాయి. వారు వ్యవసాయం చేసుకోలేరు అదే విధంగా అమ్ముకోవడానికి అవకాశం లేదు కాబట్టి అలాంటి వారు ఆర్థికంగా బాగుపడడానికి ప్రభుత్వం ఏదైనా ఆలోచన చేస్తే బాగుంటుంది.

రెవెన్యూ అధికారులు ఇష్టానుసారంగా వ్యవహరిస్తున్నారు. ధరణి పోర్టల్లో ఎమ్మార్వోలు ఇష్టానుసారంగా ఒకసారి అసైన్డ్ అంటారు, సైన్డ్ అంటూ ప్రజలను అయోమయాలకు గురి చేస్తున్నారు. రాబోయే రోజుల్లో ప్రభుత్వం ప్రతి ఇంచు భూమిని కూడా కొలుస్తాము, వాటికి మ్యాపింగ్ ఇస్తామని చెబుతున్నారు. ఈ విషయంలో ఈ అధికారులను భాగస్వాములను చేసినట్లయితే వారు సక్రమంగా నిర్వహిస్తారో లేదో అనే అనుమానం నాకు ఉన్నది. ఈ విషయంలో ప్రజాప్రతినిధులను కూడా భాగస్వామ్యం చేస్తే జవాబుదారితనంగా ఉంటుందని భావిస్తున్నాను. ఈ విషయంలో ప్రభుత్వం ఒక నిర్దిష్టమైన నిర్ణయం తీసుకోవాలి. గతంలో సీలింగ్ అసైన్డ్ భూములకు సంబంధించిన దానిలో ఎమ్మెల్యేలను భాగస్వాములను చేసి ఛైర్మన్లుగా నియమించారు. నేడు భూముల కొలిచే విషయంలో, ఎస్సీలకు సంబంధించిన ల్యాండ్స్ విషయంలో, వాళ్ళకు పట్టాలు ఇచ్చే విషయంలో, తగాదాల విషయంలో అవసరమైతే సమస్యలు ఎక్కువగా ఉంటే గ్రామసభలు కూడా ఏర్పాటు చేసి అక్కడే గ్రామాలలో సమస్యలు పరిష్కారం చేయాలి. భూములను కొలిచే సందర్భంలో కూడా ప్రైవేటు వ్యక్తుల ద్వారా కొలిపిస్తామన్నప్పుడు ప్రైవేటు వ్యక్తులు జవాబుదారితనంగా ఉండరు కాబట్టి ప్రజల

సమక్షంలో మ్యాపింగ్ అంతా అయిన తర్వాత జనం ముందు కూడా పెట్టి దీని మీద ఒక నిర్దిష్టమైన కార్యాచరణ చేస్తే బాగుంటుంది.

ఈ చట్టం తీసుకొని రావడం వల్ల ముఖ్యంగా పేదవర్గాలకు చాలా మేలు జరుగుతుంది. తెలంగాణ రాష్ట్ర పేదవారి హక్కులు పరిరక్షించబడుతాయి. చరిత్రలో 1972వ సంవత్సరంలో పి.వి.నరసింహారావుగారు భూసంస్కరణలు తీసుకొని వచ్చినందున ఈ రోజు వరకు కూడా వారి పేరు ప్రజల హృదయాలలో ఏ విధంగా చిరస్మరణీయంగా ఉన్నదో, ఈ రెవెన్యూ చట్టం వల్ల కేసీఆర్ గారి పేరు తెలంగాణ రాష్ట్రంలోనే కాదు యావత్ భారతదేశంలో చిరస్మరణీయంగా నిలచిపోతుంది. ఇప్పటికే తెలంగాణ రాష్ట్రం సంక్షేమ రంగంలో అభివృద్ధి రంగంలో గ్రామాలలో ఉండే వ్యవసాయ రంగానికి నీళ్లు ఇచ్చే విషయంలో, 24 గంటలు విద్యుత్తు ఇచ్చే విషయంలో, రైతులు పండించిన పంటకు గిట్టుబాటు ధరను కల్పించే విషయంలో, కళ్యాణలక్ష్మి పథకం, ప్రతి వృద్ధుడికి రూ.2000లు పెన్షన్ వంటి విషయాలలో తెలంగాణ రాష్ట్రం నెం.1 స్థానంగా ఉన్నది. ఈ చట్టం కూడా భారతదేశంలో తలమానికగా ఉంటుంది. అందరూ కూడా తెలంగాణ రాష్ట్రంలో చేసిన చట్టాన్ని చర్చించుకునే విధంగా మార్గదర్శిగా తీసుకునే విధంగా ఉంటుందనే ఆశాభావాన్ని వ్యక్తం చేస్తూ నేను ఇచ్చిన కొన్ని సూచనలను ప్రభుత్వం పరిగణనలోకి తీసుకోవాలని కోరుతూ నాకు మాట్లాడటానికి అవకాశం ఇచ్చినందుకు ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ సంజయ్ వెంకట వీరయ్య(సత్తుపల్లి) :- అధ్యక్షా, సాధారణంగా శాసన సభలలో, పార్లమెంట్ లో బడ్జెట్ ప్రవేశపెడుతున్నప్పుడు నచ్చినవారు అనేక రకాల వర్ణనలు చేస్తారు. ఈరోజు యావత్ తెలంగాణ సమాజం ఈ రెవెన్యూ చట్టాన్ని పొగుడుతున్న విధానం మాటలల్లో చెప్పలేనిదిగా ఉన్నది. కొండంత అండగా, కడుపు నిండా తిండి తిని, కళ్ల నిండా హాయిగా నిద్రపోయే విధంగా భూమి కలిగిన ప్రతి ఒక్కరికి ఈ చట్టం ఉపయోగకరంగా ఉన్నది. భూ ప్రక్షాళన సందర్భంగా జరిగిన అనేక ఉదంతాలు మనం పత్రికలలో చదివాము. ప్రసారమాధ్యమాలలో కూడా చూశాము. ముఖ్యమంత్రిగారు ఈ బిల్లుపై ఎంత గొప్పగా కసరత్తు చేశారంటే బిల్లు తయారు చేయడానికి వేసిన కమిటీలో ఉన్న ఇద్దరు అధికారుల గురించి ఈ సందర్భంగా చెప్పాలి. సుందరాభరణగారు అనే అధికారి గురించి చెప్పాలంటే, నేను 1995వ సంవత్సరంలో నేను పాలేరు ఎమ్మెల్యేగా ఉన్నాను. సుందరాభరణగారు ఖమ్మం అర్బన్ కు ఎమ్మార్వోగా ఉండేవారు. అప్పుడు సుమారు 30,000 ఓట్లు పాలేరుకి సంబంధించినవి ఉన్నాయి. నేను ఒక పని మీద ఆయన

ఇంటికి వెళితే అక్కడ కూర్చోవడానికి కూడా కుర్చీలు లేవు. అంత నిజాయితీపరుడైన ఆఫీసరు ఉండరు. నాకు ఆయన పేరును చూసిన వెంటనే చాలా ఆనందం వేసింది. ముఖ్యమంత్రిగారు చేసుకున్న ఎంపిక ఈ కసరత్తుకు ఎంత గొప్పతనాన్ని ఇచ్చిందో దీన్ని బట్టి నాకు అర్థం అవుతుంది. ఈ చట్టాలను తయారు చేసే కమిటీలో మెంబర్ గా వారు ఉన్నారు. వారి పేరును నేను చూశాను. అంత గొప్ప ఆఫీసర్ ను మీరు తీసుకుని ఈ చట్టాన్ని తయారుచేయడానికి ఎంత కృషి చేశారో దీన్ని బట్టి నాకు అర్థమవుతుంది. అంత ఉత్తమమైన ఆఫీసర్ ను నేను ఎక్కడా చూడలేదు. మహ్మద్ అలీ రఫీక్ గారు ఖమ్మంలో జాయింట్ కలెక్టర్ గా చేశారు. వాళ్ల ఇద్దరి పేర్లు చూసిన తర్వాత ముఖ్యమంత్రిగారి సంకల్ప బలం, కఠోర శ్రమ మాకు అర్థమవుతుంది. సిఎస్ గారి ఆధ్వర్యంలో ఏర్పాటైనా అధికార యంత్రాంగ బృందాన్ని చూస్తే మీరు ఎంత గొప్పగా అధికారులను ఎంపిక చేసుకున్నారో దీన్ని బట్టి నాకు అర్థమవుతుంది.

నేను కొన్ని సూచనలు, సలహాలు ఇస్తాను. ప్రధానంగా కొంత మంది అధికారులకు అపరిమితమైన అధికారాలు ఇస్తే వ్యవస్థ ఏ విధంగా చెడిపోయిందో మనం చూశాము. నేడు వీఆర్వో వ్యవస్థ రద్దు కానీ, కొంత మంది ఎమ్మార్వోలు చేస్తున్న ఆగడాలను మనం పత్రికలలో చూస్తున్నాము. వీటన్నింటికీ చరమగీతం పాడే విధంగా పరిమితమైన అధికారాలు ప్రభుత్వం కల్పిస్తున్నది. నేను చాలా మంది ఎమ్మార్వోలతో, విఆర్వోలతో, విఆర్ఏలతో, మాజీ కరణాలు పోలీసు పబ్లిక్స్ తో కూడా మాట్లాడి, మీరు ఏమైనా సలహాలు ఇస్తే ఇవ్వండి ప్రభుత్వానికి చెబుతానని చెప్పాను. ధరణి వెబ్ సైట్ పైవేటు వ్యక్తుల చేతుల్లో గతంలో ఉండేది. అప్పుడు ఒక సంస్థకు ఇవ్వడం జరిగింది. ఎమ్మార్వో ఆఫీసులోని కంప్యూటర్ ఆపరేటర్లు కూడా కొన్ని తప్పులు చేశారు. తిరిగి దీనిని మనం ఏ రకంగా నియంత్రించగలుగుతాము. దానికి ప్రభుత్వ రంగంలో ఉన్న ఒక సంస్థకు ఇస్తారా? పైవేటు వ్యక్తులకు ఇస్తారా? గతంలో జరిగిన తప్పులు కూడా కొన్ని ఉన్నాయి. వాటిని దృష్టిలో పెట్టుకుని ఏ రకంగా చేస్తారో చూడాల్సిందిగా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. ఎందుకంటే రూల్స్ ఫ్రీమ్ చేసేటప్పుడు ఈ విషయంలో కూడా ఆలోచించాలని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

సర్వే నెంబర్లను చూస్తే భూమి కంటే ఎక్కువ మంది రైతులు కనపడుతుంది. ఎందుకంటే చనిపోయిన వారి పేర్లను తీసివేయకపోవడం, వారసుల పేర్లు తీసివేయకపోవడం దాని వల్ల ఇంకా భూమికి సంబంధించిన కొంత మందికి పార్ట్-బిలో కానీ, వెల్ ల్యాండ్ వంటి రకరకాల కారణాల వల్ల కొంత ఇబ్బంది వచ్చింది.

దానిని సరిచేయడం కోసం ఏ రకమైన మెకానిజాన్ని తయారు చేస్తారో చెప్పాల్సిందిగా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. ఉదాహరణకు మా వద్ద బేతుపల్లి, తాళ్లపెంట రెవెన్యూలో ఐదారువేల ఎకరాలకు సంబంధించిన రైతుల భూమి ప్రక్షాళన కాకపోవడం వల్ల వారికి రైతుబంధు డబ్బులు కూడా రావడం లేదు. సుమారు నలుగురు రైతులు చనిపోతే ప్రభుత్వం ఇచ్చే ఇన్సురెన్స్ కూడా వర్తించడం లేదు. ఎవరైతే గట్టిగా అడిగితే ఒకరిది తీసి మరొకరికి రాయడం అదేవిధంగా దానికి సంబంధించిన బై-నంబర్లు ఇవ్వకపోవడం వంటివి చేస్తున్నారు. భూప్రక్షాళన సందర్భంగా సేత్వారీ తయారు చేసేటప్పుడు, ఆ ఎక్స్ లెంట్ ఒక సర్వే నెంబర్ కు ఇవ్వకపోవడం వంటి తప్పులు జరిగాయి. ఇప్పుడు ఏ రకంగా ఆ రైతులకు న్యాయం చేయాలి? ప్రభుత్వం దీని మీద దృష్టి పెట్టాలని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

3.20 అదేవిధంగా చిన్న, సన్నకారు రైతులకు సాదాబైనామాలు **మ.** ఇచ్చాం. కొంతమంది అస్టే చేసుకున్నారు. అస్టే చేసుకోని వారికి ఈ రైతుబంధు రాలేదు. నేను ఒక మీటింగులో ఉన్నప్పుడు చాలా మంది రైతులు నాకు ఫోన్ చేసి తమ సంతోషాన్ని వ్యక్తం చేశారు. ఈరోజు మనం ఇచ్చిన ఎక్స్ లెంట్స్ అధికారుల వల్ల ప్రతి సర్వే నెంబరులో ప్రతి రైతు పేరు నమోదు కాబడింది. అందులో ఒక రైతుకి ఎన్ని ఎకరాలు ఉన్నాయి అతను ఏ పంట వేశాడనే పూర్తి సమాచారం ఉంటుంది. భూమి ఉండి వ్యవసాయం చేస్తున్న ప్రతి ఒక్క రైతుకి రైతుబంధు పథకాన్ని వర్తింప జేసినట్లయితే బాగుంటుంది. కాబట్టి ముఖ్యమంత్రిగారు ఈ విషయాన్ని పరిశీలన చేయాలని ఈ సందర్భంగా నేను విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. ఎందుకంటే ఈరోజు సర్వే జరగక పోవడం వల్ల కొన్ని సమస్యలు తలెత్తాయి. ఎందుకంటే మండల సర్వేలో ఒక రిపోర్టు ఇస్తారు, జిల్లా సర్వేలో పెడితే ఇంకో రిపోర్టు ఇస్తారు. ఇటువంటి తగాదాలు కూడా ఉన్నాయి. కాబట్టి ఈ సర్వే వ్యవస్థలో ఉన్న లోపాలను అధిగమించే విధంగా చర్యలు తీసుకోవాల్సిన అవసరముంది. అక్షాంశాలు, రేఖాంశాలు, కుటుంబానికి సంబంధించిన వ్యక్తం ఇవన్నీ సర్వే చేయాలంటే రెండు, మూడు సంవత్సరాలు పడుతుంది. ఎందుకంటే ఒక పెద్ద వ్యవస్థను మనం తయారు చేయబోతున్నాం.

అలాగే ఏడవ విడతగా భూ పంపిణీ జరిగినప్పుడు కొంతమంది రైతులకు పట్టాలు ఇచ్చాం. కాని నిరుపేదలైన ఎస్సీలకు ఇవ్వలేదు. రకరకాల కారణాలతో భూప్రక్షాళన చేయాలని తమరు అనుకున్నారు కాబట్టి తాత్కాలికంగా కొంత వరకు ఆపడం జరిగింది. అన్ని వర్గాల రైతులకు రైతుబంధు వస్తుంది. మేము భూమి

చేసుకుంటున్నా, మాకు పట్టాదారు పాస్ పుస్తకాలు రాకపోవడం వల్ల రైతుబంధు డబ్బులు రావడం లేదని ఎస్సీ రైతులు ఆవేదన చెందుతున్నారు. మండల, జిల్లా కేంద్రాలలో, మున్సిపాలిటీల్లో 5 కిలోమీటర్ల లోపు మనం నిషేధం విధించడం వల్ల కొంత ఇబ్బంది వస్తున్నది. అక్కడ కొంతమంది ఎంఆర్ ఓలు, వీఆర్ ఓలు విచక్షణ అధికారంతో, ఉదాహరణకు మా దగ్గర కల్లూరు మండలంలో కప్పలబందం అనే గ్రామం ఉంది. అక్కడ 150 మంది ఎస్సీ రైతులు ఉన్నారు. అందులో 75 మందికి పాస్ పుస్తకాలు ఇవ్వడం జరిగింది. మిగతా వారికి ఇవ్వలేదు. ఇవ్వని వారు వాళ్ళకు ఎలా ఇచ్చారు, మాకు ఇవ్వలేదని అంటున్నారు. ఈ పరిస్థితిని తమరు ఆలోచించి తగు నిర్ణయం తీసుకోవాలని తమరి ద్వారా విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

శ్రీ కె. చంద్రశేఖర రావు :- వీరయ్య గారూ, ఒక రిక్వెస్ట్. పాస్ పుస్తకాలు ఇవ్వలేదని ఏ కారణం చేత చెబుతున్నారు. అసైన్డ్ భూమికా, లేకపోతే వాళ్ళ పట్టా భూమికా?

శ్రీ సంధ్ర వెంకట వీరయ్య :- అసైన్డ్ భూముల గురించి సార్. ప్రభుత్వ భూములు 5 కిలోమీటర్ల లోపు భూములున్న వారికి మనం పట్టాదారు పాస్ పుస్తకాలు ప్రాహిబిట్ చేశాం. వ్యవస్థలో లోపాలవల్ల కొన్ని గ్రామాలలో ప్రాహిబిట్ చేసినా పాస్ పుస్తకాలు ఇచ్చారు, కొంతమందికి ఇవ్వలేదు. కానీ అదే గ్రామంలో కొంతమంది ఎస్సీలకు రైతుబంధు వస్తుంది. పోడు భూములకు సంబంధించి రెవెన్యూ మరియు అటవీ శాఖల మధ్య కొన్ని వివాదాలు ఉన్నాయి. మా దగ్గర పెనుబల్లి మండలంలో లంకపల్లి, మండాలపాడు అని రెండు గ్రామాలున్నాయి. ఆ రెండు గ్రామాలు గత 60 సంవత్సరాల నుండి ఉన్నాయి. అక్కడ ఇళ్లు ఉన్నా కూడా, ఇప్పుడు అది అటవీశాఖ వారు మాదని అంటున్నారు. రైతులు మామిడి తోటలు వేసి 40 సంవత్సరాలు అవుతోంది. ఇప్పుడు ఇది అటవీ ప్రాంతం క్రిందకు వస్తుందని చెప్పడం వల్ల వివాదాలు జరుగుతున్నాయి. కాబట్టి ఆ సమస్యలను పరిష్కరించాలని మీద్వారా ముఖ్యమంత్రి గారికి ఈ సందర్భంగా విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

గతంలో విఆర్ ఏలను గ్రామ సేవకులు అని పిలిచే వారు. ప్రభుత్వం విఆర్ ఏ వ్యవస్థను నెలకొల్పింది. కాని వారి రిటైర్మెంట్ కు వయస్సు పరిమితి లేదు. కాని 65, 70 ఏళ్ళకు పైబడి పెరాలసిస్ వచ్చిన వారు ఉన్నారు. కొంతమంది అనారోగ్యంతో నడవలేని పరిస్థితుల్లో ఉన్నారు. అందులో వంద శాతం వరకు ఎస్సీ వారే ఉన్నారు. తమరు మానవతా దృక్పథంతో వారికి పేస్కేల్ ఇవ్వాలని నిర్ణయిస్తున్న ఈ సందర్భంలో వారి స్థానంలో వారి వారసులను నియమించే అవకాశాన్ని తమరు పరిశీలించాలని ఈ సందర్భంగా విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

J. 105-10

ఇంతకుముందు భట్టి గారు ఒక పాయింట్ చెప్పారు. మా దగ్గర సీతారామ ప్రాజెక్టు ఇప్పుడు భూసేకరణ జరుగుతోంది. అక్కడ ప్రభుత్వ భూమి కలిగి ఉన్న ఎస్సీ, ఎస్టీలు అందరికీ పట్టాదారులకు ఎంతైతే ఇస్తున్నామో, అంతే ఇవ్వమని తమరు ఇచ్చిన ఆదేశాల మేరకు సర్వే జరగడం వల్ల, వారి అకౌంట్ లో డబ్బులు కూడా పడ్డాయని ఈ సందర్భంగా తెలియజేస్తున్నాను. నిరుపేదలకు నష్టం జరుగకుండా మీరు చర్యలు తీసుకుంటున్నారు. అందుకు సంబంధించి స్పష్టమైన ఆధారాలు ఉంటే చూపించాలని నేను విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. అదేవిధంగా కస్టోడియన్ ల్యాండ్ కు సంబంధించి కూడా సమస్యలున్నాయి. మా దగ్గర హనుమాల్ అనే ఒక గ్రామంలో 400 ఎకరాల పట్టాలున్నాయి. ఇప్పటికే నలుగు కలెక్టర్లు మారారు. ఉమ్మడి ఆంధ్రప్రదేశ్ లో రెవెన్యూ శాఖ మంత్రి రఘువీరారెడ్డి గారు ఆ భూమి దగ్గరకు వచ్చారు. అయినా ఆ సమస్య పరిష్కారం కాలేదు. ఇటువంటి సమస్యలు ఉన్న గిరిజనులు చాలా మంది ఉన్నారు. కాబట్టి వారికి కూడా హక్కుపత్రాలు కల్పించే విధంగా చూడాలని ఈ సందర్భంగా తెలియజేస్తున్నాను.

అలాగే ముస్లింలకు సంబంధించిన ఎవాక్యూ ప్రాపర్టీలు ఉన్నాయి. కొంతమంది మన దేశాన్ని వదిలి పెట్టి వెళ్లిపోయారు. కాబట్టి గిరిజనులే ఆ భూములను సాగుచేసుకుంటున్నారు. కాబట్టి ఈ ధరణి వెబ్ సైట్ లో భూమి ఉండి పట్టాలు రాని వారికి, వయసు పైబడిన విఆర్ ఏల విషయంలో గాని నేను చెప్పిన ఈ అంశాల మీద దృష్టి పెట్టాల్సిన అవసరముంది. పోడు వ్యవసాయం చేసుకుంటున్న గిరిజనుల మీద ముఖ్యమంత్రి గారు దృష్టి పెట్టాలని ఈ సందర్భంగా తెలియజేస్తూ, నాకు ఈ అవకాశమిచ్చిన తమరికి ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ దానం నాగేందర్ (ఖైరతాబాద్) :- ధన్యవాదాలు అధ్యక్షా, ముందుగా రెవెన్యూ మరియు మున్సిపల్ చట్టాల గురించి మాట్లాడానికి అవకాశమిచ్చిన తమరికి మరియు ముఖ్యమంత్రి గారికి హృదయపూర్వక ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను. తమరి ద్వారా ముఖ్యమంత్రిగారి దృష్టికి రెండు, మూడు విషయాలు తీసుకురావడానికి ప్రయత్నం చేస్తాను. ప్రత్యేకంగా రెవెన్యూ శాఖను ప్రక్షాళన చేయాలని సభ్యులు సంధ్ర వెంకటవీరయ్య గారు చెప్పారు. ముఖ్యమంత్రి గారు దీనిమీద ఎంత వరకు అధ్యయనం చేశారని చెప్పడానికి నిన్న వారు ఈ బిల్లును ప్రవేశపెట్టినప్పుడు రాష్ట్రవ్యాప్తంగా ప్రజలు సంబరాలు జరుపుకున్నారని చెప్పవచ్చు. ఒకవేళ తెలంగాణ రాష్ట్రం రాకపోయి ఉంటే ఈ రాష్ట్రం ఏ పరిస్థితుల్లో ఉండేదో ఇప్పుడు అర్థమవుతోంది.

తెలంగాణ వస్తే ఈ రాష్ట్రం ఏమౌతుందోనని అప్పట్లో చాలా మంది అపోహలు పడటం జరిగింది. ఇదే సభలో నేను ఐదవసారి సభ్యుడిగా రావడం జరిగింది. ఈ సభలో ఎన్నో సందర్భాలలో ఎన్నో చర్చలు జరిగినా తెలంగాణ అభివృద్ధి చేయగలుగుతామనే ఆలోచన రాకపోవడమనేది ఆ సభలో సభ్యుడిగా ఉన్నందుకు నేను సిగ్గుతో తల వంచుకుంటున్నాను. ఎందుకంటే హైదరాబాద్ లో మంచి నీటి సమస్య విషయంలో గాని, రైతులు పడుతున్న సమస్యల మీద దీర్ఘకాలంగా ముఖ్యమంత్రిగారు పరిశీలన చేశారు. ఇప్పుడే శాసన సభ్యులు చెప్పినట్లుగా ఎక్కడో ఉన్న అధికారి వల్ల ఈ రాష్ట్రానికి లాభం జరుగుతుందనుకుంటే, కమిటీలో ఒక సభ్యుడిని నియమించారంటే ముఖ్యమంత్రి గారి దూరదృష్టి ఎంతవరకు ఉందో చెప్పడానికి ఇటువంటి ఉదాహరణలు చాలా ఉన్నాయి. ఈ రాష్ట్రంలో ముఖ్యమంత్రి గారు ప్రవేశపెట్టిన ఎన్నో సంస్కరణలు చూస్తుంటే, నేను ఘంటాపథంగా చెప్పదలచుకున్నాను. సంస్కరణలకు మారుపేరు గౌరవ ముఖ్యమంత్రి చంద్రశేఖరరావు గారని చెప్పడంలో నేను గర్వపడుతున్నాను.

(అధికార పార్టీ సభ్యుల నుండి హర్షధ్వనాలు)

ఇది ఒకటనే కాదు, ఎన్నో సందర్భాల్లో అనేక సంస్కరణలు తీసుకువచ్చారు. అలాడు తెలంగాణకు నీటి ఎద్దడి వస్తుందని, లేకపోతే తెలంగాణ అంధకారంలోకి పోతుందని చెప్పిన సందర్భంలో గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు 24 గంటల కరెంటు ఇచ్చే విషయంలో గాని, కాశేశ్వరం లాంటి పెద్ద ప్రాజెక్టులు రికార్డు సమయంలో పూర్తి చేయడంలో గాని, మిషన్ భగీరథ ద్వారా ప్రతి జిల్లాకు మంచినీరు ఇచ్చే కార్యక్రమంలో గాని, విద్య, వైద్య రంగంలో గాని ఇలా అనేక కార్యక్రమాలను చేపట్టడం జరిగింది. రాబోయే కాలంలో దేశ చరిత్రలో గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు పేరు సువర్ణ అక్షరాలతో లిఖించబడుతుందని ఈ సందర్భంగా నేను తెలియజేస్తున్నాను. ఒక విఆర్ ఓ తలుచుకుంటే రికార్డులు ఎల్లా తారుమారు చేస్తాడో అని ముఖ్యమంత్రిగారు గతంలో చెప్పడం జరిగింది. నేను ఇక్కడ మాట్లాడేటప్పుడు వేరే సభ్యులకు అపార్చ్యునిటీ రాదేమోనని, మా సందర్భంలో నువ్వు మాట్లాడమని అన్నారు. నాకంటే ముందు మంచిరెడ్డి కిషన్ రెడ్డిగారికి అవకాశం వస్తుందని వారు చెప్పడం జరిగింది. మన తెలంగాణలో 1954వ సంవత్సరం నుండి 1999 వరకు కూడా రికార్డుల్లో వారి పేరు పట్టాదారు పాస్ బుక్ లో ఉన్నది. మొన్న ధరణి రికార్డులో చూస్తే వారి పేరు పట్టాదారు రికార్డుల్లో లేదు. అది ఎవరు మార్చారని అడిగితే, విఆర్ ఓ మార్చారని చెప్పారు. ఇప్పుడు ఉన్న చీఫ్ సెక్రటరీ గారికి గాని, రెవెన్యూ శాఖకు గాని

అధికారం లేదు. ఒక విఆర్ ఓ తలుచుకుంటే ఏమి చేయవచ్చని చెప్పడానికి ఇలాంటి ఉదాహరణలు చాలా ఉన్నాయి.

3.30 మ. దీని వలన వారికి ఉన్నటువంటి వారి ఆదాయం కానీ, జీత భత్యాలు పోతాయని కాకుండా వారి గురించి ముఖ్యమంత్రిగారు ఆలోచించినందుకు నేను హృదయపూర్వకంగా ధన్యవాదాలు తెలియజేసుకుంటూ, ప్రత్యేకంగా మా దృష్టిఎంతసేపు హైదరాబాదు మీదనే ఉంటుంది. హైదరాబాదు నగరం అభివృద్ధి చెందితే తెలంగాణ రాష్ట్రం అభివృద్ధి చెందినట్లు, హైదరాబాదును గ్లోబల్ సిటీగా గుర్తింపు తీసుకురావడానికి మా గౌరవ మంత్రివర్యులు కేటీఆర్ గారు తీసుకున్న చర్యలకు వారికి కూడా ప్రత్యేకంగా ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను. కేటీఆర్ గారు మొన్ననే ఒక సందర్భంలో చెప్పడం జరిగింది. రాబోయే రోజుల్లో హైదరాబాదు నగరంలోని ప్రజలకు 24 గంటల మంచి నీరు ప్రతి ప్రాంతానికి ఇవ్వాలనే ఆలోచన ఉంది కాబట్టి, మున్సిపల్ దానిలో నాకు చిన్న సందేహం ఉంది. ప్రత్యేకంగా 207 సబ్ సెక్షన్ (1)లో సబ్ రిజిస్ట్రార్ కు ఇచ్చిన దానిలో కొన్ని సందేహాలు ఉన్నాయి. Sub Section (2) of Section 207 says, "Sub-Registrar shall be authorized to allot Property Tax identification Number (PTIN) whenever un-assessed property is transferred and transfer of PTIN whenever assessed property is transacted."

పేద ప్రజలకు 50 గజాల ఇల్లు ఉంటుంది. హైదరాబాదు నగరంలో నిరుపేదలకు 200 గజాల స్థలం ఉంటే వారు ఆర్థిక స్తోమత లేక వారు కట్టుకోలేని పరిస్థితిలో ఉన్నప్పుడు, 50 గజాల స్థలంలో వారు ఉమ్మడి కుటుంబాలు ఉన్నప్పుడు వారు నిర్మించుకుంటారు. వారి ఆర్థిక స్తోమత దేవుడి దయవల్ల, గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారి దయవల్ల, కుటుంబంలో ఎంత మంది ఉంటే అంతమందికి ఆరు కిలోల చొప్పున, కుటుంబంలో తినడానికి అన్నీ సౌకర్యాలు ప్రభుత్వం తరపునే వస్తున్నాయి. ఈరోజు ఆసరా పింఛన్లు, వికలాంగులకు, ఒంటరి మహిళలకు పింఛన్లు ఇలాగా ఆర్థికంగా బలపడ్డారు కాబట్టి, కుటుంబంలో ఉన్నవారికి వివాహాలు జరిగినప్పుడు, వారందరూ ఇండ్లు నిర్మించుకోవాలనుకున్నప్పుడు వారు సబ్ రిజిస్ట్రార్ దగ్గరికి వెళ్లినప్పుడు వారు మళ్ళీ బ్యాక్స్ అడుగుతారు. కొత్త బ్యాక్స్ వేసినట్లైతే పేద ప్రజలకు ఆర్థిక భారం పడే అవకాశం ఉంది. దీనిలో ఒక ఉదాహరణ కూడా చెప్పదలచుకున్నాను. సభ్యులు మాగంటి గోపినాథ్ గారిది మా పక్క నియోజకవర్గం వెంకటగిరిలో మొన్న జరిగిన ఎల్ ఆర్ యస్ లో ఆ ప్రాంతంలో మూడు వేల రూపాయలుగా నిర్ణయించారు. దాని పక్కనే వేరొక నోటిఫైడ్ ప్లమ్ ఉంది. ఆ పక్కనే

ఉన్న మరో ప్రాంతానికి 15వేల రూపాయలు వేశారు. అలాంటి వ్యత్యాసాల వల్ల ఇబ్బందులు ఎదురయ్యే అవకాశం ఉంది కాబట్టి, పునరాలోచించవలసిన అవసరం ఉంది. నేను మంత్రిగా ఉన్నప్పుడు హైదరాబాదు నగరంలో 382 నోటిఫైడ్ స్లమ్లు ఉండేవి. ఈ రోజు చాలా ఉన్నాయి. కేటీఆర్ గారు మంత్రి బాధ్యతలు చేపట్టిన తరువాత నుంచి హైదరాబాదు నగరంలో ప్రతి ప్రాంతాన్ని వారు విజిట్ చేశారు. స్లమ్ లో ఉన్న వారంత దారిద్ర్యరేఖకు దిగువన ఉన్నవారే, కాకపోతే కేటీఆర్ గారు దయ వల్ల వారికి అన్నీ సౌకర్యాలు ఇంటివద్దకే వస్తున్నాయి. స్లమ్ లలో ఉన్న వారికి వంద యూనిట్ల వరకు ఉచిత విద్యుత్తు. అలాంటి బ్యాక్స్ వల్ల ఇప్పుడు వచ్చిన ఎల్ ఆర్ ఎస్, బి ఆర్ ఎస్ ద్వారా ఇచ్చినప్పుడు వారికి ప్రస్తుత మార్కెట్ వాల్యు ఇవ్వకుండా దృష్టిలో పెట్టుకుని చూడాలని కోరుతున్నాను. పార్లమెంటు సభ్యులు శ్రీ కేశవరావు వారి ఇంటి పక్కనే ఎన్ బిటీ నగర్ అనేది చాలా పెద్ద స్లమ్ అది. ఆ స్లమ్ లక్ష్మీనరసింహ స్వామి దేవస్థానానికి సంబంధించినది. అక్కడ ఎప్పటి నుంచో సుమారు 60,70 సంవత్సరాల నుంచి ఉన్నారు కాబట్టి, వారందరు గతంలో అప్పటి మార్కెట్ విలువ ప్రకారం ఎల్ ఆర్ ఎస్ కట్టుకున్నారు. వారందరు నా దగ్గరికి వచ్చి, అన్నా గతంలో ఎల్ ఆర్ ఎస్ కట్టుకున్నాము మళ్ళీ ఎల్ ఆర్ ఎస్ డబ్బులు ప్రస్తుత మార్కెట్ వాల్యూ ప్రకారం కట్టాలంటే మాకు ఇబ్బంది అవుతుందని ఆవేదన వ్యక్తం చేశారు. కాబట్టి అలాంటి విషయాలను తమరు పరిగణలోకి తీసుకోవాలని గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారికి, మంత్రివర్గులు కేటీఆర్ గారికి కోరుతున్నాను.

బీవో నెం.58,59 మళ్ళీ తీసినట్లైతే హైదరాబాదు నగరంలో స్లమ్ లో ఉన్న వారందరికీ కూడా రెగ్యులర్ చేయగలిగితే, పేద వారు కులాల వారిగా, వృత్తి పరంగా చూసినా అన్ని రకాలుగా వారు ఆత్మగౌరవంతో ఉండాలనే ఆలోచన గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు తీసుకున్న వీటన్నింటిని పరిగణనలోకి తీసుకుని బీవో నెం.58,59 పునరాలోచించి తీసుకురావాల్సిన అవసరం ఉందని నేను భావిస్తున్నాను. ఈ విషయాన్ని గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు పరిశీలించాలని మనవి చేస్తున్నాను.

బి ఆర్ ఎస్ సమస్య కోర్టులో ఉంది కాబట్టి, కోర్టుకూడ దీనిపై తొందరగా నిర్ణయం తీసుకోవాలని చెప్పడం జరిగింది కాబట్టి, మనం తీసుకున్న ప్రతి కార్యక్రమాన్ని కూడా ఇతర రాష్ట్రాలు, ఇతర దేశాలు ఆదర్శంగా తీసుకుంటున్నాయి. ఈరోజు రెవెన్యూ చట్టాన్ని తీసుకునిరావడం వల్ల కేవలం తెలంగాణకు మాత్రమే పరిమితం

కాకుండా భారతదేశం అంతా అలాంటి చట్టాలను తీసుకునిరావలనే చర్చ తప్పకుండా జరుగుతుంది. జరగబోతోందని ఈ సందర్భంగా తెలియజేస్తున్నాను. ఇలాంటి చట్టాలు తీసుకురావడంలో ప్రత్యేకత ఉన్న గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారికి దేశంలో ఉన్న వేరే రాష్ట్రాల వారు కూడా ఇలాంటి కార్యక్రమాలను ఆదర్శంగా తీసుకుంటున్నారు. అన్నీ కార్యమాలు మనమే చేస్తే అవన్నీ మేమే చేసినట్లుగా చెప్పుకునే ప్రయత్నాలు జరుగుతున్నాయి కాబట్టి, గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు చేసే ప్రతి కార్యక్రమాన్ని కూడా ఇవన్నీ మా ద్వారానే వస్తున్నాయని సోఫల్ మీడియాలో ప్రచారం చేస్తున్న దానికి తిప్పికోట్లే గురుతర బాధ్యత ప్రతి గౌరవ సభ్యునిపై ఉంది. ఎందుకంటే మన ప్రభుత్వం, గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు తీసుకువస్తున్న ఈ కార్యక్రమాల వల్లనే మేమంతా గర్వంగా తిరగగల్గుతున్నాము. ఇంత పెద్ద కరోనా సమస్య వచ్చిన తరువాత ప్రజలలో ఆందోళన ఉంటుందేమో, వ్యతిరేకత ఉంటుందేమోనని ఈ మధ్యకాలంలో ప్రజల్లోకి వెళ్లినప్పుడు ఎక్కడా కూడా ఎలాంటి వ్యతిరేకత లేకుండా ప్రభుత్వం తీసుకున్న ముందు జాగ్రత్త చర్యల వల్ల ప్రజలు సంతోషంగా ఉన్నారని చెప్పడానికి ఇలాంటి కార్యక్రమాలే నిదర్శనం. కాబట్టి ఎల్ ఆర్ ఎస్ విషయంలో గౌరవ మంత్రిగారు దీని గురించి ఆలోచించి ప్రజల యొక్క ఆలోచన విధానాన్ని, హైదరాబాదు నగరం స్లమ్ లో ఉన్న వారికి, వేరే ప్రాంతాల్లో ఆర్థిక స్థోమత లేని వారికి ఇంతకు ముందే ఎల్ ఆర్ ఎస్ కట్టిన వారి గురించి, బ్యాక్స్ కట్టిన వారి గురించి ఆలోచించి నిర్ణయం తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను. ఎందుకంటే ప్రభుత్వానికి ఆదాయం సమకూర్చుకోవడం కంటే ప్రజల యొక్క బాగోగుల గురించి ఆందోళన ఉంది కాబట్టి, పెద్ద మనసు చేసుకుని in the larger interest of the public ఇవన్నీ విషయాలను మనము పరిగణనలోకి తీసుకోవాలి. ఉదాహరణకు కరోనా వచ్చినప్పుడు ఎన్ని వేల కోట్ల రూపాయలు ఖర్చైనా కూడా మా రాష్ట్రంలో ఉన్న ప్రజల ఆరోగ్యమే మాకు ముఖ్యమని చెప్పిన విషయాన్ని మొన్న ఆరోగ్యశాఖ మంత్రిగారు మాట్లాడుతూ చెప్పడం జరిగింది. గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారి ఆలోచన కూడా అదే కాబట్టి, అవన్నీ విషయాలను ఆలోచించి తక్కువ ఆదాయం వచ్చిన కూడా, we have enough sources to generate income. I request the Hon'ble Chief Minister to kindly consider all these things, which I have mentioned here. Thank you for giving me this opportunity.

3.40

మ.

جناب ٹی۔راجا سنگھ (JANAB T.RAJA SINGH, GOSHAMAHAL CONSTITUENCY)

بہت بہت شکریہ اہلکار صاحب کہ آپ نے مجھے تنگدہ رویہ میں۔ 2020ء پر بات کرنے کا موقع دیا ہے۔ ویسے تو بہت ساری باتیں میرے کئی ساتھیوں نے بتادی ہیں لیکن کچھ باتیں ہیں جو میں حکومت کے سامنے رکھنا چاہتا ہوں۔ آئن وی آر او کو مکمل طور پر بنانا آرم آر او پر پورا بوجھ ڈالنا۔ یہ کہاں تک مناسب ہے؟ اس سے پہلے بھی پی پیس بکس جاری کرنے کی تجویز رکھی گئی تھی تو اس وقت بھی پی پیس کے اس کی مخالفت کی تھی اور کہا تھا کہ مائل کٹاؤ کی لینڈ سرورے کروایا جائے تو اس وقت حکومت نے ہماری بات نہ مانی کرویسے ہی پورے پیس بکس جاری کردئے تھے جس میں بہت ساری غلطیاں تھیں۔ ان غلطیوں کو سدھارنے کے لئے ہمارے کئی کسان بھائی آرم آر او آفس کے چکر کاٹتے کاٹتے تھک چکے لیکن ان غلطیوں کی تصحیح نہیں ہوئی اور کی کیس کورٹ میں زیر التوا ہے۔ آئن خاص طور پر پی آر او پر ایڈم گایا جا رہا ہے کہ وہ بہت ہی بد عنوان ہیں اور ان کی وجہ سے کسانوں کو مسائل درپیش ہیں۔ ہاں، میں ان باتوں کی کئی جگہوں پر کسانوں کو تکالیف کا سامنا کرنا پڑا اور بہت سی جگہوں پر آرم آر او نے گویا بد عنوانی کی ایک دکان کھل رکھی تھی۔ لیکن چند ہی آر او کی وجہ سے ہم وی آر او کی پوری پی پیس بکس پر ایڈم نہیں لگا سکتے۔ اس پر حکومت کو فوراً کرنے کی ضرورت ہے۔ ساتھ ہی ساتھ وی آر او کو ہٹانے کے بعد اگر ہم پورے کا پورا بوجھ آرم آر او پر ڈال دیں گے تو کیا گائیڈ ہے کہ جو غلط کام چند ہی آر او نے کیا وہی کام آرم آر او نہیں کریں گے؟ اگر آرم آر او بھی کسانوں سے جیسوں کا مطالبہ کرنے لگیں تو پھر کسان کہاں جائیں گے؟ آئن ہم کی ایسے کیس دیکھ رہے ہیں کہ آرم آر او آر او ڈپٹی کلرکس رنگے ہاتھوں پکڑے جا رہے ہیں۔ تو ہم کتنے لوگوں کو اس سسٹم سے بنائیں گے؟ اگر ہم وی آر او کو مکمل طور پر ہٹا دیں گے تو ان کا جو کام ہے کیا وہ کام آرم آر او کر پائیں گے؟ آرم آر او پہلے ہی کاموں کے لئے لوگوں کو وقت نہیں دیتے تھے تو پورے کا پورا بوجھ آرم آر او پر ڈالنے کے بعد وہ کہاں سے وقت دے سکیں گے؟ یہ میں حکومت سے پوچھنا چاہتا ہوں۔

جناب ویمولا پریشانٹ ریڈی (JANAB VEMULA PRASHANTH REDDY)

صاحب! اگر آپ وی آر او کو برقرار رکھنا چاہتے ہیں تو آپ وی بیل دیتے۔

جناب ٹی۔راجا سنگھ (JANAB T.RAJA SINGH): وی آر او کو برقرار رکھنا نہیں۔ یہ حکومت کو فیصلہ کرنا ہے۔ لیکن میں یہ کہنا چاہتا ہوں کہ چند بد عنوان وی آر او کی وجہ سے ہم سب کے سب وی آر او پر ایڈم نہیں لگا سکتے اور کیا گائیڈ ہے کہ آرم آر او رشوت نہیں لیں گے؟ آئن ہم دیکھ رہے ہیں کہ آرم آر او آر او ڈپٹی کلرکس رشوت لے رہے ہیں۔ اس سسٹم میں بد عنوانیوں کے ان کی ضرورت ہے۔ اس طرح ایک سخت قانون کے ان کی بھی ضرورت ہے۔ ٹھیک ہے۔ جب حکومت سختی میں کوشش کر رہی ہے تو ہم بھی حکومت کا ساتھ دیں گے۔ ساتھ ہی ساتھ ہی آرم صاحب نے ایک بہت ہی اچھا بیانیہ دیا ہے کہ پورے تنگدہ میں 1,55,00,000 ایکڑ جو زراعتی زمین ہے اس پوری کی پوری زمین کے سرورے کی تجویز بنائی گئی ہے۔ یہ ایک بہت ہی اچھی بات ہے۔ لیکن ان زمینات میں اینڈومنٹس، جھوٹاں، سیلنگ سرٹیکس زمینات اور دوسری زمینات بھی ہوں گی۔ کیا ان بھی زمینات کا سرورے ہوگا؟ یہ سرورے کس طرح سے ہوگا اور کس پیمانی کے ذریعہ ہوگا، میں سمجھتا ہوں کہ آرم صاحب یہ سب باتیں بتائیں گے۔ میں سوچ رہا ہوں کہ کتنے بے بکریوں کا گرانہ جو بیل لایا گیا ہے اس کی تو ہم جائیداد کرتے ہیں۔ لیکن آرم صاحب کو ایک بار پھر غور کرنے کی ضرورت ہے کہ آپ ایک ایسا قانون لائیں کہ اگر کوئی کسان سے پیسے مانگے یا اس کو ستائے تو اس پر سخت سے سخت کارروائی ہو۔ اگر اس طرح کا کوئی قانون لایا جائے تو مناسب ہوگا۔ شکریہ اہلکار صاحب۔

శ్రీ డి. శ్రీధర్ బాబు (మంధని) :- అధ్యక్షా, మనందరికీ తెలుసు, ఒక substantive law ను తీసుకురావాలని, ఆ కార్యచరణలో భాగంగా ఈ బిల్లులను వెనున్న గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు సభలో ప్రవేశపెట్టారు. I would like to go into the legal technicalities. మనందరికీ తెలుసు, చట్టాన్ని తయారు చేస్తున్నప్పుడు అది అద్దంలా ఉండాలని, కాంప్రహెన్సివ్ గా దాంట్లో ఉన్న వర్డ్స్, లెజిస్లేషన్ పూర్తి స్థాయిలో ఉండాలని తలచి ముఖ్యమంత్రి గారు ఈ బిల్లులను ప్రవేశపెట్టారు నేను భావిస్తున్నాను. చాలా సందర్భాలలో డిఫినిషన్స్, ఎక్స్ప్లనేషన్స్కి సంబంధించిన విషయాలలో ప్రజలకు క్లారిటీ రావాలని, ఈ బిల్లు వల్ల చాలా మంది సెన్సిటివ్ కావాలని యోచిస్తుంటారు. ఉదాహరణకు ఈ బిల్లులో Section 2 (13), Registrar : Registrar means the Tahsildar cum Joint Sub Registrar of the Mandal wherein the land is located and notified by the Government from time to time. Similarly, Joint Sub Registrar means Tahsildar cum recording authority for carrying out land reforms in administration, who

discharges the functions relating to updating and maintaining the records as well as he discharge functions as Sub Registrar under Stamps and Registration Act. రేపొద్దున లీగల్ లిటిగేషన్ కు పోవడానికి ఆస్కారం లేకుండా ఉంటుందని ఎక్స్ ప్లెయిన్ షన్ విషయంలో గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారి దృష్టికి తీసుకొస్తున్నాను.

మా సోదరులు చెప్పినట్లు, Record of Rights preparation, maintenance and updation గురించి మాత్రమే మెన్షన్ చేశారు తప్ప recording authority ని ఈ బిల్లులో నిర్వచించలేదు. Who would do recording? Recording Authority functions ఏమి ఉంటాయో implicit గా ఉంటే బాగుంటుందని నా ఆలోచన. జాగీర్ ల్యాండ్స్ కి సంబంధించి పాత చట్టం నెం.26/1971 ఉంది. ఇప్పటి వరకు జాగీర్ కి సంబంధించి నిర్వచనం లేదు. అడ్మినిస్ట్రేటివ్ ప్రాసెస్ క్రింద టైటిల్ డిక్లేర్ చేయలేం, ఇది Supreme Court held law. As such, the Courts can intervene and tell about Jaagir lands. ఇంతకు ముందు అక్సర్ గారు చెప్పినట్లుగా యుఎల్ సి లాగా జాగీర్ అబాలిషన్ యాక్టు క్రింద ఆ భూములన్నింటినీ ప్రభుత్వం తీసుకోవడం జరిగింది.

Section 5: Registration in effect would changes in Record of Rights over land acquired by way of sale, gift, mortgage and exchange. దాంతోబాటు "or otherwise as a owner" అని లేకుంటే .. there are so many deeds. Settlement deed ఉంటుంది. ఫ్యామిలీ పరంగా అందరూ కూర్చోని సెటిల్ మెంట్లు డీడ్ చేసుకుంటారు. Partition deed between partners also or some other business activities. Gift Deed కి సంబంధించిన విషయం కూడా ఇందులో ఉంది. Relinquishment Deed, Settlement Deed, Partition Deed ఏటన్నింటికీ సంబంధించి as otherwise a owner అని పెడితే కన్ఫ్యూజన్ ఉండదు. లీగల్ లిటిగేషన్ కి ఆస్కారం లేకుండా బిల్లును ముందుకు తీసుకుపోయే ప్రయత్నం చేయవచ్చు.

Section 6 : Any person effecting change in Record of Rights when acquired land and right over land through succession, survivorship and inheritance. చాలా మంచి ఆలోచనతో పెట్టి ఉంటారు. కానీ ఈరోజు లిటిగేషన్ తా అక్కడే వస్తోంది. Consensus ఉంటే

లిటిగేషన్ రాదు. చాలా కుటుంబాలలో చూస్తుంటాం, consensus ఉండదు. అది లేనప్పుడు లిటిగేషన్ వుడుతుంది. ఉదాహరణకు ఇద్దరు సిస్టర్స్ కాదని నలుగురు అన్నదమ్ములు ఇవ్వడం, నలుగురు అన్నదమ్ముల్లో నాలుగో వాడిని కాదని ముగ్గురుకి ఇవ్వడం వలన లిటిగేషన్ వస్తుంది. ఈ ల్యాండ్ కు సంబంధించి ఫలానా సర్వే నెం, ఫలానా సబ్ డివిజన్ వాళ్లదని చెప్పకోవడంతో ఇతరులకు ఇబ్బందిగా ఉంటుంది. కాబట్టి నా సజెషన్ ఏమంటే మ్యాప్ కూడా పెట్టాలి. Boundary map కూడా ఏర్పాటు చేస్తే బాగుంటుందని నా అభిప్రాయం. తహశీల్దార్ ఈరోజు statutory authority. We can say that he is vested with quasi-judicial and statutory authority as well. రేపొద్దున లిటిగేషన్ రాకుండా ఉండాలంటే ఈ కార్యాచరణ చేపట్టాలి.

3.50 | Sec. 7(i) effective change గురించి గౌరవ మంత్రి సభ్యులు చాలామంది మాట్లాడారు. Effective change in Record of Right acquired through Court decree. ఈ కోర్టు డిక్లీ అని పెట్టినప్పుడు ఇనాం భూముల విషయంలో, PoT యాక్టు విషయంలో యాభై సంవత్సరాలు, నలభై సంవత్సరాల క్రితం లావణ్య పట్టాస్ కు సంబంధించిన విషయంలో గానీ ఎక్స్ సర్వీస్ మెన్ కు సంబంధించి (ఇందాకే నేను గౌరవ మంత్రి గారికి రెప్రజెంటేషన్ ను ఇవ్వడం జరిగింది) వారు దేశానికి చేసిన సేవలకు ఇచ్చిన భూములు గానీ ఫ్రీడం ఫైటర్స్ కు ఇచ్చే భూముల విషయంలో గానీ, పాలిటికల్ సఫరర్స్ విషయంలో గానీ, ట్రైబల్ ఏరియాల్లో ఉన్న 1/70 యాక్టు కిందకు వచ్చే వారి గురించి Sec.7(i) effecting change in record of rights when it is acquired through Court decree. దీంట్లో కూడా మాడిఫికేషన్స్ జరగాలి. ఎందుకంటే ఏటన్నింటి విషయంలో ఇప్పుడు ప్రవేశపెట్టిన చట్టంలో అడ్డం కానట్లుగా కనబడుతున్నది. కాబట్టి దీని గురించి చేయాలని చెబుతున్నాను. Sec.7(vi) లో కూడా తహశీల్దార్లు ఏదైనా జడ్జిమెంట్ ఇచ్చినప్పుడు పట్టా పాస్ బుక్ కమ్ టైటిల్ గురించి ఇద్దరి మధ్యలో ఇబ్బంది వచ్చినప్పుడు specified date and change of pattadar pass bookలో నోటీసు ఇస్తారు. నోటీసు ఇచ్చి రాకుంటే వారిపైన ఎలాంటి పవర్స్ ఇవ్వడం జరిగింది, దానిని క్యాన్సిల్ చేస్తారా లేదంటే తిరిగి సమయం ఇస్తారా అనేది దీంట్లో క్లారిటీ లేదు.

ఇంకొక ప్రధానమైన అంశమేమంటే Sec.9 చాలా కాంట్రబుటింగ్ గా ఉన్నది. Sec.9 reveals that no suit shall

lie against the Government or any Officer of the Government, who has made an entry in respect of any land, made in or amended or omitted from Record of Rights. ఇదే రైట్ స్పిరిట్లో చేస్తారు. ఇదే Sec.9తోబాటు if you read along with Sec.14, every officer acting under or in pursuance of provisions of this Act or under the rules made there shall be deemed to be a public servant within the meaning of Section 21 of Indian Penal Code. Sec.14(ii) లో కలెక్టర్ గారికి అధికారం ఇచ్చారు. Whoever being a public servant tampers the Record of Rights or passes an order which is fraudulent shall be liable to penalty, removal and dismissal from service besides criminal proceedings under any other applicable laws అన్నారు. Sec.9లో Bar of Suit చేశారు. మనం పాత రెవెన్యూ చట్టాన్ని పరిశీలిస్తే Sec.8 (ii) లో a provision is there. ప్రావిజన్ బార్ చేయకుండా ఆ Sec.8(ii)లో ఈ ప్రావిజన్ ఉండకుండా ఉంటే అగ్రిడ్డ్ పార్టీకి ప్రిన్సిపల్స్ ఆఫ్ న్యాయచర్య జస్టిస్ కింద అవకాశం ఇవ్వాలి వస్తుంది.

(బెల్)

అధ్యక్షా, ఒకటే నిమిషంలో పూర్తి చేస్తాను. ఇంక రెండు, మూడు సెక్షన్లు మాత్రమే చెప్పాల్సి ఉన్నాయి. I would like to bring to the notice of Hon'ble Chief Minister because when once the Legislature passes the Bill, it should stand for the scrutiny of the Court. If any person is aggrieved, Section 2(viii) of old Act says that there was a provision in this. The provision has not been put and it says if any person is aggrieved as to any right, which is in possession of entry made in a Record of Right, he may institute a suit against person denying or interested to deny title to such right for declaration of rights. ఈ విషయంలో కూడా మనం వారికి పాత చట్టం ప్రకారం గానీ సూట్ ఆఫ్ డిక్లరేషన్ తరువాత వారికి అవకాశం ఇస్తే బార్ ఆఫ్ సూట్లో ఏ అవకాశం లేకుండా పోయింది. Sec.15/1971 reveals that Repeal Act 26 of 1971, the Telangana Rights in Land and Pattadar Pass Books, 1971, which is in force is repealed from the date of commencement of this Act. దీంట్లో సేవింగ్స్ క్లాజ్ పెట్టకుంటే ఏదైనా క్లాజ్ కింద ఎవరైనా కోర్టుకు వెళితే జనరల్ క్లాజ్ యాక్టు ప్రకారం ఆ స్పెసిఫిక్ క్లాజులను మినహాయింపు లేకుండా మొత్తం కూడా ఈ

బిల్లుకు సంబంధించి చట్టం అయిన తరువాత లిటిగేషన్ వచ్చి పూర్తి స్థాయిలో ఇబ్బంది పడకుండా సేవింగ్ క్లాజ్ పెట్టాల్సిన అవసరం ఉన్నది. గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు కూడా రెండు, మూడు మాటలు చెప్పారు. మరొక ప్రధానమైన అంశమేమంటే Section 16 deals with the Constitution of Special Tribunals. నేను గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారిని కోరేదేమంటే వారు చెప్పినట్లుగా ఇప్పటివరకు రెవెన్యూ అధికారుల దగ్గర 16వేల కేసులు పెండింగు ఉన్నాయి. వెయ్యి కేసులకు ఒక ప్రత్యేక ట్రిబ్యునల్ ను ఏర్పాటు చేస్తామని చెప్పారు, చాలా సంతోషం. కానీ చాలా మంది వారికున్న లిటిగేషన్లను ఇప్పటివరకు రిజిస్టర్ చేసుకోలేదు. ఎందుకంటే వారికి కూడా కొత్త రెవెన్యూ చట్టం వస్తుందని తెలియదు.

రెండవ అంశం ఇంకా కూడా ఎమ్మార్వో దగ్గర ఆర్డీ దగ్గర రిజిస్టర్ కాని అనేక లిటిగేషన్లు ఉన్నాయి. వాటన్నింటి విషయంలో కూడా ఆలోచన చేయాలి. It is only taking care of pending disputes గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు ఇంతకు ముందు చెప్పినప్పుడు అనేక రకాలైన పెండింగ్ అప్లియన్స్ ఉన్నాయి. ఇంకా రివిజన్ పిటిషన్స్ ఉన్నాయి. వేరియన్ రెవెన్యూ యాక్టుల ప్రకారం అనేక రకాలైన రివిజన్ పిటిషన్ అప్లియన్స్ ఉన్నాయి. అవి PoT యాక్టు కింద గానీ, ఇనా అబాలీషన్ యాక్టు కింద గానీ, ఏజన్సీ లాస్ కింద గానీ, ల్యాండ్ ఎంక్రోచ్మెంట్ ల్యాండ్ వంటి వాటన్నింటి విషయంలో స్పష్టత ఇవ్వాలి అవసరమున్నది. ఈరోజు రెక్విజిషన్ చేసుకోవాలంటే గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు దీని గురించి ఆలోచన చేయాలి. ఒక స్పెల్లింగ్ తప్పున్నా లేదంటే ఒక లెటర్ తప్పున్నా లేదంటే సర్వేలో తప్పున్నా దీనిని రెక్విజిషన్ ఎవరు చేయాలనే దాంట్లో స్పెసిఫిక్ గా లేదు. ఈ రెక్విజిషన్ తోబాటు ప్రావిజన్ కూడా లేదు. క్యాస్ట్ విషయంలో నిన్న బలహీన వర్గాలకు చెందిన మంత్రిగారు మాట్లాడుతూ ఎవరో గౌరవ సభ్యులు సలహా ఇస్తే చిన్న స్పెల్లింగ్ మిస్టేక్ వంటి అంశాలు వచ్చినప్పుడు ప్రావిజన్ లేకపోవడం వలన దాని గురించి వారు సివిల్ కోర్టుకు వెళ్లాలి, లేదంటే ఆర్డికల్ 226 కింద హైకోర్టులో రిట్ పిటిషన్ వేయాల్సిన అవసరముంటుంది. ఇది చాలా ఇబ్బందికరమైనది. కాబట్టి దీని గురించి కూడా ఆలోచన చేయాలని కోరుతున్నాను.

పేదవారికి సంబంధించి గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారిని కోరేదేమంటే చిన్న కమతాలు 93 శాతం ఉన్నాయి. ఈ 93 శాతానికి సంబంధించే లిటిగేషన్ కూడా ఉంది. ఈ లిటిగేషన్ వచ్చినప్పుడు ట్రిబ్యునల్స్ పని పూర్తయిన తరువాత ఈరోజు సభ అనుకున్నట్లు క్లారిటీగా Sec.1(b) లో ఎంటర్ చేయబడిన ధరణి వెబ్ సైట్ లో ఎంటర్ చేసిన

తరువాత చిన్న కమతాలున్న చిన్న, సన్నకారు ఎస్.సి, ఎస్.టికి సంబంధించిన సౌదరులు కోర్టుకు వెళ్లాలంటే ఇబ్బందికరమైన పరిస్థితి తలెత్తుతుంది. కాబట్టి ఇలాంటి పేదవారికి సంబంధించి లీగల్ సహకారం ప్రభుత్వ పరంగా అందిస్తే బాగుంటుంది. **Sec.22(a)** కింద మనకున్న అధికారాల ప్రకారం రెండు విషయాలను ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకొచ్చే ప్రయత్నం చేస్తాను. మొన్న జరిగిన ఇన్సిడెంట్ గురించి పేపర్లలో చూశాము. సొంత పట్టా భూములను ప్రభుత్వ ఖాతాలలో చేర్చబడ్డాయి. ఆ ప్రభుత్వ ఖాతాలో చేర్చబడితే తిరిగి అప్పీల్ చేసుకుంటే రెవెన్యూ అధికారులకు ఆస్కారం దొరికి ఈ విధమైన సంఘటన జరిగింది. అందువల్ల వాటి గురించి రిజిస్ట్రేషన్ అయిన ప్రభుత్వ భూముల ప్రకారం పట్టా భూములు ఎవరైతే స్వతహాగా ఉన్నాయో వాటి గురించి కూడా దాదాపు 8 లక్షల పట్టా భూములు ప్రభుత్వ ఖాతాలోకి వెళ్లి నిషేధింపబడ్డాయి.

4.00 | ము. వాటి విషయంలో ఏమి నిర్ణయం తీసుకుంటారో గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు తెలియజేస్తే బాగుంటుంది. రెవెన్యూ అధికారులకు సంబంధించి కూడా మరొక్కసారి రెవ్యూ చేయమని కోరుతున్నాను. నా నియోజకవర్గంలో కూడా చాలా సంవత్సరాల నుండి ఎస్సీ, ఎస్టీలు సాగు చేసుకుంటున్న భూములకు సంబంధించి అక్కడున్న అధికారులు గానీ, ఇతరత్రా కొంతమంది అతి ఉత్సాహంతో వైకుంఠ ధామాలు కట్టాలి, పార్కులు కట్టాలి, ఈ విధంగా చేయాలి, ఆవిధంగా చేయాలని అన్నప్పడు సోషల్ టెన్షన్ పెరిగిపోతుంది. ఈరోజు మనం చేస్తున్న ప్రయత్నానికి నీరు గార్చే ప్రయత్నం జరుగుతుంది. ఉదాహరణకు మహదేవ్ పూర్ మండలంలోని సూరారం గ్రామం, అలాగే కాటారం మండలానికి సంబంధించి దేవరంపల్లి గ్రామంలో చేస్తున్నారు. వీటన్నింటి విషయంలో మున్ముందు తప్పులు జరగకుండా ఉండాలనే ఒక ఆలోచనతో ముందుకు నడుస్తున్నాం.

ప్రభుత్వానికి సంబంధించిన ధరణి వెబ్సైట్లో ఇప్పుడు కూడా సరైన వివరాలు లేవు. సరిగ్గా వివరాలు లేకపోవడం వల్ల సర్వే నెంబర్ తప్పు అయి ఉండి, విస్తీర్ణం తప్పు పడి ఉండి పాస్ బుక్ లు రాలేనటువంటి వారు చాలామంది ఉన్నారు. పొరపాట్లకు సంబంధించి ఎలాంటి మెకానిజం లేకపోవడం వల్ల ఇబ్బందులు వస్తున్నాయి. అది సరి చేసి ఒక మార్గం చూపిస్తామని మీద్వారా ప్రభుత్వానికి తెలియజేస్తున్నాను.

టైటిల్ కు సంబంధించిన అంశంలో ఒక క్లారిటీ రావాలి. ప్రభుత్వం తీసుకుంటున్న ఈ చర్యల ఆధారంగా టైటిల్ గ్యారంటీకి

దారితీయాలని నేను ఆశిస్తున్నాను. ఈ చట్టం హక్కులు ఇచ్చే చట్టం కాదు. కేవలం హక్కులను నమోదు చేసుకుంటున్నాం. **Title guarantee** పరంగా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం పూర్తిగా బాధ్యత తీసుకొని టైటిల్ గ్యారంటీ చేయాలి. టైటిల్ గ్యారంటీ గానీ, కన్క్లాజివ్ టైటిల్ గానీ ఉండాలి. టైటిల్ ఇన్ సూరెన్స్ విషయంలో ప్రభుత్వం తీసుకుంటున్న చర్యల్లో రాబోయే రెండు సంవత్సరాల్లోనో, మూడు సంవత్సరాల్లోనో ఇంతకుముందు గౌరవ సభ్యులు రాజాసింగ్ గారు చెప్పినట్లు కేంద్ర ప్రభుత్వం తీసుకున్న డిజిటలైజేషన్ కార్యక్రమంలో భాగంగా మనం ముందుండి టైటిల్ గ్యారంటీ, కన్క్లాజివ్ టైటిల్ గానీ, టైటిల్ ఇన్ సూరెన్స్ విషయంలో పోవాలని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

షెడ్యూల్డ్ ప్రాంతానికి సంబంధించి ఆర్డీఆర్ - 2020 యాక్ట్ **extend** చేసిన కార్యక్రమం. **1/70 Central Act** మీకు తెలుసు. కానీ, మరొక్క ప్రధానమైన అంశం. ముఖ్యమంత్రి గారు అనేక సందర్భాల్లో చెప్పారు. మా ప్రాంతంలో ట్రైబల్స్ కి సంబంధించి, ఫార్వేర్డ్ రైన్స్ కి సంబంధించి రెవెన్యూ మరియు ఫార్వేర్డ్ డిపార్ట్ మెంట్స్ వారికి చాలా లిటిగేషన్ ఉంది. జాయింట్ సర్వే నిర్వహించాలని కోరుతున్నాను. అసలు ఫార్వేర్డ్ కు సంబంధించి మనమే అసైన్ మెంట్ ఇచ్చాం. మన ప్రభుత్వపరంగా ఉన్న అధికారులే పట్టాలు ఇచ్చారు. ఈరోజు ఫార్వేర్డ్ అధికారులు వచ్చి అది ఫార్వేర్డ్ అంటే, అక్కడున్న పేద రైతులు ఇబ్బంది పడుతున్నారు. వారికి రైతుబంధు రావడం లేదు, భూమి మీద హక్కు రావడం లేదు. కాబట్టి, జాయింట్ సర్వే చేసి ఇవన్నీ కూడా ఇందులో పొందుపరచాలి. రేపు ప్రొద్దున ధరణి వెబ్సైట్ లో రిప్లైడ్ కావాలి. సర్వే సెటిల్ మెంట్ తరువాతనే మ్యూచువల్ కార్యక్రమం చేస్తే ప్రభుత్వం అనుకున్న లక్ష్యానికి చేరుతుందని తెలియజేస్తూ ముగిస్తున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్ :- గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారి యొక్క సమాధానం.

శ్రీ కె. చంద్రశేఖర రావు :- అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు శ్రీ అక్బరుద్దీన్ ఓవైసీ గారు, శ్రీ గువ్వల బాలరాజు గారు, శ్రీ మల్లు భట్టి విక్రమార్క గారు, శ్రీ గండ్ర వెంకటరమణ రెడ్డి గారు, శ్రీ సంద్ర వెంకట వీరయ్య గారు, శ్రీ దానం నాగేందర్ గారు, శ్రీ రాజాసింగ్ గారు, శ్రీ దుద్దిళ్ల శ్రీధర్ బాబు గారు ఈ చర్యలో పాల్గొని వారి సలహాలు, సూచనలు ఇచ్చారు. కొందరు ఉత్తమమైన సలహాలు ఇచ్చారు. వారందరికీ కూడా ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను.

ఇక్కడ ఒక విషయం మనం స్పష్టంగా గమనించాల్సి ఉంది. మొన్న నేను బిల్లు ప్రవేశపెట్టిన సందర్భంగా చెప్పిన దానిని మళ్లీ

ఒకసారి రిపీట్ చేస్తూ, ఈ రెవెన్యూ భూములకు సంబంధించిన చట్టాలు ఒక రోజుతోని, ఏదో ఒక ప్రభుత్వం తయారు చేస్తే వచ్చినవి కావు. అనేక శతాబ్దాల నుండి పరంపరగా చాలా చాలా సందర్భాల్లో చేయబడ్డటువంటి చాలా చాలా చట్టాల సమాహారంగా ఈ వ్యవహారం కొనసాగుతుంది. సమైక్య రాష్ట్రం ఆంధ్రప్రదేశ్ ఉన్నప్పుడు దాదాపు 160, 170 చట్టాల క్రింద ఈ రెవెన్యూ వ్యవస్థ ఉండేది. బ్రిటిష్ మరియు ఆంధ్రాకు సంబంధించినటువంటి యాక్ట్స్ ఉంటే అప్పుడు ఉన్నటువంటి రాష్ట్ర ప్రభుత్వ ప్రధాన కార్యదర్శి శ్రీ రాజీవ్ శర్మ, మిగతా పెద్దలందరూ కూర్చోని ఇవి తెలంగాణ కాంటెస్ట్ కి రిలవెన్స్ కాదు, మనకు అవసరం లేదంటే వాటిని మళ్ళీ రిపీట్ చేయడం జరిగింది. ఒక నాలుగు చట్టాలు ఫైనల్ డేటప్పుడు రిపీట్ చేశాం.

చివరికి తెలంగాణ రాష్ట్రంలో ఇప్పుడు మిగిలి ఉన్న చట్టాల సంఖ్య 87. ఇప్పుడు మనం అన్నింటికీ అన్ని తీసివేయడం లేదు. సభ్యులు శ్రీధర్ బాబు గారు కొన్ని సూచనలు ఇచ్చారు. ఈ ఆర్డీఆర్ యాక్ట్ ఇక సర్వస్వం, ధరణి సర్వస్వం కాదు. ఇంకా చాలా చట్టాలున్నాయి. **Covering many aspects of the entire issue.** అన్నీ ఉంటాయి. పెద్ద ఏదో బద్దలై అయిపోతుందనే ముచ్చట లేదు ఇక్కడ. ఏదైతే **governing laws** ఉన్నాయో, అవన్నీ తప్పకుండా ఉంటాయి. ఇది డే-టు-డే ప్రజలకు బాగా ఇబ్బంది కలిగించి, బాగా అవినీతికి ఆస్కారమై, చాలా పెడధోరణులు పడుతుంది. కాబట్టి, దీంతోని మనం టేకాఫ్ అవుతున్నాం. ఇది ఇక్కడికే అంతం కాదు, ఇది ఆరంభం మాత్రమే. దీని తరువాత శ్రీధర్ బాబు గారు చెప్పిన దశకు భగవంతుని ఆశీర్వాదంతో నేను తప్పకుండా చేరుకుంటాననే ఆశ నాకు ఉంది. శాశ్వత పరిష్కారం ఎప్పుడు వస్తుందంటే, **conclusive title** ఇస్తేనే, **yes, I totally agree.** కాకపోతే దాంట్లో తిరకాసు ఉంది. శ్రీధర్ బాబు గారు చాలా ఇంటలీజెంట్ గా చెప్పారు. **But equally I am also intelligent.** కన్క్లూజివ్ టైటిల్ ఇస్తే ఏవరౌతుంది అంటే, ప్రభుత్వం మీద బేరింగ్ వస్తుంది. ఉదాహరణకు మన సెక్రటరీ గారు ఇగో ఇది అని టైటిల్ అని కన్క్లూజన్ ఇచ్చాం. ఒకవేళ కోర్టులో అది కొట్టివేయబడింది అనుకోండి దాని కాంపెన్జేషన్ ప్రభుత్వం కట్టాలి. ఇప్పుడు అర్జంట్ గా ఇస్తే, రేపటినుండి మేము ఫైన్స్ చెల్లించాల్సి వస్తుంది. శ్రీధర్ బాబు గారు... తప్పకుండా ఇస్తాం. కానీ, ఇప్పుడే ఇవ్వం. ఈ **conclusive title** దిశగా మనం చేరుకునే పరిణాతి కొంత సమయంలో వస్తుంది. ఇది మొదటి స్టేప్. **Secondly, it is a**

great step initiated by the Government. It should be appreciated by one and all. ఏ ప్రభుత్వం కూడా ఇదివరకు ఆ సాహసం చేయలేదు. ఇప్పుడు ప్రపంచం మారిపోయింది. చాలా, చాలా, చాలా అధునాతనమైన టెక్నాలజీ వచ్చింది. సర్వే అంటే ఏదో భయపడే పరిస్థితి లేదు ఇప్పుడు. కేంద్ర ప్రభుత్వం ఎప్పుడో 20 ఏండ్ల క్రింద చెప్పి భూ భారతి అనే కార్యక్రమం పెట్టింది. నిజామాబాద్ జిల్లాలోనే సర్వే చేశారు, అది ఇప్పటికీ కూడా ఇంకా పూర్తి కాలేదు. దానిగురించి ఇప్పుడు మనం మాట్లాడి కూడా లాభం లేదు. అది ఏవిధంగా కూడా మంచిగ ఫ్రూవ్ కాలేదు.

మనం చెబుతుంది ఏమంటే, డిజిటల్ సర్వే. చాలా కంపెనీలు ఉన్నాయి. మొన్నమధ్య నా నియోజకవర్గంలోనే ఇటిక్యాల, కొత్తపేట అని రెండు గ్రామాలకు సంబంధించి కొంత వివాదం ఉండే. ప్రయోగాత్మకంగా దానిని చేయించాం. చేయించి ఓపెన్ గ్రామాల్లో పబ్లిష్ చేయించాం. ఎందుకంటే ప్రజల ముందే పెడితే ప్రాద్దున లేస్తే వారి బ్రతుకు వారు బ్రతుకుతారు. కాబట్టి, పెట్టాం. పెద్దగా రాలేదు. 576 ఎకరాల భూమికి సంబంధించి, చాలా కొద్ది అనుమానాలు మాత్రమే వచ్చాయి. మా జిల్లా కలెక్టర్ గారు వెళ్లి వాటిని క్లియర్ చేశారు. ఇప్పుడేమి ఇబ్బంది లేదు. ఇవి ఎల్లా ఉన్నాయంటే, ఒకరోజు నేను నా పొలం కాడికి వెళ్తూ, వెళ్తూ మధ్యలో శామీర్ పేట మండలం లక్ష్మీపూర్ అనే గ్రామంలో ఆగాం. ఆగి మిషన్ భగీరథ నీళ్లు బాగా వస్తున్నాయా? పరిస్థితి ఏమిటని అడిగాను. వాళ్లు కొన్ని సమస్యలు చెప్పారు. అక్కడ ఒక విచిత్రమైన కథ విన్నాను. అంత మంచిగానే ఉంది గానీ, మా ఊరికి మొత్తం పట్టానే లేదు సార్ అని అన్నారు. ఊరు, ఊరికే. అదేమి విచిత్రమో అల్లా మిగిలిపోయి ఉన్నది. ఇప్పుడది మూడు చింతలపల్లె మండలం అయింది. ఎందుకంటే అక్కడ వీరారెడ్డి గారిని చెప్పి చాలా ప్రముఖ నాయకుడు, డా. చెన్నారెడ్డి గారితో కలిసి 1969లో ఉద్యమం చేశారు, ఆయన పెద్ద ఉద్యమ కారుడు. ఆ మూడు చింతలపల్లె వారి స్వగ్రామం. చాలా పెద్ద పోరాటం చేసి వారు జైలుకు కూడా పోయారు.

4.10 ఆయన ఊరు కాబట్టి, నేను గౌరవ సూచకంగా అక్కడికి **సా.** వెళ్లాను. వీరారెడ్డి గారి ఊరిలో కొన్ని అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు చేశాం. మొత్తం గ్రామం గ్రామానికే రికార్డు లేదు. అందువల్ల అక్కడ ఎవరికీ రైతుబంధు రాదు, బ్యాంకు రుణాలు రావు. అమ్మదామంటే కూడా ఎవరూ కొనరు. నిన్న రాత్రి 12 గంటల వరకు కూడా నేను చాలా మందితో మాట్లాడాను. ఈ రోజు

సభలో చర్చ కూడా ఉంది కాబట్టి, మంచిచెడ్డలు కనుక్కుందామని వారితో మాట్లాడాను. అనేక మందితో మాట్లాడే క్రమంలో సిపిఐ సెక్రటరీగారితో కూడా మాట్లాడాను. వారికేదో కార్యక్రమాలుంటే, ఇక్కడికి రమ్మని వారిని కోరాను. అందుకు వారు అంగీకరించారు. వారు వచ్చారు. ఇక్కడే ఉన్నారు. వారికి ఉన్నదే ఐదు ఎకరాల భూమి. వాళ్ళ ఊరిలో కూడా సీలింగ్ నర్సరీస్ ల్యాండ్ ఉంది. చిగురుమామిడి మండలం. అది ఇంకా అపరిష్కృతంగానే ఉంది. **Even till today it is unsettled.**

కారణాంతరాలు ఏమైనప్పటికీ, అనేక లోపాలు, లోసుగులు. వాటిని సవరిద్దామనుకుంటే ఆ సర్వే పూర్తిగా జరగకపోవడం. ఈరోజే పీవర్ లో చూశాను. అసిస్టెంట్ డైరెక్టర్, ల్యాండ్ రికార్డ్స్. ఆయన ఏం స్టేట్ మెంటు ఇచ్చాడంటే ఈ ల్యాండ్ రికార్డ్స్ డిజిటలైజేషన్ కార్యక్రమం నాకు బాగా నచ్చింది. టిప్పన్ సర్వే కాగితాలు ముట్టుకుంటే చినిగిపోయే స్థితిలో ఉన్నాయి. కొన్ని జిల్లాలలో ఆ డాక్యుమెంటు చాలా పాతబడిపోయి ఉన్నాయి అని ఆయన ఒక స్టేట్ మెంటు ఇచ్చారు. ఇలా ఈ మల్టీ-నాటి, అంటే పీటముడి అంటాము తెలుగులో. బహుళముడుల సమస్య క్రింద తయారై కూర్చుంది. ఆ బలహీనత నుండి నానా రకాల దుర్మార్గాలు, నానా అరాచకాలు ప్రబలిపోతున్నాయి. దానికి సమాధానం కావాలి. పరిపాలకులు ప్రేక్షక పాత్ర మోచలేరు. అది నేరమవుతుంది. ఎవరో ఒకరు ధైర్యం చేయకపోతే కుదరదు. ఇక్కడ ఎవరూ కన్స్యూజర్ కావలసిన అవసరమే లేదు. అలా అయితే మొత్తం ఉద్దేశమే దెబ్బ తింటుంది. **One thing I want to make it very clear** మనం ఒక గ్రామానికి వెళ్లి, విజిట్ చేద్దాము. ఆ గ్రామం మంచిగా బ్రతుకుతున్నది. చక్కగా ఎవరి పొలం వారు దున్నుకుంటున్నారు. ఎవరి కరెంటు మీటరు వారికి ఉంది. ఎవరి బోరు వారికి ఉంది. గట్టు ఉంది, చెట్టు ఉంది. అన్నీ ఉన్నాయి. ఎవరి బతుకు వాళ్ళే బతుకుతున్నారు. తమరి గ్రామమే ఉంది, నేను ఉండే గ్రామం ఉంది, గౌరవ సభ్యుల గ్రామాలు ఉన్నాయి. ఆ గ్రామాలన్నీ బతుకుతున్నాయి. అక్కడ ఎవరూ రోజూ కర్రలు పట్టుకుని, కొట్టుకోవడం లేదు. మొత్తం అంతా లిటిగేషనే ఉంది అని అనుకోవలసిన అవసరమే లేదు. **Litigation percentage is very small.**

ఇక్కడ ఒక చిన్న ఉదాహరణ చెబుతాను. దీనిని ఖచ్చితంగా అమలు చేస్తామని నాకు తెలుసు. మూడు సంవత్సరాల నుండి ప్రయత్నం చేస్తున్నాము కాబట్టి నాకు నమ్మకం ఉంది. ప్రతి చిన్న విషయాన్ని నేను చాలా క్రిటికల్ గా పరిశీలిస్తుంటాను. ఎవరికి

చెప్పకుండా, నా పాటికి నేనే అబ్జర్వ్ చేస్తుంటాను. రైతుబంధు పథకం విషయంలో ఈసారి నేనే చాలా పట్టుదలగా తీసుకుని, దాని అమలు పర్యవేక్షించాను. ఈసారి అందరికీ సహాయం అందాలని, చాలా పకడ్బందీగా చర్యలు తీసుకున్నాము. చాలా తీవ్రంగా ప్రయత్నం చేశాము. రైతు బంధు సహాయం ఈ విడతలో ఎంత భూమికి ఇచ్చామంటే- ఒక కోటి, నలభై ఐదు లక్షల, యాభై ఎనిమిది వేల ఎకరాలకు ఇచ్చాము. లబ్ధి పొందిన రైతుల సంఖ్య - యాభై ఏడు లక్షల, తొంభై వేల మంది. వారికి చెల్లించిన మొత్తం ఎంతంటే- ఏడువేల, రెండువందల, డెబ్బై తొమ్మిది కోట్ల రూపాయలు. ఈ చెల్లింపు కూడా ఏ విధంగా జరిగిందంటే- **within 48 hours.** ఈ విషయం గౌరవ సభ్యులందరికీ తెలుసు. సంక్రమ వేంకటవీరయ్యగారు నా దగ్గరకు రిప్రజంటేషన్ ఇవ్వడానికి వచ్చినప్పుడు ఈ విషయం చెప్పారు. ఈ రోజు సభలో కూడా ఆ విషయం చెప్పారు. తమరు, తమరి ద్వారా గౌరవ సభ్యులు ఇక్కడ గమనించాల్సిన అంశం ఏమిటంటే ఒక కోటి, నలభై ఐదు లక్షల, యాభై ఎనిమిది ఎకరాలకు డబ్బు చెల్లించిన తరువాత, నేను ఇంటెలిజెన్సు, మరొకటి, మరొకటి వద్దతుల్లో నేను చాలా సీరియస్ గా నిఘా పెట్టాను. ఇది డబ్బుతో కూడిన వ్యవహారం. క్షేత్రస్థాయిలో ఏమి జరిగింది అనేది విచారణ చేయించాను. మనందరం గ్రామాలనుండి వచ్చాము. అందరం కాపోక్లమే. నా డబ్బు మరొకరికి వెళితే నేను ఊరుకుంటానా? పెద్ద గడబిడ చేస్తా. గందరగోళం చేస్తా. సక్రమంగా డబ్బు చేరిందా, ఏవైనా అవకతవకలు జరిగాయో, ఎల్లయ్యది మల్లయ్యకు, మల్లయ్యది ఇంకొకాయనకు పడ్డదా? అనేది చాలా చాలా సీరియస్ గా తీసుకుని, విచారించాను. ఎక్కడ నుండి, ఏ ఒక్కరి దగ్గర నుండి కూడా, ఏ గ్రామం నుండి కూడా నాకు కంప్లయింట్ రాలేదు. కొంత ప్రభుత్వ డబ్బు వేస్ట్ పోయి ఉండొచ్చు. ఎందువల్లంటే సేకరించిన భూమి వివరాల్లో మార్పులు జరగకపోవడం వల్ల. అటువంటి కేసుల్లో స్వల్పంగా కొంత పోయి ఉండొచ్చు. నాకు రైతుబంధు రాలేదని ఎవరూ చెప్పలేదు. అందరికీ వచ్చింది. ఒకరిది మరొకరికి రాలేదు. అలా వస్తే చాలా గలాటా జరుగుతుంది. చాలా పెద్ద గొడవ జరుగుతుంది. **This clearly speaks that our villagers are not fighting but living in harmony.**

اب سے ایک لاکھ کوئی نہیں لڑ رہا ہے۔ 16,000 کسے لڑ رہے ہیں۔
2,000 کسے لڑ رہے ہیں۔

అసలు మొత్తం ప్రపంచం అంత లిటిగేషన్ లోనే ఉంది అనే భావనలో మనం కూరుకుపోకూడదు. **Yes, there is litigation, but that litigation part is very small.**

సర్వే అంటే ఏ మూడు నాలుగేళ్లు పడుతుందో అని నాకు కూడా భయం అనిపించింది. కానీ, భగవంతుని దయ వలన technological intervention, modern world వలన చాలా తొందరగా జరిగే అవకాశం ఉంది. Quickest possible time లో జరిగే అవకాశం ఉంది. ఒక్కొక్కటిలా ఒక్కొక్కరికి ఇవ్వండి. వీలైనంత త్వరగా సర్వే పూర్తి చేసి ఇస్తామని చాలా కంపెనీలు పరంపరగా ముందుకు వస్తున్నాయి. కాబట్టి, సర్వే చేయించడం పెద్ద సమస్య అని నేను అనుకోవడంలేదు.

మిత్రులు శ్రీధర్బాబుగారు ఇంకా కొన్ని విషయాలను గురించి చెప్పారు. వారు Saving Clause అని చెప్పారు. Trouble Shooter అని మరో యాక్టు కూడా పెడుతున్నారు. Difficulty అని కూడా పెడతారు. మన చట్టంలో మనం కూడా పెట్టాము. Any difficulty arising out of this అని కామన్ గా పెట్టుకుంటాము. మనం కూడా పెట్టుకున్నాము. కాబట్టి, మనకు అంత పెద్ద సమస్యలు రావు. ఒకవేళ ఏమైనా సమస్యలు వస్తే ఆర్డినెన్స్ కూడా జారీ చేసుకుంటాము. Where there is a will, there is a way. చట్టం పకడ్బందీగా అమలు చేయాలని అనుకున్న తరువాత It is not a big deal. It is in your hands. హౌజ్ సెషన్ లో ఉంటే యాక్టు తెచ్చుకుంటాము. లేదంటే ఆర్డినెన్స్ జారీ చేసుకోవడం మరల దానిని బిల్లు చేసుకోవడం అనేది సాధారణంగా జరిగేదే. కొన్ని చట్టాలను రాబోయే రోజుల్లో తీసిస్తాము. దాని నుండి మరొక లిటిగేషన్స్, అనవసరమైన గందరగోళాలు వస్తాయి. కాబట్టి, వాటిని ఇంకా సమీక్ష చేయమని అధికారులకు చెప్పాము. ఈ బిల్లుతోబాటే వాటిని కూడా పెడదామని అనుకున్నాము. చీఫ్ సెక్రటరీగారికి, లా సెక్రటరీగారికి, ఇతర ఎక్స్ పర్ట్స్ కి చెప్పాము. Let us not be hasty. వీలును బట్టి, వాటిని మెల్లగా చూస్తారు. దీనితో ఒక బిగినింగ్ మనకు వస్తుంది. రెండు మూడు విషయాల్లో మాకు చాలా స్పష్టత ఉంది.

గతంలో అవలంబించబడ్డ విధానం చాలా అశాస్త్రీయంగా ఉంది. నేనెవరినీ విమర్శించడానికి చెప్పడంలేదు. The assignment which was done was most unfortunate and most un-scientific. భూములు పంచాము అని అంటున్నారు. ఆ భూములు పంచడం ఏ విధంగా ఉందంటే, చేటలో తొడు పోసి కుక్కలకు కొట్లాట పెట్టి నట్లు ఉంది. సూర్యాపేట జిల్లా మట్టంపల్లిలో ఉన్నది 16 ఎకరాల భూమి అయితే 9వేల ఎకరాల భూమికి ఇష్టారాజ్యంగా సర్టిఫికేట్లు ఇచ్చారు. మెదక్ జిల్లా శివంపేటలో 200 ఎకరాల భూమి ఉంటే 6, 7వందల ఎకరాలకు సర్టిఫికేట్లు ఇచ్చారు. లక్ష రూపాయలకు ఒక ఎకరం బిస్కెట్లు అమ్మినట్లు అన్నారు. హుజూర్ నగర్ ఎమ్మెల్యే సైదిరెడ్డి మొన్నమధ్య నా వద్దకు వచ్చి అక్కడి పోలీసు కేసులు పరిష్కారం చేయలేకపోతున్నాను అని అంటున్నాడు. పరంపరగా ఏళ్ల తరబడి ఈ విధంగా సర్టిఫికేట్లు చేస్తున్నారు. ఇటువంటి ధాష్టీకాలు గతంలో జరిగాయి. ఇంతకు ముందు ఎలక్షన్లు జరిగే సమయానికి సర్టిఫికేట్లు ఇచ్చే కార్యక్రమం చేపట్టేవారు. నేను పుట్టిన సొంత ఊర్లో 90 ఎకరాల స్థలం ఉంటే, 120 ఎకరాల స్థలం అని చెప్పి, 136 మందికి సర్టిఫికేట్లు

ఇచ్చారు. దానిలో ఒక బాట గాని, గట్టు గానీ లేదు. బాట లేకపోతే ఈ చివర నుండి ఆ చివరకి ఏ విధంగా వెళతారు. ప్రభుత్వం భూమిని ఎందుకు ఇస్తుంది? The assignment should have a purpose as to why the Government is assigning the land. It should certainly have a purpose. ఎస్సీ, ఎస్టీ, బీసీ పేద కుటుంబానికి ఆర్థికంగా సహాయ పడాలి. ఆ భూమి మీద వ్యవసాయం చేసుకుని వాళ్లు బతకాలి. అది అసైన్ మెంట్ పర్పస్. కానీ, అది రాజకీయ పర్పస్ గా అయిపోయింది. నువ్వు ఎక్కువ పంచావంటే, నువ్వు ఎక్కువ పంచావని చెప్పి సర్టిఫికేట్లు ఇచ్చేశారు. జాగా చూపించకుండానే సర్టిఫికేట్లు ఇచ్చేశారు. దిక్కుదివానం లేకుండా భూములు ఇవ్వడం వలన వాళ్లంతా కొట్టుకుంటున్నారు.

ఓట్లు వేయాలంటే సర్వే లేకుండా భూములు పంచడమే. I am sorry to say but it has happened. ఇప్పుడు అవే తగాదాలు ఎక్కువగా ఉన్నాయి. పంచిన భూమి తక్కువ సర్టిఫికేట్లు ఎక్కువగా ఉన్నాయి. ఇప్పుడు జనం తలకాయలు పగలగొట్టుకుంటున్నారు. దానికి పరిష్కారం రావాలి. ఆ విధంగా రాజకీయపరమైన అసైన్ మెంట్లు పరంపరగా జరిగాయి. అది కూడా ఇప్పుడు జరిగిందైన సమస్యగా మారింది. ఇప్పుడు నేను ఉన్న ఎర్రవెల్లి గ్రామం పక్కనే 376 ఎకరాల దళితుల భూమి ఉంది. నేను అక్కడి ప్రత్యేకంగా వెళ్లి, పాదయాత్ర చేసి దానిని అభివృద్ధి చేయమని అధికారులను పిలిపించి మాట్లాడి, వంద శాతం డ్రైప్ ఇరిగేషన్ ఏర్పాటు చేయించి, ల్యాండ్ రెవెలింగ్ పనులు చేస్తున్నారు. అక్కడ కూడా కొంత కన్ ఫ్యూజన్ ఉంది. ఈ తప్పులన్నీ సరి చేయాలి. 30 నుండి 60 ఏళ్ల తరబడి జరుగుతూ వచ్చిన ఈ తప్పుల దొంతర అంతా ఒకేసారి పోతుందా? ఒక్కొక్కటిగా పోతుంది. కానీ, ఇప్పుడు ఉన్న 99 శాతం సమస్యలకు పరిష్కారం తప్పకుండా ప్రభుత్వం జరపబోతున్న సర్వేనే చెప్తుంది. వీటన్నింటికీ సర్వేనే సరైన సమాధానం.

4.30 ఉదయం అక్బరుద్దీన్ ఓనైస్ గారు వక్స్ లాండ్ గురించి సా. చెప్పారు. What he said is 100% correct. I have details with me. Survey on wakf lands was undertaken. From the year 1962 to 1973 a survey was conducted. 1962 నుంచి 2003 దాక అంటే చూడండి ఎంత అద్భుతమైన పరిపాలన చేశారో, వక్స్ భూముల మీద వాళ్లకున్న శ్రద్ధ ఏ విధంగా ఉన్నదో అర్థమవుతున్నది. వలాన వాళ్లు అని నేను చెప్పడం లేదు. 1962 నుంచి 2003 దాక ఎవరు పరిపాలన చేశారో, ఏ పార్టీ అధికారంలో ఉన్నదనే విషయం అందరికీ

రాత్రి గుత్తికోయల వారు మందలకు మందలు నడి అడవిలో నుంచి వస్తారు చెట్లను నరికి గుడిసెలు మేసుకుని కట్టా చేస్తారు. మరి మన గిరిజనులు ఎటు వెళ్లాలో? బయట రాష్ట్రం నుంచి గిరిజనులు వచ్చి, అడవిని ఆక్రమిస్తే, అంతులేని కథగా ఉన్న ఆ కాస్త అడవి కూడా పోతుంది. ఇప్పటికే వేడి 48 డిగ్రీలకు చేరుకుంది.

బయట మనం ఎంత సోఫల్ ఫార్వేర్డ్ పెట్టినా ఒక వెయ్యి ఎకరాలు ఒరిజినల్ ఫార్వేర్డ్ రెజువేషన్ చేసింది వేరే ఉంటుంది. సోఫల్ ఫార్వేర్డ్ పెట్టే చెట్లు చాలా తక్కువ సంఖ్యలో ఉంటాయి. అడవులను పునరుజ్జీవింప చేయడంలో ఫార్వేర్డ్ రెజువేషన్, హరితహారం అంటే, రోడ్ల పక్కన పెట్టే చెట్లు అని మనవాళ్లు అనుకుంటారు. కాదు. హరితహారం అంటే, it is rejuvenating forests also.

We have undertaken a very large scale programme which this Forest Department is successfully implementing. నా గజ్వేల్ నియోజకవర్గంలో 30 వేల ఎకరాల అడవిని ఇప్పుడు రెజువేషన్ చేయడం జరిగింది. అన్ని జిల్లాల కలెక్టర్లు, మంత్రులు, ఎంఎల్ఏలను తీసుకువెళ్లి నేను చూపించాను. లిటరల్లో అడవి మళ్ళీ బ్యాక్ వచ్చేసింది. అందులోకి పోదామంటే భయమవుతోంది. అందులోకి అడవి పండులు, జింకలు, నెమళ్లు వేల సంఖ్యలో వచ్చాయి. ఒక నాలుగు సంవత్సరాల్లో అంత మార్పు వచ్చింది. వర్షాలు కూడా బాగా పడుతున్నాయి. అలా రాష్ట్రంలో కూడా రెజువేషన్ చేస్తున్నాం. ఎంఎల్ఏ మదన్ రెడ్డి గారు ఉన్నప్పుడు నర్సాపూర్ తాలూకా సినిమా షూటింగులన్నీ ఆక్కడే జరిగేవి. లక్ష ఎకరాల భూమి ఉండేది. అది హైదరాబాద్ కు బతుకు తెరువు ఇచ్చే అడవి. ఒక రకంగా హైదరాబాద్ కు ఆనుకుని ఉన్న గుమ్మడిమల్ల హైదరాబాద్ ను బతికిస్తున్నది.

గత ప్రభుత్వాల హయాంలో ఏమి లేకుండా మొత్తం నాశనం చేశారు. 1985వ సంవత్సరంలో నేను ఎంఎల్ఏగా ఉన్నప్పుడు అద్భుతమైన అడవిని కల్లారా చూశాను. 2014వ సంవత్సరం వరకు మొత్తం అడివే నాశనమైపోయింది. దాని చుట్టుపక్కల ఫెన్సింగ్ వేసి, గందరగోళం చేసి ఆపాం. ఇక్కడ కట్టాలకు గురికాకుండా రెజువేషన్ చేస్తున్నాం. ఇప్పటికే ఇచ్చిన ఆర్.ఓ.ఎఫ్.ఆర్ సర్టిఫికేట్స్ ఏవైతే ఉన్నాయో, అవి రక్షించబడతాయి. వాళ్లను కాపాడుతాం. ఆ గిరిజనులకు ఎటువంటి ఇబ్బంది కలుగజేయం. వాళ్లమీద అటవీ అధికారులు దౌర్జన్యం చేయకుండా ఆదేశాలు ఇస్తాం. రెండవది, వారి భూములకు సంబంధించి ధరణి పోర్టల్ లో సపరేట్ కాలంలో మెయిన్ టెయిన్ కూడా చేస్తాం. So that they are safe. ప్రభుత్వం నుంచి రావలసిన లాభాలు అన్నీ వారికి దొరుకుతాయి. సబ్సిడీ మీద వచ్చే ట్రాక్టర్లు గాని, రైతుబంధు గాని ఇతర రైతులకైతే

ఎలా బెనిఫిట్స్ వస్తాయో, ఆ విధంగా వారికి కూడా వస్తాయి. పాపం వారు కూడా చేసుకుని బతుకుతారు.

కొంతమంది పోడు భూములను కట్టా చేసుకుని దున్నుకున్నారు, వాళ్లకు కూడా పట్టా ఇవ్వాలని ఇంతకుముందు మా గువ్వల బాలరాజు కూడా చెప్పారు. దానికి ఒక దగ్గర దర్బారు ఏర్పాటు చేసి ముగింపు ఇవ్వాలి. రెవెన్యూ శాఖ మంత్రి గారిని, రెవెన్యూ సెక్రటరీ గారిని, వ్యవసాయ శాఖ మంత్రి గారిని ఇలా సెక్రటేరియేట్ మొత్తాన్ని తీసుకువస్తాను. ఓపెన్ ఎండెడ్ గా పబ్లిక్ మీటింగ్ లాగా పిలిచి అసలు ధర్మం ఏమిటి, మంచి ఏమిటి అని మాట్లాడి, ఇంత మందికి పట్టాలు ఇవ్వండి, మిగిలింది బండ్ చేయండి. వీళ్లకు కూడా ఆర్.ఓ.ఎఫ్.ఆర్ పద్ధతిలో ఇచ్చి, ఒక కుంట కూడా ఇవ్వకుండా అడవులు కట్టా కాకుండా చేద్దామని చెప్పాను. నేను చెప్పాను. మా ఎంఎల్ఏలు అందరూ అడుగుతూనే ఉన్నారు. అంతలో ఈ కరోనా వచ్చి కొద్దిగా ఇబ్బంది కలిగించింది. గిరిజన రైతులు ఎవరైతే పోడు భూముల్లో వ్యసాయం చేసుకుంటున్నారో వారు వేధింపులకు గురికాకుండా రక్షణ కల్పిస్తాం. అది ఖతం చేస్తాం. తర్వాత పోడు భూములకు అనుమతి ఇవ్వం. ప్రస్తుతం పోడు భూములున్న వారికి ఇచ్చి, ఆ తర్వాత కటాఫ్ చేస్తాం. ఆ విధంగా అది పరిష్కారమవుతుంది. చాలా విషయాల గురించి భట్టి నిక్రమార్క గారు చెప్పారు. అక్బరుద్దీన్ ఓవైసీ గారు చెప్పిన విషయాల గురించి నేను ఇంకా పూర్తిగా చెప్పలేదు. ఒక రెండు, మూడు ఇష్యూలు ఉన్నాయి. ఆ విషయాల గురించి తర్వాత చెబుతాను. పేదలను కాపాడటంలో ఇండియాలో మాది నెంబర్ వన్ గవర్నమెంట్.

(అధికార పార్టీ సభ్యులు హర్షదావానాలు చేశారు)

సీతీ ఆయోగ్ చెప్పిందని, వరల్డ్ బ్యాంకు చెప్పిందని, యుఎన్ ఓ చెప్పిందని చాలా మంది చెబుతున్నారు. We have that record. అధ్యక్షా, సాదాబైనామా విషయంలో మేము ఎంతో లిబరల్ గా వెళ్లాం. కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం అధికారంలో ఉన్నప్పుడు ఫీజు వసూలు చేసింది. మేము ఒక్క రూపాయి కూడా తీసుకోలేదు. కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం సాదాబైనామా అవకాశమిస్తే they have collected and they have done very small extent of land. కాని మేము 11 లక్షల 19 వేల దరఖాస్తులు తీసుకున్నాం. ఒక్క రూపాయి కూడా ఫీజు తీసుకోకుండా 6 లక్షల 18 వేల ఎకరాలను ఒక్క రూపాయి కూడా ఫీజు తీసుకోకుండా ఉచితంగా క్రమబద్ధీకరణ చేశాం.

4.50 6లక్షల 18వేల ఎకరాలు ఒక్క రూపాయి ఫీజు లేకుండా సా. తెలంగాణ ప్రభుత్వమే సాదాబైనామాలకు అవకాశం ఇచ్చి చేశాము. అయితే దీని వెనకాల రియల్ ఎస్టేట్ ముఠాలు ఉంటాయి.

కాబట్టి దానికి ఒక లిమిట్ పెట్టాము. మా గౌరవ సభ్యులు వచ్చి పొడిగించమని అడిగారు. పొడిగించాము. అలా మూడు సార్లు పొడిగించాము. ఇదే చివరిదని చెప్పాము. ఇప్పుడు కూడా సభ్యులు అడుగుతున్నారు. మా సవతాదృక్పథంతో ఆలోచించి విచారించి అవసరమైతే మరో పదిహేను రోజులు పొడిగిస్తాము. ఎందుకంటే పేదలను ఆదుకోవడంలో మేము ఎప్పుడూ ముందే ఉన్నాము. కొద్దిగా రెవెన్యూ పోయినా మరొక్కసారి పేదవారికి తప్పకుండా ఆ అవకాశం ఇస్తాము. దాని గురించి డిప్యూటీ సెక్రటరీ గారితో ఇతర అధికారులతో, అవసరమైతే క్యాబినెట్ సమావేశాన్ని ఏర్పాటు చేసి చర్చించి దానిపై సానుకూల నిర్ణయం తీసుకునే ప్రయత్నమే చేస్తాము.

జీవో నెం.58 వంద గజాల వరకు ఉండే భూమికి ఉచితం, జీవో నెం.59 వంద గజాలకు మించి 125 గజాల వరకు ఉంటే కొద్దిపాటి రుసుము ఉంటుంది. అంతకు ముందు పేదల గుడిసెలంటే బుల్డోజర్లు పెట్టి కూలగొట్టేది. చాలా రాక్షసంగా ఉండేది. వారి బాధ గమనించే మేము మొత్తం దరఖాస్తులు అడిగి రాష్ట్రంలో 1,40,328 మందికి సర్టిఫికేట్లు ఇచ్చాము. ఎక్కడ ఉన్నవారికి అక్కడే జీవో నెం.58 మరియు 59 -

అగ్రసాహజీ అంబేద్కర్ 58, 59 కే బారే మీ పుచ్చరేబ్ తھے۔ اس کے تحت 1,40,328 لوگوں کو ہم نے سرٹیفیکٹ دیا۔ ان سے بغیر کسی پیسے لئے ان کو اس کا مالک بنادیا۔ ہم نے انہیں ایک اچھا موقع دیا تھا۔ ان میں زیادہ تر حیدرآباد کے اطراف و اکناف کے قریب ایک اکڑ لوگ ہیں۔ کچھ ورنگل وغیرہ شہروں کے بھی ہیں۔ ان بھی آپ مانگ کر رہتے تھے کہ کچھ غریب لوگ ہو سکتے ہیں۔ جب اتنا بڑا انقلاب آ رہا ہے، پھر نی پور مل آجائے تو غریبوں کا کیا ہوگا؟ ٹھیک ہے، میں اس بارے میں اپنی کابینہ میں بات کرتا ہوں۔ کیا ملحق لوگوں کو ایک اور موقع دیا جانا چاہئے، اگر ایسا ہو تو ضرور ہم human angle میں سوچیں گے۔ ضرور پھر ایک بار جی 58 اور 59 کو extend کر کے غریبوں کی تھوڑی مدد کریں گے۔ غریبوں کی مدد کرنے میں ہم کبھی بھی ہچکچے نہیں گئے۔ جب اتنا reform رہے ہیں تو غریبوں کا بھی فائدہ ہو جائے، میں دل سے چاہتا ہوں کہ وہ بھی مالک بنیں اور کچھ خوشخبری ان کو بھی ملے تو میں پھر ایک بار اس مسئلہ کو کابینہ میں لے جاؤں گا کیونکہ یہ ایک policy matter ہے۔ کابینہ کو سمجھا کر ان شاء اللہ میں ضرور کوشش کروں گا کہ اس میں توسیع ہو جائے اور غریبوں کا کچھ فائدہ ہو جائے۔ لوگوں کو کتنا وقت دیا جانا چاہئے، کورونا وائرس کے پیش نظر اس کو بھی دیکھنا پڑتا ہے۔ تو اس طرح سے ہم کر لیں گے۔ اگبر صاحب کا ایک اور مسئلہ ہے۔ آپ نے کہا کہ غیر زراعتی زمین definition نہیں ہے

حالانکہ اس کا definition ہے۔ ROFR ایکٹ کے باہر ہیں جن کے پاس پٹرول پاس بک نہیں ہے وہ خود بخود اس میں آجاتے ہیں۔ جیسا کہ آبادی میں ہے، میونسپل میں ہے، ہمارے شہر میں ہے، صنعتی زمین ہے، اس کے categories fully mentioned ہیں، ان میں کوئی confusion نہیں ہے۔ کسی کو اس میں confuse ہونے کی کوئی ضرورت نہیں ہے۔ ہوم بھی اس میں confuse نہیں ہوگی۔ اس میں ہمیں کوئی فکر کرنے کی ضرورت نہیں ہے۔ آپ نے ایک اور اچھی بات کہی ہے۔ ہم ضرور اس پر ایکشن لیں گے۔ I have already

requested the Chief Secretary. ہمارے پاس گرین زون بنانے کا کام ست ذمہ داری سے چل رہا تھا۔ جہاں تک میں سمجھتا ہوں کہ اتفاقاً ہم ڈی اے سے بھی غلطی ہوئی۔ اتفاقاً ہم ڈی اے کے تحت دیہی علاقوں میں جو زراعتی

زمین ہوتی ہے، اس کو گرین زون میں بتایا گیا ہے۔ یہ ٹھیک بات نہیں ہے۔ ارہن پانچ میں ایسا نہیں ہونا چاہئے۔ گرین زون declare ہونے چاہئیں۔ وہاں پر کسی قسم کا کوئی permission نہیں دیا جانا چاہئے۔ That should

remain as a Green Zone otherwise we will face lot of problems in future. ہماری آنے والی نسلوں کو اور بھی مشکلات کا سامنا کرنا پڑے گا۔ اتنی گرین زون declare کرنے میں ہم

پوری طاقت لگائیں گے۔ ان شاء اللہ جلد سے جلد not only in and around Hyderabad, we will try to declare Green Zones in the entire State.

کاملاً طریقہ کیا ہو چاہئے، میں آپ کو امید داتا ہوں کہ جلد سے جلد اس میں ایکشن لیا جائے گا۔ یہ بہت سی اہم کام ہے۔

ایسے ہی What is the basis for making entries in Dharani? It is a very

good doubt? کبھی میں کہہ رہا تھا، شاید آپ ایوان کے باہر تھے۔ 1,25,58,000 لوگوں کو ریفرنڈم سے

استفادہ کا موقع دیا گیا جہاں نہ کسی قسم کی کوئی گڑبڑ ہوئی اور نہ کسی قسم کا کوئی تناشتا ہوا۔ وہ خود بخود اس میں ریفرنڈم ہو جائے گا

57 لاکھ سے زیادہ کسانوں کے پاس پٹرول پاس ہیں، جو کبھی رقم، لائسنس، ان کے بینک اکاؤنٹ میں ڈال دی جاتی ہے۔ اگر ان میں آپس میں زمین کا کوئی جھگڑا ہے، the biggest answer will come from the survey. Survey is the only answer. کوئی اور چیز انصاف نہیں کر سکتی۔ Piecemeal میں کام مکمل نہیں ہوگا۔ اس لئے میری گزارش ہے کہ ہم سرورے ہونے تک تھوڑا مہر سے کام لیں۔ اس میں دودھ کا دودھ اور پانی کا پانی ہو جائے گا۔ It will be very clear. It will make things clear. Thereby all the litigations will come to an end. اس لئے اس وقت تک نہیں مہر کرنا ہی پڑے گا۔

آپ نے ایک اور اچھا مشورہ دیا ہے۔ Comprehensive scheme to regularize lands and layouts. آپ شہری علاقوں کی جو بات کر رہے تھے، اس کا مل اور پٹی آرائش کا کام چل رہا ہے۔ پٹی آرائش کا معاملہ ہائی کورٹ میں زیرِ دور رہا ہے۔ یہ سب باتوں میں بھی پیف، ڈسپنٹس صاحب سے بات کروں گا۔ یہ عوام کا مسئلہ ہے۔ ہم اس کو جلد سے جلد ہائی کورٹ سے نکلوانے کے لئے بعد ان چیزوں پر کارروائی شروع ہونے کے بعد خیال سے مل آرائش کا کام شروع ہو چکا ہے۔ دو کام چلتا رہے گا۔ اس کو بھی ایک مرتبہ مکمل کرنا چاہئے۔

آپ نے یہ بھی کہا کہ What would be the role of the Revenue Department and I.G., Stamps and Registrations? کرنا ہے گا جواب تک کرتا آیا ہے۔ اتنا ہی ہے کہ ان سے ریونیو کوئٹس اور discretionary power دیا گیا۔ Everything will be by system driven and process driven and will be fully transparent and I.T.driven. اس کے پاس کوئی discretionary power نہیں ہوگا۔ اس میں رشوت خوردی وغیرہ نہ آجائے اس لئے دوا لوگ ویسے ہی کام کرتے رہیں گے۔ ہمارے پاس 141 سب رجسٹرار

انٹنس ہیں۔ وہ موجودہ انٹنس ویسے ہی کام کرتے رہیں گے۔ وہ غیر زراعتی زمینوں کا کام کریں گے۔ اس میں زیادہ رجسٹریشنیں ہوتی ہیں۔ اس لئے چھوٹے چھوٹے پائس اور فلاں کی زیادہ رجسٹریشن ہوتی رہتی ہے۔ جہاں تک میں جانتا ہوں، ایک سال میں ہمارے پاس تقریباً 16 لاکھ registrations ہوتے تھے جن میں صرف چار لاکھ registrations زراعتی زمینوں کے ہیں جبکہ 12 لاکھ registrations غیر زراعتی زمینات کے ہیں۔ اس لئے یہ کام ان کو سونپا گیا۔ Agricultural lands will be registered by the Mandal Revenue Officers themselves کیونکہ ان ہی کو mutation کرنا ہے۔ یہاں mutation کا ایک چکر ہے۔ اس میں بھی آپ نے superfluous amendment دیا۔ اس میں آپ نے گزارش کرتا ہوں کہ آپ amendment لے لیجئے۔ اس میں آپ کو کبھی دو بات سمجھنا ہوں۔ وہ بات یہ ہے کہ کسان اور مکان والے کو اپنا حق establish کرنے کے لئے تھوڑا سا تھوڑا ہونا چاہئے۔ صرف registration ہی ہو اور بات وہیں رک جائے تو اچھا نہیں ہوتا۔ ہم نے سوچ کر اس میں تھوڑی سی mutation fees بھی رکھ دی۔ جو ان کے نام پر mutate اور establish ہوتا ہے، وہ ایک معمولی سی رقم فی ایکڑ اتنی باقی زراعتی فیس کا ریٹ declare کر کے لیا جائے گا۔ اس میں کسی کا کوئی discretion نہیں رہے گا۔ اس میں آپ سے ایک اور اچھی بات کہتا ہوں کہ اچھی رجسٹر اس کو کافی کچھ discretion ہے جو ریاستی حکومت نے ان کو دیا ہے۔ وہ چاہتے ہیں اس میں کر سکتا ہو چاہتے ہیں کہ اس میں جیسا اگر حیدرآباد میں، بنارہ، بھوپال میں کوئی رجسٹریشن ہو تو Rs.42,000/- per sq.yds. is the highest slab۔ اور کسی نے ایک لاکھ یا دو لاکھ روپے فی گز لے کر کام کیا تو you have to register Rs.1.50 lakhs with the Registrar۔ اس میں discretion ہے۔ کل کے لئے پوری ریاست میں ایک ہی بار Stamps and Registrations Department will declare the rate کہ شہر کا معاملہ یہ ہے اور فلاں علاقہ میں فی گز اتنا ریٹ ہے۔ There will be no discretion۔ اگر وہ بات کا معاملہ ہو اور زراعت کی زمین ہو تو وہ کام منزل وغیرہ میں ہوگا۔ اس کا جو سسٹم ہے، یعنی once and for all, the rates will be declared and there will be no discretionary power will be no discretionary power کے لئے اس میں پیسے دے کر کے رجسٹریشن کرو۔ اس میں یہ ہو جائے گا۔ اس میں کسی کو کوئی discretionary power نہیں رہے گا، کسی کے ہاتھ کوئی مداخلت نہ ہوگی اور جلد سے جلد ان کا کام ہو جائے گا۔ اس لئے یہ لوگ غیر زراعتی زمین کے معاملہ میں اپنا کام کرتے رہیں گے۔

5.00
సా.

That will be totally different and Dharani portal will speak with regard to

agricultural lands. اس میں زراعت کی ماری زمینات کی تعمیرات ہوں گی۔ اس غیر زراعتی زمینات میں بھی آن

ہمارے پاس 89 لاکھ سے زیادہ جائیدادیں آن لائن ہیں جن کی mutation ہو چکا ہے۔ ہمارے کے بارے میں طریق

اس میں ٹرانسفر ہو جائیں گے جبکہ جو نے registrations ہوتے جائیں گے، وہ اس میں جڑتے جائیں گے اور

update ہوتے جائیں گے۔ تو اس میں confuse ہونے کی کوئی ضرورت نہیں ہے۔ میں نے آئی ٹی والوں سے اس پر

تفصیل سے بات کی ہے۔ یہ کام ایسے ہی چلتا رہے گا۔ جیسے جیسے اس میں قانون کو تھیل کرنے کی ضرورت پڑے گی، ویسے

ویسے ہم آڈیٹس یا پھر ہاؤز میں اکرائٹ کے ذریعہ ضروری تعمیرات کرتے ہوئے سختی میں اپنے سفر کو جاری رکھیں

گے اور اس طرح سے کام کرتے ہوئے آگے بڑھیں گے۔ اس کے بعد ہمارے بلو بھی ہو گا اور کامیاب اور گولہ بالا راجو

صاحب نے بھی بات کی۔ Mr.Guvvala Balaraju, Mr.Sandra Venkata Veeraiah and

city MLAs were concerned about the assigned lands particularly those

belonging to Dalits, weaker sections and STs.

کلو میٹر تک کے علاقے کے لئے سرنگھٹ نہ دینے کے بارے میں حکومت کے احکامات جاری ہیں۔ وہ احکامات ٹائم کیمل

حکومتوں نے دئے تھے، ویسے ہی چلتا رہے ہیں۔

అసైన్డ్ ల్యాండ్స్ విషయంలో మా పేదలకు అన్యాయం జరుగుతోంది, స్వేచ్ఛ లేకుండా పోతోందని చెప్పారు. ఈ మధ్యన నేను దళిత ఎమ్మెల్యేలకు చెప్పాను. దయచేసి దళిత ఎమ్మెల్యేలందరూ కలిసి ఒక సమావేశం పెట్టండి, దీని మీద మీరొక నిర్ణయం ఇవ్వండిని చెప్పాను. దళిత ప్రజలు ఏమి కోరుకుంటున్నారో, వీకర్ సెక్షన్స్ ప్రజలు ఏమి కోరుకుంటున్నారో దాన్నే నేను ఇంప్లిమెంటు చేస్తానని ఫియర్గా చెప్పాను. ప్రజాస్వామ్యంలో ప్రజల మీద రుద్దే బదులు, ఒకవేళ చట్టం ఫ్లీమ్తో వస్తుందనుకుంటే తప్పనిసరిగా ప్రజలకు అనుకూలంగా పోవడమే మంచిది.

میں ہمارے اکبر الدین ایسوسی صاحب کو یہ بات بھی بتا چاہتا ہوں کہ ان کے زمانہ میں غیر زراعتی زمینات کی کوئی کتاب وغیرہ نہیں ہے۔ صرف رجسٹریشن دستاویزات ہیں۔ ہمارے پڑوں میں ریاست کرنا ملک کے شہر میں ہوں وہ لوگ اس کے لئے کچھ کوشش کر رہے ہیں۔ وہاں سے بھی میں نے تعمیرات منگوائی تھیں۔ کچھ اور جگہوں پر بھی اس کا کام ہو رہا ہے۔ ہم نے یہ فیصلہ لیا ہے کہ اس طرح سے ہم نے کسانوں کو زراعتی زمین کے لئے پاس بک دے رکھی ہے، اسی طرح سے ان لوگوں کو بھی پراپرٹی بک دی جائے گی۔ کسانوں کو پراپرٹی بک دی گئی ہے، دوسرے رنگ کی ہے، اب ان لوگوں کو بیرون رنگ کی پراپرٹی بک دی جائے گی۔ ان کے پاس پراپرٹی بک ہونے سے ان کا تحفظ ہو گا۔ اس بک میں ہر چیز کا اندازہ ہو گا۔ اس بک میں legal heirs کی بھی تعمیرات ہوں گی۔ اس سے ان کا بہت کچھ نائد ہو سکتا ہے۔ اس لئے اس میں زیادہ فکر کرنے کی ضرورت نہیں ہے۔ We will define it in a decent way. اس طرح سے اس کو آگے لے جایا جائے گا۔

ఈ విషయంలో నేను దళిత ఎమ్మెల్యేలను రిక్వెస్టు చేస్తున్నాను. గిరిజన ఎమ్మెల్యేలు, దళిత ఎమ్మెల్యేలు కలిసి కంబైన్డ్గా సమావేశం పెట్టండి. అసైన్డ్ ల్యాండ్స్ ఎక్కువ వచ్చింది వాళ్లకే, బిసి ప్రజలకు కూడా కొంత ఇచ్చారు, ఎక్కువ శాతం ఎస్సీ, ఎస్టీలే ఉన్నారు. ఈ రెండు వర్గాల ఎమ్మెల్యేలు కలిసి మీటింగు పెట్టండి. ఎస్సీ వెర్చిర్ మినిస్టర్ మరియు ఎస్టీ వెర్చిర్ మినిస్టర్ ను కూడా కోరుతున్నాను. Irrespective of the parties, మన రాష్ట్రంలో ఉన్న దళిత, గిరిజన లీడర్స్ని పిలిచి సమావేశం పెట్టండి. ఆ సమావేశంలో ఏమి నిర్ణయం వస్తుందో దాన్ని బట్టి ముందుకు పోదామని కోరుతున్నాను. ప్రభుత్వం తప్పకుండా ఆ దిశగా ఆలోచన చేస్తుంది.

గౌరవ సభ్యులు బాలరాజు గారు మాట్లాడుతూ, తప్పులు జరగకుండా ఈ చట్టాన్ని ఇంప్లిమెంటు చేయాలని కోరారు. ఆ విధంగానే ప్రయత్నం చేస్తాం, దానికేమీ ఇబ్బంది లేదు. ఫాస్ట్ ట్రాక్ ట్రిబ్యూనల్స్లో ఎవరు సభ్యులుగా ఉంటారని చాలా మంది అడిగారు. ట్రిబ్యూనల్స్ పర్మనెంట్ కావు. ఇవి కేవలం ప్రస్తుతం ఉన్న 16 వేల కేసులను 60, 70 రోజుల్లో డిస్పాజ్ చేసిన తరువాత

రద్దవుతాయి. మన దగ్గర చాలా నిజాయితీపరులైన, డైనమిక్ ఐఏఎస్ ఆఫీసర్స్ ఉన్నారు. మనం ఈ ఐఏఎస్ ఆఫీసర్స్ ని నమ్మకపోతే ఇక ప్రపంచంలో ఎవ్వరినీ నమ్మలేము. అడ్మినిస్ట్రేషన్ లో మొదటి నుంచి వాళ్లు కూడా పని చేస్తున్నారు. కొంత మంది రిటైర్ అయిన వాళ్లు ఉండవచ్చు, ఇన్ సర్వీసు వాళ్లలో కూడా నిప్పు కణికల్లాంటి క్రమశిక్షణ కలిగిన ఆఫీసర్స్ ఉన్నారు. ప్రజలకు ఇబ్బంది లేకుండా అలాంటి వాళ్లను మ్యాగిమమ్ వేస్తాం కాబట్టి అందులో అనుమానం, అవసరం లేదు.

భట్టి విక్రమార్క మాట్లాడుతూ చాలా విషయాలు చెప్పారు. దురదృష్టవశాత్తు కాంగ్రెస్ పార్టీకి చెందిన వారు కాబట్టి సత్యదూరమైన విషయాలు కూడా చెప్పారు. కొంత బాధ కలిగింది. లంచ్ టైములో నేను స్వయంగా ఖమ్మం జిల్లా కలెక్టర్ తో మాట్లాడి వివరాలు తెప్పించాను. అనుభవదారుల కాలమ్ గురించి చెప్పారు, భూములు పంచే విషయం కూడా చెబుతున్నారు. భవిష్యత్తులో మేమేదో భూములు పంచబోతున్నామని చెబుతున్నారు, అది లేదు. పంచడానికి భూములున్నాయా, లేవు. మేము దళిత కుటుంబాలకు అవకాశం ఉన్నంత మేరకు ఒక్కొక్కరికి మూడేకరాలు కొనిస్తామని చెప్పి, కొని ఇస్తున్నాం. ఎక్కడెక్కడైతే లభిస్తాయో అక్కడ ధర ఎక్కువ అయినా సరే కొని ఇస్తున్నాం. వాళ్ల ఖమ్మం జిల్లాలోనే ఎకరం రూ.7.5లక్షలు పెట్టి కొని లబ్ధిదారులకు ఇచ్చాం. కొని ఇచ్చాము తప్ప ఇప్పుడు ప్రభుత్వ భూములు లేవు. గతంలో వాళ్లు over and above certificates, land distribute అయింది. ఆ పంచాయతీ తెంపితే మనం గొప్ప వాళ్లం అవుతాం. భూములు పంచుతామని ఇంతకు ముందు పార్టీలు చెప్పినట్లు మేము అబద్ధాలు చెప్పం. ప్రజలకు ఫాల్స్ ప్రాపగాండ్ చేసి, ఓట్ల సమయంలో చెప్పి, తర్వాత మరొకటి చెప్పి అలవాటు మాపార్టీకి లేదు. మేము సత్యాలే చెబుతాం, ఉన్నది ఉన్నట్లుగా చెబుతాం. పంచడానికి ప్రభుత్వ భూములు లేవు. ఎప్పుడో మీరే ఖతం చేశారు, మాదాకా మిగలనీయలేదు. ఖతం చేయడమే కాదు 100 ఎకరాలుంటే 150 ఎకరాలకు సర్టిఫికేట్ ఇచ్చారు. గ్రాండ్ రెవెన్యూలో వాళ్లు తన్నుకు చస్తున్నారు. ఆ పంచాయతీ తెంపలేకనే ఇప్పుడు ఈ పంచాయతీ వచ్చింది. భూములు పంచుతామని ఒట్టిగా రాజకీయ డైలాగులు చెబితే కరెక్టు కాదు. ఉన్న భూములనే బ్రహ్మాండంగా చేస్తాం, వయబుల్ చేస్తాం.

వాళ్లకు ఎందుకో అనుభవదారుల కాలమ్ ఉండాలని ఉంది. పోయిన టర్మ్ లో కూడా వాళ్లు వాదించారు ఇదే అసెంబ్లీలో. నేను

కూడా వాదించాను. మళ్ళీ కూడా నేను స్పష్టంగా చెబుతున్నాను. ఒకనాడు జాగీర్దార్లు, జమీందార్లు, చాలా పెద్దపెద్ద భూస్వాములు ఉన్నప్పుడు కౌలుదార్లను రక్షించాలనే పద్ధతిలో తెచ్చినటువంటిది ఈ అనుభవదారు వ్యవస్థ. అది ఆనాడు చెల్లింది. యస్ ఆనాడు అది రైట్. ఎందుకంటే కౌలుదార్లు ఏళ్ల తరబడి కౌలు చేస్తే, జమీందార్లు, జాగీర్దార్లు భూములను వేరే వాళ్లకి అమ్ముకున్నప్పుడు ఈ కౌలుదార్లకు పని లేకుండా పోవడం ఉండకూడదని ఆరోజున్న పెద్దలు సమీక్ష చేసి ఆ చట్టం తెచ్చారు. It has lost the total relevance now. 93 శాతం పైబడి ఇక్కడ చిన్న, సన్నకారు రైతులున్నారు. రెండేకరాలు, మూడేకరాలు, నాలుగేకరాలు, ఐదేకరాల వాళ్లు చాలా మంది ఉన్నారు. మ్యాగిమమ్ వీళ్లే ఉన్నారు. 25 ఎకరాలకు పైబడి కేవలం 0.28 శాతం మాత్రమే ఉన్నారు. లెక్కలోకి కూడా రారు. ఎవరికైనా కార్డునాలు, ఇండస్ట్రీస్, కంపెనీల క్రింద వెయ్యి ఎకరాలు, ఆరు వందల ఎకరాలు ఉంటే అవి నాన్ అగ్రికల్చర్ క్రింద ఉన్నాయి, అగ్రికల్చర్ క్రింద రావు. వాటికి ల్యాండ్ సీలింగ్ వర్తించదు. ఒకప్పుడు ఒక ఊరిలో పట్టేదార్లు 110 మంది లేదా 120 మంది ఉండే వారు. ఈరోజు పట్టేదార్లు 1400 మంది ఉన్నారు. అంటే ల్యాండ్ డైల్యూట్ అయిపోయింది, పంచబడింది. ఇప్పుడు దీంట్లో అనుభవదారుల కాలమ్ పెడితే ఏమవుతుంది? ఒక జడ్జిగారు ఒక జడ్జిమెంటు ఇచ్చారు. ఏమనంటే - మూడేళ్లు possession లో ఉంటే injunction ఇవ్వవచ్చని. మొన్నటి వరకు చట్టం ఎలా ఉండేది? రెండేళ్ల పహాణి నకలు తీసుకుంటాడు, మూడో సంవత్సరం చేతి పహాణి తీసుకుంటాడు. అది విఆర్ఓ ఇవ్వవచ్చు. ఎమ్మార్వో ఆఫీసులో ఎంప్లీ లేకున్నా చేతి పహాణి ఇవ్వవచ్చు.

5.10 సా. ఎమ్మార్వో ఆఫీసులో ఎంప్లీ లేకపోయినా చేతి పహాణిని వీఆర్వో ఇచ్చేస్తే దానిని కూడా లెక్కపెట్టి ఇంజంక్షన్ ఆర్డర్ ఇచ్చేస్తారు. ఇంజంక్షన్ ఆర్డర్ ఇస్తే అసలు రైతు తిరిగి, తిరిగి అలిసిపోవాలి. ప్రపంచంలో ఆస్తులంటే ఒక భూములే కాదు. ఆస్తులు అంటే చాలా రకాలున్నాయి. నగరాలలో కూడా ఇండ్లు, షాపులు, కమర్షియల్ స్పేస్, ఐ.టి కంపెనీలకు లీజుకిస్తాము. ఇండ్లు, మలిగీలు కిరాయిలకు ఇస్తాము. అక్కడ ఎందుకు అనుభవదారు కాలమ్ రాయడం లేదని అడుగుతున్నాను. అంటే గ్రామాలలో ఉండే రైతులు మట్టి పిసుక్కునేవాళ్లే అగ్గువకు దొరికారా? వారు నోరు లేనివారు కాబట్టి వాళ్లను పట్టి పీడించాలా? వాళ్లు అసంఘటితంగా ఉన్నారు కాబట్టి అలా చేద్దామా? ఇది ఏం ఆలోచించేది నాకైతే అర్థం కావడం లేదు. ఒకప్పుడు జమీందారీ వ్యవస్థ

ఉన్నప్పుడు భూస్వామ్య వ్యవస్థ ఉన్నప్పుడు మొత్తం 90 శాతం భూములు వారి చేతుల్లోనే ఉన్నప్పుడు అది చెల్లిన మాట వాస్తవం. I fully agree. కానీ ఇప్పుడు ఆ పరిస్థితి లేదు. కానీ ఉన్నట్లుగా ఊహించి ఆ భావనలో ఉంటే మేం ఏం అంత భయంకర భావనలో లేకుండా రియలిస్టిక్ గా ఉన్నాము. అందుకే నేను లాస్ట్ టైం కూడా చెప్పాను. బంజారాహిల్స్ లో బంగ్లా కిరాయికిస్తే అనుభవదారు పేరు ఎందుకు రాయరు? ఎక్కడో గ్రామంలో మట్టి పిసుక్కునే రైతు దగ్గర అనుభవదారుడని ఒకడిని మెడకు కట్టి వాడిని పరేషాన్ చేయాలి.

ఉదాహరణకు నేనే ఉన్నాను. నాకు ఈ వర్షాకాలంలో ఆరోగ్యం బాగాలేదనే ఉద్దేశంతో ఈసారి నా భూమిని కౌలుకు ఇచ్చుకున్నాను. వచ్చే సీజన్ నేనే సాగు చేసుకుంటాను. ఇదొక యాస్పిక్ట్. నాకు ఒకాయన ఎకరాకు కౌలు కింద రూ.10వేలు ఇస్తానంటే నేను ఈసారి కౌలుకు ఇచ్చాను. వచ్చేసారికి ఇంకొకాయన రూ.12వేలు ఇస్తానంటే నాకు రూ.2వేలు ఎక్కువ వస్తాయి కాబట్టి ఆయనకు కౌలుకిస్తాను. ఆ తరువాత ఇంకొకాయన ఎకరానికి కౌలు కింద రూ.14వేలు ఇస్తానంటే అతనికి ఇస్తాను, ఆ తరువాత పంటకు మళ్ళీ ఇంకొకాయనకు కౌలుకు ఇస్తాను. రాబోయే వర్షాకాలం పంటకు ఇంకొకాయన రూ.15వేలు ఇస్తానంటే ఆయనకిస్తాను. ఈ విధంగా ఆరు పంటలకు ఆరు మంది రైతులకు ఇస్తాను. అంటే ఎప్పుడు, ఏ పంటకు ఏ రైతుకు కౌలుకు ఇచ్చాను అనేది రాసుకుంటూ పోవడమే ప్రభుత్వం డ్యూటీనా అని అడుగుతున్నాను. ప్రభుత్వానికి ఇంకేం పని లేదా? అది రైతుకు, కౌలుదారుకు మధ్య జరిగే వ్యవహారం. దానికి ప్రభుత్వ జోక్యం అవసరం లేదు. అందుకే ఆ రైతును కూడా మేం బేజారు చేయదల్చుకోలేదు. భూములను చాలా కష్టపడి కాపాడుకుంటారు. ఆ రైతు బేజారు కావద్దంటే అనవసరంగా లేని డాక్యుమెంట్లు పుట్టిచ్చి రైతును కోర్టుల చుట్టూ తిప్పించి లేని పంచాయతీ పెట్టించి, తప్పుడు కేసులు పెట్టించి రైతుల జీవితాలు నాశనం చేస్తున్నారు. అందుకే టీఆర్ఎస్ ప్రభుత్వం పాలనీ ఏమిటంటే కౌలుదారీ వ్యవస్థను మేం పట్టించుకోము. It is our policy. As long as KCR is the Chief Minister of the State మేం రైతులను ప్రాటెక్ట్ చేయడంతోబాటు వారికి అండదండగా ఉంటాము. It is our policy. గత ఎన్నికలకు ముందే ఇదే సభలో మాట్లాడాము. నా డిమిషన్ ను ఇలాగే కుండలు బద్దలు కొట్టి చెప్పాను. దాని తరువాతనే పబ్లిక్ మాండేట్ కోసం ఎన్నికలకు వెళ్ళాము and people have endorsed our policy and we continue with our policy. ఇంత స్పష్టంగా చెబుతున్నాను. Because it is the policy of our party. మా పార్టీ పాలనీ కాబట్టి మేం

దానినే అమలు చేస్తాము. అనుభవదారు కాలమ్ మేం రాయము. ఒక సందర్భంలో అధికారులను పిలిచి నేను మాట్లాడుతున్నప్పుడు పహానీలో 33 కాలమ్స్ ఉన్నాయి. అసలు ఈ వ్యవస్థ అంటే పహానీలు, కథలు, కార్కానాలు ఎక్కడినుంచి పుట్టుకొచ్చాయి? ఇవి G... క్లిష్టమే? This was aimed at Government's income through the land revenue. It was the prime income to the Government at one point of time. కాబట్టి దానికోసం ఇవన్నీ పుట్టుకొచ్చాయి. భూమిశిస్తు వసూలు చేయడానికి పుట్టింది. భూమి శిస్తు వసూలు చేయడం కోసమే పటేల్, పట్వారీ వ్యవస్థ ఉండేది. ఈ విధానాన్ని సాలార్ జంగ్ గారు అమలులోకి తెచ్చారు. భూమి శిస్తు రద్దయిపోయి ప్రభుత్వమే ఎకరాకు రైతుబంధు కింద రూ.10వేలు ఇస్తుంటే గ్రామాలలో ఆఫీసరు ఎందుకు? కేవలం తాకట్లు పెట్టడానికా అని అడుగుతున్నాను. ఇప్పటివరకు అదే జరిగింది. వీఆర్వో వ్యవస్థ ఎందుకు రద్దు చేయాల్సి వచ్చింది?

ప్రభుత్వం ఏ కొత్త నిర్ణయం తీసుకోవాలన్నా పబ్లిక్ పర్సెక్షన్ స్టడీ చేస్తాము. ప్రభుత్వమంటే ఆశామాషీగా చేయదు. ఒక వ్యవహారం ప్రజల్లోకి వెళ్ళాలంటే ప్రజలు ఏమనుకుంటున్నారనేది నేను బాగా అధ్యయనం చేయిస్తాను. కొత్త రెవెన్యూ చట్టం వస్తుందనే సంతోషంతో గ్రామాలలో గానీ నగరాలలో గానీ సెలబ్రేషన్లు చేసుకుంటున్నారు, టపాకాయలు కాల్చుకుంటున్నారు, స్వీట్లు పంచుకుంటున్నారు. గ్రామాలలో కొంతమంది పీడ విరగడైందని అంటున్నారు. ఇంకొంత మంది అయితే కొత్త రెవెన్యూ చట్టం వస్తుందనేది నిజమేనా అని మాకు మేం గిచ్చి చూసుకున్నామని చెబుతున్నారు. వీఆర్వోలు పోయింద్రా అని అంటున్నారు. నేను పేపరు చదివితే ఎంత ఆశ్చర్యమేసిందంటే ఒకాయన పేరు రంగారావు లేదంటే రామారావు ఉంది. నా దగ్గర ఆ పేపర్ కటింగ్ కూడా ఉన్నది. ఆయన స్వయంగా వత్తందారీ పట్వారీ. ఈ వత్తందారీ వ్యవస్థను రద్దుచేసి ఎలిజిబిలిటీ ఉన్న వారికి ఇవ్వమంటే ఆయన పదవ తరగతి చదివాడని ఆయనకు గ్రామాధికారిగా (విలేజ్ ఆఫీసర్ గా) ఇచ్చారు. ఆయనది మంథనిలోని పలిమెల పంకెన అనే గ్రామం. అక్కడి నుంచి బ్రాన్స్ ఫర్ అయి హుజూరాబాద్ లో పనిచేశాడు. అలాంటి ఆయన భూమినే అక్కడి వీఆర్వో ఉల్టా రాశాడు. అరే నేను పుట్టు పట్వారీని అయినప్పటికీ నా భూమినే ఇలా రాస్తావా అని ఆయన భూమిని రెస్టోర్ చేసుకోవడానికి మాడు సంవత్సరాలు తిరగాల్సి వచ్చింది. పరిస్థితి ఈ విధంగా ఉన్నది. కాబట్టి అలాంటి లోసుగులు ఉండొద్దంటే కొత్త రెవెన్యూ చట్టాన్ని అమలు చేయక తప్పదు, కొత్తలో కొంత కఠినంగా అనిపిస్తుంది,

కఠినంగా ఉండాలి, అది తప్పదు. ఇప్పటివరకు మాట్లాడిన చాలా మంది ప్రతిపక్ష సభ్యులు గానీ మా సభ్యులు గానీ చెప్పారు కాబట్టి

جی 58 اور 59 راقط طرح اور نقیہ کے ساتھ میں ایک بار بار پوزیشن دی گئی۔

నేను స్పష్టంగా చెప్పేదేమంటే

اس ایک بار کے موقع کے بعد اس ریاست میں کوئی جی 58 اور 59 بار بار نہیں ہوگا۔

Any property transaction will be by registration only. లేదంటే దానికి అంతే ఉండదు. ఒకసారి కేబినెట్ సమావేశం ఏర్పాటు చేసుకొని గౌరవ మంత్రివర్గుల అభిప్రాయాలు కూడా తీసుకొని, ఎవరు ఏమంటారో కనుక్కొని వన్ టైం ఛాన్స్ ఇచ్చి ప్రతిపక్ష సభ్యులకు కూడా తెలియజేసి ప్రోగ్రాంను ముమ్మరంగా ఇంప్లెమెంటు చేద్దాం.

اس کے بعد ہم اس کو درخواست کر دیں گے۔

That will be the last chance. After that there will be only registration. లేదంటే అది ఆగదు. దానికి అంతా ఉండదు, ఆధారం ఉండదు, ఒక లెక్క ఉండదు, మనకు నియంత్రణ రాదు. ఎక్కడో ఒకచోట కఠినంగా వ్యవహారం చేయకపోతే కలువదు. ఆ విధంగా అనుభవదారు కాలమ్ను కింద మాకు భ్రమలు లేవు. మాకు కుండలు బద్దలు కొట్టినట్లుగా స్పష్టత ఉన్నది. ఇప్పుడు ఆ జాగీర్దార్ల వ్యవస్థ గానీ భూస్వామ్య వ్యవస్థ గానీ లేదు. కౌలుదారులకు సంబంధించి కూడా రైతులు, కౌలుదారులే చూసుకోవాలి మేం పట్టించుకోదల్చుకోలేదు. మాకు స్పష్టమైన మ్యాండేట్ కూడా ప్రజల నుంచి వచ్చింది. కాబట్టి దానికి ఇబ్బంది లేదు.

సభ్యులు భట్టి విక్రమార్కగారు దానిని అనుసరించుకొని ఇంకొకటేదో చెప్పారు. దానికి సమాధానం చెప్పి కూడా లాభం లేదు. ఇకపోతే సమగ్ర సర్వే జరగాలి, ఎల్లా జరుగుతుంది, అది ఎవరు చేస్తారని భట్టి విక్రమార్కగారు అడిగారు. ఇది ఎవరు చేసినా తేడా రాదు. ప్రభుత్వం చేసినా తేడా రాదు, ప్రైవేటు వాళ్లు చేసినా తేడా రాదు. మన సర్వే డిపార్టుమెంటు ఉంటుంది. ఎందుకంటే దీనికి టిప్సన్ నెంబర్లు, వ్యవస్థ ఉంటుంది. అయితే అదే పద్ధతి ముందల ఉండదు, మారుతుంది. ఏం మారుతుందంటే చాలా

గుణాత్మకమైన మార్పు ఇంతకు ముందు ఇవ్వలేదు, నిజాం గారి చేసిన జమానాలో అవి ఉన్నప్పటికీ ఇవ్వలేదు. అప్పుడు టెక్నాలజీ లేదు కాబట్టి ఇవ్వలేదనుకుంటున్నాను. ఇప్పుడు టెక్నాలజీ ఉన్నందున మనం కో ఆర్డినేట్స్ ఇస్తున్నాము.

5.20 ఇప్పుడు టెక్నాలజీ ఉంది కాబట్టి, మనం కోఆర్డినేట్స్ సా. ఇస్తున్నాం. కోఆర్డినేట్స్ అంటే, అక్షాంశాలు, రేఖాంశాలు. అక్షాంశాలు, రేఖాంశాలు ఎప్పటిదాకా ఉంటాయంటే, భూగోళం ఇంట్లాక్ ఉన్న దాకా ఉంటాయి.....

جب تک زمین پر راسخہ کوئی نقطہ نہ ہوگا۔ ان کوئی بھی نقطہ نہیں ملے گا۔ longitude اور latitude تک بہت بڑا فرق ہے۔

Coordinates: کے بعد اس میں ایک ایک نقطہ کوئی بھی نہیں ملے گا۔ جیسے جیسے میں کوئی بھی نہیں ملے گا۔

They cannot be tampered.

It is only because of the coordinates. మనం ఇప్పుడు హెలిక్యాస్టర్లో రాష్ట్రమంతా తిరుగుతుంటాం. హెలిప్యాడ్ ఉంటుంది, దానికి తొవ్వ ఉంటుందా, దారి ఉంటుందా. గాలిలో తొవ్వ ఉండదు కదా. కోఆర్డినేట్స్ మీద నుండి, కంపాక్స్ మీద నుండి వెళ్లిపోతారు. ఆ డైరెక్షన్లో సెట్ చేస్తే ఫ్లైట్ గానీ, హెలిక్యాస్టర్ గానీ వెళ్లిపోతుంటుంది. కోఆర్డినేట్స్ ప్రకారంగా జస్ట్ కండ్లు మూసుకొని ల్యాండ్ అయిపోతుంది. కాబట్టి, ఒకసారి కోఆర్డినేట్స్ ఇవ్వడం జరిగితే ఇక there ends the matter. ఈ కొత్త సాంకేతికత వల్ల, ఇప్పుడు భూములకు కోఆర్డినేట్స్ ఇవ్వడమనేది చాలా సులభం అయిపోయింది. కాబట్టి, ఇప్పుడు ప్రభుత్వ ఆధ్వర్యంలో ప్రైవేట్ కంపెనీలు చాలా ఉన్నాయి. చేస్తారు, దానికి కోఆర్డినేట్స్ ఇవ్వాలి. Coordinates can not be lied upon. కోఆర్డినేట్స్ విషయంలో అబద్ధం చెప్పలేరు. Because coordinate remains the coordinate. అది internationally fixed. కాబట్టి, అది మార్చడానికి, ల్యాంప్ చేయడానికి ఆస్కారమే ఉండదు. ఎవరు చేసినా పెద్ద తేడా ఏమీ రాదు. చేసేటివి చాలా కంపెనీలు ఉన్నాయి, యువకులు, పిల్లలు చాలామంది ఉన్నారు. బ్రహ్మాండంగా చేస్తామని అంటున్నారు. వీలైనంత తొందరగా సమగ్రసర్వే ఇగో ఈ పద్ధతిలో జరుగుతుంది. దానికి ఏమీ గందరగోళం ఉండదు, ఎవరూ గందరగోళం పడాల్సిన అవసరం లేదు. Because ultimateగా ప్రతి సర్వే నెంబర్కు కోఆర్డినేట్స్ ఇవ్వబడతాయి. There is no confusion.

రికార్డ్స్ అనేటివి ఎలక్ట్రానిక్స్ గానే ఉంటాయా? హార్డ్ కాపీ ఉంటుందా అని భట్టి విక్రమార్కగారు అడిగారు. మంచి జెన్యుయన్

క్వశ్చన్. ప్రపంచంలో చాలా బెస్ట్ టెక్నాలజీ వచ్చింది. మేము రెండు కూడా చేస్తాం. కొత్తగా నిర్మించబోయే సెక్రటరీయేట్ లో కూడా స్ట్రాంగ్ రూం, రికార్డ్ రూం అన్నీ పెట్టాం. ఇంతకుముందు దాంట్లో ఏమీ లేదు. సైంటిఫిక్ గా ఎలా ఉండాలో అలా పెట్టాం. ఇది మూడు రూపాల్లో ఉంటుంది. 1. వెబ్ సైట్ రూపంలో ఉంటుంది. 2. డిజిటల్ రికార్డ్స్, అంటే సిడి రూపంలో ఉంటుంది. 3. డాక్యుమెంట్ రూపంలో కూడా పెడతాం. ఎర్రర్ లేకుండా సీస్టీ, ప్రొటెక్షన్ కొరకు. నేను మొన్న కూడా చెప్పాను, మళ్ళీ కూడా వివరిస్తాను. ఈ రికార్డ్స్ అతి ముఖ్యమైనవి కాబట్టి, దీనిని disaster management mechanism అంటారు. ఐటి భాషలో back up mechanism అని కూడా అంటారు. అసలు వన హైదరాబాద్ కు ఐటి వచ్చింది కూడా అందుకే. హైదరాబాద్ దక్కన్ పీఠభూమి కాబట్టి, ఇక్కడ భూకంపాలు తక్కువ వస్తాయి కాబట్టి, చాలా పెద్ద, పెద్ద కంపెనీలు ఇక్కడకు వచ్చాయి. Disaster management mechanism హైదరాబాద్ లో పెట్టుకుంటే సీఫ్ అని స్వర్గీయ రాజీవ్ గాంధీ గారు ప్రధానమంత్రిగా ఉన్నప్పుడు ఆయనను వారు రిక్వెస్ట్ చేసి ఇక్కడ కంపెనీలు స్థాపించుకోవడం జరిగింది. ఇక్కడికి కంపెనీలు అట్లా వచ్చాయి. సరే మధ్యలో ఐటి మేమే తెచ్చామని కొంతమంది డబ్బా కొట్టుకున్నారు, అది వేరే సంగతి. కానీ ఐటి వచ్చింది అట్లా. కానీ, ప్రభుత్వ పరంగా ఖర్చయినా వెనుకకు పోవద్దని దేశంలో ఏయే ప్రాంతాల్లో పెట్టుకుంటే మంచిదో ఆలోచించి ఒక్కసార్వర్లోనే కాకుండా, మల్టీపుల్ సర్వర్స్ లో పెట్టుమని ఆదేశాలిచ్చాం. ఇక్కడ మన దగ్గర వరదలో, భూకంపమో వచ్చి పోయినా ఆ సర్వర్స్ లోల్లో నిక్షిప్తమై ఉంటుంది. కాబట్టి, సీఫ్ గా ఉంటుంది. All precautions and all care will be taken. It is world's best practice ఎందులో ఉంటుందో అందులోనే పెడతాము.

అధ్యక్షా, వారు జాయింట్ అజమాయిషీ, జాయింట్ జమాబందీ, అందరు కలిసి ఏదో కూర్చున్నారు అని చెప్పారు. జమ లేదు, బంది లేదు. ఏ బంది లేకపోతేనే ఇగో ఇట్ల అయింది అధ్యక్షా. ఎక్కడ పాయే ఈ జాయింట్ అంతా? ఈ జాయింట్ అజమాయిషీతో జరిగిన ఫలితమే కదా ఈ దుర్మార్గమంతా. అదేమీ జరగడం లేదు, నామ మాత్రంగానే, పేరుకే అయిపోయింది. దానిగురించి అంతగా భయపడాలన్న అవసరం లేదు.

ఆర్.ఓ.ఎస్.ఆర్. హక్కుల సంగతి నేను క్లియర్ గా చెప్పాను. ఈ ధరణి వెబ్ సైట్ కు ముందు ఏమైనా సభలు పెడుతారా అని అడిగారు. ఏమీ అవసరం లేదు, పెట్టడం లేదు. మొన్ననే పెట్టాం.

దానిమీద సమయం వృథా చేసుకోదలచుకోలేదు. as it is గా ఉండే రికార్డ్స్. మొన్ననే చేశాం రైతుబంధు, క్లియర్ గా వెళ్లిపోయింది. ఆ భూముల మీద ఏవ్వరు అభ్యంతరం చెప్పలేదు. ఏ కాంప్లెంట్ రాలేదు, అవి ఉన్నవి ఉన్నట్లుగానే పెడతాం. దానిలో ఉండే మంచి, చెడ్డలు, కొలతలు, ఎక్కువ, తక్కువలు సర్వే చేస్తే వచ్చేస్తాయి. Survey will answer. రెండవది - కొత్తగా నిర్మించే సచివాలయంలో మందిరం, మసీదులు కట్టిస్తామని హిందూ, ముస్లిం సోదరులకు ప్రామిస్ చేశాను. అవి ఆటోలాక్ చేసేస్తాం, వాటిమీద చర్చ లేదు. అటవీ భూములను కూడా ఆటోలాక్ చేసేస్తాం. కాబట్టి, nobody can tamper with them. ఆవిధంగా దానికి ఏమీ ఇబ్బంది లేదు. వారు అసైన్డ్ భూములను ప్రొటెక్ట్ చేయమని చెప్పారు. తప్పకుండా చేస్తామండి, అందులో ఇబ్బంది లేదు. సాదా బైనామా గురించి ఇప్పటికే చెప్పాను. ధరణి వెబ్ సైట్ ని ఎవరు నిర్వహిస్తారు అని అడిగారు. రెవెన్యూ డిపార్ట్ మెంట్ మాత్రమే నిర్వహిస్తుంది, ప్రైవేట్ వారు నిర్వహించరు. మనకు TSTS (Telangana State Technology Services) Corporation ఉంది. వారు నిర్వహిస్తారు, ఇంకా ప్రైవేటుకు ఇవ్వం. ప్రభుత్వ ఆధ్వర్యంలోనే ధరణి పోర్టల్ ఉంటుంది. They need not be worried. ప్రైవేటుకు ఇస్తే ఇబ్బందులు వస్తాయని వారు చెప్పింది కరెక్ట్. మాకు కూడా ఆ అనుమానం ఉంది. కాబట్టి, ఎట్టి పరిస్థితుల్లో కూడా ప్రభుత్వ ఆధ్వర్యంలోనే ఉంటుంది.

వారు మరొక మంచి సూచన చేశారు. ల్యాండ్ రికార్డ్స్ అంతా చేయడానికి కేంద్ర ప్రభుత్వం ఏమైనా నిధులు ఇస్తుందా అని అడిగారు. కేంద్ర ప్రభుత్వ పరిస్థితి చాలా దారుణంగా ఉంది. అన్న వస్త్రానికి పోతే ఉన్న వస్త్రం పోయినట్లు ఉంది. ఎందుకంటే, మనకు రావాల్సినదానికే దిక్కులేదు. మనకు రూ.9,000 కోట్లు రావాలి. యుద్ధం వట్టండి, అయిన కథ అవుతుంది అని నిన్న మన ఎంపీలకు చెప్పాను. గంగలో దిగాలని చెప్పాను. చాలా విచిత్రమైన బిహేనియర్. వారు తెచ్చిన కొన్ని చట్టాలున్నాయి. మనం రేపు మాట్లాడుదాం. Electricity reforms పూర్తి ప్రజా వ్యతిరేకం, రైతు వ్యతిరేకం. అలాగే మన రాష్ట్రానికి సంబంధించి వారు ఇచ్చిన నిధులేమిటో, ఏడేండ్లలో ఏమీ జరిగిందో, అవన్నీ కూడా ప్రజలకు తెలియాలి. కాబట్టి, శాసనసభ వేదికగానే లెక్కలన్నీ బయటపెట్టాలని అనుకున్నాం. ఇచ్చింది డబ్బా తప్ప, ఏమీ లేదు. కాబట్టి, వారు ఇచ్చేది లేదు మనం తీసుకునేది లేదు. ఎందుకంటే GDP crash అయిపోయింది. Government of India met with a great accident. ఎప్పుడు కోలుకుంటుందో దేవునికే ఎరుక.

24శాతం మైనస్ కి పోయింది. మనందరికీ తెలుసు, రోజూ వార్తాపత్రికల్లో వస్తూనే ఉంది. అంటే ఇంతకుముందున్న 7శాతం గ్రోత్ పోయింది, ఇప్పుడు 24శాతం గ్రోత్ పోయింది. అంటే మొత్తంగా 31శాతం గ్రోత్ పోయింది. 31శాతం నుండి బయట పడితే కదా ముచ్చట, మనకు ఇచ్చేది. ఇది ఎలాగుందంటే, లోట్టపిట్ట పెదవులకు నక్క ఆశపడ్డట్టు అవుతుంది. కేంద్రం దబ్బన ఇస్తే, గిస్తే తీసుకుంటాం. కానీ, వారు ఇచ్చినా ఇవ్వకున్నా మేము ముందుకు కొనసాగుతాము. దానిమీద పెద్దగా ఇబ్బంది పడే అవసరం లేదు.

అధ్యక్షా, ఇంకొక విషయం, భట్టి విక్రమార్క గారికి మనవి చేస్తున్నాను. నేనే స్వయంగా కలెక్టర్ తో మాట్లాడాను. సరే, మీరు అంటే మంచిదే. ఉంటే తప్పు లేదు. కానీ, లేనిదాన్ని ఆపాదిస్తేనే కొద్దిగా ఇబ్బంది అవుతుంది. వ్యవసాయ మంత్రి గారు చెప్పిన తరువాత నేనే స్వయంగా కూర్చోని ఒక మార్పు తీసుకురావాలని సీరియస్ ప్రయత్నంలో ఉన్నాం. మార్పు ఉద్దేశం ఏమిటంటే, పూర్తిగా రైతులకు లాభం జరగాలి. ఇబ్బడి, ముబ్బడిగా ఒకటే రకం పంటలు పెడితే ఇబ్బంది అవుతుంది, ధరలు రావు. పంటలకు వచ్చే వ్యాధుల గురించి కూడా అవగాహన లేకుండా పెడతారు. మొక్కజొన్న పంట పెట్టవద్దని రైతులకు చెప్పాం. ఇప్పుడు కత్తిర పురుగని మోపయింది. ఇది చాలా డేంజరస్ గా ఉంది, మొత్తం పంటను తినేస్తుంది, మక్కచేను నాశనం చేస్తుంది, పంట రానివ్వడం లేదు. అట్లనే మక్కలకు ధర వస్తలేదు. ఈ దేశంలో మనం ఏమీ చేయలేం. మక్కలు బీహార్, ఛత్తీస్ గఢ్ ల నుండి వస్తున్నాయి. వెయ్యి రూపాయలకు, పదకొండు వందలకు క్వింటాల్ ఇస్తామంటున్నారు. మరి మనం పండిస్తే ఎవరు కొనాలి. మార్కెట్ లో అగ్గవకు దొరకుతుంటే, నేను పద్దెనిమిది వందలు అంటే ఎవరు కొంటారు, కొనరు.

5.30 సా. శాస్త్రీయ విధానం తీసుకువచ్చి, రైతులను లాభపరచాలనుకున్నాము. అందుకే నియంత్రిత సాగు విధానం తీసుకువచ్చాము. అంటే రెగ్యులేటెడ్ అగ్రికల్చర్. ఏ సమయానికి ఏ పంట వేస్తే బాగుంటుంది అనేది రైతులకు చెబుతాము. నేను ఈ విషయంలో నిజంగా ఎంతో ఆశ్చర్యానికి గురైనాను. ప్రభుత్వం ఈ విషయంలో చాలా గొప్ప విజయం సాధించింది. మన దగ్గర 12 లక్షల ఎకరాల్లో మొక్కజొన్న పండిస్తారు. కంది పంటనేమో 40, 50 వేల ఎకరాలకు మించి వేయకపోయేది. అచ్చంగా కంది పండించే ప్రాంతం ఒక్క తాండూరు. వేరే ఎక్కడా ఈ పంట వేయరు మన రాష్ట్రంలో. వికారాబాద్, పరిగి, కొడంగల్ ఈ ప్రాంతాల్లో మాత్రమే కంది పండిస్తారు. అంతకుమించి వేరే చోట్ల పండించరు. మొత్తం

లక్ష ఎకరాల లోపే కంది పంట ఉండేది. నేను రైతులకు ఒక్క మాట చెప్పాను. అందరూ ఒకే పంట వేస్తే నష్టం వస్తుంది. మీరు బాగుపడాలనే మా ఉద్దేశం. కాబట్టి మీరంతా నియంత్రిత సాగులో చేరిపోండి అని చెప్పాము. ప్రభుత్వం చెప్పిన మాటని వారంతా పూర్తిగా విశ్వసించారు. దాని ఫలితమే మొక్కజొన్న పన్నెండు లక్షల ఎకరాల నుండి కేవలం లక్ష ఎకరాల్లోనే ఉంది. నిజామాబాద్, నిర్మల్ జిల్లాల్లో పసుపు రైతులుంటారు. వారు కూడా మొక్కజొన్న వేశారు. మొత్తం కలిపి లక్ష ఎకరాల లోపే ఉంది. దాదాపు పదిన్నర లక్షల ఎకరాల్లో కంది పంట సాగువుతున్నది. పరిస్థితి రివర్స్ అయింది. గతంలో ఉన్న కంది స్థానంలోకి మొక్కపోయింది, మొక్క స్థానంలోకి కంది వచ్చింది. అంటే ప్రజలు ప్రభుత్వాన్ని పూర్తిగా విశ్వసించారన్నమాట. ఒక మాట మీద ఇంత పెద్ద మార్పు రావాలంటే నిజంగా చాలా కష్టం. కాని వచ్చింది. ఈ ప్రయత్నం మేము చేస్తున్నాము. నియంత్రిత సాగుని కూడా కాంగ్రెసు వాళ్లు వ్యతిరేకించారు. ఏ పంట వేసినా కూడా రైతుబంధు మాకు ఇచ్చి తీరాలి అని ఎమ్మార్వో ఆఫీసులో దరఖాస్తులు పెట్టారు. వాళ్ల పార్టీ కార్యకర్తలు వెళ్లారే కాని, రైతులెవరూ వెళ్లేదు.

దీని తరువాత, రైతుబంధు ఇచ్చే విషయంలో అధికారులను నేనే తరిమి, తరిమి చివరి రైతుకి కూడా ఇవ్వండి, గడువు తేదీ అని చెప్పకండి అని మా అధికారులకు ఆదేశమిచ్చి, కఠినంగా చెప్పి, రైతులను వెదికి వెదికి డబ్బులు ఇచ్చాము. Our effort was to reach out to every body. అందరికీ ఈ పథకం అందాలి. కాని విక్రమార్కగారు చాలా అన్యాయంగా రైతుబంధు ఇవ్వాలి వస్తుందని చెప్పారు. చాలా సత్యదూరమైన మాట వారు చెప్పారు. వారి జిల్లాలో ఉన్న భూముల గురించి వారు చెప్పింది అని బీడు భూములు కావు, నాన్ అగ్రికల్చర్ భూములు. నూటికి నూరు శాతం non-agricultural lands. ఆ జిల్లా కలెక్టర్ సంబంధిత పత్రాలు నాకు పంపించారు. నేను పూర్తి రికార్డు తెప్పించాను. భట్టిగారు ఇలా చెబుతున్నారు, ఏమిటి విషయం అని అడిగితే, కలెక్టర్ గారు చెప్పారు- లేదు సార్, మేమే ఎంప్లీ చేశాము. అది ఎక్కడో ఒక చోట ఎంప్లీ చేయకపోతే కంప్యూటర్ తీసుకోదు కాబట్టి 99, 999 పెట్టి ఎంప్లీ చేశాము. అవి hundred percent non-agricultural lands. అందులో అన్ని వివరాలున్నాయి అని చెప్పారు. భద్రాద్రి కొత్తగూడెం జిల్లాలో 17 ఎకరాలు, జగిత్యాలలో 426 ఎకరాలు, వరంగల్ రూరల్ లో 22 ఎకరాలు ఉన్నాయి. ఒక్క ఖమ్మం జిల్లాలోనే 21,920 ఎకరాలున్నాయి ఇటువంటి భూములు. Total extracts we are calling. ఇవి మొత్తం కూడా

వ్యవసాయేతర భూములు. ఇందులో గ్రానైట్ ఉంది, క్వారీస్ ఉన్నాయి, రాళ్ల గుట్టలున్నాయి. వాటికి రైతుబంధు ఇవ్వం కదా సార్? ఇప్పుడు ఇవ్వం, భవిష్యత్తులో కూడా ఇవ్వం. That question does not arise. కాని రైతుబంధు ఇవ్వాలివస్తుందని మేము అలా పరతు పెట్టామని చెప్పడం చాలా అన్యాయం. దయచేసి వారు విత్ డ్రా చేసుకోవాలి.

శ్రీ మల్లు భట్టివిక్రమార్క:- అధ్యక్షా, నేను చెప్పింది ఒకటి, వారు అర్థం చేసుకుంది ఒకటి. నేను చెప్పింది రైతులకు సంబంధించినటువంటి వ్యవసాయేతర భూమి ఉంది. దానిని మా దగ్గర బీడు భూమి అంటారు. దానిని వ్యవసాయ భూముల్లో నమోదు చేయడానికి వీలు కాదు కాబట్టి, ఒకవేళ ఎంటర్ చేస్తే దీనికి కూడా రైతుబంధు ఇవ్వాలి వస్తుంది, అడుగుతారు కాబట్టి, వ్యవసాయేతర భూమిని నమోదు చేయడానికి అవకాశం లేదు కాబట్టి, దానిని మరి దేంట్లో ఎంటర్ చేయాలో తెలియక 99, 999 క్రింద నమోదు చేశారు. కాని ఆ ల్యాండ్ ఓనర్షిప్ మాత్రం ఆ రైతుకే ఉంది. వారికి పాస్ బుక్ ఇవ్వడం లేదు, టైటిల్ ఇవ్వడం లేదు. దాని సంగతి ఏమిటి అని నేను అడిగాను. రైతుబంధు ఇవ్వాలి వస్తుందని దాన్ని ఎంటర్ చేశారనడం లేదు. ఆ భూమిని వ్యవసాయేతర భూమిగా చూపించి, దాన్ని ఎంటర్ చేయడానికి అవకాశం లేదు కాబట్టి 99, 999లో పెట్టారు. దాన్ని ఏ రకంగా మళ్ళీ ఎంటర్ చేస్తారు, ఓనర్షిప్ ఎట్లా ఇస్తారు అనే విషయం గురించి ఆలోచించమని నేను చెప్పాను.

శ్రీ కె. చంద్రశేఖర రావు: అధ్యక్షా, వారు అన్నది మరిచిపోతే కష్టమవుతుంది. భట్టిగారూ, నేనొకమాట చెబుతాను. వారు చెప్పింది ఏమిటంటే నీళ్లు లేకపోతే బీడు భూమి అంటారు. అది కేవలం ఖమ్మంలోనే అంటారండి? మొత్తం తెలంగాణలోనే వ్యవసాయం చేసే దాన్ని వ్యవసాయ భూమి అని, మిగిలిన దాన్ని బీడు భూమి అంటారు. మళ్ళీ ఆ భూమిలో బోర్ చేస్తే, కెనాల్ వస్తే, వ్యవసాయం చేస్తున్నప్పుడు దానిని ఎంటర్ చేయడం లేదని వారు అంటున్నారు. It is on record. నేను అనేది ఏమిటంటే ఒకసారి వ్యవసాయేతర భూమిలో రాళ్లు, క్వారీలు, గుట్టలు ఉంటే, అవి ఎప్పుడూ కూడా వ్యవసాయ భూమి కాదు. ఆస్కారమే లేదు. కాబట్టి ఎంటర్ చేయలేదు. చెయ్యరు కూడా. వాటికి రైతుబంధు ఇవ్వరు. It is a Government Policy.

శ్రీ మల్లు భట్టివిక్రమార్క:- అధ్యక్షా, నేను ఓనర్షిప్ గురించి మాత్రమే అడుగుతున్నాను.

శ్రీ కె. చంద్రశేఖర రావు:- అధ్యక్షా, వ్యవసాయేతర భూమికి మెరూన్ కలర్ పాస్ బుక్ ఇచ్చి, బాజాప్తా వారికి హక్కులు కల్పిస్తాము. వారికి ఏ రకమైన ఇబ్బంది రానివ్వము. వ్యవసాయదారులకేమో

గ్రీన్ కలర్ పాస్ బుక్ ఉంది. వ్యవసాయేతర భూములకు మెరూన్ కలర్ పాస్ బుక్ ఉంటుంది. నాకు బంజారాహిల్స్ లో ఇల్లుంది. నాకు మెరూన్ కలర్ పాస్ బుక్ వస్తుంది. ఇల్లుకాని, ఫ్లాట్ గాని, ప్లాటుకి గాని, కంపెనీగాని, రైస్ మిల్లుకిగాని ఇలా దేనికైనా వ్యవసాయేతర భూమికి మెరూన్ కలర్ పాస్ బుక్ వస్తుంది. ఎంట్రీస్ ఉంటాయి. అవి ధరణి పోర్టల్ లో ఉంటాయి. ఎవ్వరూ కబ్జాలు పెట్టడానికి గాని, గూండగిరికి గాని ఆస్కారం ఉండదు. ఈ మురాల నుండి, మాఫియాల నుండి ప్రజలకు రక్షణ దొరుకుతుంది.

ఇప్పుడే మా మంత్రి ఇంద్రకర్ణ రెడ్డిగారు చెబుతున్నారు వారిది కూడా అడవి జిల్లా. ఈ అడవి సమస్యలంతా అడవి, అడవిగానే ఉన్నాయి. ఈ సమస్యలన్నీ మాకు వారసత్వంగా వచ్చాయి. ఈ సమస్యలన్నీ తేలాలి. ఈ ఏజెన్సీ ప్రాంతంలో గిరిజనేతర రైతులున్నారు. వారు అక్కడికి ఎలాగో వచ్చి స్థిరపడ్డారు. కథ నడుస్తున్నది. ఏజెన్సీ కాబట్టి వాళ్ళకి రైతుబంధు రావడం లేదు. ఈ విషయంలో కూడా నేను చీఫ్ సెక్రటరీగారికి చెప్పాను. How we can give Rythu Bandhu to these farmers? ఏ ఇబ్బంది ఉన్నా కూడా తప్పకుండా వారికి కూడా రైతుబంధు ఇస్తాము. వందశాతం ఇస్తాము. ఇంతమందికి ఇచ్చి, పద్నాలుగు వేల కోట్ల రూపాయలు ఇచ్చి, ఒక వందో, రెండోదల కోట్లో పెద్ద సమస్య కాదు. We are ready. ఏజెన్సీ ప్రాంతంలో ఉన్న గిరిజనేతర రైతులకు కూడా రైతుబంధు ఇచ్చే అవకాశం పరిశీలిస్తాము. చట్టం క్లాష్ లేకపోతే ఇచ్చేస్తాము, అప్పుడు ఆ బాధ కూడా పోతుంది.

సాదా బైనామాల గురించి, ధరణి పోర్టల్ గురించి వివరించాను. ఇకపోతే సభ్యులు గండ్ర వెంకటరమణ రెడ్డి గారు అసైన్డ్ భూముల గురించి ప్రస్తావించారు. తప్పకుండా ఆ విషయాన్ని సానుభూతితో పరిశీలిస్తాము. ఏ చర్యలు తీసుకోవాలో ఆలోచిస్తాము. ఇదే అధికారులు ఉన్నట్లయితే మళ్ళీ కింద, మీద అవుతుందేమో అని ప్రజలు అనుకుంటున్నారు. మొత్తం ఎవరినీ తీసివేయలేము. ఒక్క వీఆర్వోలను తీసివేస్తేనే ఇంత కథ ఉంది. కాబట్టి ఈ చట్టంలో ఒక క్లాజు పెట్టాము. Dismissal from service. ఏ అధికారిగాని తప్పు చేస్తే removal or dismissal from service అని చాలా క్లియర్ గా పెట్టారు. నాకు తెలిసినంత మటుకు, ఇంత క్లారిటీ వచ్చి, కో ఆర్డినేట్స్ ఇచ్చిన తరువాత, నవ్వే జరిగిన తరువాత, ఎవ్వరూ కూడా ఏమీ చేయలేరు. ఒకటి అధికారాలు పోయినాయి. రెండవది వాళ్లు, ఏమీ చేయలేరు. ఎమ్మార్వోలకు ఇతరతా కొన్ని అధికారాలు ఉంటాయి. రెవెన్యూ డిపార్టుమెంటు అంటే మనోళ్లే, మనకు శత్రువులు కారు. కొన్ని తప్పులు జరిగి ఉండొచ్చు. కాని రెవెన్యూ డి పార్టుమెంటు అంటే చాలా highly performing

department. వాళ్లు చాలా పనులు చేస్తారు. ప్రకృతి వైపరీత్యాలు వచ్చినప్పుడు, అగ్ని ప్రమాదాలు సంభవించినప్పుడు, వరదలు వచ్చినప్పుడు, నిద్రాహారాలు మానివేసి వాళ్లు పనిచేస్తుంటారు. కాబట్టి వాళ్లందరూ ఉంటారు. తహసీల్దార్లుంటారు, గిర్దావార్లుంటారు, ఆర్డివోలుంటారు. ఒక్క విఆర్వోలు తప్ప, అందరుంటారు. వాళ్లకి మెజిస్ట్రేరియల్ పవర్స్ ఉండాలి. శవాలుంటాయి. ఎంక్వైరీ చేయాలి. ఇలా 54 డ్యూటీలున్నాయి వారికి. వేరే డిపార్టుమెంటు వాళ్లు చెయ్యలేరు. సాధ్యం కూడా కాదు వారికి. కంప్లర్గా రెవెన్యూ డిపార్టుమెంటుకే ఆ డ్యూటీలుంటాయి. అది జీవిడికి అనుసంధానంగా ఉంటుంది. It is very vital department. మొత్తం రెవెన్యూ డిపార్టుమెంటుని చెరిపెయ్యడానికి లేదు. కొంతమంది తప్పు చేసి ఉండొచ్చు. ఎక్కువ బాధలు పెట్టింది విఆర్వోలు అనే మాట సమాజం నుండి వచ్చింది. కాబట్టి ఆ వ్యవస్థను నిర్మూలన చేశాము. అది కూడా మొన్న నేను వివరించాను. ఇలా చెయ్యడం ఇది మొదటిసారి కాదు. రెండవది ఆ పోస్టు నేడు అప్రధానంగా మారింది. భూమి శిస్తు పనులు చేసేది ఉంటేనే మీ గ్రామంలో రెవెన్యూ అధికారి అవసరం. There is no need. Not at all. పైనలు పనులు చేసేది లేదు, జమా బంది లేదు. మనమే డబ్బులు ఉల్టా ఇస్తున్నాము కదండీ. కాబట్టి వారి అవసరం లేదు. ఒకసారి డిజిటల్ అయిపోయి, పోర్టల్ వచ్చిన తరువాత we don't need anybody. అవసరమే లేదు. కాబట్టి అది అమలులోకి వచ్చిన తరువాత ప్రజలు చాలా ఎంజాయ్ చేస్తారు. ఎవరికి ఎటువంటి ఇబ్బంది ఉండదు.

అలాగే వక్స్ భూములు మరియు అటవీ భూముల గురించి కూడా చెప్పాలి. ఆ భూముల్లో రైతులు యాభై ఏళ్ల నుండి ఉంటారు. ఒక ఫైనీ మార్నింగ్ అధికారులొచ్చి ఇది అటవీ భూమి అంటారు. పాపం రైతులు తోటలు పెంచుకుని ఉంటారు. కొందరు అధికారులొచ్చి ఇది దేవాదాయ భూమి అంటారు. అప్పుడు ఈ రైతులంతా ఏం కావాలి, ఎటు పోవాలి?

5.40 | ఇటువంటి అనేక చిక్కులు ఉన్నాయి. ఇటువంటి చిక్కులు **సా.** అన్నీ పోవాలంటే, రక్షణ కావాలంటే, సర్వే ఒక్కటే సమాధానం. కాబట్టి, సర్వే తప్పకుండా చేయాల్సి ఉంటుంది. 58, 59 జీఓలను మరల ఆచరణలోకి తీసుకురావాలని సభ్యులు దానం నాగేందర్ గారు అన్నారు. అన్నింటికీమించి, నాకు సచ్చినటువంటిది మానవతా దృక్పథంతో చెప్పాలంటే, వారు సమాజానికి బాగా పని చేశారు. సత్తుపల్లి శాసనసభ్యులు సంక్రమణ వెంకట వీరయ్య గారు అడిగిన వి.ఆర్.ఎ లను మాచుకూరి అని, విలేజ్ సర్వేయి అని

పిలిచేవాళ్లం. కొంత మర్యాదగా ఉండాలని ఈ మధ్యకాలంలో విలేజ్ రెవెన్యూ అసిస్టెంట్లుగా పిలుస్తున్నాము. వాళ్లలో ఎక్కువ శాతం మంది ఎస్సీ, ఎస్టీ, బీసీలకు చెందిన, వెనుకబడిన తరగతులకు చెందిన వారే ఉన్నారు. వారి విషయంలో కొంత లిబరల్ గా ఉండామనే ఉద్దేశంతో 260 కోట్ల రూపాయల భారం ప్రభుత్వం మీద పడుతున్నప్పటికీ, ఇంకా పెరుగేటప్పటికీ, ఒక సారి స్కీల్ ఎంప్లాయి అయితే, వారికి ప్రతి సంవత్సరం డి.ఎ ఇవ్వాలి వస్తుంది. ఆ విధంగా ప్రభుత్వం మీద భారం పెరుగుతూ ఉంటుంది. అయిన పరవాలేదు. మనం ఇచ్చేది వెనుకబడిన తరగతుల వారికి, దళితులకు, గిరిజనులకు, బీసీలకే ఇస్తున్నాము. కాబట్టి, మనకు తృప్తిగా ఉంటుందనే ఉద్దేశంతో ఈ నిర్ణయం తీసుకున్నాము. వాళ్లకు తప్పకుండా ఇస్తాము.

శాసనసభ్యులు సంక్రమణ వెంకట వీరయ్య గారు చెప్పిన పాయింట్ ఏమంటే, వాళ్లకు వయస్సు పరిమితి లేకుండా 70 సంవత్సరాలు వచ్చినా పని చేస్తున్నారు. పది రూపాయలు వస్తాయనే ఆశతో ఏదో తిప్పలు పడి పని చేస్తారు. కాబట్టి, మానవతా దృక్పథంతో వారి ఇంటి పిల్లలు ఉంటే వారికి ఎలిజిబిలిటీని బట్టి ఉద్యోగాలు ఇస్తారా అని వారు అడిగారు. వెనుకబడిన తరగతులకు సంబంధించిన వారు కాబట్టి, వాళ్ల ఇంట్లో పిల్లలు గనుక ఉంటే, తప్పకుండా ఇస్తాము. వాళ్లు ఎన్నో తరాల నుండి సమాజానికి సేవ చేస్తున్నారు. నేను చిన్న తనంలో కూడా వాళ్లను చూశాను. వాళ్లను నీరోడికాళ్లు అని అంటారు. చెరువుల కింద బందోబస్తు, జమాబందు అయినప్పుడు పని చేస్తారు. పొలాలకు నీళ్లు కూడా వాళ్లే పారిస్తారు. ఆ విధంగా ఎన్నో రకాలుగా పని చేస్తారు. కాబట్టి, వారి యందు సమాజానికి రెస్పాన్సిబిలిటీ ఉండాలి. ఇన్ని సంవత్సరాలు చాలా తక్కువ జీతం ఉన్నప్పటికీ పని చేశారు. నాకు తెలిసినంత వరకు వారికి రూ.200 జీతం ఉండేది. తరువాత కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం రూ.5000, తరువాత టిఆర్ఎస్ ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత నేనే రూ.10,000 చేశాను. వి.ఆర్.ఎ. వ్యవస్థలో 20,000 పైచిలుకు పని చేస్తున్నారు. నేరుగా వారే ఉద్యోగాలు చేయదలచుకుంటే వారే చేయవచ్చు. లేకపోతే, వారి పిల్లలు అందుబాటులో ఉంటే వారికి కూడా ఉద్యోగం ఇవ్వడానికి ప్రభుత్వం మానవతా దృక్పథంతో సిద్ధంగా ఉంది. అందులో ఎటువంటి అనుమానం లేదు. ఇంత మంచి సలహా ఇచ్చినందుకు సభ్యులు సంక్రమణ వెంకట వీరయ్య గారికి ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను.

ధరణి పోర్టల్ వచ్చి సర్వే పూర్తి అయిన తరువాత 99.9 శాతం లిటిగేషన్ ఉండదు. ఈ విధంగా వివాదాలు తగ్గిపోతాయి. రెవెన్యూ శాఖ అనేక పద్ధతుల్లో, అనేక రకాలుగా బద్దం అయ్యింది.

కాబట్టి, రాష్ట్రం మరియు రాష్ట్ర అధికారుల క్యారెక్టరును మేము కాపాడుకోవాలి. ప్రభుత్వంగా అది మా బాధ్యత. కాబట్టి, రెవెన్యూ కోర్టులను మేము పెట్టదలచుకోలేదు. It will be a very good practice. ఒకవేళ కావాలని వివాదం పెట్టుకుని, గడబడి చేసేవాళ్ళకు ఎంత చెప్పినా వినరు. కలెక్టరు కోర్టు పెట్టినా మళ్ళీ వాళ్ళ సివిల్ కోర్టుకు వెళతారు. కాబట్టి, తప్పకుండా న్యాయ వ్యవస్థ కూడా పని చేయాలి. సివిల్ కోర్టు, సబార్డినేట్ కోర్టు, సెషన్ కోర్టు, హైకోర్టు, సుప్రీం కోర్టు ఈ విధంగా ఐదు అంచెల కోర్టు ఉంది. ఎవరైనా కావాలని పంచాయితీ పెట్టుకుంటే, అది వారి ఖర్చు. మేమేమీ చేయలేము.

ఫౌతీ కేసులకు సంబంధించి ఇంతకు ముందు అధికారులకు పవర్ ఉండేది. ఇప్పుడు కుటుంబానికి పవర్ ఇచ్చాము. కుటుంబానికి ఇచ్చిన పవర్ ను వాడుకోవాలి. ఒకట్రెండు వివాదాలు గల కుటుంబాలు ఉంటే వారు కోర్టుకు వెళ్లాల్సిందే. They should go to the Court and settle. ఆ ఇబ్బందులు మేము పెట్టుకోదలచుకోలేదు. కుటుంబానికి ఇంత మంచి అవకాశం ఉన్నప్పుడు వారికి విజ్ఞత ఉండాలి. ఎవరైనా బాధ్యత గల పౌరులుగా ప్రవర్తించాలి. ప్రభుత్వం ఇచ్చిన అవకాశాన్ని వాడుకోవాలి. It is nothing but family empowerment. If that family is not using why should the Government break its head. You go to the Court and get the matter settled. Why should I waste my time? Suppose there is a Court, మరల దాని మీద అపీలు పెట్టాలి. వివాదం పెట్టుకునే అవసరం లేకుండానే ప్రభుత్వం ఇంత మంచి అవకాశం ఇస్తుంది. కాబట్టి, వివాదం అనేది ఉండకూడదు. in spite of that మేము కొట్లాడతాము అంటే,

آپ کو کھانچے، دو ایک بہت بڑا کھیل ہے، وہاں جا کر لڑیں۔ اگر آپ کو لڑنے کا اتنا شوق ہے تو آپ کھاتے آ رہے۔ ہمارے وقت کیوں برباد کرتے؟

కాబట్టి, కోర్టు మేము పెట్టదలచుకోలేదు. కానీ, సేఫ్టీ ఉండాలి. ఉదాహరణకు ఒక ఫ్యామిలీ మెంబరు ఫౌతీ చేసి సమయంలో కుటుంబం మొత్తం కలిసి ఒక్కాయనకు అన్యాయం చేస్తారంటే, ఎలా? అటువంటి పరిస్థితి ఉంటే, he can straight away come to the MRO Office and file an application. ఆ మ్యుటేషన్ ఆగిపోతుంది. సమస్యను పరిష్కరించే ప్రయత్నం చేస్తారు. అంతకు కాకపోతే they will go to the Court. పాసు పుస్తకంలో పేరు ఉంటే, కుటుంబ సభ్యులకు ఒక అవకాశం ఇస్తూ ఒక అవకాశం ఇస్తారు. ఇంకో మాట

ఏమంటే, ఒక రెండు నెలల సమయం రైతాంగానికి ఇచ్చి వారి కుటుంబ సభ్యుల పేర్లను తీసుకుని బాజాప్తా పాసు పుస్తకంలో పెడదాము. కొంత మంది సభ్యులకు అన్యాయం జరగకుండా ఉండాలంటే, 2, 3 నెలల సమయం ఇచ్చిన తరువాత రైతులందరూ వారి వివరాలను ఇచ్చిన తరువాత కార్డులో సీల్ కొట్టి బాజాప్తా వారికి ఇచ్చేస్తాము. ఈ విధంగా విశ్వ ప్రయత్నం చేసి లిటిగేషన్ మినిమైజ్ చేద్దాం. జీరో డౌన్ చేద్దాం. కొంత మంది లిటిగేంట్స్ కావాలని పంచాయితీ పెట్టుకుంటారు. వారి గురించి ప్రభుత్వ సమయాన్ని వృధా చేయదలచుకోలేదు. Let them go to the Court and fight the matter.

ఇది విప్లవాత్మకమైన, చరిత్రాత్మకమైన బిల్లు. Aiming for the good of the farmer for the good of everyone. కాబట్టి, ముఠాలు, ఫ్యాబ్రికేటెడ్ డాక్యుమెంట్లు, దొంగ వ్యవహారాలు అన్నింటికీ చరమగీతం పాడడం ద్వారా ప్రజలకు మేలు జరగాలి. రాష్ట్రం చల్లగా ఉండాలి. వివాదాలు తగ్గిపోవాలనే ఉద్దేశంతో ప్రభుత్వం ఈ బిల్లును తయారు చేసింది. గౌరవ సభ్యులు అక్సరుద్దీన్ ఓవైసీ గారిని నేను రిక్వెస్ట్ చేస్తున్నాను - please take back your amendment so that we can go ahead with legislature process.

గౌరవ సభకు వీలైనంత వరకు అన్ని విషయాలను వివరించాను సభ ఈ తీర్మానాన్ని ఏకగ్రీవంగా ఆమోదించాలని కోరుతూ, తమరికి ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తూ, నేను విరమిస్తున్నాను.

جناب اکبر الدین اوایسی (JANAB AKBARUDDIN OWAISI): محترم ایڈیٹر صاحب! میں آپ کے ذریعے ایم صاحب کا شکریہ ادا کرتا ہوں۔ میں نے اوتھانی جائیدادوں کے تعلق سے جو مسئلہ اٹھایا تھا، اوتھانی جائیدادوں کو بچانے کے مسئلہ میں میری میں سال کی جو محنت ہے، ایسا محسوس ہوتا ہے کہ ان کو کسی حد تک کامیاب ہوئے۔ یہ کوئی عجیب بات نہیں ہے، ہر کوئی جو ایم ایم ایف نہیں ہے۔ ان کی ایم صاحب نے یہ بہت بڑا ایم ایم ایف کیا جس کے لئے میں ایم صاحب کا ممنون و مشکور ہوں اور مسلمانوں کی جانب سے بھی ان کا شکریہ ادا کرتا ہوں کہ اوتھانی جائیدادوں کے تحفظ کے لئے ان کی رجسٹری پر روک لگانے کا وعدہ کیا اور اس مسئلہ میں کوئی پرمیشن نہ دینے کی بات کی۔ یہ ایک بہت بڑا ایم ایم ایف ہے۔

మీస్ అస్ కే لئے شکر یہ ادا کرتا ہوں۔ اسی طرح Notarized documents کے تعلق سے بھی ہم نے جی او نمبر 58 اور 59 کا جو مسئلہ اٹھایا تھا، اس پر بھی غور کرنے کا وعدہ کیا، اس کے لئے بھی میں قیام صاحب کا شکریہ ادا کرتا ہوں۔ میں ایک چھوٹی سی گزارش کر رہا ہوں کہ پرانے شہر میں موتی رام باغ میں ایک سب رجسٹرار آفس ہے۔ پرانے شہر میں عوام کو تکلیف ہے۔ میرے حلقہ آملی میں بھی کوئی سب رجسٹرار آفس نہیں ہے۔ میں نے اس مسئلہ کو اس سے پہلے بھی ایوان میں اٹھایا تھا تو اس وقت معمولی صاحب جو ریونیو کے وزیر تھے، انہوں نے وعدہ کیا تھا اور کہا تھا کہ چند راتوں گاہ کے بعد لوگوں میں ایک سب رجسٹرار آفس قائم کیا جائے گا تاکہ پرانے شہر حیدرآباد کے لوگوں کو رجسٹری کے سلسلہ میں آسانی ہو۔ تو اس تعلق سے بھی اگر آپ غور کریں گے اور ایک سب رجسٹرار آفس کی اجازت دیں گے تو میں آپ کا کافی ممنون و مشکور رہوں گا۔ آپ نے ابھی مجھ سے یہ بھی اپیل کی تھی کہ میں اپنی ترمیمات کو واپس لے لوں۔ ہاں، میں ریکارڈ میں آکر کہتا ہوں کہ میں نے اوقافی جائیدادوں کے تعلق سے اپنے جو amendments پیش کئے تھے، ان کو واپس لیتا ہوں کیونکہ آپ نے وقت کے معاملات میں اور اوقافی جائیدادوں کے تحفظ کے سلسلہ میں موثر جواب دیا ہے۔ تو میں آپ کا ممنون و مشکور ہوں۔ مسلمان ضرور آئے اس دن کو یاد رکھیں گے کیونکہ قیام صاحب نے آج اتنا بڑا اعلان کیا ہے۔ شکریہ۔

SRI K.CHANDRASHEKAR RAO: As requested by Sri Akbaruddin Owaisi and as promised by Hon'ble Minister, Sri Mahmood Ali saheb earlier, we will immediately establish a Sub Registrar Office in Bandlaguda area.

5.50 | శ్రీ మల్లు భట్టి విక్రమార్క:- అధ్యక్షా, ముఖ్యమంత్రిగారు సా. చాలా ప్రశ్నలకు సమాధానాలు ఇచ్చారు. మా మిత్రులు శ్రీధర్ బాబుగారు అడిగిన No.9 No suit shall be filed against the Government or any Officer of the Government who had made an entry in respect of any land or omitted from the Records of Rights. పట్టాదారులకు సంబంధించి హక్కుదారులకు సంబంధించిన భూమి పారపాటున, ఉద్దేశపూర్వకంగా ఎవరైనా ఎంట్రి చేసిన వారిపై చర్యలు తీసుకుంటే బాగుంటుందనే అభిప్రాయాన్ని వ్యక్తం చేస్తున్నాము. విఆర్వోలు ఎంట్రి చేయడం వల్ల జరిగిన తప్పులను సరిదిద్దడానికి మనం చాలా శ్రమ పడాల్సివస్తున్నదని చెబుతున్నాను. వాటిని సరిదిద్దే కార్యక్రమాలను కూడా ఆర్డిటిలకు, కలెక్టర్లకు ఇచ్చారు. భవిష్యత్తులో ఎమ్ఎఆర్టిలు ఎంట్రి చేసే క్రమంలో ఏదైనా పారపాటు జరిగితే వాటిని సరిదిద్దే కార్యక్రమం ఆర్డిటికు ఇస్తారా? కలెక్టర్ కు ఇస్తారా? లేకపోతే వాళ్లు

మళ్ళీ సివిల్ సూట్ కే వెళ్లాల్సి ఉంటుందా చెప్పాలని కోరుకుంటున్నాను.

డాక్టర్ వై.ఎస్.రాజశేఖర రెడ్డిగారు ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నప్పుడు ఈ భూములపైన పెద్దఎత్తున చర్చ జరిగితే ఆ రోజుల్లో ప్రభుత్వం నక్సలైట్లను కూడా చర్చలకు పిలవడం జరిగింది. ఆ చర్చల సందర్భంగా ఉత్పన్నమైన అనేక భూసమస్యల గురించి మనం ఈ రోజు మాట్లాడుకున్నాము. వాటి పరిష్కారం కోసం గతంలో కోనేరు రంగారావు కమిటీని వేయడం జరిగింది. ఆ కమిటీ ద్వారా పేదవాళ్లకు సంబంధించిన భూములు రకరకాల రెవెన్యూ ల్యాండ్స్ కు సంబంధించి చాలా రెకమెండేషన్లు చేశారు. వాటిని అమలు చేయడం కోసం సిసిఎల్ఏ ఆఫీసులో ఒక ఆఫీసర్ ను ప్రతి జిల్లా కేంద్రంలో, కలెక్టర్ ఆఫీసులో ఒక అధికారిని అపాయింట్ చేశారు. దానికి సంబంధించిన రెకమెండేషన్లు కూడా కంటిన్యూ అవుతాయా? లేదా అనే చిన్న కన్ఫ్యూజన్ ఉన్నది. ఈ విషయంపై సమాధానం ఇవ్వమని ముఖ్యమంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

అనుభవదారు కాలమ్ గురించి నేను గతంలో చెప్పాను, ఈ రోజు కూడా చెప్పాను. మీ స్టాండ్ మీరు చెప్పారు. నేను మరొక్కసారి దాని గురించి ఎందుకు చెబుతున్నానంటే అనుభవదారు కాలంలో ఉన్న పంట కౌలు తీసుకున్న వాళ్లు ప్రతి సంవత్సరం పంటలు వేసుకున్నప్పుడు ఏదైనా విషయం, తుఫాను వచ్చి రకరకాల ఇబ్బందులు వచ్చినప్పుడు పంట నష్టపరిహారం కింద రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు డబ్బులు ఇస్తుంటాయి. పంట నష్టపరిహారం, పంట వేసి కౌలు తీసుకున్న వ్యక్తికి ఇవ్వడం కోసం గతంలో ఈ కాలమ్ కూడా ఉపయోగపడేది. పంట నష్టపరిహారం ఇవ్వడానికి పొందే కౌలుదారులు కానీ, అనుభవదారు కానీ, దీనిని తీసివేయడం వల్ల పూర్తిగా నష్టపోతున్నారు. దీనికి సంబంధించి భవిష్యత్తులో ఏమైన ఉత్పాతం జరిగితే ఆ పంట నష్టపరిహారం ఇచ్చే కార్యక్రమం ఏ రకంగా హ్యాండిల్ చేస్తారు? భూరికార్షాలకు సంబంధించిన సమస్యలు ఒక రోజులో పరిష్కారమయ్యేవి కావు. దీని కోసం శాశ్వత పరిష్కారం కోసం రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ప్రయత్నం చేస్తున్న క్రమంలో శ్రీధర్ బాబు గారు ఇందాక చెప్పినట్లు టైటిల్ గ్యారంటీ ఇచ్చే స్థాయి వరకు తీసుకొని పోవడం కోసం మనం ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. ఈ ప్రయత్నంలో ఇంకా చాలా లోసుగులు ఉన్నా వాటిని తొలగించుకొని ముందుకు, వెళ్లాలంటే అవసరమైతే కొంత మంది సూచనలు, ఆలోచనలు తీసుకోవడానికి అవకాశం ఉంటే సాధ్యమైనంతవరకు ప్రభుత్వం ఆ దిశలో ఆలోచన చేయాలి. అవసరమైతే సెల్క్ట్ కమిటీకి కూడా పంపించి లోసుగులన్నీంటికి శాశ్వత పరిష్కారం రావడానికి

ప్రయత్నం చేస్తే బాగుంటుందని కాంగ్రెస్ పార్టీగా మా అభిప్రాయాన్ని తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ కె.చంద్రశేఖర రావు :- అధ్యక్షా, మైనర్ ఎరర్స్ కు, కరెక్షన్స్ కు తప్పకుండా సోఫ్ ఇస్తాము. Minor errors are rectifiable. అవి సీరియస్ గా ఆలోచించేవి కావు. దానికి అడ్మినిస్ట్రేషన్ లో ఎప్పుడూ సోఫ్ ఉంటుంది. Scope will be very clearly given. అవి ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆర్డర్స్ లో అధికారులు ఇష్యూ చేస్తారు. While issuing guidelines and Rules under the Act అందులో ఇచ్చేస్తారు That's not a difficult thing. మళ్ళీ ఒకసారి సభ్యులకు మనవి చేస్తున్నాను. ఏదో ఒక సందుతో అనుభవదారు కాలం రావాలని వాళ్ళ ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. కౌలు నష్టపరిహారం గురించి మాకు సంబంధం లేదు. భట్టి విక్రమార్క గారు రాంగ్ ఇంప్రెషన్ లో ఉన్నారు. ప్రపంచ వ్యాప్తంగా ఉన్న అడ్మినిస్ట్రేషన్ లో వరదలు, మరియు ఇతర విపత్తులు వస్తే నష్టపరిహారం ఇవ్వాలని మనం మాట్లాడుతున్నాము. మన దగ్గర పత్రికలు కూడా ఆ విధంగా రాస్తున్నాయి. అది కరెక్ట్ కాదు. నష్టపరిహారం అనేది ప్రపంచ మొత్తంలో ఏ దేశం కూడా ఇవ్వదు. ఇది నష్టపరిహారం కాదు. relief and rehabilitation measures సహాయక చర్యలు చేపడుతారు తప్ప compensation of old crop ప్రపంచంలోనే లేదు. ఎందుకంటే అలా చేస్తే నాలుగు సంవత్సరాల బడ్జెట్ కూడా సరిపోదు. ఆ ప్రాసెస్ అనేది లేదు. That question does not arise. Relief and rehabilitation measures ఉంటాయి. ఏది ఉన్నా కూడా రైతు కౌలుదారు మధ్య వ్యవహారం Government will not bother. Government will only go by the account of the farmer.

రైతు వెంటనే ప్రభుత్వం ఉంటుంది తప్ప రైతుకు మళ్ళీ ఒక పోటీదారులు, అనుభవదారులు అని పెట్టి రైతు మెడకు ఒక దూలం మేము కట్టదలచుకోలేదు. ఇది స్పష్టం. ఇంత మంచి చట్టాన్ని మేము తెచ్చాము. నేను ఏమన్నా అంటే మీకు బాధ కలుగుతుంది. ఎందుకంటే వాళ్ళు నిజాం కాలం నాడు బందోబస్తు చేస్తే మళ్ళీ ఇప్పుడు మేము చెప్పి దాక మధ్యలో సర్వే చేయడానికి కూడా పూనుకోలేదు. పటేల్, పట్వారీలకు వాళ్ళను అప్పజెప్పారు. ఎన్.టి.రామారావుగారు పుణ్యం కట్టుకుని రద్దు చేశారు. కానీ రైతాంగాన్ని మొత్తం పటేల్, పట్వారీలకు అప్పగించిన ఘనత, ప్రేక్షక పాత్ర వహించిన ఘనత కూడా కాంగ్రెస్ పార్టీ వారిదే. It's a fact. చరిత్ర ఈ విధంగానే ఉంది కదా! ఈ రోజు ఒక మంచి

కార్యం మేము చేస్తే సెలెక్ట్ కమిటీకి పంపించమంటున్నారు. అంటే ఈ చట్టం జరగవద్దు, అమలు కావద్దు. సెలెక్ట్ కమిటీకి ఎందుకండీ? నేను ఏమి చెప్పానంటే రాబోయే రోజుల్లో ఇంకా చాలా జరుగుతాయి, టైం టు టైం ఇంకా చట్టాలు తెస్తాము. ఆర్డినెన్స్ లను ఇష్యూ చేస్తాము. చర్చలు చేస్తాము. సభ ఉంటే సభలో కూడా మాట్లాడుదాము అని చెప్పాము. కాబట్టి ఈ బిల్లు సత్వరం పాస్ చేయమని సభను నేను కోరుతున్నాను. కౌన్సిల్ లో కూడా పాస్ కావాలి గవర్నర్ గారి అసెంట్ రావాలి. వెంటనే ఇంప్లిమెంటేషన్ రావాలి. మాకు ఆతృత ఉన్నది. ఎందుకంటే - once it is done we will have to order for the survey. సర్వే కోసం టెండర్లు పిలవాలి. మాట్లాడాలి, సర్వే ప్రాసెస్ అనేది మొదలుకావాలి. I request the Hon'ble House to kindly pass the Bill.

6.00
సా.

GOVERNMENT BILLS

L.A.BILL No.7 of 2020

MR. SPEAKER :- Discussion on the consideration of the four Government Bills is over. Now, the question is :

"That the Telangana Rights in Land and Pattadar Pass Books Bill, 2020, be taken into consideration."

(PAUSE)

The Motion was carried and the Bill was considered.

CLAUSES 2 & 3

MR.SPEAKER :- There are no amendments to Clauses 2 and 3 and they are before the House. The question is:

"That Clauses 2 and 3 do stand part of the Bill."

(PAUSE)

The Motion was carried and Clauses 2 to 3 were added to the Bill.

NON OFFICIAL AMENDMENT TO CLAUSE 4:

SRI AKBARUDDIN OWAISI :- Speaker Sir, I beg to move:

Substitute the following as Sub-Clause (1) of Clause 4:

“(1) Nothing in this Act shall apply to lands belonging to the State Government, Central Government or Wakfs.”

MR. SPEAKER :- Non Official Amendment moved. The question is:

Substitute the following as Sub-Clause (1) of Clause 4:

“(1) Nothing in this Act shall apply to lands belonging to the State Government, Central Government or Wakfs.”

(PAUSE)

The Motion was negated and the Non Official Amendment was lost.

MR.SPEAKER :- The question is :

“That Clause 4 do stand part of the Bill”

(PAUSE)

The Motion was adopted and Clause 4 was added to the Bill

MR.SPEAKER :- There are no Amendments to Clauses 5 to 13 and they are before the House. Now, the question is:

“That Clauses 5 to 13 do stand part of the Bill.”

(PAUSE)

The Motion was carried and Clauses 5 to 13 were added to the Bill.

NON OFFICIAL AMENDMENT TO CLAUSE 14:

SRI AKBARUDDIN OWAISI :- Speaker Sir, I beg to move:

Substitute the following as Sub-Clause (2) of Clause 14:

“(2) whoever being a public servant tampers with Record of Rights or passes an Order which is fraudulent, in respect of lands belonging to State or Central Government land or Wakf, shall be liable for the penalty of removal or dismissal from service, besides criminal proceedings under any other applicable laws.”

J. 105-17

MR.SPEAKER:- Non Official Amendment moved. The question is:

Substitute the following as Sub-Clause (2) of Clause 14:

“(2) whoever being a public servant tampers with Record of Rights or passes an Order which is fraudulent, in respect of lands belonging to State or Central Government land or Wakf, shall be liable for the penalty of removal or dismissal from service, besides criminal proceedings under any other applicable laws.”

(PAUSE)

The Motion was negated and the Non Official Amendment was lost.

MR.SPEAKER : The question is:

“That Clause 14 do stand part of the Bill.”

(PAUSE)

The Motion was carried and Clause 14 was added to the Bill.

MR.SPEAKER :- There are no Amendments to Clauses 15 to 18, Clause 1, Enacting formula & Long Title and they are before the House. Now, the question is:

“That Clauses 15 to 18, Clause 1, Enacting formula & Long Title do stand part of the Bill.”

(PAUSE)

The Motion was carried and Clauses 15 to 18, Clause 1, Enacting formula & Long Title were added to the Bill.

MR.SPEAKER :- Now, I request the Hon'ble Chief Minister to move the Motion for passing of the Bill.

SRI.K.CHANDRASHEKAR RAO:- Speaker Sir, I beg to move.

“That the Telangana Rights in Land and Pattadar Pass Books Bill, 2020, be passed.”

MR.SPEAKER :- Motion moved. The question is

“That the Telangana Rights in Land and Pattadar Pass Books Bill, 2020, be passed.”

(PAUSE)

The Motion was carried and the Bill was passed.

L.A.Bill No. 8 of 2020

MR. SPEAKER :- The question is :

"That the Telangana Abolition of the Posts of Village Revenue Officers Bill, 2020", be taken into consideration."

(PAUSE)

The Motion was carried and the Bill was considered.

CLAUSES 2 TO 6, CLAUSE 1, ENACTING FORMULA AND LONG TITLE:

MR.SPEAKER :- There are no amendments to Clauses 2 to 6, Clause 1, Enacting Formula and Long Title and they are before the House. The question is:

"That Clauses 2 to 6, Clause 1, Enacting Formula and Long Title do stand part of the Bill."

(PAUSE)

The Motion was carried and Clauses 2 to 6, Clause 1, Enacting Formula and Long Title were added to the Bill.

SRI K. CHANDRASHEKAR RAO :- Speaker Sir, I beg to move:

"That the Telangana Abolition of the Posts of Village Revenue Officers Bill, 2020", be passed."

MR.SPEAKER :- Motion moved. The question is :

"That the Telangana Abolition of the Posts of Village Revenue Officers Bill, 2020", be passed."

(PAUSE)

The Motion was carried and the Bill was passed.

BILL NO. 9 OF 2020

MR. SPEAKER: The question is:

"That the Telangana Municipal Laws (Amendment) Bill, 2020, be taken into consideration."

(PAUSE)

The Motion was carried and the Bill was considered.

NON OFFICIAL AMENDMENT TO CLAUSE 2:

SRI AKBARUDDIN OWAISI:- Speaker Sir, I beg to move:

"Delete Sub-Clause (4) of Clause 2."

MR.SPEAKER:- Non Official Amendment moved. The question is:

"Delete Sub-Clause (4) of Clause 2."

(PAUSE)

The Motion was negated and the Non Official Amendment was lost.

MR.SPEAKER :- The question is :

"That Clause 2 do stand part of the Bill."

(PAUSE)

The Motion was adopted and Clause 2 was added to the Bill.

NON OFFICIAL AMENDMENT TO CLAUSE 3:

SRI AKBARUDDIN OWAISI :- Speaker Sir, I beg to move:

"Delete "sub-clause (1) (a) of Clause 3."

MR.SPEAKER :- Non Official Amendment moved. The question is:

"Delete "sub-clause (1) (a) of Clause 3."

(PAUSE)

The Motion was negated and the Non Official Amendment was lost.

OFFICIAL AMENDMENT TO CLAUSE 3:

MR.SPEAKER:- There is one official amendment to Clause -3. I request the Minister for Municipal Administration and Urban Development to move the Official amendment.

SRI K. TARAKA RAMA RAO:- Speaker Sir, with your permission, I beg to move:

Sub-clause (3) of Clause 3 Substitute with the following:

“(3) in Schedule-II;

(a) against Sl.No.5, in column (3), for the word “Khammam” substitute the following, namely:

“Khammam (excluding the villages of Peddathanda, Polepalli (Rajiv Gruhakalpa, Sainagar Colony, Bhadradi Colony, 4th Class Colony and PHC Colony), Edulapuram, Chinna Venkatagiri, Gurralapadu and Gudimalla).”

(b) against Sl.No.6 in column (3), for the word “Badangpet” substitute the following namely:

“Badangpet (including Survey Numbers 236 to 244 of Sri Sai Balaji Town Ship-II of Saheb Nagar Kalan Village of Hayathnagar Mandal.”

MR.SPEAKER:- Amendment moved. The question is :

Sub-clause (3) of Clause 3 Substitute with the following:

“(3) in Schedule-II;

(a) Against Sl.No.5, in column (3), for the word “Khammam” substitute the following, namely:

“Khammam (excluding the villages of Peddathanda, Polepalli (Rajiv Gruhakalpa, Sainagar Colony, Bhadradi Colony, 4th Class Colony and PHC Colony), Edulapuram, Chinna Venkatagiri, Gurralapadu and Gudimalla).

(b) Against Sl.No.6 in column (3), for the word “Badangpet” substitute the following namely:

“Badangpet (including Survey Numbers 236 to 244 of Sri Sai Balaji Town Ship-II of Saheb Nagar Kalan Village of Hayathnagar Mandal.”

(PAUSE)

The Motion was adopted and the Amendment was carried.

MR.SPEAKER :- The question is :

“That Clause 3, as amended, do stand part of the Bill.”

(PAUSE)

The Motion was adopted and Clause -3, as amended was added to the Bill.

CLAUSE 1, ENACTING FORMULA AND LONG TITLE:

MR.SPEAKER :- There are no amendments to Clause 1, Enacting Formula and Long Title and they are before the House.

The question is:

“That Clause 1, Enacting Formula and Long Title do stand part of the Bill.”

(PAUSE)

The Motion was adopted and Clause 1, Enacting Formula and Long Title were added to the Bill.

MR.SPEAKER:- Now, I request the Minister for Municipal Administration to move the motion for passing of the Bill.

SRI K. TARAKA RAMA RAO:- Speaker Sir, I beg to move:

“That the Telangana Municipal Laws (Amendment) Bill, 2020, be passed.”

MR.SPEAKER:- Motion moved. The question is:

“That the Telangana Municipal Laws (Amendment) Bill, 2020, be passed.”

(PAUSE)

The Motion was adopted and the Bill was passed.

L.A.BILL NO. 10 OF 2020

MR. SPEAKER :- The question is:

“That the Telangana Panchayat Raj (Amendment) Bill, 2020 be taken into consideration.”

(PAUSE)

The Motion was adopted and the Bill was considered.

CLAUSE 2, CLAUSE 1, ENACTING FORMULA AND LONG TITLE:

MR.SPEAKER :- There are no amendments to Clause 2, Clause 1, Enacting Formula and Long Title and they are before the House. The question is:

"That Clause 2, Clause 1, Enacting Formula and Long Title do stand part of the Bill."

(PAUSE)

The Motion was adopted and Clause 2, Clause 1, Enacting Formula and Long Title were added to the Bill.

MR.SPEAKER :- Now, I request the Minister for Panchayat Raj, Rural Development and Rural Water supply to move the motion for passing of the Bill.

SRI ERRABELLI DAYAKAR RAO:- Speaker Sir, I beg to move:

"That the Telangana Panchayat Raj (Amendment) Bill, 2020 be passed."

MR. SPEAKER:- Motion moved. The question is:

"That the Telangana Panchayat Raj (Amendment) Bill, 2020 be passed."

(PAUSE)

The Motion was carried and the Bill was passed.

MR.SPEAKER :- The House is adjourned to meet at 10.00 A.M. on Monday, the 14th September, 2020.

(The House then adjourned at 6.11 P.M. to meet again at 10.00 A.M. on Monday, the 14th September, 2020)

* * *

"Published under Rule 347 of the Rules of Procedure and Conduct of
Business in the Telangana Legislative Assembly and Printed
at Assembly Press, Public Gardens, Hyderabad."